

# Π Ρ Α Κ Τ Ι Κ Α Β Ο Υ Λ Η Σ

## Ι' ΠΕΡΙΟΔΟΣ (ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ)

### ΣΥΝΟΔΟΣ Γ'

### ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΜΒ'

Τετάρτη 18 Δεκεμβρίου 2002

Αθήνα, σήμερα στις 18 Δεκεμβρίου 2002 ημέρα Τετάρτη και ώρα 19.10 συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Προέδρου αυτής κ. **ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗ**.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

Παρακαλείται η κυρία Γραμματέας να ανακοινώσει τις αναφορές προς το Σώμα.

(Ανακοινώνονται προς το Σώμα από την κ. Μαρία Κόλλια-Τσαρουχά, Βουλευτή Σερρών, τα ακόλουθα:

#### **A. ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΑΝΑΦΟΡΩΝ**

1) Ο Βουλευτής Μεσσηνίας κ. **ΙΩΑΝΝΗΣ ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ** κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας που αφορά στα προβλήματα ρύπανσης από τη δραστηριότητα του εργοστασίου της ΔΕΗ στη Μεγαλόπολη.

2) Ο Βουλευτής Μεσσηνίας κ. **ΙΩΑΝΝΗΣ ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ** κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας που αφορά στην καθυστέρηση της δημιουργίας του Πάρκου Κεραιών του Νομού Αττικής.

3) Ο Βουλευτής Δωδεκανήσου κ. **ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία το Σωματείο Ξενοδοχοϋπαλλήλων και Σερβιτόρων Κω ζητεί να καταβάλλεται επίδομα ανεργίας και στους αλλοδαπούς εποχικά εργαζόμενους.

4) Ο Βουλευτής Μαγνησίας κ. **ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία το Εκκλησιαστικό Συμβούλιο του Ιερού Ναού Αγίας Τριάδας Τρικέρων Μαγνησίας ζητεί τη χορήγηση πιστώσεων για τη συντήρηση και επισκευή των Ναών και Μονών της περιοχής Τρικέρων Μαγνησίας.

5) Οι Βουλευτές κύριοι **ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΑΚΡΥΠΙΔΗΣ** και **ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ** κατέθεσαν δημοσίευμα εφημερίδας στο οποίο ζητείται η ίδρυση Εφετείου στο Νομό Αιτωλ/νίας.

6) Ο Βουλευτής Λακωνίας κ. **ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΔΑΒΑΚΗΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Υπαλλήλων Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων Περιφέρειας Πελοποννήσου ζητεί να χορηγηθούν στα μέλη του όλα τα επιδόματα που έχουν οι υπάλληλοι του Υπουργείου από το οποίο προέρχονται.

7) Οι Βουλευτές κύριοι **ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ** και **ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ** κατέθεσαν αναφορά με την οποία ο Δήμος Ελυμνίων Εύβοιας ζητεί την επισκευή του κτιρίου του Γυμνασίου και Λυκείου Εύβοιας.

8) Ο Βουλευτής Εύβοιας κ. **ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία Κάτοικοι και Φορείς Μηλακίου – Αλιβερίου Εύβοιας ζητούν να μην εκποιηθεί το δημόσιο κτήμα ΒΚ 57.

9) Ο Βουλευτής Εύβοιας κ. **ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία το Σωματείο υπαίθριων στάσιμων και πλανόδιων μικροπωλητών Νομού Εύβοιας «**Η ΑΓΙΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ**» ζητεί να δοθεί παράταση στην έναρξη εφαρμογής του μέτρου τοποθέτησης ταμειακών μηχανών στους μικροπωλητές λαϊκών αγορών.

10) Ο Βουλευτής Εύβοιας κ. **ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Συνταξιούχων ΔΕΗ Πελοποννήσου – Ηπείρου και Ιονίων Νήσων ζητεί την ενσωμάτωση της ΑΤΑ στις συντάξεις των ΔΕΚΟ.

11) Ο Βουλευτής Εύβοιας κ. **ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων Δημοτικού Σχολείου Σκύρου ζητεί την άμεση τοποθέτηση γυμναστή στο Σχολείο.

12) Ο Βουλευτής Μαγνησίας κ. **ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Φερών Μαγνησίας ζητεί να του αποδοθούν άμεσα έσοδα που δικαιούται από βεβαιώσεις παράβασης του κώδικα οδικής κυκλοφορίας.

13) Ο Βουλευτής Καστοριάς κ. **ΑΝΕΣΤΗΣ ΑΓΓΕΛΗΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία απόφοιτοι των Ιατρικών Σχολών του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης, του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και του Πανεπιστημίου Πατρών διαμαρτύρονται για τον τρόπο επιλογής αγροτικών ιατρών μεταξύ των πτυχιούχων της ιατρικής σχολής.

14) Ο Βουλευτής Καστοριάς κ. **ΑΝΕΣΤΗΣ ΑΓΓΕΛΗΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία ο κ. Σταύρος Καραμπασακίδης, Δ/ντής του Μικροβιολογικού εργαστηρίου του Γενικού Νοσοκομείου Καστοριάς ζητεί την επίλυση υπηρεσιακού προβλήματος.

15) Ο Βουλευτής Χίου κ. **ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΒΑΡΙΝΟΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ομοσπονδία Επαγγελματιών Βιοτεχνών και Εμπόρων Χίου ζητεί να ανασταλεί το μέτρο για το κλείσιμο των χρήσεων 1993 – 1998.

16) Ο Βουλευτής Χίου κ. **ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΒΑΡΙΝΟΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία το Εργατοϋπαλληλικό Κέντρο Χίου ζητεί τη στελέχωση όλων των κενών θέσεων του υγειονομικού τμή-

ματος του ΙΚΑ Χίου.

17) Ο Βουλευτής Πειραιά κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΡΗΤΙΚΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Πρόεδρος του Τοπικού Συμβουλίου Χούνης, Δήμου Παρακαμπυλίων Αιτωλ/νίας, ζητεί τη διατήρηση του συγκοινωνιακού καθεστώτος μεταξύ ΔΕΗ Κρεμαστών και του ΚΤΕΛ Αγρινίου, όπως αυτό ισχύει από το 1978 και εξυπηρετεί ορεινά χωριά του Νομού Αιτωλ/νίας.

18) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδων που αφορούν στην ομαλή λειτουργία των ΚΕΠ στους Δήμους.

19) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας που αφορά στο κυκλοφοριακό πρόβλημα στην περιοχή του Γηροκομείου.

20) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας που αφορά στην ανάπτυξη του προσκυνηματικού τουρισμού.

21) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας που αφορά στη διαφωνία μεταξύ ΤΕΕ Δυτικής Ελλάδος και ΟΛΠΑ για την ανάπτυξη κτιριακών συγκροτημάτων στην Ακτή Δυμαίων.

22) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας που αφορά στην έλλειψη επιστημονικού προσωπικού στα νοσοκομεία της Πάτρας.

23) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας που αφορά στη διαφθορά στη Δημόσια Διοίκηση.

24) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας που αφορά στην καταστροφή του Κορινθιακού Κόλπου από την κόκκινη λάσπη.

25) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας που αφορά στα προβλήματα από την παράνομη δραστηριότητα των οικονομικών μεταναστών στην Πάτρα.

26) Ο Βουλευτής Μεσσηνίας κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Εργαζομένων Περιφέρειας Αττικής ζητεί επίλυση των οργανωτικών και λειτουργικών προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι εργαζόμενοι στην Περιφέρεια Αττικής.

27) Ο Βουλευτής Θεσσαλονίκης κ. ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΣΠΥΡΙΔΙΟΥΝΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Μετοχικό Ταμείο Αεροπορίας, διαμαρτύρεται για την περικοπή πόρων του, που θα οδηγήσουν στη μείωση των μερισμάτων που χορηγεί.

28) Οι Βουλευτές κύριοι ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΜΠΑΤΖΟΓΛΟΥ και ΑΣΗΜΙΝΑ ΞΗΡΟΤΥΡΗ – ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΑΡΗ κατέθεσαν αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Νεφροπαθών Νομού Θεσσαλονίκης ζητεί την άμεση τοποθέτηση των νέων μηχανημάτων αιμοκάθαρσης στη Μονάδα Τεχνητού Νεφρού του Νοσοκομείου Γρεβενών.

29) Οι εκπρόσωποι των Αστυνομικών – Πυροσβεστών και Λιμενικών υπαλλήλων όλων των βαθμών της ιεραρχίας, με ψήφισμά τους το οποίο κατέθεσαν στον κύριο Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων ζητούν να χαρακτηρισθεί το επάγγελμα των αστυνομικών – πυροσβεστών και λιμενικών ως επικίνδυνο και να τους χορηγηθούν πρόσθετα και αυξημένα επιδόματα.

#### **Β. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΩΝ ΣΕ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ**

1. Στην με αριθμό 141/3.7.02 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 332/22.7.02 έγγραφο από τον Υπουργό Εμπορικής Ναυτιλίας η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση του με αριθμό 141/3.7.02 εγγράφου σας, με το

οποίο μας διαβιβάστηκε ερώτηση του Βουλευτή κ. Π. Λαφαζάνη που κατατέθηκε στη Βουλή των Ελλήνων, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

1. Το κράτος έχει θεσμική υποχρέωση να κατοχυρώνει το ελάχιστο επιθυμητό επίπεδο εξυπηρέτησης των νησιωτικών περιοχών σύμφωνα με τις ανάγκες των κατοίκων και του τουρισμού. Η έννοια του δημόσιου συμφέροντος εκδηλώνεται έντονα στις θαλάσσιες συγκοινωνίες και εξασφαλίζεται με την επαρκή ακτοπλοϊκή σύνδεση όλων των νησιών, καθώς η ακτοπλοΐα αποτελεί καθοριστικό παράγοντα για την ομαλή διαβίωση των νησιωτών. Ο εφοδιασμός των νησιών με τρόφιμα, ιατροφαρμακευτικό υλικό και άλλα απολύτως αναγκαία εφόδια, η έλλειψη των οποίων θέτει σαφώς σε κίνδυνο τη δημόσια υγεία, συνδέεται άμεσα, αποφασιστικά και ουσιαστικά με τις θαλάσσιες μεταφορές και κυρίως με την ομαλή και απρόσκοπτη λειτουργία των επιβατηγών και φορτηγών ακτοπλοϊκών πλοίων.

2. Μετά από σχεδόν τέσσερις συνεχείς ημέρες απεργιακών κινητοποιήσεων των ναυτικών, και μάλιστα κατά τη θερινή περίοδο, το ΥΕΝ αλλά και η δημόσια διοίκηση γενικότερα είχε γίνει αποδέκτης αναφορών για πολλές και σοβαρές ελλείψεις των νησιών σε εφόδια προς κάλυψη βιοτικών αναγκών των κατοίκων τους. Για το λόγο αυτό, προς αποφυγή κινδύνων για τη δημόσια υγεία και για τη διαφύλαξη και μόνο του δημοσίου συμφέροντος ελήφθη και εφαρμόστηκε η απόφαση της πολιτικής επιστράτευσης των ναυτικών που είναι απόλυτα σύμφωνη με τις Συνταγματικές επιταγές αλλά και τη νομοθεσία στην οποία συμπεριλαμβάνονται οι Συνθήκες και οι Συμβάσεις που έχουν κυρωθεί από τη χώρα μας. Η Κυβέρνηση προχώρησε σε επιστράτευση μόνο όταν από τη συνέχιση της απεργίας προκλήθηκε σοβαρή διαταραχή της κοινωνικής και οικονομικής ζωής του κράτους και απειλήθηκε άμεσα, η υγεία των κατοίκων των νησιών από τη στέρηση τροφίμων, φαρμάκων, καυσίμων και άλλων ειδών πρώτης ανάγκης.

3. Σημειώνεται ότι η εν λόγω απόφαση σε οποιαδήποτε περίπτωση δεν θίγει ασφαλιστικά ή εργασιακά δικαιώματα των ναυτικών. Αντίθετα το ΥΕΝ έχει δεσμευθεί και έχει ενημερώσει τους Έλληνες ναυτικούς για την προώθηση διαδικασιών επαύξησης των ασφαλιστικών τους δικαιωμάτων.

4. Η ικανοποίηση των αιτημάτων των ναυτικών αποτελεί βασική επιδίωξη για το Υπουργείο μας, το οποίο, τουλάχιστον κατά τους τελευταίους μήνες, έχει δείξει έμπρακτα το έντονο ενδιαφέρον του με σειρά αποφάσεων για αύξηση των συντάξεων και των επιδομάτων και μείωση της φορολογίας των ναυτικών καθώς και με την ανάληψη πρωτοβουλιών για τη νομοθετική ρύθμιση των υπόλοιπων θεμάτων που τους απασχολούν. Στο πλαίσιο αυτό και με στόχο την προώθηση κοινά αποδεκτών λύσεων συνεχίζονται οι επαφές παραγόντων του ΥΕΝ και εκπροσώπων συνδικαλιστικών φορέων των ναυτικών. Το Υπουργείο μας συνεχίζει να λαμβάνει μέρα υπέρ της ενίσχυσης του βιοτικού επιπέδου των εν ενεργεία και απόμαχων ναυτικών και της ανταγωνιστικότητας του ελληνικού πλοίου.

Ο Υπουργός  
**Γ. ΑΝΩΜΕΡΙΤΗΣ**

2. Στην με αριθμό 142/3-7-02 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 493/18-7-02 έγγραφο από τον Υπουργό Πολιτισμού η ακόλουθη απάντηση:

«Σχετικά με την υπ' αριθμό 142/3-7-2002 ερώτηση του Βουλευτή κ. Φώτη Κουβέλη, που αφορά στην έκδοση του Προεδρικού Διατάγματος με το οποίο θα καθοριστεί η νομική μορφή, η οργάνωση και λειτουργία της Σχολής Μαρμαρογλυπτικής Πανόρμου Τήνου, όπως προβλέπεται στο άρθρο 19 παρ. 23 του ν. 2947/01, σας γνωρίζουμε ότι το σχέδιο του Προεδρικού Διατάγματος βρίσκεται υπό επεξεργασία.

Ο Υπουργός  
**ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ**

3. Στην με αριθμό 145/3-7-02 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 67616/26-7-02 έγγραφο από τον Υφυπουργό Υγείας και

Πρόνοιας η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην με αριθμό 143/3-7-02 ερώτηση που κατατέθηκε στη Βουλή από το Βουλευτή κ. Ν. Κακλαμάνη, αναφορικά με την έκδοση ταινιών γνησιότητας και την νόμιμη κυκλοφορία των φαρμάκων στην ελληνική αγορά, σας διαβιβάζουμε το με Α.Π. 27507/25-7-02 έγγραφο του Ε.Ο.Φ., για την ενημέρωσή σας.

Ο Υφυπουργός  
Ε. ΝΑΣΙΩΚΑΣ»

Σημ.: Τα συνημμένα σχετικά έγγραφα ευρίσκονται στο αρχείο της Διεύθυνσης Κοινοβουλευτικού Ελέγχου (Τμήμα Ερωτήσεων).

4. Στην με αριθμό 148/3-7-02 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 27/25-7-02 έγγραφο από τον Υφυπουργό Οικονομικών η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της με αριθμό 148/3.7.02 ερώτησης που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Νικήτας Κακλαμάνης σχετικά με το ανωτέρω θέμα, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Στην χάραξη της εισοδηματικής πολιτικής πρωταρχικό μέλημα της Κυβέρνησης είναι αφενός η διασφάλιση του εισοδήματος των εργαζομένων, αφετέρου η εναρμόνιση αυτού με τους γενικότερους στόχους του προγράμματος για τη σταθερότητα και ανάπτυξη της οικονομίας.

Στο πλαίσιο αυτό, σας πληροφορούμε ότι έχει ήδη συσταθεί και λειτουργεί στο ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ. και Α. ομάδα εμπειρογνομήνων με την συμμετοχή εκπροσώπων του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, με έργο την μελέτη και υποβολή συγκεκριμένης πρότασης για ένα νέο σύστημα αμοιβών για τους μόνιμους πολιτικούς δημόσιους υπαλλήλους, στα πλαίσια του οποίου θα επανεξετασθούν όλα τα επιδόματα και οι παροχές, που χορηγούνται σε διάφορες κατηγορίες υπαλλήλων συμπεριλαμβανομένου του επιδόματος επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας.

Για τυχόν επέκταση του ανωτέρω επιδόματος σε διάφορες κατηγορίες εργαζομένων θα ληφθεί υπόψη και η έκθεση της ειδικής επιτροπής για την μελέτη μέτρων προστασίας των εργαζομένων σε επικίνδυνες και ανθυγιεινές εργασίες στο Δημόσιο, στα Ν.Π.Δ.Δ. και στους Ο.Τ.Α.

Ο Υφυπουργός  
Γ. ΦΛΩΡΙΔΗΣ»

5. Στην με αριθμό 152/3-7-02 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 13391/24-7-02 έγγραφο από την Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμό 152 που κατατέθηκε στις 3-7-2002 από το Βουλευτή κ. Νικήτα Κακλαμάνη και σύμφωνα με τα στοιχεία του Γραφείου Μελετών για άτομα με ειδικές ανάγκες, της Δ/σης Οικοδομικών και Κτιριοδομικών Κανονισμών, της Δ/σης Μελετών Έργων Οδοποιίας του ΥΠΕΧΩΔΕ, της «Αττικό Μετρό» Α. Ε. και της ΕΥΔΕΚ, σας πληροφορούμε τα εξής:

1. Στο ΥΠΕΧΩΔΕ δημιουργήθηκε το 1985 «Γραφείο Μελετών για άτομα με ειδικές ανάγκες» με αντικείμενο την προώθηση μέτρων που έχουν σαν στόχο την κατάργηση των δομικών και λειτουργικών φραγμών της προσβασιμότητας των ατόμων με ειδικές ανάγκες στο περιβάλλον τους.

Στα πλαίσια της λειτουργίας του προαναφερόμενου γραφείου και ομάδων εργασίας που δημιουργήθηκαν για την αντιμετώπιση των προβλημάτων των ατόμων με ειδικές ανάγκες, συντάχθηκαν μια σειρά οδηγιών σχεδιασμού που καλύπτουν όλο το φάσμα της προσπέλασης σε κτίρια, κατοικίες, κοινόχρηστους χώρους, πεζοδρόμια.

Το Γραφείο Μελετών για Άτομα με Ειδικές Ανάγκες του ΥΠΕΧΩΔΕ, δεν είναι αρμόδιο να προσδιορίσει ποσοστιαία την προσβασιμότητα του ΑμΕΑ στους κοινόχρηστους και τους δομημένου (κτιριακούς) χώρους. Ειδικά για τα δημόσια κτήρια που στεγάζουν Υπηρεσίες, αρμόδιο να σας πληροφορήσει είναι το Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέν-

τρωσης.

Είναι υποχρέωση των οικοδομούντων για την συμμόρφωσή τους με τις διατάξεις του Ν.1577/85 (Γ.Ο.Κ.), της Υ.Α. 3046/304/88 (Κτιριακός Κανονισμός) και του ν. 2831/00 (Τροποποίηση διατάξεων του ν. 1577/85 και άλλες διατάξεις) όπου περιλαμβάνονται και οι «Οδηγίες Σχεδιασμού - Σχεδιάζοντας για όλους» και των Ελεγκτικών Αρχών.

Οι Οδηγίες αυτές περιλαμβάνονται και στην ιστοσελίδα του ΥΠΕΧΩΔΕ με καταχώρηση στην ηλεκτρονική διεύθυνση [www.minenv.gr](http://www.minenv.gr) και στον φάκελο «Σχεδιάζοντας για όλους».

Συμπληρωματικά σας πληροφορούμε ότι με τις διατάξεις του άρθρου 28 του ν. 2831/2000 «τροποποίηση των διατάξεων του ν. 1577/85 - Γενικός Οικοδομικός Κανονισμός και άλλες πολεοδομικές διατάξεις», θεσμοθετήθηκαν ειδικές ρυθμίσεις για την εξυπηρέτηση ατόμων με ειδικές ανάγκες, με στόχο τη διευκόλυνση της πρόσβασης και παραμονής τους τόσο στα νέα όσο και στα υφιστάμενα κτίρια. Ειδικότερα με την παράγραφο 5 του παραπάνω άρθρου επιβάλλεται στα υφιστάμενα κτίρια που στεγάζονται Υπηρεσίες του Δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ., Ν.Π.Ι.Δ., Ο.Τ.Α. α και β βαθμού, κοινωφελείς οργανισμούς, τράπεζες, να γίνουν οι απαραίτητες διαμορφώσεις βάσει προδιαγραφών ώστε οι λειτουργικοί τους χώροι να είναι προσπελάσιμοι από άτομα με ειδικές ανάγκες.

Επίσης στο ΦΕΚ 18/Β/15.02.2002 εμπεριέχονται οι με αριθμ. ΟΙΚ. 52487/16.11.2001 και ΟΙΚ.52488/16.11.2001 Υπουργικές Αποφάσεις που καθορίζουν τον τρόπο σχεδιασμού του δομημένου περιβάλλοντος ώστε να εξυπηρετεί και τις ανάγκες των ΑμΕΑ.

2. - Όλοι οι σταθμοί της ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ διαθέτουν ανελκυστήρες για ΑμΕΑ με εξόδους τόσο στην επιφάνεια του εδάφους όσο και στα διάφορα επίπεδα των σταθμών, ώστε να είναι δυνατή η εύκολη πρόσβαση των ατόμων αυτών από το πεζοδρόμιο έως την είσοδο του συρμού.

- Για άτομα τυφλά ή με περιορισμένη όραση εντός των ανελκυστήρων υπάρχουν αυτόματες ανακοινώσεις του επιπέδου που βρίσκεται ο ανελκυστήρας.

- Εντός των ανελκυστήρων όλες οι ενδείξεις είναι και σε σύστημα BRAILLE.

- Για την υποβοήθηση των κωφών ατόμων υπάρχουν στους ανελκυστήρες σύστημα ενδοεπικοινωνίας με φωτεινή ένδειξη ανταπόκρισης του σταθμάρχη. Υπάρχει επίσης φωτεινή ένδειξη ανταπόκρισης του σταθμάρχη. Υπάρχει επίσης φωτεινή πινακίδα με το επίπεδο που βρίσκεται κάθε φορά ο ανελκυστήρας.

- Τα οχήματα των συρμών έχουν ελεύθερο χώρο για την είσοδο αναπηρικών αμαξιδίων και δυνατότητα αναστροφής τους εντός του συρμού. Εντός των συρμών λειτουργεί σύστημα ανακοίνωσης τους επόμενου σταθμού.

-Μεταξύ των βαγονιών υπάρχουν ανατακλαστικές ταινίες με έντονα χρώματα, ώστε να εντοπίζεται εύκολα η άκρη τους.

-Στο κατώφλι της πρώτης και της τελευταίας πόρτας κάθε συρμού υπάρχει ειδικό τεμάχιο, το οποίο μειώνει την απόσταση μεταξύ συρμού και αποβάθρας.

-Η άκρη της αποβάθρας, πλάτους 60 εκατ. έχει υλικό διαφορετικής υφής, ώστε να εντοπίζεται εύκολα από τα άτομα με μειωμένη ή καθόλου όραση.

-Στις αποβάθρες τα καθίσματα είναι φαριδιά.

-Σε όλους τους σταθμούς του Μετρό το επίπεδο φωτισμού είναι αυξημένο.

-Το μέγεθος των γραμμάτων σε όλες τις επιγραφές είναι αυξημένο για να διαβάζονται ευκολότερα.

-Στα δύο άκρα κάθε κυλιόμενης κλίμακας οι χειρολισθήρες έχουν επιμηκυνθεί κατά 1 μέτρο, ώστε να διευκολύνονται τα άτομα με μειωμένη όραση και να τις εντοπίζουν.

-Οι κυλιόμενες σκάλες έχουν στην αρχή και το τέλος τους αυξημένα οριζόντια τμήματα για να διευκολύνουν τα άτομα με κινητικές δυσκολίες.

-Στις κυλιόμενες σκάλες υπάρχει φωτεινή ένδειξη σχετικά με την κατεύθυνσή τους.

-Στην αρχή και το τέλος κάθε σταθερής κλίμακας υπάρχουν προειδοποιητικές λωρίδες.

-Στο μέσον κάθε σταθερής κλίμακας έχουν τοποθετηθεί

διπλοί χειρολισθήρες.

-Στους σταθμούς του Μετρό όπου υπάρχει υψομετρική διαφορά και δεν καλύπτεται από ανελκυστήρες έχουν τοποθετηθεί ράμπες.

-Το κλειστό κύκλωμα τηλεόρασης βοηθά στην παρακολούθηση όλων των χώρων, ώστε να εξασφαλίζεται η ασφαλής διακίνηση των ΑμΕΑ.

-Ο γενικός σχεδιασμός των σταθμών είναι τέτοιος, ώστε στα δάπεδα να μην υπάρχουν εμπόδια και να είναι εύκολη η διακίνηση των ΑμΕΑ.

-Οι σχάρες εξαερισμού που ευρίσκονται επί των πεζοδρομίων έχουν τέτοια πυκνότητα ώστε να μην δημιουργούν προβλήματα στη διακίνηση των τυφλών και των ατόμων με μειωμένη όραση.

-Σε όλα τα πεζοδρόμια που ανασκεύασε η Αττικό Μετρό κατασκευάστηκαν ράμπες και τοποθετήθηκαν κολωνάκια.

-Επίσης η Αττικό Μετρό μετά από συνεννόηση με τον Πανελλήνιο Σύλλογο Τυφλών, έχει εγκρίνει ποσό 17 εκατ. δραχμών προκειμένου να τυπωθούν ανάγλυφοι χάρτες σε σύστημα BRAILLE, ώστε να διευκολυνθούν στην εκπαίδευσή τους τα μέλη του Συνδέσμου.

3. Επίσης στα πλαίσια του ν. 2696/99 και αντιστοίχων συναφών διατάξεων (π.χ. τριμερής απόφαση Υπουργών ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε., Δημόσιας Τάξης και Μεταφορών), παραχωρούνται θέσεις

χώρων στάθμευσης σε άτομα με ειδικές ανάγκες (π.χ. κινητικά ανάπηροι).

Προβλέπονται υποχρεωτικά θέσεις στάθμευσης σε ποσοστό 2% επί του αριθμού θέσεων στάθμευσης αυτοκινήτων Δημόσιας Χρήσης για άτομα με ειδικές ανάγκες στο σύνολο των έργων για τη δημιουργία υπόγειων σταθμών αυτοκινήτων αρμοδιότητας του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. (ΕΥΔΕΚ) προβλέπονται θέσεις για ΑμΕΑ, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, καθώς και η προσβασιμότητα σε αυτές.

Επιπλέον σας πληροφορούμε ότι σε διαβάσεις πεζών σηματοδοτούμενων κόμβων λαμβάνεται μέριμνα για ειδικές διαμορφώσεις των πεζοδρομίων (ράμπες), ενώ ήδη σχεδιάζεται ο εξοπλισμός σηματοδοτούμενων διαβάσεων πεζών με ηχητικά σήματα για τη διευκόλυνση των ατόμων με προβλήματα όρασης, τα οποία θα ενεργοποιούνται με κατάλληλο σταθερό ή φορητό χειριστήριο από τα εν λόγω άτομα.

Τέλος, σας γνωρίζουμε ότι από τις αρμόδιες Υπηρεσίες του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε., στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων τους θα συνεχισθεί με ιδιαίτερη ευαισθησία η προσφορά διευκολύνσεων για άτομα με ειδικές ανάγκες όσο αυτό είναι εφικτό.

Η Υπουργός  
**Β. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ»)**

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) :** Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε στην ημερήσια διάταξη της

#### ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Μόνη συζήτηση επί του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών: «Κύρωση του Κρατικού Προϋπολογισμού και των προϋπολογισμών ορισμένων ειδικών ταμείων και υπηρεσιών οικονομικού έτους 2003».

Η συζήτηση επί του προϋπολογισμού θα διεξαχθεί σύμφωνα με το άρθρο 123 του Κανονισμού της Βουλής σε πέντε συνεχείς συνεδριάσεις. Θα καταβληθεί προσπάθεια σήμερα να μιλήσουν οι ορισθέντες από τα κόμματα γενικοί και ειδικοί εισηγητές εναλλάξ. Θυμίζω ότι ο χρόνος αγόρευσης των γενικών εισηγητών είναι σαράντα λεπτά της ώρας και των ειδικών εισηγητών είκοσι λεπτά της ώρας.

Στη Διάσκεψη των Προέδρων συμφωνήθηκε να δοθούν από τα κόμματα που το επιθυμούν κατάλογοι ομιλητών στο Προεδρείο. Θα ήθελα να σας προτείνω να δεχθείτε, όπως προβλέπει ο Κανονισμός άρθρο 65 παράγραφος 5, την υποβολή καταλόγου ομιλητών από τα κόμματα που το επιθυμούν και την κατάρτιση ενιαίου καταλόγου εν συνεχεία των ομιλητών με εναλλαγή.

Όσοι επιθυμούν να μιλήσουν θα εγγραφούν με το ηλεκτρονικό σύστημα έως το τέλος της ομιλίας των γενικών εισηγητών. Το ίδιο και όσοι συνάδελφοι δεν θα έχουν συμπεριληφθεί στις καταστάσεις των κομμάτων.

Σας παρακαλώ μόνο να βγάλετε ορισμένους τις κάρτες από την υποδοχή, όπου τις έχετε ήδη, διότι αυτό μπλοκάρει το σύστημα. Το έχουν αυτό τα συστήματα. Κλωτσάνε.

Επίσης, στη Διάσκεψη των Προέδρων συμφωνήθηκε, πριν αρχίσουν οι ομιλίες του καταλόγου να υπάρξει ένας κύκλος ομιλητών κατά προτεραιότητα με ομιλητές ένα Βουλευτή από κάθε κόμμα. Στη συνέχεια ο ενιαίος κατάλογος θα έχει πέντε Βουλευτές από το ΠΑΣΟΚ, τέσσερις από τη Νέα Δημοκρατία, ανά έναν από τα δύο μικρότερα κόμματα και έναν ανεξάρτητο. Αυτοί θα εναλλάσσονται. Στην πρώτη σειρά θα συμμετέχει, όπως ανέφερα ήδη, ένας από τους ανεξάρτητους Βουλευτές και στη συνέχεια θα συμμετέχουν σε κάθε δύο σειρές, εφόσον θα εγγραφούν. Θα καταβάλουμε προσπάθεια και φέτος να μιλήσουν όσο το δυνατόν περισσότεροι συνάδελφοι.

Γι αυτό θα σας παρακαλέσω πρώτον, να περιορίσουμε το χρόνο από τα δέκα λεπτά σε οκτώ, όπως κάναμε και πέρυσι και δεύτερον να τηρήσουμε αυτό το χρόνο και να μην υποχρεώνεται ο προεδρεύων να διακόπτει τον επί του Βήματος ομιλητή.

Εφόσον συμφωνήσετε για τα οκτώ λεπτά, σε κάθε περίπτωση θα διακόπτεται και δε θα συνεχίζεται η εγγραφή της ομιλίας στα Πρακτικά, ώστε πράγματι να κατορθώσουμε να μιλήσουν όλοι οι συνάδελφοι που το επιθυμούν.

Θα σας παρακαλέσω επίσης όποιες τυχόν αλλαγές θέλετε να γίνουν στον κατάλογο, να δηλωθούν μετά την κατάρτιση του καταλόγου από ζεύγη συναδέλφων σήμερα, όχι αύριο ή τις επόμενες ημέρες. Δηλαδή, όπως θα οριστικοποιηθεί ο κατάλογος, αυτός θα ισχύσει και τις επόμενες ημέρες και όποιος συνάδελφος για λόγους και ανωτέρας βίας ακόμη, δεν κατορθώσει να προσέλθει στο χρόνο του, δυστυχώς θα χάσει το δικαίωμα να μιλήσει.

Έτσι, θα εξασφαλίσουμε ότι καθένας θα ξέρει πότε θα μιλήσει και δεν θα έχουμε προβλήματα.

Σας προτείνω επίσης, πέρα από τις πέντε συνεδριάσεις που προβλέπεται από τον Κανονισμό και το Σύνταγμα, η συνεδρίαση του Σαββάτου να αρχίσει από το πρωί και να συνεχισθεί και το απόγευμα και επίσης το ίδιο να κάνουμε και για τη συνεδρίαση της Παρασκευής. Να αρχίσει το πρωί και να συνεχισθεί και το απόγευμα. Την Κυριακή το πρωί δεν θα συνεδριάσουμε. Θα συνεδριάσουμε το απόγευμα της Κυριακής μέχρι τις δώδεκα τα μεσάνυχτα που θα ολοκληρωθεί η συζήτηση και θα αρχίσει η ψηφοφορία.

Υπενθυμίζω ότι οι Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι μπορούν να μιλήσουν δεκαπέντε λεπτά εφόσον προηγηθούν των προέδρων των Κοινοβουλευτικών Ομάδων, αλλιώς θα περιορισθούν στο χρόνο της δευτερολογίας τους και στα πέντε λεπτά της τρι-

τολογίας, σύμφωνα με το άρθρο 167 του Κανονισμού.

Ο Υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών δικαιούται να μιλήσει πενήντα λεπτά. Οι λοιποί Υπουργοί παρακαλούνται –παρακάλεσα τον κύριο Πρωθυπουργό και τους το έχει ζητήσει– να μιλήσουν είκοσι λεπτά.

Σας προτείνω η σημερινή συνεδρίαση να κλείσει στη μία η ώρα με την ομιλία ή τη διαγραφή όσων δεν θα βρίσκονται εδώ την ώρα εκείνη. Μέχρι τη μία η ώρα όποιος είναι ο τελευταίος θα μιλήσει. Αυτό θα κάνουμε και στις επόμενες συνεδριάσεις, για να είμεθα όλοι εντάξει και με τον Κανονισμό και με ταξί μας.

Είμεθα σύμφωνοι σε όλα αυτά;

**ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:** Μάλιστα, μάλιστα.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Αν υπάρχει άλλη πρόταση...

**ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ:** Για ένα μόνο θέμα, κύριε Πρόεδρε.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Ορίστε, κύριε Παυλόπουλε, έχετε το λόγο.

**ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ:** Δυο λόγια μόνο για την αντικατάσταση, κύριε Πρόεδρε, επειδή μπορεί να συμβεί ένα έκτακτο γεγονός. Δεχόμαστε βεβαίως ότι οι αλλαγές θα γίνουν από σήμερα, εφόσον είναι προσχεδιασμένες. Αλλά αν υπάρξει κάποιο ζήτημα, το οποίο θα προκύψει αύριο ή μεθαύριο, όπως παραδείγματος χάρη ένα έκτακτο γεγονός σε κάποιο συνάδελφο που χρειασθεί μια μικρή αλλαγή, τότε θα παρακαλέσω πολύ να υπάρξει αυτή η δυνατότητα και τις επόμενες μέρες.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Τότε, δεν χάλασε ο κόσμος. Εάν μιλήσουν εκατόν πενήντα συνάδελφοι και δεν μιλήσει ένας, δε χάλασε ο κόσμος.

**ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ:** Δεν είναι έτσι, κύριε Πρόεδρε.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Εγώ επιμένω σε αυτό, γιατί πέρσι είχα περί τις πενήντα με εξήντα περιπτώσεις εκτάκτων αναγκών.

**ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ:** Να το αναλάβουν τα κόμματα αυτό.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Όχι, ακούστε. Ο Κανονισμός που είναι και πάνω από τα κόμματα...

**ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ:** Μα, αν δίνανε κατάλογο, κύριε Πρόεδρε, το ίδιο δεν θα ήταν;

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Δώστε τον κατάλογο. Να μου τον φέρετε, αλλά κατ' αρχήν δεν αφορά το κόμμα σας, αφορά όλους.

**ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ:** Συμφωνώ. Παράκληση θερμή, όμως, αν είναι κάτι έκτακτο, μην στερήσουμε τη δυνατότητα.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Ωραία. Επαναλαμβάνω, λοιπόν, ότι αν είναι κάτι έκτακτο δε χάλασε ο κόσμος, αν δε μιλήσει ένας. Μάλιστα, για ένα κόμμα που έχει εκατόν είκοσι Βουλευτές, ένα άλλο που έχει εκατόν πενήντα επτά και ένα που έχει έντεκα. Να πω το άλλο που έχει έξι, αλλά δεν μου το ζητάει. Δεν χάλασε ο κόσμος εάν κάποιος δε μιλήσει. Θα μιλήσουν δεκάδες άλλοι στη θέση του.

Εγώ θα παρακαλέσω τα κόμματα να το δεχθούν. Θα δείτε μετά τους εισηγητές ποια είναι η θέση, ποια είναι τα προβλήματα που υπάρχουν, οι ανάγκες σας κλπ. και θα ζητήσετε πάντοτε κατά ζεύγη την αλλαγή. Διότι πέρσι είχα και δυσαρέσκεις πολλών συναδέλφων, γιατί δεν μπόρεσα να ανταποκριθώ στο αίτημά τους να μιλήσουν άλλη μέρα και άλλη ώρα. Δεν είναι δυνατό να συνεχισθεί αυτή η κατάσταση.

**ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ:** Η απόφαση δική σας είναι, κύριε Πρόεδρε, αλλά σ' αυτό το θέμα της μη δυνατότητας αντικατάστασης, ακόμη και για λόγους ανωτέρας βίας εμείς δεν μπορούμε να συναίνεσουμε.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Λυπάμαι πολύ γι αυτό, αλλά θα εφαρμόσουμε τον Κανονισμό. Ο Κανονισμός, όπως γνωρίζετε, λέει στο άρθρο 65 παράγραφος 5 ότι κάθε ένας ομιλεί στη σειρά του. Η δυνατότητα να δίνουν τα κόμματα μια κατάσταση προέκυψε μετά από τροποποίηση του Κανονισμού, που έγινε με εισήγησή μου. Τώρα εσείς ζητάτε να καταργήσουμε τις διατάξεις αυτές του Κανονισμού και όποτε κάποιος συνάδελφος επικαλείται ανωτέρα βία να στήνουμε ένα ειδικό όργανο να αποφαινεται αν συντρέχει ή όχι ανωτέρα βία.

Ουσιαστικά μου εισηγήσθε, όποτε θέλει το κάθε κόμμα και κάθε συνάδελφος να ζητάει άλλη σειρά.

Λοιπόν, σας παρακαλώ να μην επιμένουμε σε πράγματα, τα οποία όλοι στην Αίθουσα καταλαβαίνουν ότι δεν είναι σωστά.

**ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ:** Μα, έγινε πέρσι.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Κακώς έγινε πέρσι.

**ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ:** Ας γίνει και φέτος.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Όχι. Σας είπα πέρσι τι έγινε. Είχα πενήντα συναδέλφους, οι οποίοι...

**ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ:** Πολύ ωραία έγινε η συζήτηση πέρσι!

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Εγώ απευθύνομαι στο Σώμα.

Συμφωνεί το Σώμα με την πρότασή μου, σχετικά με την αντικατάσταση των ομιλητών;

Παρακαλώ να σηκώσουν το χέρι όσοι συμφωνούν με την πρόταση.

(Σηκώνουν το χέρι όσοι συμφωνούν με την πρόταση)

Παρακαλώ τώρα να σηκώσουν το χέρι όσοι δεν συμφωνούν με την πρόταση

(Σηκώνουν το χέρι όσοι δεν συμφωνούν με την πρόταση)

Προφανώς, συμφώνησαν με την πρότασή μου οι περισσότεροι.

Συνεπώς η πρότασή μου έγινε δεκτή κατά πλειοψηφία.

Οι περισσότεροι, λοιπόν, συμφώνησαν να σεβαστούμε τον Κανονισμό και να μη ζητάει το λόγο ο καθένας, ανάλογα με το τι ώρα είναι τα κανάλια εδώ, τι ώρα προηγήθηκε ο άλλος κοκ. Ας σεβαστούμε κάτι εδώ μέσα!

Έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία πενήντα πέντε φοιτητές του Νομικού Τμήματος της Νομικής Σχολής Αθηνών.

Τους καλωσορίζουμε!

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες)

Δικηγόροι θα γίνουν, χρειάζεται να βλέπουν και τις αντιπαραθέσεις!

Παρακαλείται να ανέβει στο Βήμα ο εισηγητής της Πλειοψηφίας κ. Αναστάσιος Μαντέλης.

**ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΜΑΝΤΕΛΗΣ:** Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πριν ένα χρόνο η ανθρωπότητα είχε εναποθέσει τις ελπίδες της για αναθέρμανση της οικονομίας στο 2002. Η ανάκαμψη όμως δεν ήρθε. Τουλάχιστον στο βαθμό που αναμενόταν. Οι ανησυχίες, οι αβεβαιότητες, η υπέρπυση διεθνής ύφεση συνεχίζουν να υπάρχουν. Η παγκόσμια αστάθεια εντείνεται στο ενδεχόμενο ενός πολέμου στο Ιράκ. Οι επιπτώσεις στην παγκόσμια οικονομία θα είναι δραματικές. Πετρέλαιο και δολάριο αποτελούν συγκοινωνούντα δοχεία. Ο συνδυασμός των νομισματικών και των τιμολογιακών πολιτικών τους αναπτύσσει δυναμικές σε παγκόσμιο επίπεδο. Τερράστια αγοραστική δύναμη μεταφέρεται από το ένα σημείο του πλανήτη στο άλλο.

Οι ΗΠΑ για να αντιμετωπίσουν την κάμψη εφάρμοσαν νομισματικές και δημοσιονομικές πολιτικές –μείωση επιτοκίων, μείωση ισοτιμίας δολαρίου. Για να καταστούν ανταγωνιστικά τα προϊόντα τους, για να περιορισθούν οι εισαγωγές. Μείωση φορολογίας, αύξηση των κρατικών δαπανών. Για να τονωθεί η εγχώρια ζήτηση. Πέτυχαν ρυθμό ανάπτυξης 2,3%. Αύξησαν όμως το έλλειμμά τους στο 3,6%.

Η εικόνα είναι χειρότερη στην ευρωζώνη. Η μείωση του κόστους πρώτων υλών, του πετρελαίου, από την ενίσχυση του ευρώ, είχε πενιχρά αποτελέσματα. Ρυθμός ανάπτυξης στο 0,8 για το 2002, και στο 1,8 το 2003. Δημοσιονομικό έλλειμμα στο 2,2% και 2,1% αντίστοιχα. Η οικονομία της Ελλάδας είναι και θέλουμε να είναι ανοιχτή. Άμεσα επηρεάζεται από το διεθνές περιβάλλον. Με βάση αυτό προετοιμάζουμε τη χώρα στις όποιες εξελίξεις. Παρά τη δυσμενή διεθνή κατάσταση ο προϋπολογισμός του 2003 χρηματοδοτεί τη μεγενθυνόμενη ανάπτυξη και τη διευρυνόμενη κοινωνική συνοχή. Ευνοϊκότερες διεθνείς συγκυρίες θα έδιναν περισσότερες δυνατότητες. Οι δυσμενείς δεν μας εμποδίζουν να εφαρμόσουμε την αναπτυξιακή και κοινωνική μας πολιτική.

Μερικοί, εθελουφλώντας, επιθυμούν να αγνοήσουν τη σημασία των εξωτερικών δυσχερειών, για να υποβαθμίσουν τις επιδόσεις της ελληνικής οικονομίας. Ισχυρίζονται ότι οι οικονομι-

κές εξελίξεις είναι εσωτερικό ζήτημα. Λένε: «Το πρόβλημα είναι εντός και όχι εκτός της χώρας». (Κωνσταντίνος Καραμανλής, 9/10/2002, Ομιλία στην Κοινοβουλευτική του Ομάδα). Η άποψη αυτή είναι ανιστόρητη, αφελής και ενδεχόμενα επικίνδυνη. Όπου επεκράτησαν τέτοιες αντιλήψεις, οι λαοί τις πλήρωσαν ακριβά. Όλοι μας στην Αίθουσα αυτή, αλλά πάνω απ' όλα ο ελληνικός λαός, το γνωρίζουμε αυτό πολύ καλά. Εμείς δεν αφήνουμε απροστάτευτη τη χώρα στη διεθνή κρίση.

Παρά τις δυσμενείς διεθνείς περιστάσεις, η Ελλάδα τα τελευταία χρόνια πραγματοποίησε επιτεύγματα ιστορικής σημασίας για το μέλλον της, τα οποία ουδείς αντικειμενικός κριτής δεν μπορεί να αμφισβητήσει: Πραγματοποίησε την ονομαστική σύγκλιση της ελληνικής οικονομίας και την ένταξή μας στην ΟΝΕ.

- Την ενσωμάτωση του Ευρώ και την αποτροπή νομισματικών επιθέσεων που έχουν ήδη εξοντώσει οικονομίες πολύ ισχυρότερες.

- Την ανάληψη και διοργάνωση του μεγαλύτερου πολιτιστικού γεγονότος, των Ολυμπιακών Αγώνων.

- Τη σταθεροποίηση της οικονομίας με υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης και τη διασφάλιση της πορείας για την πραγματική σύγκλιση. Την εκτέλεση του μεγαλύτερου επενδυτικού σχεδίου υποδομών που γνώρισε ποτέ η χώρα:

- Τη σύλληψη και την εφαρμογή μεγάλων θεσμικών αλλαγών, όπως ο Καποδίστριας και ο Συνήγορος του Πολίτη.

- Την οριστική επίλυση μεγάλων και μακροχρόνιων εκκρεμοτήτων, όπως η τρομοκρατία και οι αξιώσεις της μοναρχίας;

- Την ενδυνάμωση του διεθνούς κύρους της χώρας και την εδραίωσή της ως παράγοντα διεθνούς σταθερότητας.

- Την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση και την επίλυση του σοβαρότερου εθνικού προβλήματος.

Σε όλες τις κρίσιμες πολιτικές και οικονομικές επιλογές της, η Κυβέρνηση πέτυχε πλήρως τους στόχους της. Όχι περιστασιακά ή στιγμιαία. Αλλά με διάρκεια, σταθερότητα και συνέχεια.

- Ο ρυθμός ανάπτυξης από το αρνητικό -0,6% είναι σήμερα στο 3,8%.

- Ο πληθωρισμός από το 14,2%, πήγε στο 2,5%.

- Το έλλειμμα από 13,6% έφτασε στο 0,9%.

Κάποιοι ζητούν να αλλάξει πολιτική ο τόπος.

Να εγκαταλειφθούν πολιτικές που έδωσαν επιτυχίες. Χωρίς να λένε με ποιες θα τις αντικαταστήσουν. Με αοριστίες και συνθήματα επιδιώκουν να αλλάξουν την πορεία του ελληνικού λαού, χωρίς να του εξηγούν πού τον οδηγούν. «Παχιά» λόγια, χωρίς αντίκρισμα. Όπως η επανίδρυση του κράτους.

Το ερώτημα είναι αν ο ελληνικός λαός έχει ανάγκη από ευκαιριακές ή από σταθερές πολιτικές. Την απάντηση δίνει το κύριο πολιτικό άρθρο μιας εκ των εγκυρότερων εφημερίδων.

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Κύριε Μαντέλη, με συγχωρείτε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σας παρακαλώ, είναι η αρχή της συζήτησης του προϋπολογισμού. Δεν είναι προς θάνατο να ανταλλάσσετε απόψεις μεταξύ σας, αλλά ο κόσμος που παρακολουθεί, βλέπει, δυστυχώς, την εικόνα και η εικόνα κυριαρχεί ως αρνητική εντύπωση. Ενώ παρακολουθείτε τη συνεδρίαση και είναι λογικό να σχολιάζετε αυτά που λέγονται από το Βήμα, όταν γίνεται θόρυβος δίνεται άλλη εντύπωση. Σας παρακαλώ θερμά να μη θορυβείτε.

Κύριε Μαντέλη, συνεχίστε.

**ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΜΑΝΤΕΛΗΣ:** Η «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ» στις 15/12/2002 γράφει με αφορμή την ένταξη της Κύπρου:

«Την επιτυχία αυτή οφείλουμε, αν θέλουμε να είμαστε ειλικρινείς, να την πιστώσουμε στην ελληνική Κυβέρνηση και στον Πρωθυπουργό κ. Κωνσταντίνο Σημίτη, ο οποίος πίστεψε στο πολιτικό βεληκεές της ευρωπαϊκής ενοποίησης και επέμεινε, παρά τις δυσχέρειες, να στηρίξει σ' αυτήν μεγάλο μέρος των επιλογών της χώρας. Σε ένα κράτος, του οποίου οι πολιτικές ηγεσίες δεν έχουν διακριθεί για σταθερότητα κατευθύνσεων, η ελληνική πολιτική είχε συνέπεια θέσεων. Η σταθερότητα θέσεων και ο σχεδιασμός με γνώμονα το μέλλον και όχι την εκάστο-

τε επικοινωνιακή ανάγκη, πρέπει να εξακολουθήσουν να διέπουν την ελληνική πολιτική.

Η χώρα μας έχει ήδη μακρά πείρα του πόσο καταστρεπτικό είναι το αντίθετο».

Αρέσκονται οι μαθητευόμενοι μάγοι να ανακαλύπτουν διάφορους πίνακες για να δείξουν ότι η Ελλάδα υστερεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Ξεχνούν βέβαια τις περιπτώσεις εκείνες όπου η Ελλάδα έχει μια από τις καλύτερες επιδόσεις. Στο ρυθμό ανάπτυξης, στην αύξηση της παραγωγικότητας, στη μείωση του ελλείμματος. Επιλεκτικοί αριθμοί δείχνουν τη μισή αλήθεια. Και η μισή αλήθεια είναι χειρότερη από το ψέμα.

Αποκαλυπτική της σύγχυσης της Νέας Δημοκρατίας είναι η ιστοσελίδα της στο διαδίκτυο [www.nd.gr](http://www.nd.gr). Με απίστευτες αλημνείες επιχειρεί εναγωνίως να περισώσει τις τραγικά πενιχρές επιδόσεις της κυβέρνησης Μητσοτάκη. Αντλεί στοιχεία προ τριακονταετίας, εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης, τότε που έβγαιναν με άγνωστες μεθόδους από τις υπηρεσίες προπαγάνδας. Τα προσθέτει και τα διαιρεί κατά το δοκούν. Μετράει την οκταετία Καραμανλή και τη συσχετίζει με την τριετία Μητσοτάκη. Όλα αυτά για να μας πείσει ότι μπορεί να κυβερνήσει, όχι με τις δικές της ικανότητες αλλά με τις επιδόσεις παλαιότερων γενεών.

Ας είμαστε αντικειμενικοί. Κανείς ποτέ δεν προέβαλε ότι με την ένταξή μας στην ΟΝΕ αυτόματα η Ελλάδα κατέστη η πρώτη χώρα στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Εκείνο που ενδιαφέρει είναι εάν η πολιτική που ακολουθεί η κυβέρνηση από χρόνο σε χρόνο

καθιστά καλύτερη τη θέση μας. Αν πλησιάζουμε όλο και περισσότερο το επίπεδο των εταίρων μας. Αν μπορούμε να ελπίζουμε ότι σε ένα ορατό χρονικό διάστημα η οικονομία μας θα έχει συγκλίνει.

Κύριοι συνάδελφοι, αν συγκρίνει κανείς την εικόνα της Ελλάδας από την έναρξη της πορείας σύγκλισης μέχρι σήμερα, τότε θα διαπιστώσει πως έχουν επιτευχθεί άλματα σε όλους τους τομείς, όχι μόνο σε σχέση με το παρελθόν μας αλλά και έναντι των εταίρων μας. Συνεχώς τους προσεγγίζουμε, συνεχώς συγκλίνουμε.

Στη τυπωμένη εισήγησή μου, η οποία είναι στη Διαρκή Κοινοβουλευτική Επιτροπή, αναφέρονται όλοι οι επίσημοι δείκτες που αποδεικνύουν τη θετική αυτή πορεία. Δεν χρειάζεται να τους επαναλάβω. Για να υπάρχει όμως μια συνοπτική εικόνα, θα μου επιτρέψετε να καταθέσω για τα Πρακτικά, αλλά και για να είναι στη διάθεσή σας, δύο πίνακες που έχουν καταρτιστεί με βάση τα στοιχεία του STATISTICAL ANNEX της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στις 4.11.2002. Ο πρώτος αποτυπώνει τη θέση της Ελλάδας στην πορεία σύγκλισης, από την έναρξή της (1993) μέχρι σήμερα (2003) σε σχέση με την ευρωζώνη. Ο δεύτερος συγκρίνει την Ελλάδα με άλλες ισχυρότερες χώρες. Από αυτά προκύπτει η τεράστια πρόταση που έχει κάνει η χώρα.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Μαντέλης καταθέτει για τα Πρακτικά τους προαναφερθέντες πίνακες, οι οποίοι έχουν ως εξής:









**ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΜΑΝΤΕΛΗΣ:** Αυτά δεν είναι δικά μου συμπεράσματα. Τα λέει ο ΟΟΣΑ στην έκθεσή του για την ελληνική οικονομία τον Ιούλιο του 2002, ο οποίος συνοψίζει τις επιμέρους εκτιμήσεις του με τη διαπίστωση:

«Οι επιδόσεις στην ελληνική οικονομία, ήταν αξιοσημείωτες ιδιαίτερα λόγω της μεγάλης αύξησης στη παραγωγικότητα και στο παραγόμενο προϊόν, υποβοηθούμενα από την απελευθέρωση των αγορών προϊόντων και χρήματος. Παράλληλα η αυξημένη δημοσιονομική και νομισματική πειθαρχία, οδήγησε σε ταχύ αποπληθωρισμό και σημαντική βελτίωση των δημοσίων οικονομικών. Αυτό καταδεικνύει ότι με το σωστό μίγμα πολιτικών δεν είναι απαραίτητο ότι θα παρατηρηθεί σύγκρουση ανάμεσα στη πραγματική και στην ονομαστική σύγκλιση».

Τα λέει και η Ευρωπαϊκή Ένωση στην έκθεσή της Νοέμβριος 2002 όπου διαπιστώνει: «Το πραγματικό ΑΕΠ το 2002 συνέχισε να αυξάνεται, ξεπερνώντας κατά πολύ τον αντίστοιχο μέσο όρο της ευρωζώνης. Οι προοπτικές για το 2003 θα συνεχίσουν να είναι καλές και θα βελτιώνονται καθώς παράλληλα θα εξελισσεται και η παγκόσμια ανάκαμψη. Το πραγματικό ΑΕΠ θα συνεχίσει να αυξάνει πάνω από το σημείο δυνάμει της του με μέσο όρο γύρω στο 4%».

Εμείς αναγνωρίζουμε ότι αυτό το σωστό μίγμα πολιτικών πρέπει συνεχώς να βελτιώνεται. Συνεχώς να ανταποκρίνεται στις εξελισσόμενες κοινωνικές ανάγκες. Αυτός είναι ο αγώνας μας. Δε δεχόμαστε ισοπέδωση και την απαξίωση των προσπαθειών του ελληνικού λαού.

Υποστηρίζουν βέβαια μερικοί ότι η κυβερνητική πολιτική δεν οδηγεί στην πραγματική σύγκλιση. Η ένδεια πολιτικής που τους χαρακτηρίζει, τους κάνει να μη βλέπουν τίποτα το θετικό, έστω και αν διαψεύδονται από τις επιδόσεις της ελληνικής οικονομίας. Αγκιστρώνονται στο αποσπασματικό, στο εύκολο και στο δευτερεύον για να ασκήσουν μηδενιστική και καταστροφική κριτική. Κρίνουν το ουσιώδες από το επουσιώδες. Το όλον από το μέρος.

Παραμερίζουν την ουσία της οικονομίας και τις πραγματικές ανάγκες. Αναζητούν «κρυφά χρέη» και «ελλείμματα στα ύψη» σε ομογενοποιήσεις στοιχείων που έκανε η EUROSTAT όλων των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επιχειρούν να εκμεταλλευτούν μία λογιστική αναταξινόμηση, όπως αυτή που έγινε στην Ιταλία, στην Πορτογαλία, στην Αυστρία και αλλού.

Με βάση, όμως, τη διευκρίνιση της EUROSTAT γνωστά κονδύλια, καταγεγραμμένα στους προϋπολογισμούς των ετών του 2000 και του 2001 σε συγκεκριμένο κωδικό και με σαφή περιγραφή, αναταξινομήθηκαν με συνέπεια να εμφανίζεται λογιστικά το δημόσιο χρέος για τα έτη αυτά κατά δύο εκατοστιαίες μονάδες υψηλότερο. Κανένα πρόσθετο δάνειο δεν ανελήφθη, κανένα κρυφό χρέος δεν απεκαλύφθη. Τα ίδια γνωστά ποσά που χρωστούσε η Ελλάδα συνεχίζει να χρωστά ανεξάρτητα αν ονομάζονται ομόλογα, προμήτοχα ή προέσοδα.

Δεν τους ενδιαφέρει, όμως, η πτωτική πορεία του δημοσίου χρέους, το οποίο το 2003, μειώνεται κατά πέντε ποσοστιαίες μονάδες ακόμη, με τα κριτήρια της EUROSTAT αλλά η προ τριών ετών στατιστική απεικόνιση.

Δεν τους ενδιαφέρει ότι μία από τις σοβαρότερες αιτίες αύξησης του δημοσίου χρέους, η κατάρρευση εγγυήσεων υπέρ τρίτων πρακτικά εκμηδενίζεται. Το 2003 περιορίζεται κάτω από το 0,3% του ΑΕΠ. Κάποτε τις εγγυήσεις αυτές τις αποκαλούσαν ναρκοπέδια της οικονομίας. Σε αυτά τα ναρκοπέδια εμείς βάζουμε τέλος.

Επίσης, μετά τις διευκρινίσεις της EUROSTAT, το δημοσιονομικό έλλειμμα εμφανίζεται λογιστικά για παραπάνω έτη κατά μία εκατοστιαία μονάδα υψηλότερο. Καμία πρόσθετη δαπάνη, δεν έγινε καμία πρόσθετη επιβάρυνση δεν επεβλήθη. Καταβολές που είχαν γίνει, γνωστές και καταγεγραμμένες, παρέμειναν οι ίδιες ανεξάρτητα αν ονομάζονται κεφαλαιουχικές μεταβιβάσεις ή οικονομικές ενισχύσεις.

Οι αναταξινόμησης αυτές δεν είχαν επίσης καμία απολύτως επιρροή σε οποιοδήποτε μέγεθος της οικονομίας μας. Ούτε στο ρυθμό ανάπτυξης, ούτε στις ιδιωτικές επενδύσεις, ούτε στον πληθωρισμό, ούτε στην ανεργία, ούτε στην παραγωγικότητα, ούτε στις επενδύσεις, ούτε στα επιτόκια. Πουθενά. Ούτε

καν στην πιστοληπτική ικανότητα της χώρας, η οποία αντιθέτως μετά την αναταξινόμηση αναβαθμίστηκε από έγκυρους διεθνείς οίκους.

Επιχειρούν, να εκμεταλλευτούν τις παρατηρήσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου για τον ισολογισμό του 2001. Αποσιωπούν, όμως, ότι το Ελεγκτικό Συνέδριο ρητά δηλώνει ότι την ορθότητα του ισολογισμού.

Προσπαθούν να παραπλανήσουν την κοινή γνώμη με τη νομοθετική εκκρεμότητα που υπήρχε για επιστροφές φόρων τις οποίες αχρεωστήτως εισπράττει η φορολογική αρχή και πρέπει να τις αποδίδει αμέσως στο φορολογούμενο. Εμφανίζουν πως, δήθεν, είναι δαπάνες που αυξάνουν τα ελλείμματα.

Παρασιωπούν ότι οι επιστροφές αυτές δεν είναι ούτε έσοδα ούτε δαπάνες, αλλά αφαιρετικές των εσόδων. Παρασιωπούν ότι την εκκρεμότητα αυτήν τη ρύθμιση ο ν. 2892/2001. Δεν αφορά τον προϋπολογισμό του 2002 που ήδη τελείωσε και τον προϋπολογισμό του 2003. Μιλάνε για το 2000 και το 2001.

Ασκήναι κριτική για να δημιουργηθεί σύγχυση και να επικαλυφθεί το επίτευγμα της εκμηδένισης του ελλείμματος. Ξεχνάνε από πού ξεκίνησαν και πού είμαστε. Μας κατηγορούν για αποκλίσεις κλασμάτων της μονάδας παρασιωπώντας ότι εξαφανίσαμε διψήφια νούμερα. Καταπίνουν έλλειμμα του 13,6% και διυλίζουν έλλειμμα του 0,9%.

Η Ελλάδα σε αυτό το σημείο έχει τη δεύτερη καλύτερη θέση της Ευρωζώνης. Παρόλο που διανύουμε περίοδο διεθνούς κρίσης. Πολύ ισχυρότερες οικονομίες υποχρεώνονται σε ελλείμματα, διπλάσια, τριπλάσια και τετραπλάσια όπως η Γερμανία, η Γαλλία, η Ιταλία, ακόμα και οι ΗΠΑ.

Από όλο αυτό το πλέγμα των δημοσιονομικών μεγεθών και αποτελεσμάτων εκείνο που πρέπει αυτήν την περίοδο να προσεχθεί είναι ο πληθωρισμός. Τα εντυπωσιακά αποτελέσματα που πέτυχε η Κυβέρνηση είναι γνωστά και δεν χρειάζεται να τα επαναλαμβάνουμε. Όμως δεν πρέπει να μας οδηγούν και σε ερρηχισμό.

Το 2003 εκτιμάται ότι θα περιοριστεί κατά μισή ποσοστιαία μονάδα και στο τέλος Δεκεμβρίου 2003 θα έχουμε μία σημαντική διαφορά που θα φθάσει τη μονάδα περιορίζοντας σημαντικά τη διαφορά μας από την Ευρωζώνη. Στα ίδια ή και μεγαλύτερα επίπεδα πληθωρισμού κινείται η Ιρλανδία, η Πορτογαλία, η Ισπανία, η Ιταλία, η Ολλανδία.

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού πρέπει να αντιμετωπίσει τις πρακτικές μεταβολών των τιμών που δεν εδράζονται στο κόστος. Η οικονομία να γίνει πιο ευέλικτη. Τα κόστη πιο ελαστικά. Οι όροι για τη μείωση του πληθωρισμού είναι σήμερα ευνοϊκοί, όσο διατηρείται χαμηλή η ισοτιμία του δολαρίου προς το ευρώ και όσο δεν αυξάνονται σημαντικά οι τιμές του πετρελαίου. Απλά δεν γνωρίζουμε πόσο θα διατηρηθούν αυτοί οι ευνοϊκοί όροι.

Όμως για τον Έλληνα πολίτη τη νόημα έχουν οι συζητήσεις για το έλλειμμα, για τον πληθωρισμό, αν δεν υπηρετούν μια ουσιαστική πολιτική ευημερίας για το κοινωνικό σύνολο, αλλά και για τον ίδιο ξεχωριστά;

Ο Πωλ Κρούγκμαν, αναλύοντας την αμερικανική οικονομία, έλεγε: «Για την οικονομία τα σημαντικά πράγματα είναι η παραγωγικότητα, η διανομή του εισοδήματος και η απασχόληση. Αν αυτά πάνε καλά, τότε δεν είναι δυνατόν πολλά άλλα να στραβώσουν. Αν αυτά δεν πάνε καλά, τίποτα δεν είναι δυνατόν να πάει καλά». (Η εποχή των μειωμένων προσδοκιών, Ουάσιγκτον 1994).

Η Κυβέρνηση δεν επιδιώκει μόνο την ανάπτυξη της οικονομίας και την παραγωγή περισσότερου κοινωνικού πλούτου. Κύρια φροντίδα της είναι με τις δημοσιονομικές πολιτικές της να αναδιανείμει το παραγόμενο πλεόνασμα προς όφελος των ασθενέστερων κοινωνικών ομάδων.

Η οικονομική πολιτική έχει για μας σημασία όσο αποκτά κοινωνικό νόημα. Αγωνιζόμαστε για εκμηδενισμό των ελλειμμάτων. Χαμηλά επιτόκια. Χαμηλό πληθωρισμό. Υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης. Μείωση του δυσβάσταχτου βάρους του δημοσίου χρέους. Όλα αυτά για να δώσουμε στην κοινωνία μας περισσότερες δυνατότητες. Να διορθώσουμε τις ανισότητες της. Αυτήν την πολιτική εφαρμόσαμε και συνεχίζουμε να εφαρμόζουμε: Σταθερότητα. Ανάπτυξη. Κοινωνική δικαιοσύνη.

Το 2003 ο Προϋπολογισμός προβλέπει αύξηση εσόδων κατώτερη βέβαια από την ονομαστική αύξηση του ΑΕΠ. Γιατί η αύξηση αυτή δεν προέρχεται από επιβολή πρόσθετης φορολογίας ή θέσπιση νέων φόρων. Αντίθετα υπάρχουν ελαφρύνσεις φορολογικών βαρών και κατάργηση φόρων. Προέρχεται από τη μεγέθυνση της οικονομίας που είχε ως αποτέλεσμα τη διεύρυνση της φορολογικής βάσης. Η πολιτική της ανάπτυξης γεννά έσοδα και για το κράτος.

Η φορολογική μεταρρύθμιση που εκτυλίσσεται με σύνεση σταδιακά, έχει έντονα αναδιανεμητικά και αναπτυξιακά χαρακτηριστικά.

- Μειώνει τα βάρη των χαμηλών και μεσαίων εισοδημάτων. Εξακόσια εκατομμύρια ευρώ επιστρέφονται φέτος σε μισθτούς και συνταξιούχους. Καθιερώνει ευρείες φορολογικές απαλλαγές:

- Ενίσχυση μισθωτών και συνταξιούχων.
- Ενίσχυση της οικογένειας και των πολυτέκνων.
- Καταργεί τα κριτήρια διαβίωσης, αυτοκινήτου και ιδιοκατοίκης όταν είναι κάτω από το επίπεδο της πολυτέλειας.
- Απαλλάσσει τέσσερα εκατομμύρια φορολογούμενους από την υποχρέωση υποβολής φορολογικής δήλωσης και πληρωμής φόρου εισοδήματος.
- Απαλλάσσει τους στενούς συγγενείς από το φόρο κληρονομίας για περιουσία μέχρι 300.000 ευρώ.
- Μειώνει το φόρο στις επιχειρήσεις εφόσον δημιουργήσουν νέες θέσεις εργασίας για να ενισχύσει την απασχόληση.
- Καταργεί τα τέλη χαρτοσήμου για να καταστήσει ανταγωνιστικά τα ελληνικά προϊόντα απαλλάσσοντάς τα από βάρη που δεν έχουν οι άλλοι.
- Προστατεύει το μικρομεσαίο επιχειρηματία και βιοτέχνη από την αυθαίρετη απόρριψη των λογιστικών του βιβλίων καθορίζοντας συγκεκριμένους λόγους που μπορεί να γίνει αυτό.
- Καθιερώνεται χαμηλή φορολόγηση της κληρονομίας επιχείρησης, για να μην οδηγείται στο κλείσιμο και στην απώλεια θέσεων εργασίας μόνο και μόνο για να πληρωθεί ο φόρος κληρονομίας.

Για χιλιάδες μικρομεσαίους επιχειρηματίες και βιοτέχνες οι επιχειρήσεις τους αποτελούν κόπο και αγωνία μιας ζωής. Παράγουν και απασχολούν. Εμείς θέλουμε οι επιχειρήσεις αυτές να λειτουργούν. Θέλουμε τη συνέχεια. Όχι να κλείνουν, να απολύουν και να εκποιούνται για να πληρωθεί ο φόρος κληρονομίας.

Είναι λυπηρό που ένα τόσο σωστό μέτρο αντιμετωπίστηκε από τη Νέα Δημοκρατία με λαϊκισμό και διάθεση εκμετάλλευσής. Πώς μπορούν να επικαλούνται ότι θέλουν να δημιουργήσουν ένα νέο επιχειρηματικό περιβάλλον όταν ενοχοποιούν με τόσο αόριστο τρόπο την επιχειρηματικότητα; Τι κρύβουν και πού θέλουν να το πάνε;

Η ιστοσελίδα της Νέας Δημοκρατίας είναι και πάλι αποκαλυπτική. Μεταξύ διαφόρων ακατανόητων προτάσεων αποκαλύπτεται η φορολογική πολιτική της Νέας Δημοκρατίας. Καταλήγει αυτή η ιστοσελίδα στη φορολογική πολιτική της Νέας Δημοκρατίας που συνίσταται στη: «Φορολόγηση του καταναλωτικού εισοδήματος ανεξαρτήτως εισοδηματικής ή κεφαλαιακής προέλευσης».

Προτείνει τη φορολόγηση της κατανάλωσης. Ο μισθωτός που καταναλίσκει σήμερα όλο του το εισόδημα για να ζήσει, ενώ σήμερα απαλλάσσεται θα πληρώνει τόσο περισσότερο φόρο όσο μεγαλύτερες είναι οι βιοτικές του ανάγκες. Από την άλλη πλευρά, ο πλούσιος εισοδηματίας θα πληρώνει φόρο μόνο για το μικρό κομμάτι του εισοδήματος που καταναλίσκει και θα απαλλάσσεται για το μεγάλο μέρος του εισοδήματος που αποθησαυρίζει. Αυτή είναι η φορολογική ισότητα και δικαιοσύνη που ευαγγελίζεται η Νέα Δημοκρατία.

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) :** Παρακαλώ, καμία διακοπή που δεν γίνεται με άδεια του ομιλητή και έγκριση του Προέδρου να μην γράφεται στα Πρακτικά.

**ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΜΑΝΤΕΛΗΣ:** Από τις κρατικές δαπάνες του Προϋπολογισμού μειώνονται οι καταναλωτικές. Αυξάνονται, αντίθετα, αυτές που κύρια ανάγονται στην αναδιανεμητική πολιτική της Κυβέρνησης για κοινωνική συνοχή και δικαιοσύνη.

Για παράδειγμα.

- Αυξάνονται κατά 21% οι ενισχύσεις των ασφαλιστικών ταμείων για να πάρουν καλύτερες συντάξεις οι μισθωτοί ή οι αγρότες, οι ναυτικοί ή οι επαγγελματιοβιοτέχνες.
- Αυξάνεται η χρηματοδότηση της ασφαλιστικής μεταρρύθμισης. Τα κράτος συνεισφέρει για τη διασφάλιση τα επόμενα είκοσι τέσσερα χρόνια της σύνταξης των εργαζομένων.
- Αυξάνονται οι επιχορηγήσεις του ΕΚΑΣ για να ενισχυθούν οι χαμηλοσυνταξιούχοι.
- Αυξάνονται οι δαπάνες για την περίθαλψη των εργαζομένων και συνταξιούχων του δημόσιου τομέα και αναβαθμίζεται η περίθαλψή τους με τον ΟΠΑΔ.
- Αυξάνονται οι δαπάνες για την παιδεία. Περισσότερα ολόημερα σχολεία, περισσότερη ενισχυτική διδασκαλία για να ανασάνει η εργαζόμενη μητέρα.
- Αυξάνονται οι δαπάνες για τη γεωργία για να ενισχυθεί το εισόδημα των αγροτών, να στηριχθούν οι παραγωγικοί κλάδοι, να αποζημιωθούν όσοι επλήγησαν από δυσμενείς καιρικές συνθήκες.
- Αυξάνονται οι επενδύσεις για βιώσιμη και πολυλειτουργική ανάπτυξη της υπαίθρου. Γεωργία: κατά 35,1%. Εγγειοβελτιωτικά έργα: κατά 22,3%. Δάση και αλιεία: κατά 11,8%.
- Αυξάνονται οι επιδοτήσεις και οι ενισχύσεις προς την περιφέρεια. Περιφερειακά έργα: Αύξηση 72%. Νομαρχιακά έργα: 15,8%. Το 75% του Γ Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης οδεύει στις περιφέρειες για την ανάπτυξή τους και τη μείωση της μεταξύ τους ανισότητας.

Αντιφατική και αλληλοαναιρούμενη η κριτική για τον Προϋπολογισμό. Θεωρούν λίγο τη μείωση της φορολογίας, αλλά ταυτόχρονα ζητούν περισσότερες επιδοτήσεις. Κρίνουν ανεπαρκή τη μείωση του ελλείμματος και ταυτόχρονα ζητούν μεγαλύτερες αυξήσεις σε μισθούς. Είναι πρόδηλο ότι αυτά λέγονται γιατί θέλονται ευχάριστα. Ως επιθυμίες είναι καλές. Ως πολιτικές θέσεις είναι δημαγωγία.

Συνιστούν συνήθως απόλυτη μείωση των κρατικών δαπανών. Δεν ενθυμούνται ότι οι κρατικές δαπάνες της Ελλάδας είναι κατώτερες της ευρωζώνης. Δεν ενθυμούνται ότι έχουμε τριπλάσιες αμυντικές δαπάνες και υψηλότερο δημόσιο χρέος που απαιτεί περισσότερα η εξυπηρέτησή του.

Αν συνιστούν περικοπές μισθών και συντάξεων ή μαζικές απολύσεις, αυτό δεν είναι για εμάς αποδεκτό. Ούτε ο περιορισμός των επενδύσεων για τις υποδομές της χώρας. Τι μένει; Περικοπές στις κοινωνικές δαπάνες. Παιδεία, υγεία, κοινωνική ασφάλιση. Άλλωστε, και σε όσες χώρες επιδίωχθηκε η απόλυτη μείωση των κρατικών δαπανών, έγινε ακριβώς στις κοινωνικές δαπάνες. Αυτή η πολιτική δεν μας βρίσκει σύμφωνους.

Η Κυβέρνηση επιλέγει και επιδιώκει την πειθαρχημένη συγκράτηση της αύξησης των δαπανών. Χαμηλότερη από την ονομαστική αύξηση του ΑΕΠ. Χαμηλότερη κατά δύο περίπου μονάδες από αυτή της ευρωζώνης. Η επιλογή αυτή υπηρετεί την δημοσιονομική πειθαρχία. Διαθέτει πόρους για την κοινωνική συνοχή και την αναδιανομή του εισοδήματος. Περιορίζει τις άσκοπες δαπάνες αλλά αυξάνει τις κοινωνικές δαπάνες. Γι' αυτό δίνει μεγάλη σημασία στην αύξηση του ΑΕΠ προκειμένου να υπάρχει περιθώριο αναδιανομής του προς όφελος των ασθενεστέρων.

Την πρόοδο μιας χώρας τη μετράμε με το ρυθμό ανάπτυξης. Την ευημερία ενός λαού τη διασφαλίζουμε με τη συνεχή ανάπτυξή του. Ο ρυθμός αύξησης του ΑΕΠ, ο ρυθμός ανάπτυξης είναι το κορυφαίο αποτέλεσμα της οικονομικής λειτουργίας. Είναι η ασφαλέστερη εγγύηση για την αποτελεσματική αντιμετώπιση των προβλημάτων.

Σε αυτή την κατ' εξοχήν κρίσιμη διεργασία η Ελλάδα έχει κάνει εντυπωσιακά άλματα. Το 2003 ο ρυθμός ανάπτυξης της, παρά τη δυσμενή διεθνή κατάσταση, θα φθάσει το 3,8% του ΑΕΠ. Το αποτέλεσμα δεν είναι περιστασιακό, είναι συνεχές και σταθερό. Τέταρτη συνεχή χρονιά που είναι γύρω στο 4%. Όγδοη συνεχή χρονιά που είναι ανώτερος από το ρυθμό ανάπτυξης της ευρωζώνης. Το 2002 ήταν υπερτετραπλάσιος. Το 2003 είναι υπερδιπλάσιος. Η οικονομία της Ελλάδας είναι σήμερα η ταχύτερα αναπτυσσόμενη οικονομία.

Βέβαια το εντυπωσιακό αυτό αποτέλεσμα αποδίδεται στα τεράστια έργα υποδομής που εκτελούνται στη χώρα μας. Κάποιοι προφητεύουν ότι μετά τους Ολυμπιακούς Αγώνες και το Γ ΚΠΣ θα βουλιάσουμε. Η απάντησή μας είναι: Σαφώς όχι. Γιατί; Γιατί οι παράγοντες αυτές δεν είναι ούτε οι μόνοι ούτε οι πλέον κρίσιμοι. Σοβαρότερη, βαθύτερη και μονιμότερη είναι η συνεισφορά τριών άλλων παραγόντων:

Πρώτον, η μείωση των επιτοκίων, που έδωσε τη δυνατότητα σημαντικής αύξησης των ιδιωτικών επενδύσεων. Κάτω από συνθήκες διεθνούς κάμψης, οι ιδιωτικές επενδύσεις στη χώρα μας αυξάνονται με ρυθμό πενταπλάσιο της ευρωζώνης.

Δεύτερον, η αύξηση της συνολικής εγχώριας ζήτησης που οφείλεται στην ιδιωτική καταναλωτική δαπάνη, στις κρατικές δαπάνες, που μας κατηγορούν και στις ιδιωτικές επενδυτικές δαπάνες. Και αυτή είναι πολλαπλάσια της ζήτησης της ευρωζώνης.

Τρίτον, η σταθερή οικονομική πολιτική και οι οικονομικές μεταρρυθμίσεις που προώθησε η Κυβέρνηση, οι οποίες πολλαπλασίασαν τις δυνατότητες της ελληνικής οικονομίας, διαμόρφωσαν κλίμα ασφάλειας και οδήγησαν σε επενδύσεις και ανάπτυξη.

Πέραν της συνεχούς αύξησης του ρυθμού ανάπτυξης, και όλα τα άλλα κρίσιμα μεγέθη της οικονομίας παρουσιάζουν, με διαφορετικό ρυθμό το καθένα, συνεχή σύγκλιση και συνεχή βελτίωση.

Θα μου επιτρέψετε να αναφερθώ στα πιο κρίσιμα από αυτά. Η αύξηση της παραγωγικότητας της εργασίας, που, όπως, ξέρουμε, αποτελεί την *condicio sine qua non* της ανάπτυξης. Στην Ελλάδα έχει τον ταχύτερο ρυθμό αύξησης. Από το χαμηλό 74,1% που είμασταν στην αρχή της πορείας σύγκλισης, σήμερα είμαστε στο 87%. Συνολική αύξηση της παραγωγικότητας κατά 13 μονάδες, όταν στη Γαλλία, στην Ισπανία, στην Ολλανδία, στη Γερμανία μειώνεται η παραγωγικότητα.

Το κατά κεφαλήν εισόδημα από το 64,9% που είμασταν στην αρχή της πορείας, σήμερα είμαστε στο 70,5%, αύξηση κατά 5,6%, όταν στην Γαλλία, στη Γερμανία, στο Βέλγιο, στις ΗΠΑ και στην Ιαπωνία μειώνεται.

Ο μέσος ακαθάριστος μισθός από το 68% που ήταν στην αρχή της πορείας σύγκλισης, σήμερα είναι στο 82%. Συνολική αύξηση δεκατέσσερις μονάδες, όταν στην Ολλανδία, στο Βέλγιο, στη Γαλλία, στην Ισπανία, στη Φιλανδία μειώνεται.

Ο πραγματικός ετήσιος μισθός στην Ελλάδα, επίσης, αυξάνεται κατά πέμπτη συνεχή χρονιά με ρυθμό 2,5% το χρόνο, όταν στην ευρωζώνη περιορίζεται στο 0,7%. Ειδικά το 2003 η πραγματική αύξηση των εισοδημάτων θα φθάσει το 2,1% όταν στην ευρωζώνη θα είναι στο 0,8%.

Οι ονομαστικές αυξήσεις των μισθών για το 90% των μισθωτών της χώρας, έχουν ρυθμιστεί με εθνική συλλογική σύμβαση εργασίας και ήταν για το 2002 5,3% και για το 2003 σε 4,8%. Στο δημόσιο τομέα απασχολεί το υπόλοιπο των μισθωτών οι αυξήσεις θα είναι της τάξεως του 2,5% έναντι των αυξήσεων και των προσθέτων επιδομάτων των παραπάνω αυξήσεων που χορηγήθηκαν το 2002. Σε αυτά δεν περιλαμβάνονται οι φορολογικές ελαφρύνσεις που συνεπάγονται αύξηση των καθαρών αποδοχών.

Για να αμφισβητήσουν την πρόοδο της χώρας επικαλούνται μία μικρή διαφορά με την ευρωζώνη, σχετικά με την κατανομή του εισοδήματος. Δηλαδή το ποσοστό του πληθυσμού που δηλώνει εισόδημα μικρότερο από το 60% των συνολικά δηλωμένων εισοδημάτων. Τη διαφορά αυτή συνεχώς μειώνουμε. Αποκρύπτουν όμως ότι στη διαφορά αυτή δεν συνυπολογίζεται η ιδιοκατοίκηση, που είναι περιορισμένη στην Ευρώπη και εκτεταμένη στην Ελλάδα. Αποκρύπτουν ότι δεν συνυπολογίζεται η ιδιοκατανάλωση που είναι ελάχιστη στην Ευρώπη και μεγάλη στην Ελλάδα. Αποκρύπτουν ότι αν υπολογιζόντουσαν αυτά τα μεγέθη, η Ελλάδα θα ήταν σε πολύ καλύτερη θέση από την ευρωζώνη. Και βέβαια αποκρύπτουν ότι στην Ελλάδα δεν υπάρχει η ακραία φτώχεια και το περιθώριο που μαστίζουν πολλές από τις κοινωνίες των πλέον ανεπτυγμένων χωρών της Ευρώπης.

Όμως για μας το θέμα της ανισότητας είναι πολύ σοβαρότε-

ρο. Όλοι γνωρίζουμε κάτω από ποιες κοινωνικές διεργασίες και πότε δημιουργήθηκε η ανισότητα στη χώρα μας. Αυτή την ανισότητα καταπολεμούμε, με την πολιτική της κοινωνικής συνοχής, την οποία ακολουθούμε. Γι' αυτό πιστεύουμε στον αναδιανεμητικό ρόλο και όχι στον ουδέτερο ρόλο του κράτους.

Τρίτη μείζων πολιτική που ακολουθεί η Κυβέρνηση, είναι η πολιτική της απασχόλησης. Το δικαίωμα στην εργασία, αποτελεί το σπουδαιότερο δικαίωμα που οφείλουμε να προστατέψουμε. Η εξέλιξη της τεχνολογίας, η παγκοσμιοποίηση των αγορών, η αναδιάρθρωση σημαντικών τομέων της οικονομίας, έχουν οδηγήσει όλες τις χώρες ανεξαιρέτως σε διαρθρωτική ανεργία. Σε ορισμένες όπως η Αγγλία, η Ισπανία, η Γαλλία, είναι διπλάσια απ' αυτή στην Ελλάδα.

Η χώρα μας διατήρησε χαμηλότερα ποσοστά παρά την αθρόα είσοδο προσφύγων και οικονομικών μεταναστών. Ήδη έχει αρχίσει πτωτική πορεία της ανεργίας. Το 2003 θα έχουμε μείωση της ανεργίας στο 9,1%. Η διαφορά μας από την ευρωζώνη που είναι στο 8,3% περιορίζεται σημαντικά. Σταθερή επιδίωξη μας είναι η μείωση της ανεργίας παράλληλα με την αύξηση του ρυθμού ανάπτυξης.

Μερικοί επικαλούνται το ποσοστό απασχόλησης στην Ελλάδα που είναι 55,6%, σε σύγκριση με αυτό της ευρωζώνης που είναι 63% για να τεκμηριώσουν ότι υπάρχει κρυφή ανεργία. Αποκρύπτουν όμως τους οικονομικούς μετανάστες που διαφεύγουν των μετρήσεων. Αποκρύπτουν τις ηλικίες συνταξιοδότησης που αθροίζονται στον μη ενεργό πληθυσμό. Κυρίως όμως αποκρύπτουν τη μερική απασχόληση η οποία στην Ελλάδα είναι μηδαμινή και σημαντική στην ευρωζώνη. Αναγωγή της μερικής απασχόλησης σε πλήρη περιορίζει την πλήρη απασχόληση στην ευρωζώνη στο 57,5% ενώ αφήνει ανεπηρέαστο το ποσοστό στην Ελλάδα.

Το κρίσιμότερο ζήτημα στην ανεργία είναι η διαρθρωτική της υφή, ιδιαίτερα στην Ελλάδα, γιατί η ανεργία εδώ δεν είναι προϊόν απολύσεων. Οι δεξιότητες αυτών που ζητούν εργασία, δεν αντιστοιχούν στις προδιαγραφές των θέσεων εργασίας. Πάνω από τους μισούς ανέργους δεν έχουν εργαστεί ποτέ. Το ποσοστό των εργαζομένων ηλικίας άνω των είκοσι πέντε ετών που παρακολουθεί προγράμματα κατάρτισης είναι μόνο 1%. Είναι αναγκαία η διαρκής προσαρμογή στις ανάγκες ενός ραγδαία εξελισσόμενου εργασιακού περιβάλλοντος.

Η Κυβέρνηση έχει σχεδιάσει ένα φιλόδοξο πρόγραμμα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, διαθέτοντας σημαντικούς πόρους για να ανατρέψει αυτή την κατάσταση και σε αυτό θα επιμείνουμε.

Όμως, για να προχωρήσουν όλα αυτά με επιτυχία, πρέπει η ελληνική οικονομία στο σύνολό της, να γίνει περισσότερο ανταγωνιστική. Η ελληνική αγορά πρέπει να γίνει περισσότερο ανοικτή. Χρειάζονται συνεχείς οικονομικές μεταρρυθμίσεις.

Η αδυναμία των ελληνικών προϊόντων να αντιμετωπίζουν τον ισχυρό ανταγωνισμό των ευρωπαϊκών, πρέπει να ανατραπεί με πρωτοβουλίες της ελληνικής παραγωγικής μηχανής. Μόνο έτσι αντιμετωπίζεται το διαρθρωτικό πρόβλημα που αντιμετωπίζει επί δεκαετίες ο τομέας των εξωτερικών συναλλαγών. Είναι ενθαρρυντικό ότι για το 2003 αναμένεται αύξηση των εξαγωγών αγαθών και υπηρεσιών κατά 4,6%.

Οι αγορές που λειτουργούν με συνθήκες πλήρους απελευθέρωσης, δίνουν ήδη ικανοποιητικά αποτελέσματα. Για παράδειγμα, οι τηλεπικοινωνίες. Υπάρχουν πολλοί περισσότεροι πάροχοι ακόμη και στη σταθερή τηλεφωνία. Νέες υπηρεσίες εμφανίζονται με σαφή ποιοτική αναβάθμιση. Οι τιμές των υπηρεσιών και διεθνών κλήσεων έχουν μειωθεί. Το τηλεφώνημα του κατοίκου της πόλης έπαισε πλέον να το πληρώνει ο ναυτικός και ο αγρότης.

Ο τομέας των τηλεπικοινωνιών και της πληροφορικής που συνέχονται και ταυτίζονται, αντιπροσωπεύει άνω του 7% του ΑΕΠ και κινείται στο ίδιο επίπεδο με αυτό της ευρωζώνης. Τα σημαντικά κονδύλια που διατίθενται από το Γ Κοινωνικό Πλαίσιο Στήριξης για την Κοινωνία της Πληροφορίας, θα ενισχύσουν την ανάπτυξη αυτού του τομέα. Ο αριθμός των διασυνδέσεων με το διαδίκτυο που ήταν μηδενικός στην αρχή της πορείας, σήμερα έχει ξεπεράσει το 10,1%. Κινούμεθα ταχύτερα στην

ευρωζώνη.

Η αγορά της ηλεκτρικής ενέργειας, είναι στην πρώτη φάση της απελευθέρωσης. Επιδίωξή μας είναι η επιτάχυνση. Οι τιμές του οικιακού ρεύματος συνεχίζουν να είναι οι χαμηλότερες στην ευρωζώνη. Οι τιμές του βιομηχανικού ρεύματος είναι από τις χαμηλότερες στην ευρωζώνη.

Επιβάλλεται η προετοιμασία της απελευθέρωσης του φυσικού αερίου, ενόψει των συζητήσεων που έχουν αρχίσει στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Οικονομικές μεταρρυθμίσεις συνιστούν και οι αποκρατικοποιήσεις. Δεν γίνονται για λόγους ιδεολογικούς όπως μερικοί θέλουν να εμφανίσουν. Ούτε για εισπρακτικούς έστω και αν αποτελούν την κύρια πηγή μείωσης του δημόσιου χρέους. Αποτελούν αναγκαιότητα. Οι δημόσιες επιχειρήσεις δεν έχουν πλέον σύνορα, τα ελληνικά, αλλά τα ευρωπαϊκά, όπου δρουν και άλλες ανταγωνιστικές επιχειρήσεις. Οι αποκρατικοποιήσεις γίνονται για να καταστούν ανταγωνιστικές και να επιβιώσουν σε ένα ευρύτερο και σκληρότερο περιβάλλον.

Το χρηματιστήριο δεν είναι η μόνη λύση, ούτε επιδιώκουμε να αντικαταστήσουμε το κράτος από κρατικά νομικά πρόσωπα. Η προσπάθειά μας κατευθύνεται στις στρατηγικές συμμαχίες και στην αξιοποίηση των δυνατοτήτων συνεργασίας του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα. Για να μεγιστοποιήσουμε το όφελος της χώρας από τη διασταύρωση δημόσιων και ιδιωτικών επενδύσεων. Με τη μεταφορά τεχνολογίας και οργανωτικής εμπειρίας, όπου χρειάζεται.

Όλα αυτά αποτελούν στοιχεία μιας διαρκούς προσπάθειας που κάνει συνεχώς βήματα προόδου. Άλλα ταχύτερα και άλλα βραδύτερα. Τακτικές που επιβάλλονται τη μια ιστορική περίοδο και εγκαταλείπονται την άλλη. Άλλοτε το έλλειμμα πρέπει να εξαλειφθεί και άλλοτε να αυξηθεί γιατί έτσι απαιτεί η οικονομική συγκυρία. Άλλοτε χρηματοδοτείται η ζήτηση και αυξάνονται οι δαπάνες, άλλοτε χρηματοδοτείται η προσφορά και μειώνονται οι δαπάνες. Όλα αυτά δεν είναι δόγματα αλλά απλές πρακτικές που υπηρετούν στρατηγικές.

Επί μια δεκαετία όλοι οι προϋπολογισμοί καταγγέλλθηκαν ως καταστροφικοί για τη χώρα. Επί μια δεκαετία διαφεύδονται. Συμβαίνει το αντίθετο. Αποκαλούν τον Προϋπολογισμό του 2003 αντιαναπτυξιακό ενώ θεμελιώνει τη μεγαλύτερη ανάπτυξη της ευρωζώνης. Τον αποκαλούν αντιλαϊκό ενώ πραγματοποιεί την μεγαλύτερη χρηματοδότηση που έγινε ποτέ στην κοινωνική ασφάλιση. Τον αποκαλούν προεκλογικό ενώ τον κατηγορούν γιατί δεν δίνει μεγαλύτερες από την ανταξία της οικονομίας αυξήσεις στο δημόσιο τομέα. Δεν αντιλαμβάνονται ότι δεν μπορεί να είναι ταυτόχρονα και αντιλαϊκός και προεκλογικός.

Ο Προϋπολογισμός του 2003 απλά υπηρετεί τη στρατηγική της ανάπτυξης της χώρας και της ευημερίας των πολιτών. Υπηρετεί τη στρατηγική της αναδιανομής του εισοδήματος και της κοινωνικής δικαιοσύνης. Υπηρετεί τη στρατηγική της εργασίας και της ενδυνάμωσης της χώρας που έχει επιλέξει και ακολουθεί με επιτυχία η κυβέρνηση. Γι' αυτό και εισηγούμαι ανεπιφύλακτα την υπερψήφισή του.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Κύριε Πρόεδρε, ένα λεπτό παρακαλώ.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) :** Όχι κύριε συνάδελφε. Θα σας δώσω μισό λεπτό που ήταν οι καθυστερήσεις. Θα τηρηθεί αυστηρά ο Κανονισμός για όλους.

**ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΜΑΝΤΕΛΗΣ :** Ο ελληνικός λαός έχει δείξει ότι μπορεί να κατακτήσει μεγάλους στόχους. Χρειάζεται να υπερνικήσει και μεγάλα εμπόδια. Τα σοβαρότερα είναι τα ηθικά εμπόδια. Ο κλονισμός στη πίστη του και η ταπείνωση που για μικροκομματικό συμφέρον προσπαθούν να επιβάλλουν. Του καλλιεργούν τη δυσπιστία για να απαρνηθεί τους στόχους του. Να χάσει την εμπιστοσύνη σε θεσμούς και σε πολιτικές. Μηδενίζουν και απαξιώνουν κάθε προσπάθεια και κάθε επιτυχία για να τον ταπεινώσουν. Θα ήταν ικανοποιημένοι αν κατόρθωναν να τον κάνουν να παραιτηθεί των ιδανικών του.

Ο ελληνικός λαός αντιστέκεται και διαψεύδει. Του έλεγαν ότι δεν μπορεί να μπει στην ΟΝΕ και όμως μπήκε. Του έλεγαν ότι δεν μπορεί να κάνει τους Ολυμπιακούς αγώνες και αυτός παίρ-

νει συγχαρητήρια από τη ΔΟΕ. Του έλεγαν ότι δεν μπορεί να μπει η Κύπρος στην Ευρωπαϊκή Ένωση και όμως εντάχθηκε, χωρίς αστερίσκους.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει ξανά το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Κύριε Πρόεδρε, τελειώνω τη φράση μου.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) :** Ναι, αλλά να μην αρχίσουμε στραβά.

**ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΜΑΝΤΕΛΗΣ :** Ναι, αλλά με διακόψατε κατ' επανάληψη.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) :** Για να σας ακούνε, διέκοψα κύριε συνάδελφε.

**ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΜΑΝΤΕΛΗΣ :** Η ανυπαρξία συνολικής στρατηγικής από τη Νέα Δημοκρατία, η σύγχυση της ιδεολογικής και πολιτικής της ταυτότητας την ωθεί όλο και περισσότερο σε τέτοιες τακτικές. Δέσμια η ίδια των επικοινωνιακών αναγκών της άγεται και φέρεται από τις περιστάσεις. Δεν έχει ακόμη αντιληφθεί ότι ο ελληνικός λαός δεν μπορεί ούτε να άγεται, ούτε να φέρεται.

Κλείνω λέγοντας ότι οι δεσμοί του ελληνικού λαού με το ΠΑΣΟΚ και την Κυβέρνησή του είναι πάντα ισχυροί. Όχι γιατί είμαστε ευχάριστοι, αλλά γιατί είμαστε ειλικρινείς. Σεβόμαστε την κρίση του και ακούμε τους λογισμούς του. Πολιτική μας κάνουν τα οράματά του. Θέλουμε περήφανο και ισότιμο τον ελληνικό λαό με τους άλλους λαούς της Ευρώπης.

Γι αυτό σε κάθε κρίσιμη μάχη που δίνουμε μας δείχνει και θα συνεχίσει να μας δείχνει την εμπιστοσύνη του. Θα συνεχίσουμε να τον υπηρετούμε με όλες μας τις δυνάμεις και τώρα και στο μέλλον με την επίγνωση ότι έρχεται από μακριά και θα πάει μακριά.

(Ζωηρά χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) :** Σας ευχαριστούμε πολύ κύριε Μαντέλη.

Ο κ. Παναγιωτόπουλος εισηγητής της μειοψηφίας έχει το λόγο.

Ο κ. Μαντέλης πήρε το χρόνο των διακοπών κύριε Παναγιωτόπουλε. Στο τεσσαρακοστό λεπτό παρακαλώ σταματάμε.

**ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ :** Μάλιστα κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι έχουμε εισέλθει από απόψε στην κορυφαία κοινοβουλευτική διαδικασία της συζήτησης του Προϋπολογισμού του 2003 ενώπιον της Εθνικής Αντιπροσωπείας.

Η συζήτηση αυτή γίνεται λίγες μέρες μετά τη Σύνοδο της Κοπεγχάγης, όπου αποφασίστηκε η διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης με δέκα ακόμη κράτη, μεταξύ των οποίων και η Κύπρος. Αυτά τα ιστορικά γεγονότα επισφραγίστηκαν από το κλίμα συναίνεσης και ομοψυχίας που επικράτησε κατά τη χθεσινή συνεδρίαση της Βουλής των Ελλήνων για το Κυπριακό. Επιτρέψτε μου να σας πω ότι αυτό το κλίμα –να μου το επιτρέψετε αυτό– το συνόψισε κατά τον καλύτερο δυνατό και τον πλέον εύγλωττο τρόπο ο Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, κ. Κώστας Καραμανλής, με τη φράση του «προχωράμε μαζί».

Είναι αυτονόητο ότι οι επόμενοι μήνες και ο επόμενος χρόνος θα είναι μία πολύ κρίσιμη περίοδος όχι μόνο για την επίτευξη μιας λειτουργικής, δίκαιης και βιώσιμης λύσης για το Κυπριακό, αλλά και για την εν γένει πορεία της Ελλάδας στο νέο ευρωπαϊκό περιβάλλον που γίνεται, και από θεσμικής και από οικονομικής πλευράς, περισσότερο ανταγωνιστικό. Για παράδειγμα, η αναθεώρηση της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής στην Ευρωπαϊκή Ένωση αποτελεί μία μεγάλη πρόκληση, γιατί όλοι γνωρίζουμε, και το ξέρουν ιδιαίτερα οι συνάδελφοι που εκλέγονται στην περιφέρεια, ότι αυτή η αναθεώρηση θα επηρεάσει καθοριστικά τη ζωή του Έλληνα αγρότη, αλλά και όλη την ελληνική περιφέρεια.

Άλλωστε, αποτελεί κοινό τόπο ότι μία χώρα χωρίς εύρωστη οικονομία δεν μπορεί να έχει ούτε σοβαρή εξωτερική πολιτική, αλλά ούτε και πολιτική εθνικής άμυνας. Κάτω, λοιπόν, από αυτές τις συνθήκες, καλούμαστε να αξιολογήσουμε τον Προϋπολογισμό του 2003.

Κατά την άποψή μας, τρία είναι τα βασικά κριτήρια με τα οποία πρέπει να γίνει αυτή η αξιολόγηση. Το πρώτο είναι αν αποτυπώνει τα πραγματικά μεγέθη της ελληνικής οικονομίας. Το δεύτερο είναι αν προωθεί την ανάπτυξη και ενισχύει την ανταγωνιστικότητα. Το τρίτο είναι αν προωθεί την κοινωνική σύγκλιση.

Φοβούμαι, κύριε Πρωθυπουργέ, ότι και στα τρία αυτά κριτήρια η απάντηση είναι αρνητική. Δεν επιχαιρούμε γι' αυτό, αλλά όσο χρειαζόμαστε ως χώρα τη συναίνεση, άλλο τόσο χρειαζόμαστε ως χώρα και την αλήθεια! Και αυτή η εξαντλητική συζήτηση στην κορυφαία κοινοβουλευτική διαδικασία ενώπιον της ελληνικής εθνικής αντιπροσωπείας, πρέπει να σφραγιστεί από την αλήθεια. Εδώ πρέπει να τα πούμε όλα! Αυτό το χρέος έχουμε απέναντι στον Έλληνα και την Ελληνίδα.

Φοβάμαι ότι κάτω από αυτές τις προϋποθέσεις, ο φετινός Προϋπολογισμός είναι ο αποκαλυπτικότερος όλων των προϋπολογισμών της τελευταίας πενταετίας, εξαετίας. Αυτός ο Προϋπολογισμός καταρρίπτει τρεις μεγάλους μύθους. Πρώτος μύθος είναι ότι ο Πρωθυπουργός, κ. Σημίτης –σέβομαι το αξίωμα, σέβομαι το πρόσωπο, αλλά η κριτική που κάνουμε αφορά τις πολιτικές– που η επικοινωνιακή μηχανή της ηγετικής ομάδας του ΠΑΣΟΚ τον προβάλλει εδώ και τόσα χρόνια ως τον Πρωθυπουργό καλύτερο διαχειριστή της οικονομίας, αποδεικνύεται ότι δεν είναι.

Ο δεύτερος μύθος είναι ότι η πολιτική της Κυβέρνησής του κ. Σημίτη προωθεί την ανάπτυξη. Αποδεικνύεται ότι αυτός ο μύθος καταρρέει. Ούτε την ανάπτυξη προωθεί ο Προϋπολογισμός, ούτε ενισχύει την ανταγωνιστικότητα.

Ο τρίτος μεγάλος μύθος είναι ότι προωθεί την κοινωνική σύγκλιση και αποκαθιστά την κοινωνική δικαιοσύνη. Μέγα ψεύδος, μέγας μύθος! Καταρρέει και αυτός. Εντείνει την κοινωνική αδικία μέσα στην ελληνική κοινωνία και αντί να μας οδηγήσει σε κοινωνική σύγκλιση, μας οδηγεί σε απόκλιση από το μέσο όρο της ευρωζώνης.

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) :** Να μην καταχωρίζονται οι διακοπές.

**ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ :** Ο Προϋπολογισμός είναι προϋπολογισμός αναξιώπιστος, ανελικρινής, ψευδώνυμος και ψευδεπίγραφος. Προϋπολογισμός αναντίστοιχος με τις μεγάλες προκλήσεις που αντιμετωπίζει η ελληνική οικονομία και η ελληνική κοινωνία στις αρχές του 21ου αιώνα.

Και όλα αυτά, κύριε Πρωθυπουργέ, παρά την ανώμαλη προσέλιψη στην οποία υποχρεώθηκε η Κυβέρνησή σας από τον έλεγχο που διενήργησε η EUROSTAT. Έχω μπροστά μου τα νούμερα. Δεν θέλω να κουράσω την Εθνική Αντιπροσωπεία, αλλά πρέπει να μείνουμε στα νούμερα, γιατί σας υποχρέωσε η Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία να παραδεχθείτε ότι εκεί που πέτυχε διακριθείσατε ενώπιον της Βουλής των Ελλήνων πως θα έχετε πλεονασματικούς προϋπολογισμούς, δυστυχώς οι προϋπολογισμοί σας είναι προϋπολογισμοί ελλειμμάτων, κρυφών χρεών και ενός δυσθεώρητου δημοσίου χρέους που λειτουργεί σαν θρυαλίδα, σαν ωρολογιακή βόμβα στα θεμέλια της ελληνικής οικονομίας.

Ιδού τα νούμερα: Για το 2001 αρχικά είχατε προβλέψει ότι η γενική κυβέρνηση θα εμφάνιζε πλεόνασμα της τάξεως των 616 εκατομμυρίων ευρώ. Τώρα, βάσει των νέων στοιχείων, αντί για πλεόνασμα έχουμε έλλειμμα. Ενάμισι δισεκατομμύριο ευρώ. Για την τρέχουσα χρονιά η αρχική πρόβλεψη ήταν για πλεόνασμα 0,8% του Α.Ε.Π., δηλαδή περίπου 1 δισεκατομμύριο 159 εκατομμύρια ευρώ. Η τελική εκτίμηση δεν είναι για πλεόνασμα. Είναι για έλλειμμα της τάξεως του 1,1% του Α.Ε.Π., ήτοι 1 δισεκατομμύριο 537 εκατομμύρια ευρώ. Τέλος, για το 2003 ενώ το προσχέδιο του Προϋπολογισμού που υποβλήθηκε στη Βουλή τον Οκτώβριο του 2002 προέβλεπε πλεόνασμα 785 εκατομμύρια ευρώ, το τελικό κείμενο του Προϋπολογισμού, μετά τις σχετικές αναπροσαρμογές στις οποίες υποχρεώθηκε η Κυβέρνησή σας, προβλέπει έλλειμμα της τάξεως του 0,9% του Α.Ε.Π..

Και δεν είναι μόνο η Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία που τα είπε. Σας τα είχε πει η Νέα Δημοκρατία από πέρυσι, όταν διατυμπανίζατε τους προϋπολογισμούς των πλεονασμάτων που

αποδείχθηκαν πλασματικοί, προϊόντα λαθροχειρίας. Σας το είχε πει ο Καραμανλής σε αυτήν την Αίθουσα. Έρχεται και το Ελεγκτικό Συνέδριο, κάνει τον απολογισμό του 2001, όπως είναι το καθήκον του από το Σύνταγμα, και διαπιστώνει κρυφό έλλειμμα ενάμισι τρισεκατομμυρίου δραχμών, πρόσθετο έλλειμμα της τάξεως του 3,9% του Α.Ε.Π..

Δεν θέλω να αναφερθώ στην ιταμή επίθεση που εξαπέλυσαν οι κύριοι Υπουργοί και Υφυπουργοί Οικονομικών εναντίον του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Δεν τιμά την Κυβέρνησή σας. Δεν τιμά τους ίδιους. Δείχνει την καθεστωτική αλαζονεία που έχετε και δείχνει ότι δεν σέβεστε ούτε τα όργανα που έχουν θεσμικό ρόλο από το Σύνταγμα να ελέγχουν την Κυβέρνησή σας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Κάτω απ' αυτές τις συνθήκες, όπως αποκάλυψε και ο έλεγχος της Ευρωπαϊκής Στατιστικής Υπηρεσίας, το δημόσιο χρέος είναι σε δυσθεώρητα ύψη. Απλώς αναφέρομαι σε αυτό, για να μην κουράσω την Εθνική Αντιπροσωπεία. Εγώ αναγνωρίζω ότι όλοι οι συνάδελφοι έχουμε την ίδια ευαισθησία για το χρήμα του ελληνικού λαού. Γι' αυτό, όμως, αμφιβάλλουμε, καταγγέλλουμε τα αποτελέσματα της εφαρμοσμένης οικονομικής πολιτικής της Κυβέρνησης και παρουσιάζουμε στοιχεία.

Έρχεται, λοιπόν, η Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία και αποκαλύπτει ότι το χρέος είναι πάρα πολύ ψηλά. Στις 27 Νοεμβρίου ο Πρόεδρος της Κομισιόν κ. Πρόντι και ο αρμόδιος Επίτροπος κ. Σόλμπες, στη συνέντευξη που έδωσαν στις Βρυξέλλες, λένε ξεκάθαρα ότι η ελληνική οικονομία κινδυνεύει να τεθεί υπό επιτήρηση. Είναι στο μικροσκόπιο της κριτικής και της παρακολούθησης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για πλήρη δημοσιονομική αταξία. Το χρέος της κεντρικής κυβέρνησης παραμένει ψηλά, στα 118% του Α.Ε.Π.. Σας θυμίζω ότι πριν από τρία χρόνια το ίδιο χρέος της κεντρικής κυβέρνησης ήταν 143,6 δισεκατομμύρια ευρώ και τώρα έχει φθάσει στο υπέρογκο ύψος των 165,8 δισεκατομμυρίων ευρώ.

Αυτή είναι η πραγματικότητα. Με αυτά τα κολοσσιαία ποσά έχετε χρεώσει και τις επόμενες και τις μεθεπόμενες γενιές των Ελλήνων. Το μεγάλο χρέος αποτελεί έναν ασφυκτικό βρόγχο στην ελληνική οικονομία. Πώς να τρέξει η ελληνική οικονομία, όταν θέλει από τα 100 ευρώ που θα εκταμιεύσει το δημόσιο το 2003 τα 74 να πάνε σε ανελαστικές δαπάνες, μεταξύ των οποίων την εξυπηρέτηση του υπέρογκου δημοσίου χρέους και, βεβαίως, τις υπόλοιπες ανελαστικές δαπάνες στις οποίες θα αναφερθούμε στη συνέχεια;

Κάτω απ' αυτές τις συνθήκες τα δημόσια έσοδα παρουσιάζουν υστέρηση κατά 1 περίπου δισεκατομμύριο ευρώ. Πρέπει να πούμε ότι τα δημόσια έσοδα θα ήταν ακόμη λιγότερα, αν δεν είχαν μεσολαβήσει οι αποφάσεις για τη συνάφεια και την περαίωση, που σας απέδωσαν 367 εκατομμύρια ευρώ πλέον του αρχικού προϋπολογισμού από φόρους παρελθόντων ετών, αλλά στέγνωσαν την αγορά.

Κύριε Πρόεδρε, μαζί με τις φορολογικές επιδρομές εναντίον των μικρομεσαίων, εναντίον των ελευθέρων επαγγελματιών και των λοιπών επαγγελματιών οδηγηθήκαμε στο στέγνωμα της αγοράς.

Σε πολλές περιοχές της Ελλάδος οι μαγαζάτορες, οι επαγγελματίες, οι έμποροι, οι βιοτέχνες είναι σε απόγνωση. Φέρατε ένα φορολογικό νομοσχέδιο το οποίο περιλαμβάνει ορισμένες μεμονωμένες φορολογικές ελαφρύνσεις. Το αποτέλεσμα είναι ελάχιστο έως και μηδαμινό. Δεν ανακουφίζεται η ελληνική οικογένεια από τα δυσβάσταχτα φορολογικά βάρη. Και να σας πω γιατί δεν ανακουφίζεται; Γιατί δεν μπορείτε μέσα σε συνθήκες πλήρους δημοσιονομικής αταξίας, αφού χάσαμε το τρένο από δικής σας ευθύνη, κύριε Πρόεδρε, της δημοσιονομικής εξυγίανσης, να προχωρήσετε στην απαραίτητη μείωση της φορολογίας. Το σύνολο των φορολογικών εσόδων, παρά τις εξαγγελίες περί φορολογικών ελαφρύνσεων εκτιμάται ότι θα μείνει σχεδόν αμετάβλητο ως ποσοστό του ΑΕΠ στο 25% και η μέση ελληνική οικογένεια θα κληθεί για το 2003 να συνεισφέρει στον Κρατικό Προϋπολογισμό περίπου 10.429 ευρώ.

Πού βρίσκεται το πρόβλημα; Το πρόβλημα βρίσκεται στο ότι δεν θέλετε εσείς, κύριε Πρόεδρε, να δημιουργήσετε ουσιαστικά αποτελέσματα στην οικονομία; Δεν το λέμε αυτό. Λέμε ότι η

αχίλλειος πτέρνα σας είναι το υπερδιογκωμένο κομματικό καθεστωτικό κράτος της σπατάλης, της διαφθοράς και της διαπλοκής. Αδυνατείτε να ελέγξετε τις δαπάνες. Δεν μπορείτε να συγκρουστείτε με τον κακό κομματικό σας εαυτό, δεν μπορείτε να απορρίψετε, να διαγράψετε αυτή την αμαρτωλή όσμωση μεταξύ του κρατικού και κομματικού μηχανισμού του ΠΑΣΟΚ, γιατί αυτό είναι το κλειδί που σας διατηρεί τόσα χρόνια στην εξουσία. Αυτή είναι η πραγματικότητα. Και βεβαίως όλα αυτά παρουσιάζονται με ένα ψευδοεσυχρονιστικό και ψευδοσοσιαλιστικό περιτύλιγμα, ενώ στην ουσία το βαθύ κομματικό κράτος του ΠΑΣΟΚ, το ανάληπτο, το διεφθαρμένο, παραμένει αναλλοίωτο.

Αναρωτιέμαι, κύριε Πρόεδρε, αν την ίδια δημοσιονομική αταξία που έχει το κράτος στα βιβλία του, η οποία χαρακτηρίζει τον Προϋπολογισμό σας και τους προϋπολογισμούς σας, την παρουσιάζε ένας απλός επιτηδευματίας, ένας απλός άνθρωπος του λαού, ένας συμπολίτης μας στο μαγαζί του, στη βιοτεχνία του, οι ελεγκτικοί μηχανισμοί του Υπουργείου Οικονομικών θα του είχαν κόψει το κεφάλι. Αυτή είναι η πραγματικότητα.

Έχουμε ένα κράτος με προϋπολογισμούς σε σαθρή βάση και σε πλήρη αταξία, που αδυνατεί να πάρει μέτρα για τη δημοσιονομική εξυγίανση. Και έρχονται και ο κ. Πρόντι και ο κ. Σόλμπες και τι μας λένε; Ότι ουσιαστικά η ελληνική οικονομία είναι υπό επιτήρηση. Σφίγγουν τα πράγματα. Και μετά τη συνέντευξη που δίνουν και οι δύο στις 27 Νοεμβρίου στις Βρυξέλλες, έρχονται όλα τα διεθνή πρακτορεία και τι λένε; Κτύπησε το καμπανάκι του κινδύνου για την Ελλάδα και την Ιταλία με το υψηλό δημόσιο χρέος.

Θέλω να πω ακόμη –και να το λύσουμε εδώ– επειδή η μεγάλη σας ικανότητα είναι στο επικοινωνιακό πεδίο και ιδίως η διαστρέβλωση των θέσεων της Νέας Δημοκρατίας, μακάρι να είχατε αυτήν την ικανότητα στην προσφορά προς τον τόπο και στη διαχείριση των μεγεθών της ελληνικής οικονομίας, διότι η ελληνική οικονομία δεν ανήκει ούτε σε μας ούτε σε σας, ανήκει στον ελληνικό λαό. Μου έκανε εντύπωση πώς έσπευσαν ορισμένοι να διαστρεβλώσουν τη θέση της Νέας Δημοκρατίας, όταν η Νέα Δημοκρατία διαμαρτυρήθηκε για τη μονομερή μείωση των φορολογικών συντελεστών στη μεταβίβαση επιχειρήσεων. Θα μπορούσαμε πολύ εύκολα, όπως το έκανε στο παρελθόν ο Γραμματέας της Κεντρικής Επιτροπής του ΠΑΣΟΚ κ. Λαλιώτης, που είχε πει παραμάγαζο του ΣΕΒ τη Νέα Δημοκρατία, να αντιστρέψουμε εμείς το επιχείρημα αυτήν τη φορά με στοιχεία, με τεκμήρια. Δεν το κάνουμε, κύριε Πρόεδρε. Λέμε, λοιπόν –και το διευκρινίζω και πάλι, το έκανα στην επιτροπή, το επαναλαμβάνουμε και εδώ– ότι καλά κάνατε και μειώσατε τους φορολογικούς συντελεστές στη μεταβίβαση των επιχειρήσεων. Αποτελεί πάγια θέση της Νέας Δημοκρατίας ότι με τόσο υψηλή φορολογία δεν μπορούμε να πάμε μπροστά, δεν μπορούμε να ανοίξουμε μεγάλο βηματισμό στην ανάπτυξη, στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας με ό,τι θετικό αυτό συνεπάγεται για την ελληνική οικονομία. Τι είπαμε όμως; Είπαμε ότι αποτελεί ακραία κοινωνική αδικία το να περιορίσετε τη μείωση των φορολογικών συντελεστών για τη μεταβίβαση μόνο στις επιχειρήσεις. Και σας καλούμε και τώρα, όπως σας κάλεσαν όλα τα στελέχη της Νέας Δημοκρατίας και ο Πρόεδρος του κόμματος και ο εκπρόσωπος επί του Τύπου να επεκτείνετε αυτό το σωστό και δίκαιο μέτρο και στη μεταβίβαση της κληρονομιάς των ακινήτων της μικρομεσαίας ελληνικής οικογένειας.

**ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΑΚΡΥΠΙΔΗΣ:** ...

**ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ:** Δεν γίνεται έτσι ακριβώς. Κύριε Μακρυπίδη, πρώτα να θυμηθείτε το ρόλο σας ως εφοριακού και μετά να είστε Βουλευτής.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Παρακαλώ, να μη γράφονται οι διακοπές και να μην απαντάτε σε διακοπές, κύριε συνάδελφε. Συνεχίστε.

**ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ:** Με συγχωρείτε, κύριε Πρόεδρε.

Λέω λοιπόν ότι για την κακή δημοσιονομική σας διαχείριση έχουμε και άλλα στοιχεία. Μιλάτε για εθελουσία έξοδο από το δημόσιο και μας διαβεβαιώνετε ότι θα σταματήσετε τις προλήψεις. Στη σελίδα 37 της εισηγητικής έκθεσης διαπιστώνου-

με ότι το σύνολο των τακτικών δημοσίων υπαλλήλων το 2002 έκανε ένα άλμα και αυξήθηκε κατά δώδεκα χιλιάδες τριακόσια είκοσι οκτώ. Στο ίδιο ύψος περίπου έχουμε και την αύξηση του συνόλου των εκτάκτων υπαλλήλων του δημοσίου κατά δώδεκα χιλιάδες εκατόν ενενήντα τρία.

Επαναλαμβάνω, λοιπόν, ότι το πρόβλημά σας είναι ότι δεν μπορείτε να μειώσετε τις δαπάνες. Και δεν μπορείτε να τις μειώσετε γιατί δεν μπορείτε να συγκρουστείτε με τον κακό κομματικό σας εαυτό. Εκείνο το οποίο χρησιμοποιείτε σαν ακορντεόν είναι το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων. Όταν βλέπετε ότι σας ξεφεύγουν οι δαπάνες μειώνετε το Πρόγραμμα των Δημοσίων Επενδύσεων. Δηλαδή, για να δώσετε οξυγόνο στο κομματικό κράτος και στους κομματικούς εγκάθετους της ηγετικής ομάδας μέσα στη δημόσια μηχανή, μειώνετε το οξυγόνο της οικονομίας, το Πρόγραμμα των Δημοσίων Επενδύσεων.

Ο πρώτος μύθος λοιπόν ο οποίος καταρρέει είναι ο μύθος του καλού διαχειριστή. Αντιθέτως αποδεικνύεται ότι ο στενός σας συνεργάτης, ο Υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών κ. Χριστοδουλάκης, –τα είπαμε και στην επιτροπή– έχει άλλα ταλέντα: το ταλέντο της δημιουργικής λογιστικής, κατ' ευφημισμόν, πρόκειται για ένα νεολογισμό της ελληνικής γλώσσας. Δημιουργική λογιστική, στην ουσία, τι σημαίνει; Σημαίνει το ταλέντο της λαθροχειρίας, το ταλέντο της αλλοίωσης των αριθμών, τα τεχνάσματα της μετατροπής των λογιστικών μεγεθών, οι λογιστικές αλχημείες.

Και έρχεται ο πρώην Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας, ο κ. Μιλτιάδης Έβερτ, και καταθέτει μια ερώτηση, καταγγελία, βόμβα και λέει ότι –ακούστε, κύριοι συνάδελφοι– στις 29-12-2000 οι τράπεζες Εθνική, Αγροτική, Εμπορική παρέιχαν στο ελληνικό δημόσιο ταμειακή διευκόλυνση ύψους 800 δισεκατομμυρίων δραχμών. Το δάνειο αυτό έγινε για πολύ λίγες μέρες, διότι στις 4 Ιανουαρίου επεστράφησαν τα χρήματα, για να δείξετε ότι υπάρχουν χρήματα στα ταμεία, για να παρουσιάσετε ότι έχετε λιγότερα ελλείμματα. Τέτοιου είδους πρόχειρες λαθροχειρίες! Υπάρχει μια λεπτομέρεια βέβαια που δεν αφορά εσάς, αφορά τον ελληνικό λαό, ότι αυτό το τέχνασμα στοίχισε τόκους 900 εκατομμυρίων δραχμών στον Έλληνα πολίτη.

Καταγγέλλει επίσης ο Μιλτιάδης Έβερτ ότι στις 27 Δεκεμβρίου του 2001 η Εθνική Τράπεζα προσέφερε βραχυχρόνιο δάνειο ύψους 400 δισεκατομμυρίων, το οποίο και επεστράφη ύστερα από πέντε μέρες, –παλιά σας τέχνη κόσκινο!– προσαυξημένο με τόκους 223 εκατομμυρίων δραχμών.

Αυτή είναι η πολιτική σας, αυτή είναι η ειλικρίνειά σας, αυτός είναι ο τρόπος με τον οποίο κάνει την κατάρτιση των προϋπολογισμών ο «πατέρας της δημιουργικής λογιστικής», ο κ. Νίκος Χριστοδουλάκης.

Αλλά δεν καταρρέει μόνο ο μύθος του καλού διαχειριστή Πρωθυπουργού κ. Σημίτη, καταρρέουν δύο ακόμη μύθοι: ο μύθος του Πρωθυπουργού που τραβάει το άρμα της ανάπτυξης μπροστά και ο μύθος του Πρωθυπουργού που ασκεί κοινωνική πολιτική με κοινωνική ευαισθησία.

Ο Προϋπολογισμός σας δεν είναι αναπτυξιακός. Είναι χαρακτηριστικό ότι από τα 100 ευρώ, που εκταμειώνονται από το Δημόσιο Ταμείο, μόνο τα 74 θα πάνε σε ανελαστικές δαπάνες, εξυπηρέτηση του υπερδιογκωμένου δημοσίου χρέους, πληρωμές μισθών και συντάξεων και βεβαίως εισφορές στην κοινωνική ασφάλιση. Τι απομένει, αν αφαιρέσει κανείς τις λειτουργικές δαπάνες του κράτους; Απομένει το 12,7%, για να πάει σε ανάπτυξη. Πώς μπορούμε να κάνουμε ανάπτυξη με τόσο λίγα χρήματα; Το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων είναι 8,9 δισεκατομμύρια ευρώ.

Και εδώ επιτρέψτε μου να πω και κάτι. Αν δεν υπήρχαν, κύριε Πρόεδρε, οι πόροι από τα ευρωπαϊκά ταμεία, που συμβάλλουν στην υλοποίηση των έργων υποδομής και προσθέτουν περισσότερο από το 1/3 της ανάπτυξης στο ΑΕΠ, τότε τα πράγματα θα ήταν ακόμη χειρότερα.

Αν λοιπόν δεν υπάρξει μια πολιτική τομή αναδιάρθρωσης και ανασυγκρότησης, η χώρα μας εισέρχεται σε ένα καθεστώς αποτελματώσης, μέσα στο οποίο θα εξάγει όλο και λιγότερα προϊόντα και υπηρεσίες, η αποβιομηχάνιση θα προχωρεί περισσότερο, οι εισαγωγές θα καλπάζουν ακόμα πιο γρήγορα και

εμείς θα επιδοτούμε την απασχόληση σε άλλες χώρες, ως χώρα εισαγωγών. Και βεβαίως η ανεργία θα καλπάζει στην Ελλάδα.

Σας θυμίζω ότι η σχέση εισαγωγών προς εξαγωγές είναι τέσσερα προς ένα και τα ελλείμματα του εμπορικού ισοζυγίου και του ισοζυγίου πληρωμών χειροτερεύουν από τη μια μέρα στην άλλη. Εξυπακούεται ότι μέσα σε αυτό το κλίμα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Ελλάδα καταρкулώνει όλο και περισσότερο στην κλίμακα της ανταγωνιστικότητας. Τα στοιχεία νομίζω τα έχετε υπόψη σας όλοι: Όπως προκύπτει από το «World Economic Forum» στη διετία του 2001- 2002, η Ελλάδα μεταξύ εβδομήντα πέντε χωρών κατατάσσεται τεσσαρακοστή τρίτη στους δείκτες τρέχουσας ανταγωνιστικότητας και τριακοστή έκτη στους σύνθετους δείκτες ανταγωνιστικότητας. Είναι χαρακτηριστικό ότι η Ελλάδα υστερεί και όλο και περισσότερο καταβαίνει στη συγκεκριμένη κλίμακα. Επιπλέον η Ελλάδα καταλαμβάνει την τελευταία θέση μεταξύ των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης με κριτήριο τις δαπάνες σε έρευνα και τεχνολογία ανάπτυξης ως ποσοστό του ΑΕΠ. Η χαμηλή δε ανταγωνιστικότητα των ελληνικών προϊόντων, όπως είπαμε και πριν, γίνεται όλο και περισσότερο, μέρα με την ημέρα αντιληπτή και από το μέσο Έλληνα πολίτη και καταναλωτή που βλέπει ακόμα και τις αγορές -σε μια Ελλάδα που είναι παραδοσιακός παραγωγός, για παράδειγμα, οπωροκηπευτικών- να κατακλύζονται από προϊόντα εισαγωγής.

Κύριε Πρωθυπουργέ, η Κυβέρνησή σας, η ηγετική ομάδα του ΠΑΣΟΚ έχει χάσει τη μάχη της καθημερινότητας. Περιφρονήσατε την καθημερινή ζωή του Έλληνα πολίτη και της Ελληνίδας και η καθημερινότητα τώρα σας εκδικείται. Ο Προϋπολογισμός σας δεν οδηγεί στην κοινωνική σύγκλιση. Θεωρείτε τον Έλληνα Ευρωπαίο, όταν τον καλείτε να κάνει θυσίες και να εφαρμόσει προγράμματα λιτότητας. Όταν όμως έρχεται και ο Έλληνας να απολαύσει αυτό που απολαμβάνει κατά μέσο όρο ο πολίτης της Ευρώπης, τότε εισπράττει τη μεταχείριση πολίτη τριτοκοσμικής χώρας.

Σας θυμίζω τα αυτονόητα, που τα ξέρετε: Η ελληνική οικονομία είναι η φτωχότερη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με κατά κεφαλή ΑΕΠ στο 69% του μέσου όρου της Ευρωζώνης. Με τους σημερινούς ρυθμούς ανάπτυξης η κοινωνική σύγκλιση με την υπόλοιπη Ευρώπη θα πραγματοποιηθεί σε ογδόντα χρόνια. Ακούγεται ως ανέκδοτο, αλλά δεν είναι για γέλια. Είναι για κλάματα. Αυτή είναι η πραγματικότητα. Και πρέπει να προσθέσουμε και κάτι άλλο. Ακούμε τους Υπουργούς της Κυβέρνησης και εσάς, κύριε Πρόεδρε, ακούσαμε και τον κ. Μαντέλη να μιλάει για μεγάλους ρυθμούς ανάπτυξης. Μα, δεν έχουν μόνο σημασία οι ρυθμοί ανάπτυξης. Έχει σημασία και από πού ξεκινάει η οικονομία. Ποια διαφορά έχουμε μεταξύ του επιπέδου ανάπτυξης της Ελλάδος με το μέσο όρο των άλλων ευρωπαϊκών χωρών. Λέμε, λοιπόν, ότι από το σημείο που ξεκινάμε να είμαστε η φτωχότερη οικονομία της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα απαιτήσει η σύγκλιση με τους ρυθμούς τους δικούς σας ογδόντα χρόνια. Αντίθετα, αν θέλαμε πραγματικά να πετύχουμε την κοινωνική σύγκλιση, θα έπρεπε να έχουμε ακολουθήσει ρυθμούς ανάπτυξης πάνω από 6%, να περάσουμε και αυτήν την Ιρλανδία που έχει κάνει πραγματικά ρεκόρ στον αναπτυξιακό της ρυθμό και την οποία δεν κατάλαβα ποτέ, κύριε Πρόεδρε -και συγχωρέστε μου αυτήν την απορία- γιατί όταν αναφερθήκατε στο συγκεκριμένο παράδειγμα, σας ακούσαμε να λέτε ότι δεν θέλουμε η Ελλάδα να γίνει Ιρλανδία.

Η πολιτική σας χαρακτηρίζεται από τη δημιουργία νέας τάξης φτωχών στην Ελλάδα. Η Ελλάδα έχει το υψηλότερο ποσοστό φτώχειας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Το 22% των νοικοκυριών ζουν κάτω από το όριο της φτώχειας. Έχει επίσης έναν από τους υψηλότερους δείκτες κοινωνικής ανισότητας. Θα παρακαλέσω, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να προσέξουμε κάτι ιδιαίτερα. Όπως αποδεικνύουν τα στοιχεία της Ευρωπαϊκής Στατιστικής Υπηρεσίας, από τα νοικοκυριά που ζουν κάτω από το όριο της φτώχειας μόνο το 1% κατορθώνει να ξεφύγει από το όριο της φτώχειας, από το φαύλο κύκλο του κοινωνικού αποκλεισμού μετά την εφαρμογή της κοινωνικής πολιτικής. Τι δείχνει αυτό; Πάνε χρήματα από τους προϋπολογι-

σμούς για κοινωνική πολιτική. Θα μπορούσαν ασφαλώς να πάνε και περισσότερα, αν δεν είχατε υπερχρεώσει τη χώρα και αν μαζεύατε το σπάταλο και διεφθαρμένο κομματικό κράτος. Αλλά και αυτά τα χρήματα που πάνε, δεν έχουν αποτέλεσμα.

Μόνο το 1% των ελληνικών νοικοκυριών φεύγει από το φαύλο κύκλο του κοινωνικού αποκλεισμού και της φτώχειας μετά την εφαρμογή της κοινωνικής πολιτικής της δικής σας Κυβέρνησης. Και μια και μιλάμε για την ελληνική οικογένεια, κύριε Πρόεδρε, ασφαλώς θα πληροφορηθήκατε την έκθεση του Ινστιτούτου Κοινωνικής Πολιτικής του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικών Ερευνών, που με τον πλέον τραγικό τρόπο περιγράφει το μείζον δημογραφικό πρόβλημα που έχει η χώρα.

Ακούστε τα στοιχεία: Η συρρίκνωση του ποσοστού των παιδιών της Ελλάδας ηλικίας έως δεκατεσσάρων ετών. Το 1960 τα παιδιά μας στον ελληνικό πληθυσμό -παιδιά μέχρι και τα δεκατέσσερα χρόνια- αντιπροσώπευαν το 24,8% του συνολικού πληθυσμού. Το 1995 η αναλογία αυτή έπεσε στο 17,1% και το 1998 στο 15,8%. Αυτή είναι η πραγματικότητα. Και λέει η ίδια η έκθεση του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικών Ερευνών, η ελληνική οικογένεια δεν κάνει -κατά λέξη λέει verbatim- όσα παιδιά θα ήθελε για οικονομικούς λόγους, γιατί υπάρχει έλλειψη μέτρων που στηρίζουν την ελληνική οικογένεια.

Αυτή είναι η πολιτική σας, κύριε Πρωθυπουργέ, αυτή είναι η κοινωνική σας ευαισθησία!

Υπάρχει το ομόφωνο πόρισμα της διακομματικής επιτροπής για το δημογραφικό πρόβλημα από το 1992 και αποτελεί στοιχείο πολιτισμού και κατάκτηση απ όλες τις πτέρυγες της Βουλής των Ελλήνων το γεγονός ότι ομόφωνα οι συνάδελφοι -και τους τιμά και πρέπει να το πούμε- κατέληξαν σε αυτό το πόρισμα. Γιατί δεν το εφαρμόζετε; Και αν δεν θέλετε να εφαρμόσετε αυτό, υπάρχει η πρόταση της Νέας Δημοκρατίας για την πολύτεκνη οικογένεια και το δημογραφικό που κατετέθη χθες γιατί ακούμε ορισμένους αδρά αμειβομένους επικοινωνιακούς κεκράχτες της ηγετικής ομάδας να λένε ότι η Νέα Δημοκρατία δεν έχει θέσεις. Να λοιπόν η πρόταση νόμου για την πολύτεκνη οικογένεια για την καταπολέμηση του δημογραφικού με συγκεκριμένα μέτρα. Αν το πιστεύετε και σεις, κύριε Πρόεδρε, υιοθετήστε τη. Θα σας χειροκροτήσουμε πρώτοι.

Βεβαίως τα προβλήματα της κοινωνικής ανισότητας δεν εντείνονται μόνο από την πολιτική σας, εντείνονται και από άλλα στοιχεία που αποτελούν και αυτά απότοκο της πολιτικής σας. Από την ακρίβεια και τον πληθωρισμό. Πριν από λίγες μέρες μέσα στο Νοέμβριο ήρθε και σας είδε ο πάλοι ποτέ στενός συνεργάτης σας ο διοικητής της τραπεζής, ο κ. Γκαργκάνας. Μόλις έφυγε -είναι γνωστό ότι εσείς τον διορίσατε δεν τον έχουμε διορίσει εμείς- εξέφρασε την ανησυχία του για τον πληθωρισμό που δεν τιθασεύεται. Και είναι αλήθεια ότι οι πληθωριστικές πιέσεις δεν φαίνεται ότι θα υποχωρήσουν. Να σας θυμίσω ότι κατά το δεκάμηνο Ιανουαρίου-Οκτωβρίου ο πληθωρισμός κυμάνθηκε στο 3,7% σχεδόν διπλάσιος από το μέσο όρο της Ευρωζώνης. Και να σας θυμίσω ότι η Κυβέρνησή σας είχε αρχικά εκτιμήσει τον πληθωρισμό για το 2002 σε 2,8%. Τώρα σας ξέφυγε και ανεβαίνει την ανηφόρα. Εξυπακούεται ότι ο πληθωρισμός είναι μια αμείλικτη, ύπουλη και συνεχής έμμεση φορολόγηση όλων των Ελλήνων. Ροκανίζει στην πράξη το εισόδημα των εργαζομένων. Αυτή είναι η πραγματικότητα. Και ταυτόχρονα η εργαζόμενη οικογένεια σήμερα η οποία είχε στην άκρη ένα μικρό ποσό αποταμίευσης βλέπει το μικρό ποσό αυτό να ροκανίζεται. Ζούμε το τέλος της αποταμίευσης στην Ελλάδα.

Να προσθέσει κανείς σε αυτήν τη ζοφερή εικόνα την καταλήστευση που έγινε, της αποταμίευσης της μέσης ελληνικής οικογένειας, στο χρηματιστήριο. Μιλάμε για τη βιαιότερη μεταφορά εισοδήματος από τις τσέπες των πολλών στις τσέπες των ολίγων εκλεκτών της ηγετικής ομάδας υπό τον κ. Σημίτη, που έχει γίνει στα χρονικά του ελληνικού κράτους.

Η εισοδηματική πολιτική της Κυβέρνησης είναι σαφές ότι κάτω από αυτούς τους όρους και τις προϋποθέσεις δεν εξασφαλίζει το εισόδημα των εργαζομένων. Αν υπήρχε δημοσιονομική εξυγίανση -σας το είπαμε και πριν- θα μπορούσαμε να ενισχύσουμε το εισόδημα με μείωση της φορολογίας. Ενδεικτικό

δε του εμπαιγμού τον οποίο ασκεί η Κυβέρνησή σας σε διάφορες παραγωγικές τάξεις είναι ότι χθες ξενύχτησαν έξω από τη Βουλή συνδικαλιστικοί εκπρόσωποι των Σωματίων Ασφαλείας, της Ελληνικής Αστυνομίας, του Λιμενικού, των Πυροσβεστών, οι οποίοι διαμαρτυρήθηκαν για το αυτονόητο. Δεν τους αναγνωρίζετε ούτε το γεγονός ότι ασκούν ένα επικίνδυνο επάγγελμα και βεβαίως δεν παίρνουν το επίδομα που τους αντιστοιχεί.

Ένας από τους βασικούς παράγοντες έντασης της νέας φτώχειας είναι η ανεργία. Πρέπει να πούμε ότι ο δικός σας Προϋπολογισμός, όχι μόνο δεν προωθεί την απασχόληση, όχι μόνο δεν ενισχύει την κοινωνική συνοχή, αλλά λόγω των διαρθρωτικών προβλημάτων που έχει η οικονομία από τη δική σας πολιτική, ουσιαστικά δεν είναι σε θέση να αντιμετωπίσει το μεγάλο θέμα, το μείζον ζήτημα της ανεργίας.

Πρέπει να σας θυμίσουμε, κύριε Πρόεδρε, ότι η Ελλάδα είναι πρώτη στην ανεργία των νέων και των γυναικών. Δεν το λέμε εμείς. Το λέει η Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία. Είμαστε η μοναδική χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στην οποία την τελευταία πενταετία αυξήθηκε το ποσοστό της ανεργίας και μειώθηκε ακόμη περισσότερο ο αριθμός των απασχολούμενων. Όπως σωστά τονίζει ο Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας φοβόμαστε, γιατί δυστυχώς είναι αλήθεια ότι μαζί με τα κρυφά δημόσια χρέη θα κληρονομήσουμε από εσάς και μια κρυφή ανεργία.

Και έρχεται μετά την Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών και λέγουν ότι ποσοστό πάνω από 50% των ανέργων είναι μακροχρόνια άνεργοι. Και όπως ξέρουμε όλοι στην Ελλάδα –και καλό είναι να ακουσθεί για μια ακόμη φορά– ο άνεργος επιδοτείται με αυτό το πενιχρό επίδομα ανεργίας μόνο τους δώδεκα πρώτους μήνες.

Τι θα γίνει λοιπόν ο ένας στους δύο ανέργους που μετά το δωδεκάμηνο παραμένει άνεργος για ένα μακρό χρονικό διάστημα της ζωής του; Θα τον πετάξουμε στο κοινωνικό περιθώριο;

Και κάτι ακόμα. Διαβάσαμε αυτές τις μέρες ότι δίδεται αύξηση 7% στο επίδομα ανεργίας, που είναι το χαμηλότερο στην Ευρωζώνη. Τι να κάνει αυτή η αύξηση; Ακόμη και με το 7%, το ποσοστό παραμένει καθηλωμένο στο 53% του ημερομισθίου του ανειδίκευτου εργάτη, ενώ σύμφωνα με το νόμο θα έπρεπε να είναι στο 67%.

Το ερώτημα είναι: αναλώνονται χρήματα από τους εθνικούς πόρους, αναλώνονται χρήματα από τα ευρωπαϊκά ταμεία. Τι κάνει ο ΟΑΕΔ; Ήρθε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και ουσιαστικά έθεσε υπό επιτήρηση τον ΟΑΕΔ. Ήρθε κεραυνός από τις Βρυξέλλες. Και δεν είναι η μόνη καμπάνα που ήρθε από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Θέλω να θυμίσω κάτι και σε εσάς, κύριε Πρωθυπουργέ, και στον κ. Μαντέλη. Τον ακούσαμε να μας λέει λαλίστατος ότι σερφάρε στο internet. Εγώ θα τον καλούσα να επιστρέψει στον τόπο του εγκλήματος, εκεί που ήταν Υπουργός Μεταφορών και Επικοινωνιών, στην Ολυμπιακή, και να μας πει τι έγινε με τη μαύρη τρύπα του 1 τρισεκατομμυρίου δραχμών –αυτή είναι η πραγματικότητα– και με τα προγράμματα εξυγίανσης, για τα οποία δεσμευθήκατε στην Ευρωπαϊκή Ένωση και τα ρίξατε οι ίδιοι έξω.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Ήρθε η κ. Ντε Παλάθιο και είπε να επιστρέψουμε 194 εκατομμύρια ευρώ, γιατί στην Ολυμπιακή κάναμε κακή διαχείριση. Και όταν αντέδρασε ο κ. Βερελής και είπε «θα προσφύγω στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο» του απάντησε: «Μην αντιδράτε έτσι, διότι εάν ψάξουμε περισσότερο την υπόθεση της Ολυμπιακής, θα σας επιβάλουμε και πρόστιμο που μπορεί να φθάσει το 1 τρισεκατομμύριο δραχμές».

Δεν έχω το χρόνο να μιλήσω γι' αυτά που γίνονται για τον ΟΣΕ και για την ΕΡΓΟΣΕ. Έχουμε εκεί την επιστολή Μπαρνιέ, έχουμε συσσωρευμένες ζημιές 2,5 δισεκατομμυρίων ευρώ.

Και, βεβαίως, δεν είναι η μόνη παρέμβαση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η μόνη σύσταση που σας γίνεται. Είχαμε και παρέμβαση για τις συντάξεις. Δημοσιεύθηκε τις τελευταίες ώρες στον ελληνικό Τύπο το προσχέδιο της έκθεσης με το οποίο η Κομισιόν κρούει τον κώδωνα του κινδύνου και λέει ότι η μεταρρύθμιση που κάνατε, η άτολμη μεταρρύθμιση, στο κοινωνικοασφα-

λιστικό σύστημα υπονομεύει το μέλλον των συντάξεων στην Ελλάδα. Το λέει το προσχέδιο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η έκθεσή της. Λέει ότι στην Ελλάδα, ένα σύστημα δαπανηρό, όπως αυτό στο οποίο μας οδηγήσατε, δίνει πενιχρές συντάξεις πείνας στο συνταξιούχο, στον Έλληνα και στην Ελληνίδα και αναγκάζει πολλούς συνταξιούχους να αναζητούν και μια δεύτερη δουλειά, γιατί είναι στα όρια της απελπισίας.

Εξάλλου, κίτρινη κάρτα μας έβγαλε η Ευρωπαϊκή Ένωση και για τη μικρή απορρόφηση κονδυλίων, τις καθυστερήσεις στις δημόσιες προμήθειες και στις προσλήψεις και για την απελπιστική και δυσκίνητη γραφειοκρατία στο χώρο της υγείας και ιδιαίτερα στα προγράμματα που αφορούν την ψυχική υγεία.

Για να μην πούμε και για το Εθνικό Σύστημα Υγείας στο οποίο πιστεύουμε, κύριε Πρωθυπουργέ. Η Νέα Δημοκρατία πιστεύει πάνω απ' όλα και πριν απ' όλα ότι πρέπει να υπάρχει ένα εθνικό σύστημα υγείας, το οποίο να εξασφαλίζει σε κάθε πολίτη που πατάει τα πόδια του στην Ελλάδα μιαν αξιοπρεπή περίθαλψη. Αυτή είναι η πραγματικότητα. Και, βεβαίως, ας αναπτύσσεται και το ιδιωτικό σύστημα. Αλλά πριν απ' όλα, την παιδεία του ελληνικού λαού και την υγεία πρέπει να την εγγυάται σε αξιοπρεπή επίπεδα και να τη διασφαλίζει το δημόσιο.

Ποιο είναι το αποτέλεσμα σήμερα; Είμαστε πρώτοι σε ιδιωτικές δαπάνες για την υγεία. Και όσον αφορά την παιδεία, το μεγάλο ασθενή –δεν έχω χρόνο, θα σας τα πουν οι συνάδελφοι– ελληνικές οικογένειες δαπανούν τρεις φορές περισσότερα από ό,τι οι άλλοι Ευρωπαίοι για τη μόρφωση των παιδιών τους. Αυτή είναι η πραγματικότητα στην παιδεία και στην υγεία. Οι ουρές στα νοσοκομεία, οι λίστες για τα χειρουργεία. Τα φακελάκια της ντροπής. Αυτή είναι η πραγματικότητα. Και τα χρέη των νοσοκομείων που δεν προλάβουμε να σβήσουμε τα πρώτα και έχουν έλθει και τα δεύτερα, πάνω από διακόσια δισεκατομμύρια δραχμές.

Θέλω να σημειώσω ότι η Ελλάδα είναι από τις πρώτες ευρωπαϊκές χώρες στις κοινωνικές ανισότητες, αλλά και στις περιφερειακές ανισότητες και όλοι οι συνάδελφοι που εκλέγονται στην αγροτική περιφέρεια το γνωρίζουν. Τρεις από τις επτά πιο φτωχές περιφέρειες της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι ελληνικές. Ήπειρος, Δυτική Ελλάδα και Πελοπόννησος. Ο αγροτικός κόσμος από την Κυβέρνησή σας έχει εγκαταλειφθεί στη μοίρα του. Οι διαρθρωτικές αλλαγές που έπρεπε να γίνουν και να χρηματοδοτηθούν από τα ευρωπαϊκά ταμεία δεν έγιναν και τώρα τα αδιέξοδα ελλοχεύουν. Τα έργα υποδομής στην ύπαιθρο για την τόνωση της αγροτικής οικονομίας, εγγειοβελτιωτικά και άλλα έργα, δεν προχώρησαν και ο Έλληνας αγρότης είναι σε απόγνωση. Όσον αφορά δε τα χρήματα που μπορεί να εισπράξει η χώρα μας και να αξιοποιήσει παραγωγικά και αναπτυξιακά από τα ευρωπαϊκά ταμεία αποκάλυψαν ο κ. Τσιπλάκος πριν από λίγο καιρό και ο Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας ότι το ποσοστό απορρόφησης των ευρωπαϊκών κονδυλίων βρίσκεται μόνο στο 10,67% και σε ορισμένες περιφέρειες της χώρας που διψάνε για ανάπτυξη, όπως η Ήπειρος, το ποσοστό αυτό δεν υπερβαίνει τις δύο ποσοστιαίες μονάδες. Αν είναι δυνατόν! Μας δίνουν χρήματα, μπορούμε να πάρουμε χρήματα από τα ευρωπαϊκά ταμεία για να αναπτύξουμε τον τόπο και δεν τα παίρνουμε, εξαιτίας των γραφειοκρατικών μηχανισμών, της αναποτελεσματικής διοίκησης, της διαφθοράς και της διαπλοκής. Αυτή είναι η αλήθεια.

Μήπως, όμως, στο κέντρο, τα πράγματα είναι καλύτερα; Όσοι συνάδελφοι έχουμε την τιμή να εκλεγόμαστε στις περιοχές του κέντρου –είναι πολλοί συνάδελφοι από τη Β Περιφέρεια της Αθήνας εδώ σε όλες τις πτέρυγες– γνωρίζουμε τι έχει γίνει εκεί. Στον Κηφισό τέσσερις φορές πλημύρισαν οι κάτοικοι με καταστροφικές συνέπειες για το νοικοκυριό και τη δουλειά τους και δεν συγκινήθηκε κανένας από τους Υπουργούς σας, κύριε Σημίτη.

Επιτρέψτε δε να σας πω και κάτι άλλο. Ασκήθηκε δίωξη σε βαθμό κακουργήματος από τον Εισαγγελέα Πρωτοδικών Πειραιώς κατά των εταιρειών που έχουν αναλάβει την κατασκευή του έργου και των υπευθύνων υπηρεσιών του ΥΠΕΧΩΔΕ και τι λένε στο πόρισμα οι πραγματογνώμονες που διορίστηκαν από τον εισαγγελέα για να κάνουν την έρευνα με βάση την οποία

ασκήθηκε η δίωξη; Λένε ότι για να πάρουν τα στοιχεία από τις αρμόδιες υπηρεσίες του ΥΠΕΧΩΔΕ –που δεν τους τα έδιναν οι αρμόδιοι της Κυβέρνησής σας- αναγκάστηκαν να προσφύγουν στον εισαγγελέα και στη βοήθεια των αστυνομικών οργάνων. Αυτό λένε. Και λένε ακόμη στο ίδιο πόρισμα ότι είναι ανύπαρκτες οι υδρολογικές και υδραυλικές μελέτες. Αυτό λένε. Κάνετε ένα έργο, χωρίς απαραίτητες μελέτες και πνίγεται τον κόσμο και εδώ στο Λεκανοπέδιο, γι' αυτό ο κόσμος βρίσκεται σε απόγνωση. Για να μη μιλήσω για ένα υπερκοστολογημένο έργο. Το τραμ στα νότια προάστια.

Εμείς είπαμε ότι θέλουμε να γίνει το τραμ, αλλά γιατί δεν ακολουθείτε τις υποδείξεις των καθηγητών του Πολυτεχνείου υπό τον συγκοινωνιολόγο κ. Αμπακούμιν και γιατί δεν ακούτε την Τοπική Αυτοδιοίκηση, τους παραλιακούς δήμους, με πρώτο το Δήμο Φαλήρου; Όταν η τοπική αυτοδιοίκηση είναι ΠΑΣΟΚ, είναι καλή. Όταν η τοπική αυτοδιοίκηση δεν είναι ΠΑΣΟΚ, δεν είναι καλή και δεν πρέπει να την ακούτε;

Φίλοι και φίλες, μπορεί να περιγράψαμε την πραγματικότητα μελανή, όπως είναι. Αλλά θέλουμε να διαβεβαιώσουμε την Εθνική Αντιπροσωπεία ότι αυτός ο τόπος πέρασε και από δυσκολότερες συμπληγάδες και από δυσκολότερες περιόδους και τα έβγαλε πέρα. Το πρόβλημα της χώρας δεν είναι οικονομικό, είναι πολιτικό. Και η Νέα Δημοκρατία σήμερα είναι η πιο αξιόπιστη και στο πεδίο της ανάπτυξης και στο πεδίο της κοινωνικής πολιτικής, πολιτική δύναμη της χώρας. Μελετούμε συστηματικά και πολύπλευρα την κατάσταση που δημιουργείται στην ελληνική κοινωνία. Μελετούμε τους παραπέρα τρόπους για τη στήριξη των πολυτέκνων. Καταθέσαμε σχετική πρόταση νόμου για τη στήριξη των ανέργων, των νέων ανέργων και των γυναικών. Για τη στήριξη της τρίτης ηλικίας και των χαμηλοσυνταξιούχων.

Θα ήθελα να πω και κάτι ακόμα και θα ήθελα την προσοχή σας:

Η Νέα Δημοκρατία –και το λέμε με κατηγορηματικό τρόπο από εδώ- μελετάει σε κάθε πτυχή τη δυνατότητα καθιέρωσης του ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος για κάθε Έλληνα και κάθε Ελληνίδα.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Αυτή είναι η πραγματικότητα, έτσι θα πορευθούμε, κοιτώντας τον Έλληνα πολίτη και την Ελληνίδα στα μάτια, οτιδήποτε και αν ψηφίζουν. Ανοίγουμε την αγκαλιά μας σε όλους και σε όλες. Δεν διαχωρίζουμε τους Έλληνες. Πιστεύουμε σε μία Ελλάδα που θα μπορέσει μέσα στην Ευρώπη να διεκδικήσει έναν καλύτερο ρόλο.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) :** Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τη συνεδριάσή μας παρακολουθούν από τα άνω νότια θεωρεία «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ» «180 Χρόνια από την Ελληνική Επανάσταση», τριάντα μαθητές και δύο συνοδοί καθη-

γητές από το 6ο Εσπερινό Λύκειο Αθηνών.

Η Βουλή τους καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Ο κ. Χριστοδουλάκης έχει το λόγο.

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ (Υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών):** Θα ήθελα να πάρω το λόγο για δύο λεπτά, όχι για να επανρθώσω όλα τα απίστευτα που ακούσαμε. Αυτό θα γίνει αύριο. Όμως θέλω να κάνω μία διόρθωση που αφορά πρόσωπα που βρίσκονται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Ο εισηγητής της Νέας Δημοκρατίας ανέφερε ψευδέστατα ότι σε μία συνέντευξη Τύπου που έδωσαν ο πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και ο αρμόδιος για τα οικονομικά επίτροπος, ο κ. Σόλμπες, κατηγορήσαν την Ελλάδα για δημοσιονομική αταξία. Καταγγέλλω τον εισηγητή της Νέας Δημοκρατίας ότι αυτό είναι απόλυτο ψεύδος και καταθέτω το πλήρες κείμενο της συνέντευξης του κ. Σόλμπες για να το διαβάσει και να μας ενημερώσει κι εμάς πού είναι η καταγγελία του κ. Σόλμπες σ' αυτήν την ίδια συνέντευξη που έδωσε.

**ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: ...**

**ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ: ...**

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Κύριοι συνάδελφοι, σας παρακαλώ, μη διακόπτετε.

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ (Υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών):** Ο κ. Σόλμπες ανέφερε την Ελλάδα ως πρότυπο δημοσιονομικής προσαρμογής και κάλεσε και άλλες χώρες να ακολουθήσουν παρόμοια μεθοδολογία προσαρμογής των δημοσιονομικών στοιχείων, ενώ λίγες μέρες μετά ήλθε η αναγνώριση από το διεθνή οίκο «Μούντιν» της πιστοληπτικής ικανότητας της χώρας, ανεβάζοντας τη βαθμολόγηση της χώρας μας σε πολύ υψηλά επίπεδα και καταδεικνύοντας έτσι την ορθότητα των δημοσιονομικών προσαρμογών.

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Κύριοι συνάδελφοι, μη διακόπτετε.

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ (Υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών):** Αύριο θα συνεχίσουμε με την πλήρη ανασκευή των ψευδέστατων κριτικών που έγιναν για την ελληνική οικονομία και θα γνωρίζει ο ελληνικός λαός πάρα πολύ καλά, «με το νι και με το σίγμα», όλα αυτά τα ανυπόστατα, ανεδαφικά, εξωπραγματικά στοιχεία που αναφέρονται για την ελληνική οικονομία. Ο ελληνικός λαός θα γνωρίζει επίσης πολύ καλά ότι όλες αυτές οι πρόχειρες, λαϊκίστικες προτάσεις για το ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα, αν ποτέ τολμήσει να τις εφαρμόσει η Νέα Δημοκρατία, θα σημαίνουν ότι όλων το εισόδημα θα είναι ελάχιστο και κανενός εγγυημένο.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών κ. Νικόλαος Χριστοδουλάκης καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο έχει ως εξής:









**ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ:** Ζητώ το λόγο επί προσωπικού.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Ο εισηγητής του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Τζέκης έχει το λόγο.

(Θόρυβος στην Αίθουσα-κωδωνοκρουσίες)

**ΑΓΓΕΛΟΣ ΤΖΕΚΗΣ:** Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, η συζήτηση του Κρατικού Προϋπολογισμού γίνεται σε ένα ιδιαίτερα αρνητικό διεθνές οικονομικό κλίμα. Είναι γνωστό ότι τα τρία ισχυρά οικονομικά, ιμπεριαλιστικά για εμάς, κέντρα, οι ΗΠΑ, η Ιαπωνία και η Ευρωπαϊκή Ένωση, βρίσκονται σε κρίση και σε οικονομική στασιμότητα. Αποτέλεσμα αυτής της κρίσης είναι η χρεοκοπία επιχειρήσεων, η μαζική ανεργία και η χρεοκοπία χωρών όπως η Αργεντινή.

Η ιστορική πείρα και η πρόσφατη εμπειρία αποδεικνύουν ότι κανένα αστικό σύστημα διαχείρισης δεν μπορεί να ματαιώσει την εξέλιξη αυτή. Το διαφορετικό μείγμα πολιτικής και οι διάφοροι τρόποι διαχείρισης μπορούν ως ένα βαθμό να επιδράσουν στο χρόνο εκδήλωσης της κρίσης.

Δεν μπορούν όμως να αναιρέσουν το σύστημα των αντιφάσεων του καπιταλισμού που γεννά την κρίση. Αυτός, λοιπόν, είναι ο καπιταλισμός, με τους εργαζόμενους, να πληρώνουν και την κρίση και τα μέτρα εξόδου.

Μηχανισμός ουσιαστικής παρέμβασης που διαθέτει σήμερα η αστική τάξη είναι οι εκτεταμένες πολεμικές αναμετρήσεις. Είδαμε στη Γιουγκοσλαβία, στο Αφγανιστάν και στο Ιράκ, που όπως είπε ο Πρωθυπουργός, οι ευρωνατοϊκές δυνάμεις ετοιμάζονται για το δεύτερο χτύπημα. Γι' αυτό με πρόσχημα την αντιμετώπιση της τρομοκρατίας και τη δίωξη των λαών ως τρομοκρατών ενισχύεται η τάση στρατικοποίησης της οικονομίας με αύξηση των δαπανών εξοπλισμού, ενισχύοντας με τον τρόπο αυτόν την άποψη ότι με τον πόλεμο μπορεί να ξεπεραστεί η κρίση!

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι με την πολιτική της έκανε την Ελλάδα ισχυρή. Ως απόδειξη γι' αυτό προβάλλει ορισμένους δείκτες της οικονομίας και ιδίως τους υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης. Ναι, υπάρχουν υψηλοί ρυθμοί ανάπτυξης. Το κύριο για μας όμως είναι ποιος καρπώνεται αυτήν την ανάπτυξη της οικονομίας, ποιος καρπώνεται δηλαδή τον πλούτο που παράγουν οι εργαζόμενοι. Κι εμείς πιστεύουμε ότι μέσα από αυτήν την ανάπτυξη τον πλούτο τον καρπώνεται το κεφάλαιο.

Επίσης, επικαλείται η Κυβέρνηση το γεγονός της ένταξης της χώρας στην ΟΝΕ και την Ευρωζώνη και την καθιέρωση του ευρώ ως κοινού νομίσματος. Όμως η αλήθεια για την οικονομία είναι διαφορετική. Αν εξαιρέσουμε τους υψηλούς ρυθμούς του ΑΕΠ, στο οποίο, όπως είπα, μεγάλο ρόλο παίζουν τα κονδύλια της Ευρώπης αλλά και οι Ολυμπιακοί Αγώνες, αποδεικνύεται ότι η ελληνική οικονομία εξακολουθεί να έχει σοβαρά οικονομικά προβλήματα, δημοσιονομικά ελλείμματα, υπερχρέωση, παραγωγική υποβάθμιση, αρνητικό εμπορικό ισοζύγιο. Αυτή η σκληρή πραγματικότητα εξαφανίστηκε με λογιστικές αλχημείες, δηλαδή λογιστικές απάτες που έκανε η Κυβέρνηση, εν γνώσει βέβαια και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά και της Νέας Δημοκρατίας, που έκαναν τα στραβά μάτια για να πιαστούν τα κριτήρια του Μάαστριχτ, προκειμένου να ενταχθεί η χώρα μας μέσα στην ΟΝΕ.

Ποια είναι, λοιπόν, η πραγματική κατάσταση της οικονομίας, παρά τη χρόνια εισοδηματική πολιτική λιτότητας, τις αυξήσεις των φόρων, την περικοπή δαπανών κοινωνικού χαρακτήρα, την ιδιωτικοποίηση της δημόσιας περιουσίας και την προώθηση των διαρθρωτικών αλλαγών; Τα δημόσια ελλείμματα όχι μόνο μειώθηκαν, όπως μας τα εμφάνιζαν, αλλά παραμένουν αυξημένα. Το δημόσιο χρέος αντί να μειώνεται, αυξάνει σε απόλυτους αριθμούς. Έτσι το χρέος της κεντρικής κυβέρνησης για το 2003 προβλέπεται να είναι πάνω από 58 τρισεκατομμύρια δραχμές. Από το σύνολο δε των εξόδων του τακτικού προϋπολογισμού, που είναι 20,7 τρισεκατομμύρια δραχμές, οι τόκοι και τα χρεολύσια αποτελούν το 50%, δηλαδή 10,5 τρισεκατομμύρια δραχμές. Και είναι γνωστό ότι η μείωση του δημοσίου χρέους επιτυγχάνεται με τις ιδιωτικοποιήσεις των ΔΕΚΟ, τη φοροεπισπρακτική πολιτική σε βάρος των λαϊκών στρωμάτων και το σφαιρι-

σμό των δαπανών κοινωνικού χαρακτήρα, προς όφελος όμως των τραπεζιτών και των άλλων κεφαλαιοκρατών, που με υψηλά επιτόκια δανείζουν το κράτος.

Η παραγωγική δραστηριότητα της χώρας παραμένει σε στασιμότητα. Παρά τα κίνητρα που δόθηκαν σε βάρος των εργαζομένων, οι βιομήχανοι και οι επιχειρηματίες δεν τα αξιοποίησαν για τον παραγωγικό εξοπλισμό των επιχειρήσεών τους και τη μείωση του κόστους παραγωγής, αλλά για αύξηση του πλούτου τους και τη διαφυγή του βέβαια στο εξωτερικό.

( Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Α Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΕΙΤΟΝΑΣ** )

Το εμπορικό έλλειμμα της χώρας χρόνο με το χρόνο αυξάνει, αποδεικνύοντας ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση ήταν μικρή αγορά για τα ελληνικά προϊόντα.

Σύμφωνα δε με τα στοιχεία του Πανελληνίου Συνδέσμου Εξαγωγών, την τελευταία δεκαετία τα εισαγόμενα προϊόντα καλύπτουν πάνω από το 51% της κατανάλωσης προϊόντων βιομηχανικού και αγροτικού τομέα. Ο πληθωρισμός παραμένει σε υψηλά επίπεδα, παρά τη χρόνια εισοδηματική πολιτική των κυβερνήσεων. Έχουμε διπλάσιο πληθωρισμό σε σχέση με το μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Γι' αυτό ο ισχυρισμός της Κυβέρνησης, των βιομηχάνων και της Τράπεζας της Ελλάδος ότι για την ακρίβεια, που ροκανίζει όμως τα λαϊκά εισοδήματα, φαίνεται οι μεγάλοι μισθοί και τα μεροκάματα, αποτελεί πρόκληση.

Η μεγάλη ακρίβεια, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οφείλεται στην ασύδοτη δράση των βιομηχάνων και μεγαλεμπόρων που μέσα από ολιγοπωλιακές καταστάσεις που δημιουργούνται, καθορίζουν και το ύψος των τιμών. Αλλά δεν άφησαν ανεμετάλλευτο ούτε το ενιαίο νόμισμα σαν κοινό νόμισμα της Ευρώπης, δηλαδή το ευρώ, για να κερδοσκοπήσουν. Αυτή η κατάσταση δεν αντιμετωπίζεται με αστεία κυβερνητικά μπουϊκοτάζ. Αντιμετωπίζεται για μας με πολιτική ελέγχων σε αντιμονοπωλιακή κατεύθυνση. Κατεύθυνση όμως που είναι σε αντίθεση με την πολιτική της κυβέρνησης.

Η ανεργία παρά τις αλλαγές των εργασιακών σχέσεων σε βάρος των εργαζομένων είναι σε υψηλά επίπεδα.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, απ' όλα αυτά εύκολα συμπεραίνεται ότι η εφαρμογή συγκεκριμένων μέτρων και πολιτικών, τις οποίες προώθησαν όλοι όσοι υπερψήφισαν τη συνθήκη του Μάαστριχτ εκτός του Κομμουνιστικού Κόμματος δηλαδή, ΠΑΣΟΚ, Νέα Δημοκρατία αλλά και ο Συνασπισμός, οδήγησαν στη δραματική πτώση του βιοτικού επιπέδου των λαϊκών στρωμάτων από τη μια πλευρά και από την άλλη στην αύξηση της κερδοφορίας του κεφαλαίου για την οποία καυχείται η κυβέρνηση γιατί είμαστε πρώτοι μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ελλάδα, λοιπόν, ισότιμη με άλλες χώρες μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με ισόμετρη ανάπτυξη, δεν μπορεί να γίνει μέσα στο καπιταλιστικό σύστημα.

Αυτή λοιπόν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η νεοφιλελεύθερη συντηρητική πολιτική αποτυπώνεται ξεκάθαρα και στον Προϋπολογισμό του 2003, αν και κατά τη σύνταξή του η Κυβέρνηση δεν πήρε υπόψη και τις διεθνείς εξελίξεις, την οικονομική κρίση, την προοπτική επέμβασης των ευρωνατοϊκών στο Ιράκ και τις συνέπειές της, δηλαδή την αύξηση του πετρελαίου. Είναι επόμενο ότι σε ένα τέτοιο ενδεχόμενο η κατάσταση για το λαό θα γίνει ακόμα δυσκολότερη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η φορολογική μεταρρύθμιση της Κυβέρνησης, όπως η ίδια ισχυρίζεται, πρέπει να είναι ενταγμένη και να εξυπηρετεί τη μεγάλη πρόκληση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας και των ελληνικών επιχειρήσεων, δηλαδή να συμβάλει στην αύξηση της κεφαλαιοποίησης και την ενίσχυση της κερδοφορίας τους. Αυτό επιτυγχάνεται με μεγάλες φοροαπαλλαγές του κεφαλαίου. Η πολιτική αυτή δεν είναι καινούρια. Ξεκίνησε επί Νέας Δημοκρατίας το 1992 και συνεχίστηκε από τις κυβερνήσεις του ΠΑΣΟΚ μέχρι σήμερα που προχώρησε σε νέες μεγάλες μειώσεις της φορολογίας κεφαλαίου. Γι' αυτό τα φορολογικά μέτρα που πρόσφατα ψηφίστηκαν στη Βουλή δεν ενισχύουν το εργατικό και λαϊκό οικογενειακό εισόδημα και δεν αλλάζουν τον ταξικό φοροδομητικό χαρακτήρα του φορολογικού συστήματος. Η αύξηση του αφο-

ρολογήτου ορίου στα 10.000 ευρώ για μισθωτούς και συνταξιούχους, για την οποία υπερηφανεύεται η Κυβέρνηση, έχει ήδη εξανημιστεί από τις μεγάλες ανατιμήσεις των ειδών λαϊκής κατανάλωσης και των εξόδων για παιδεία και υγεία. Αν υπολογιστούν και οι μειώσεις των δαπανών που εξέπλητταν από τη φορολογία, τότε η περίφημη αύξηση του αφορολόγητου είναι στην ουσία μείωση.

Αν επίσης παρθεί υπόψη ότι τόσα χρόνια δεν υπήρξε τιμητικοποίηση της φορολογικής κλίμακας, οι εργαζόμενοι και τα άλλα φορολογικά στρώματα έχασαν εκατοντάδες δισεκατομμύρια δραχμές.

Επίσης, το αφορολόγητο των 20.000 ευρώ στους πολύτεκνους με τρία παιδιά δίνεται μόνο στους μισθωτούς, γιατί όχι στους μικροεπαγγελματίες και μικρομεσαίους αγρότες που έχουν πάνω κάτω το ίδιο εισόδημα με τους εργαζόμενους; Ο ισχυρισμός ότι το 40% των πολιτών μας δεν φορολογείται, αποτελεί άμεση ομολογία της κυβέρνησης ότι 2,5 εκατομμύρια συμπολιτών μας ζουν κάτω από το όριο της φτώχειας. Οπότε τι να πάρεις από αυτούς που δεν έχουν να δώσουν. Στόχος κυρίως είναι τα μεσαία στρώματα. Αυτό ακριβώς επιτυγχάνει ο κρατικός Προϋπολογισμός του 2003. Προϋπολογίζει να εισπράξει περισσότερους φόρους από τα φυσικά πρόσωπα, ενώ λιγότερους από τα νομικά πρόσωπα δηλαδή της επιχειρήσεις.

Η αιτιολογία της εισηγητικής έκθεσης ότι δεν είχαν κέρδη οι επιχειρήσεις και ήταν κακή η πορεία του χρηματιστηρίου, είναι πρόκληση. Γιατί και κέρδη είχαν οι επιχειρήσεις και καταλήστεψαν τους μικροεπενδυτές μέσω του χρηματιστηρίου με ευθύνη της κυβέρνησης, αποκομίζοντας τρισεκατομμύρια δραχμές και μάλιστα αφορολόγητα.

Εκεί όμως που έχουμε ένα πρωτοφανές φοροκνηνηγό, είναι στους άμεσους και έμμεσους φόρους των παρελθόντων οικονομικών ετών, δηλαδή συνάφεια και περαίωση. Το 2002 εισπράχθηκαν 300 περίπου δισεκατομμύρια δραχμές παραπάνω, ενώ από τις μεγάλες επιχειρήσεις ήταν μειωμένη κατά 95 δισεκατομμύρια δραχμές.

Για το 2003 η Κυβέρνηση προβλέπει νέα μεγάλη αύξηση. Επίσης, μεγάλες αυξήσεις επιβάλλει η Κυβέρνηση στους έμμεσους φόρους που αποτελούν πραγματικά ένα χαράτσι για την ελληνική οικογένεια.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας θεωρεί ότι οι βασικοί άξονες μιας προοδευτικής μεταρρύθμισης πρέπει να είναι οι εξής: Φορολόγηση των πραγματικών κερδών εισοδημάτων και περιουσίας με παράλληλα μέτρα πάταξης της φοροδιαφυγής. Φορολόγηση των εισοδημάτων με προοδευτική κλίμακα ώστε να επιβαρύνονται περισσότερο τα μεγάλα εισοδήματα. Αφορολόγητο εισόδημα 15.000 ευρώ. Μέτρα αντιστροφής της σχέσης άμεσων και έμμεσων φόρων με στόχο τη μείωση της έμμεσης φορολογίας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η ενίσχυση της κερδοφορίας του κεφαλαίου γίνεται και μέσα από τη χάραξη της εισοδηματικής πολιτικής. Η εργατική δύναμη αντιμετωπίζεται στα πλαίσια του καπιταλισμού ως εμπόρευμα που θα πρέπει να πωλείται φθηνά για να είναι ανταγωνιστικές οι επιχειρήσεις. Γι' αυτό οι μισθοί και τα μεροκάματα βρίσκονται, σε πραγματικές τιμές, στα επίπεδα του 1982.

Αυτή η εισοδηματική πολιτική θα συνεχιστεί και το 2003 αφού προβλέπει αύξηση για τους δημόσιους υπαλλήλους 2,5%, δηλαδή κάτω από τον επίσημο πληθωρισμό. Και αυτό, όμως, θα μειωθεί περισσότερο αν υπολογιστεί η νέα μηνιαία ασφαλιστική εισφορά των 12.000 δραχμών.

Η αύξηση αυτή, όμως, αποτελεί οδηγό και για τον ιδιωτικό τομέα αν και η πλειοψηφία της ΓΣΕΕ, με τη διετή συλλογική σύμβαση που υπέγραψε το 2002, συμβάλλει αποφασιστικά στην εφαρμογή της εισοδηματικής πολιτικής της Κυβέρνησης.

Παρατηρούμε, λοιπόν, ότι οι εργαζόμενοι δεν έχουν μερίδιο ούτε από την αύξηση του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος, ούτε από την αύξηση της παραγωγικότητας της εργασίας.

Η μείωση, λοιπόν, των αποδοχών στο δημόσιο και ιδιωτικό τομέα αποδεικνύεται και από τα στοιχεία της EUROSTAT εκεί που λέει ότι οι κατώτεροι μισθοί στην Ελλάδα αποτελούν μόλις το 51% του μέσου όρου των κατώτερων μισθών της Ευρωπαϊ-

κής Ένωσης. Για ποια σύγκλιση λοιπόν και σε ποια σύγκλιση αναφέρεται η Κυβέρνηση, αλλά και άλλα κόμματα του ευρωμονόδρομου;

Σύμφωνα με τα στοιχεία του Ινστιτούτου Εργασίας της ΓΣΕΕ το εργατικό κόστος ανά μονάδα προϊόντος έχει μειωθεί κατά 27%. Αυτό το χαμηλό κόστος εργασίας και τις αλλαγές των εργασιακών σχέσεων, δηλαδή τη μερική απασχόληση, το σύγχρονο δουλεμπόριο και τους δανεικούς εργάτες, επικαλέστηκε ο κ. Χριστοδουλάκης στο ετήσιο συνέδριο του Ελληνοαμερικανικού Επιμελητηρίου για την προσέλκυση επενδύσεων. Φυσικά στην ίδια κατεύθυνση κινήθηκε και η τοποθέτηση της Νέας Δημοκρατίας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Κυβέρνηση με σωρεία αντεργατικών νόμων προωθεί τις διαρθρωτικές αλλαγές που ανατρέπουν βασικά εργασιακά και ασφαλιστικά δικαιώματα και καταδικάζει χιλιάδες εργαζόμενους στην ανεργία, την υποαπασχόληση, στην εντατικοποίηση της εργασίας. Εντατικοποίηση βέβαια που βάζει σε κίνδυνο την ασφάλεια και τη ζωή των εργαζομένων στους χώρους εργασίας με αποτέλεσμα την αύξηση των εργατικών ατυχημάτων και μάλιστα θανατηφόρων.

Η Κυβέρνηση έχει οδηγήσει στην ανεργία πάνω από πεντακόσιες χιλιάδες συμπολίτες μας. Και η ανεργία, με τα τελευταία στοιχεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, υπολογίζεται στο 11,1%. Η όποια συγκράτηση του ρυθμού ανεργίας, που επικαλείται η Κυβέρνηση, στην πραγματικότητα δεν οφείλεται στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας αλλά στη μείωση του εργατικού δυναμικού. Από τους ανέργους το 59% είναι μακροχρόνια άνεργοι, το μεγαλύτερο δε ποσοστό είναι νέοι και γυναίκες.

Βέβαια το ποσοστό της ανεργίας είναι μεγαλύτερο αν υπολογιστεί η μερική απασχόληση και όσοι συμμετέχουν σε προγράμματα κατάρτισης και εκπαίδευσης, προγράμματα δισεκατομμυρίων δραχμών που δίνονται στους εργοδότες για δήθεν δημιουργία νέων θέσεων εργασίας αντί να επιδοτείται ο ΟΑΕΔ με επαρκή κονδύλια, ώστε να αυξηθεί ανάλογα το επιδόμα ανεργίας. Δίνει ο Προϋπολογισμός μόνο 94.000.000 ευρώ. Η δε αύξηση του 5% του επιδόματος είναι κοροϊδία αφού καλύπτει το 50% του βασικού μεροκάματου, δηλαδή 3.500 δραχμές. Δεν ξέρουμε αν κάποιος από την Κυβέρνηση θα μπορούσε να ζησει με 3.500 δραχμές.

Το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας για τα εκατοντάδες δισεκατομμύρια δραχμών που παίρνουν οι εργοδότες ζήτησε από την Κυβέρνηση να δώσει συγκεκριμένα στοιχεία. Πόσες επιχειρήσεις και ποιες και με πόσα χρήματα και πόσες θέσεις εργασίας δημιουργήθηκαν. Απάντηση βέβαια μέχρι σήμερα δεν έχουμε πάρει.

Για την ανεργία λοιπόν, που είναι κοινωνικό φαινόμενο συνδεδεμένο με το καπιταλιστικό σύστημα το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας, προτείνει την εφαρμογή του τριανταπεντάωρου με επτάωρο πενήνήμερο και με αυξημένες αποδοχές. Αύξηση του επιδόματος ανεργίας στο 80% του μισθού. Διάρκεια της επιδότησης όσο διαρκεί η ανεργία. Επιδότηση των νέων που πρωτοεπαίρουν στη δουλειά και δεν βρίσκουν δουλειά. Ιατροφαρμακευτική κάλυψη για όλους τους ανέργους.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Κυβέρνηση προβάλλει τον ψευδή ισχυρισμό ότι για κοινωνική πολιτική οι δαπάνες έφτασαν το 2002 στα 10 τρισεκατομμύρια δραχμές ή στο 21% του ΑΕΠ. Ξεχνάει να αναφέρει όμως σκόπιμα ότι από τις δαπάνες αυτές το 78% το έδωσαν τα ασφαλιστικά ταμεία και το κράτος μόλις 23%. Με ξένα λοιπόν χρήματα δεν μπορείτε να λέτε ότι κάνετε κοινωνική πολιτική. Είναι λεφτά που δίνουν οι ίδιοι οι εργαζόμενοι.

Οι θριαμβολογίες επίσης ότι λύθηκε το πρόβλημα χρηματοδότησης του ΙΚΑ, δεν ευσταθούν γιατί ενώ με το προηγούμενο καθεστώς θα έπρεπε να δώσει 1,25 τρισεκατομμύρια δραχμές, τώρα με το περίπου 1% του ΑΕΠ δίνει 468 δισεκατομμύρια, δηλαδή 782 δισεκατομμύρια λιγότερα. Γι' αυτούς τους λόγους και ο προϋπολογισμός του ΙΚΑ είναι ελλειμματικός και για τη νέα χρονιά κατά 30 δισεκατομμύρια.

Το έγκλημα όμως για το μεγαλύτερο ασφαλιστικό φορέα συνεχίζεται με την παράνομη εισφοροδιαφυγή εκατοντάδων δισεκατομμυρίων δραχμών, αλλά και με τη νόμιμη, με ευθύνη

βέβαια της Κυβέρνησης, όπως έγινε και πρόσφατα που με τη βοήθεια της Νέας Δημοκρατίας χαρίστηκαν στις μεγάλες επιχειρήσεις 300 δισεκατομμύρια δραχμές. Επίσης, μέσω του χρηματιστηρίου έχει απώλειες το ΙΚΑ, αλλά και τα άλλα ταμεία πάνω από 1 τρισεκατομμύριο δραχμές. Και θα πρέπει να σταματήσει αυτό το απαράδεκτο καθεστώς. Γι' αυτούς τους λόγους λοιπόν πάνω από το 70% των συνταξιούχων του ΙΚΑ παίρνουν την κατώτερη σύνταξη των 130.000 δραχμών, εξαιτίας βέβαια των αντιασφαλιστικών νόμων της Νέας Δημοκρατίας, αλλά και του ΠΑΣΟΚ.

Υπολογίζοντας λοιπόν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όλα αυτά τα ποσά, θα μπορούσε το ΙΚΑ να δώσει συντάξεις που να εξασφαλίζουν αξιοπρεπή διαβίωση για τους απόμαχους της δουλειάς. Όμως στα πλαίσια των διαρθρωτικών αλλαγών μεθοδεύεται παραπέρα η μείωση των συντάξεων, αλλά και η αύξηση των ορίων συνταξιοδότησης προς όφελος της ιδιωτικής ασφάλισης που προωθεί η Κυβέρνηση, μέσω των επαγγελματικών ταμείων. Και σύμφωνα με την έκθεση της Κομισιόν που ήρθε στο φως της ενημερότητας, πραγματικά έρχονται νέα μέτρα για την κοινωνική ασφάλιση.

Γι' αυτό το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας προβάλλει τα παρακάτω αιτήματα: Δεκατέσσερις χιλιάδες δραχμές το κατώτερο ημερομίσθιο. Τριακόσιες σαράντα χιλιάδες ο κατώτερος μισθός. Η καλύτερη σύνταξη στα είκοσι μεροκάματα του ανειδίκευτου εργάτη ή 280.000 δραχμές το μήνα. Οι εργαζόμενοι να συνταξιοδοτούνται οι άνδρες στα εξήντα και οι γυναίκες στα πενήντα πέντε. Για τα βαριά και ανθυγιεινά στα πενήντα πέντε και πενήντα αντίστοιχα. Για όσους δεν συμπληρώνουν τον ελάχιστο χρόνο συνταξιοδότησης να καθιερωθεί ο θεσμός της κοινωνικής σύνταξης. Να γίνουν επιτέλους οι αναγκαίες προσλήψεις στο ΙΚΑ και στα άλλα ταμεία, ώστε οι δικαιούχοι να παίρνουν έγκαιρα τη σύνταξή τους κι όχι να περιμένουν ενάμισι και δύο χρόνια. Να μη δοθεί σε ιδιώτες η διαδικασία έκδοσης των συντάξεων, όπως έχει πάρεi απόφαση ο κ. Νεκτάριος και οι υπόλοιποι εγκάθετοι της Κυβέρνησης.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, η Κυβέρνηση πιστεύει ότι με κατάλληλη επικοινωνιακή τακτική θα εφαρμόσει ανεμπόδια την αντιλαϊκή της πολιτική. Η προσπάθεια όμως χειραγώγησης της εργατικής τάξης και η συμφωνία της σ' αυτήν τη νεοφιλελεύθερη πολιτική θα αποτύχει. Η Κυβέρνηση μπορεί να κάνει συμφωνία με τους βιομήχανους, τη συμβιβασμένη ηγεσία της ΓΣΕΕ και ΑΔΕΔΥ. Τη συναίνεση της Νέας Δημοκρατίας, αλλά και του Συνασπισμού μπορεί να την πετύχει, γιατί σοσιαλδημοκράτες, φιλελεύθεροι, κεντροαριστεροί, κεντροδεξιοί έχουν ταυτόσημη πολιτική και στη χώρα μας και στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Οι εργάτες όμως, οι υπάλληλοι, οι άνεργοι συνταξιούχοι έχουν άλλη ρότα: Αυτήν που οδηγεί στη σύγκρουση με τη νεοφιλελεύθερη πολιτική, που απορρίπτει τον κοινωνικό διάλογο της απάτης και ανοίγει άλλη προοπτική μέσα από τους αγώνες. Γι' αυτό η Κυβέρνηση χρησιμοποιεί τους κατασταλτικούς μηχανισμούς, τις δικαστικές αποφάσεις, τις διώξεις των εργαζομένων και συνδικαλιστών, την πολιτική επιστράτευση, όπως των ναυτεργατών, για να γονατίσει το ταξικό εργατικό κίνημα. Το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας με ξεκάθαρους πολιτικούς και ιδεολογικούς στόχους, χωρίς παλινδρομήσεις, είναι πάντα με το μέρος της εργατικής τάξης και των άλλων λαϊκών στρωμάτων και θα στηρίξει με όλες του τις δυνάμεις αυτήν την προσπάθεια.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μετά τις νομαρχιακές και δημοτικές εκλογές η Κυβέρνηση προσπαθεί να δημιουργήσει ένα κλίμα ευφορίας και να εξωραΐσει την κατάσταση στον αγροτικό τομέα. Σύμφωνα όμως με εκτιμήσεις που περιέχονται στην έκθεση της Τράπεζας της Ελλάδας, συνεχίστηκε η μείωση για το 2001 της πραγματικής αξίας της αγροτικής παραγωγής, του πραγματικού αγροτικού εισοδήματος, της αγροτικής απασχόλησης.

Έχουμε δηλαδή μια συνεχή μείωση στους δείκτες αυτούς την τελευταία δεκαετία. Και είναι αποτέλεσμα των αναθεωρήσεων της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής, αλλά και των Κυβερνήσεων τόσο του ΠΑΣΟΚ όσο και της Νέας Δημοκρατίας που και τις

πήψισαν και τις εφάρμοσαν. Έτσι λοιπόν οι ποσοστώσεις στα πρόστιμα συνυπευθυνότητας σε όλα τα αγροτικά προϊόντα, το πάγωμα των τιμών των αγροτικών προϊόντων, οι αυξήσεις των αγροτοεφοδίων και μηχανημάτων, η άρνηση της μείωσης των καυσίμων, όπως άλλωστε γίνεται με τους εφοπιστές και επιχειρηματίες, η αγρανάπαυση, η απόσυρση των ψαροκάικων, δεν αφήνουν περιθώρια ανάπτυξης της γεωργίας, κτηνοτροφίας και αλιείας προς όφελος και των μικρομεσαίων αλλά και της εθνικής οικονομίας.

Με την πολιτική αυτή η Κυβέρνηση αλλά και η Ευρωπαϊκή Ένωση εξασφαλίζει από τη μια φθηνή πρώτη ύλη για τους βιομηχάνους, όχι όμως και φθηνά προϊόντα για τους καταναλωτές. Συρρικνώνει την αγροτική παραγωγή και τα αγροτικά εισοδήματα με αρνητικές συνέπειες για το αγροτικό εμπορικό ισοζύγιο και την επιβίωση των μικρομεσαίων αγροτών και επιφέρει όμως οικονομικές, κοινωνικές και πολιτιστικές συνέπειες στην ύπαιθρο με τη διαφυγή των κατοίκων της στις αστικές περιοχές.

Αυτή η κατάσταση θα χειροτερεύσει με την ενδιάμεση αναθεώρηση της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής, όπως και με την τελευταία σύνοδο κορυφής που απεφάσισε το πάγωμα των αγροτικών δαπανών στο ύψος του 2006 με αύξηση 1% κάθε χρόνο μέχρι το 2003. Δηλαδή θα υπάρξει μείωση των κοινοτικών κονδυλίων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ώστε να χρηματοδοτήσει κατασταλτικούς μηχανισμούς -βλέπε ευρωαστυνομία, ευρωστρατό-, να προσαρμοστεί μισοστά στη νέα συμφωνία του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου και να προωθήσει τη διεύρυνση. Μειωμένα κονδύλια θα μοιραστούν όχι δεκαπέντε αλλά είκοσι πέντε χώρες μετά τη διεύρυνση με αρνητικές συνέπειες για τους μικρομεσαίους αγρότες όλων των χωρών.

Στα πλαίσια αυτά κινείται, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο Προϋπολογισμός του 2003 παρά την κυβερνητική προπαγάνδα για τον πακτωλό του Γ Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης. Σύμφωνα όμως με τα στοιχεία του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, τα κονδύλια που προβλέπεται να διατεθούν στην αγροτική οικονομία για το 2003 είναι μειωμένα κατά 19,2%.

Εκείνο όμως που εμάς μας ενδιαφέρει και θεωρούμε ότι είναι σημαντικότερο από το ύψος είναι ο προσανατολισμός των κονδυλίων. Το μεγαλύτερο μέρος δεν πηγαίνει για έργα υποδομής, αντιπλημμυρικά έργα, αρδευτικά κ.α., που θα βοηθούσαν την αύξηση της παραγωγής και την προστασία της από τα φυσικά φαινόμενα αλλά σε μέτρα αγρανάπαυσης, πρόωρων συνταξιοδοτήσεων, καταστροφή αλιευτικών πλοίων, αγροτουρισμό και περιβάλλον.

Το ενδιαφέρον, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το περιβάλλον είναι υποκριτικό. Γιατί, όταν συμμετείχε η Ευρωπαϊκή Ένωση -και δυστυχώς και η χώρα μας- στους βομβαρδισμούς της Γιουγκοσλαβίας και καταστρέφονταν οι υποδομές εκείνης της χώρας, αλλά χρησιμοποιούσαν και βόμβες αεροπλοισμένων ουρανίου ή προσφέρει η Ευρωπαϊκή Ένωση στους καταναλωτές κρέας από τις «τρελές αγελάδες» ή κοτόπουλα με διοξίνες, τα γεωργοπεριβαλλοντικά προγράμματα στόχο έχουν να συγκαλύψουν την πολιτική εγκατάλειψης καλλιεργούμενων εκτάσεων και το ξεκλήρισμα της μικρομεσαίας αγροτιάς.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στην επιδείνωση της κατάστασης των μικρομεσαίων αγροτών συντελεί η χρεοκοπία, η ιδιωτικοποίηση των αγροτικών συνεταιριστικών και δημοσίων φορέων. Η Κυβέρνηση έχει βάλει στόχο την ιδιωτικοποίηση ή το κλείσιμο των συνδικαλιστικών οργανώσεων, όχι όμως μόνο των ζημιόγων αλλά και των κερδοφόρων όπως είναι η «ΔΩΔΩΝΗ» και κάποιες άλλες.

Το ίδιο γίνεται και με τον ΕΛΓΑ, αφού με το νέο νόμο άνοιξε ο δρόμος για τις ιδιωτικές ασφαλιστικές εταιρείες. Γι' αυτό τα κονδύλια από τον Προϋπολογισμό είναι λίγα ώστε ο ΕΛΓΑ να ανταποκριθεί χρειάζεται να δανείζεται από τις τράπεζες με υψηλό επιτόκιο, όπως έγινε και πέρυσι που δανείστηκε 55 δισεκατομμύρια δραχμές.

Αυτή, λοιπόν, η έλλειψη κονδυλίων είναι υπεύθυνη για το φαινόμενο να αποζημιώνονται οι αγρότες για τις καταστροφές μετά από ενάμισι και δύο χρόνια. Το ίδιο γίνεται και με την καταβολή των επιδοτήσεων στους παραγωγούς. Δεν δίνονται

έγκαιρα παρά κρατούνται για μεγάλο χρονικό διάστημα προκειμένου να συγκαλυφθεί προσωρινά το δημόσιο χρέος.

Τα δάνεια όμως στην ΑΤΕ τρέχουν με τα τοκογλυφικά επιτόκια να απειλούν την περιουσία των αγροτών αφού δεν μπορούν να ανταποκριθούν στις δόσεις των δανείων. Αυτή η τραγική κατάσταση επικρατεί στην ύπαιθρο με το αγροτικό εισόδημα να μειώνεται και με τους απόμαχους να περιορίζονται σε μεγάλο αριθμό στην προνοιακή σύνταξη των 56.000 δρχ. ή 6 ευρώ ή αν θέλετε 1.900 δραχμές τη μέρα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το Κ.Κ.Ε. διαφωνεί ριζικά με την πολιτική αυτή και δεν καλλιεργεί αυταπάτες στους μικρομεσαίους αγρότες. Μέσα στα πλαίσια της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής δεν υπάρχουν δυνατότητες φιλοαγροτικής πολιτικής. Στόχος είναι η συγκέντρωση της γης και παραγωγής σε επιχειρηματίες και μεγαλοπαραγωγούς. Αυτήν την αλήθεια κρύβει τόσο η Κυβέρνηση αλλά και η Νέα Δημοκρατία. Γι' αυτό το αγωνιζόμενο αγροτικό κίνημα παράλληλα με τις επί μέρους διεκδικήσεις, πρέπει να έρχεται σε σύγκρουση και ρήξη με την Ευρωπαϊκή Ένωση, την Κυβέρνηση και τους άλλους συνδιαχειριστές της ίδιας πολιτικής.

Σήμερα, με την πλούσια εμπειρία αγώνων –θετική και αρνητική– το αγροτικό κίνημα παρακάμπτοντας τις συμβιβασμένες συνδικαλιστικές και συνεταιριστικές ηγεσίες, ΠΑΣΕΓΕΣ, ΓΕΣΑΣΕ, ΣΥΔΑΣΕ, που πρόκεινται στο ΠΑΣΟΚ και στη Νέα Δημοκρατία, πρέπει να πάρουν την υπόθεση στα χέρια τους. Να προχωρήσουν οργανωμένα, σε συσπειρώσεις και αποφασιστικά σε αγώνες, συμβάλλοντας σε αλλαγές συσχετισμών δυνάμεων, σε κοινωνικό και πολιτικό επίπεδο. Να καλέσουν σε κοινούς αγώνες τους αγρότες και των υπό ένταξη χωρών, γιατί έχουν κοινά συμφέροντα.

Στην κατεύθυνση αυτή το Κ.Κ.Ε., όπως έκανε μέχρι σήμερα, και θα ενημερώσει και θα στηρίξει με όλες του τις δυνάμεις τις αγροτικές κινητοποιήσεις, γιατί πιστεύει στην πολιτική ανάπτυξη της γεωργίας, κτηνοτροφίας, αλιείας που θα αξιοποιεί τις παραγωγικές δυνατότητες της χώρας, θα στηρίζεται στους παραγωγικούς συνεταιρισμούς, με δημόσιους οργανισμούς και κρατική ΑΤΕ στην υπηρεσία της ανάπτυξης, θα διασφαλίζει το αγροτικό εισόδημα, θα αναζωογονεί οικονομικά, κοινωνικά και πολιτιστικά την ύπαιθρο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η ίδια κατάσταση επικρατεί και στο χώρο των επαγγελματιών και βιοτεχνών. Η πολιτική της Κυβέρνησης που κινείται στα πλαίσια της ΟΝΕ, στόχο έχει τη συγκέντρωση κεφαλαίων και παραγωγής σε όλο και λιγότερα χέρια, αφανίζοντας με αυτόν τον τρόπο χιλιάδες μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις και μικροεπαγγελματίες και οδηγώντας χιλιάδες από αυτούς στην ανεργία.

Στην εισηγητική έκθεση στη σελίδα 90, η Κυβέρνηση αναφέρει ότι οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις βρίσκονται σε κρίση, που οφείλεται στην απελευθέρωση των αγορών, τη γιγάντωση των επιχειρήσεων, την τεχνολογική εξέλιξη, στις δυσκολίες χρηματοδότησης. Επιβεβαιώνει δηλαδή η Κυβέρνηση ότι στο περιβάλλον που δημιουργεί η νεοφιλελεύθερη πολιτική της, οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις δεν έχουν μέλλον. Ισχυρίζεται και εδώ ότι μέσα από το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης θα δοθεί πακτωλός χρημάτων, ώστε οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις να αντέξουν τον ανταγωνισμό.

Όμως, η εμπειρία απέδειξε ότι από το Α και το Β Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης τη μερίδα του λέοντος καρπώθηκαν οι ανώνυμες εταιρείες, οι οποίες αποτελούσαν το 68% των επιχειρήσεων που έτυχαν χρηματοδότηση.

Οι μικρές λοιπόν επιχειρήσεις αποκλείονται λόγω των κριτηρίων αριθμού εργαζομένων και τζίρου που θέτει η Ευρωπαϊκή Ένωση για τη χρηματοδότηση.

Άλλο πρόβλημα αποτελεί το μικρό ύψος των δημοσίων κονδυλίων που δίνονται για τη μεταποίηση και ανέρχονται μόλις σε 49 δισεκατομμύρια δραχμές.

Πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι η διαχείριση των κονδυλίων αυτών γίνεται με απόφαση της Κυβέρνησης από τις τράπεζες, οι οποίες όχι μόνο εισπράττουν μεγάλα ποσά αλλά προωθούν και τα δικά τους τραπεζικά προϊόντα εκβιάζοντας τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, που ελπίζουν στην αξιολόγηση του προ-

γράμματός τους.

Κυρίες και κύριοι, το ΠΑΣΟΚ με μία σειρά μέτρα επιτάχυνε αυτές τις διαδικασίες. Η ουσιαστική διάλυση του ΕΟΜΜΕΧ, η κατάργηση κάθε άσκησης πολιτικής υπέρ των μικρών επιχειρήσεων, το χτύπημα κάθε συνεταιριστικής δράσης των μικρών επιχειρήσεων, η διατήρηση του 35% στη φορολογία των συνεταιρισμών, η εγκατάλειψη κλαδικών πολιτικών και η υποχρεωτική μετάταξη σε ανώτερη ασφαλιστική κλάση των μικρών και μεσαίων επαγγελματιών, πραγματικά δημιούργησε αυτό το αρνητικό περιβάλλον.

Το Κ.Κ.Ε. για την ανακούφιση των μικρών επιχειρήσεων προτείνει:

Η φορολόγησή τους να γίνεται με βάση τα έσοδα και τα έξοδά τους, όπως προκύπτουν από παραστατικά στοιχεία που είναι υποχρεωμένες να έχουν, και όχι να τους καλεί κάθε τόσο η Κυβέρνηση να πληρώνουν ουσιαστικά κεφαλικό φόρο, όπως έγινε φέτος και θα γίνει και του χρόνου, προκειμένου να πληρώσει αυτά που δίνει με μεγάλη απλοχεριά, δηλαδή μεγάλες φοροαπαλλαγές προς το μεγάλο κεφάλαιο.

Το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδος προτείνει επίσης την ανάπτυξη των συνεταιρισμών, τον οικονομικό σχεδιασμό με εφαρμογή κλαδικών πολιτικών, χαμηλότοκη επιδοτούμενη χρηματοδότηση, βοήθεια μέσω δημόσιων οργανισμών, εξαγωγική πολιτική μέσω διακρατικών συμφωνιών, έλεγχο στη διαμόρφωση των τιμών των πρώτων υλών και προστασία από τη δράση των πολυεθνικών. Για να γίνουν όμως αυτά χρειάζεται ισχυρό συνδικαλιστικό κίνημα των επαγγελματιών και βιοτεχνών με συγκεκριμένους αντιμονοπωλιακούς στόχους. Χρειάζεται συσπείρωση και συνεργασία με τους εργαζόμενους, με τη φτωχομεσαία αγροτιά. Χρειάζεται οι εκατοντάδες χιλιάδες μικροεπαγγελματίες και βιοτέχνες να συνειδητοποιήσουν ότι τα κόμματα του ευρωμονόδρομου καλλιεργούν σκόπιμα τη συνύπαρξη και την ταύτιση των συμφερόντων τους με τα συμφέροντα του κεφαλαίου των πολυεθνικών για να συνεχίζεται η εκμετάλλευσή τους.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κυρίαρχο στοιχείο του Προϋπολογισμού, είναι η άγρια περικοπή των κοινωνικών δαπανών και η επιτάχυνση των αντιδραστικών διαρθρωτικών αλλαγών στην υγεία, πρόνοια, παιδεία, πολιτισμό. Από κοινωνικά αγαθά, μετατρέπονται σε εμπορεύματα, με σκοπό την ενίσχυση της επιχειρηματικής δράσης. Ετσι δικαιολογούνται οι αυξημένες επενδύσεις του ιδιωτικού τομέα που προσδοκά αυξημένα κέρδη ενώ τα κονδύλια του δημοσίου τομέα είναι μειωμένα. Άλλωστε, οι δαπάνες για την παιδεία, ως ποσοστό του ΑΕΠ είναι 3,5%. Το αντίστοιχο ποσοστό για την υγεία-πρόνοια είναι 2,7% και είναι από τα χαμηλότερα στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Καθελωμένες όμως στο 0,48% του συνολικού προϋπολογισμού παραμένουν οι δαπάνες για τον πολιτισμό. Το Κ.Κ.Ε. έχει μια διαφορετική πολιτική αντίληψη για την κοινωνικοοικονομική και πολιτιστική ανάπτυξη. Μια αντίληψη που έχει σαν στόχο την ευημερία και την πρόοδο του εργαζόμενου λαού και όχι των ολίγων. Γι' αυτό το ζήτημα της παιδείας, της υγείας, της πρόνοιας και του πολιτισμού πρέπει να αποτελεί φροντίδα της Κυβέρνησης, να είναι δημόσια και δωρεάν και παράλληλα να σταματήσει η επιχειρηματική δράση.

Σε αντίθεση με τις κοινωνικές δαπάνες, τα ολυμπιακά έργα απορροφούν το 14% του συνόλου του προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων και το 42% των εθνικών πόρων αυτού του προγράμματος. Οι δαπάνες και η διαχείριση περνούν σε ανώνυμες εταιρείες που λειτουργούν με ιδιωτικά-οικονομικά κριτήρια και όχι με γνώμονα τις λαϊκές ανάγκες για πολιτισμό, αθλητισμό, αναψυχή και ανθρώπινο περιβάλλον. Γι' αυτό εξάλλου ιδρύθηκε η εταιρεία «Ολυμπιακά Ακίνητα Α.Ε.» που θα προετοιμάσει τη μεταολυμπιακή εκμετάλλευση όλων των ολυμπιακών έργων προς όφελος των μεγάλων ιδιωτικών συμφερόντων.

Την ίδια στιγμή ο λαός στερείται κονδυλίων και έργων που τα έχει ανάγκη, όπως για παράδειγμα, αντιπλημμυρικά έργα για να μην πνίγεται και καταστρέφεται η περιουσία του. Οι εισισμόπληκτοι διαφαίνονται ακόμη σε οικισμούς και φαίνεται ότι για τρίτη χρονιά θα κάνουν εκεί πρωτοχρονιά, ενώ είχε προγραμματιστεί να δοθούν σταδιακά 362 δισεκατομμύρια δραχμές. Αυτά δεν

έχουν δοθεί ακόμα στο σύνολό τους. Αυτές τις άλλες ανάγκες αγνοεί επιδεικτικά η Κυβέρνηση, αφού ασχολείται μόνο με τη νέα εθνική ιδέα των Ολυμπιακών Αγώνων.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εκεί που αυξάνονται οι δαπάνες υπέρογκα, είναι στα Υπουργεία Εθνικής Άμυνας και Δημόσιας Τάξης. Είναι δαπάνες τρισεκατομμυρίων που δεν έχουν σχέση με την άμυνα και την ασφάλεια της χώρας και του πολίτη. Είναι καθαρά δαπάνες για προμήθεια εξοπλιστικών προγραμμάτων επιθετικού χαρακτήρα, ενταγμένες στη νέα δομή του ΝΑΤΟ και του ευρωστρατού. Εχθρός είναι ο κάθε λαός που αντιστέκεται στη νέα τάξη πραγμάτων. Αυτές οι δαπάνες φτάνουν στο 5% του ΑΕΠ, ενώ στην Ευρωπαϊκή Ένωση είναι 1,5%. Αξίζει να αναφέρουμε ότι στην εισηγητική έκθεση η Κυβέρνηση αναφέρει ότι δίνει κονδύλια και για ειρηνικές αποστολές εκτός Ελλάδας. Για το 2003 είναι 56 δισεκατομμύρια δραχμές. Για το σύνολο της δεκαετίας είναι 300 δισεκατομμύρια.

Όμως για μας, αυτές οι αποστολές δεν είναι ειρηνικές. Είναι καθαρά ιμπεριαλιστικές προς όφελος των σχεδίων της νέας τάξης πραγμάτων. Εξάλλου η εξάρτηση των Ενόπλων Δυνάμεων από τα ξένα ιμπεριαλιστικά κέντρα βαθαίνει και μετατρέπεται σε μισθοφορικό επαγγελματικό στρατό.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, για το ΚΚΕ το θέμα του προϋπολογισμού είναι κυρίως πολιτικό. Η πολιτική θέση κάθε κόμματος πρέπει να απαντάει στο ερώτημα: Προώθηση και εξασφάλιση των λαϊκών συμφερόντων ή των συμφερόντων του μονοπωλιακού κεφαλαίου;

Το ΚΚΕ, λοιπόν, κατατηγίζει τον Προϋπολογισμό του 2003 στο σύνολό του επειδή αυτός είναι αντιλαϊκός, φοροεισπρακτικός και ταξικός γιατί αναδιανέμει τον πλούτο που παράγεται στη χώρα υπέρ του κεφαλαίου.

Το ΚΚΕ διακηρύσσει ότι τα προβλήματα των εργαζομένων του λαού και της νεολαίας, μπορούν να βρουν λύση στα πλαίσια ενός άλλου δρόμου εξέλιξης της ελληνικής κοινωνίας του δρόμου της ανάπτυξης της λαϊκής οικονομίας, στα πλαίσια της οποίας οι μεγάλες επιχειρήσεις και οι οργανισμοί από την ιδιοκτησία και τον έλεγχο της οικονομικής ολιγαρχίας θα περάσουν στο λαό. Παράλληλα με τον κοινωνικοποιημένο τομέα θα λειτουργούν οι παραγωγικοί συνεταιρισμοί της μικρομεσαίας αγροτιάς και των μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Θα υπάρχει κεντρικός πανεθνικός μηχανισμός διεύθυνσης της οικονομίας με κρατικό σχεδιασμό σε περιφερειακό, κλαδικό και διακλαδικό επίπεδο. Θα υπάρχει εργατικός και κοινωνικός έλεγχος και δημοκρατία στους χώρους δουλειάς. Θα διαμορφωθεί και θα ακολουθείται διαφορετικός διεθνής προσανατολισμός της χώρας, χωρίς εξαρτήσεις από τις διεθνείς ιμπεριαλιστικές ενώσεις. Θα προωθούνται συνεργασίες με χώρες και λαούς με κριτήριο το αμοιβαίο όφελος, την ειρήνη, την ανάπτυξη, την ασφάλεια. Το ΚΚΕ υποστηρίζει ότι με μια λαϊκή οικονομία που θα προωθείται στα πλαίσια της λαϊκής εξουσίας, μπορούν να ικανοποιηθούν με επάρκεια οι αυξημένες ανάγκες και να ανοίξουν οι νέοι ορίζοντες για τη λαϊκή δημιουργία.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι και απευθυνόμαστε στον ελληνικό λαό, είμαστε αισιόδοξοι. Το μέλλον της χώρας, της Ευρώπης, του κόσμου δεν είναι ο καπιταλισμός και ο ιμπεριαλισμός της εκμετάλλευσης των πολέμων της καταστροφής, της φτώχειας και της πείνας. Είναι ο σοσιαλισμός της ειρήνης, της ανάπτυξης της προόδου. Ο σοσιαλισμός και σήμερα είναι και αναγκαίος και απαραίτητος.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτονας):** Ο κ. Λαφαζάνης γενικός εισηγητής του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου έχει το λόγο.

**ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΛΑΦΑΖΑΝΗΣ:** Κύριοι συνάδελφοι, φυσικά δεν μου έκανε κατάπληξη ότι μόλις τελείωσε ο εισηγητής της Νέας Δημοκρατίας, απεχώρησε ο κύριος Πρωθυπουργός και μαζί του ο Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης. Το συνηθίζουν. Αυτό όμως που προκαλεί αλγεινή εντύπωση θα έλεγα και συνιστά μια πρόκληση σ' αυτήν την Αίθουσα είναι η απουσία του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών απ' αυτήν τη συζήτηση, την ώρα που είναι αυτός που υπογράφει τον προϋπολογισμό. Δεν υποτιμώ την παρουσία του Υφυπουργού κ. Φωτιάδη αλλά δε νομίζω....

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτονας):** Του παριστάμενου.

**ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΛΑΦΑΖΑΝΗΣ:** Του υφιστάμενου του κ. Χριστοδουλάκη. Δεν υποτιμώ την παρουσία του κ. Φωτιάδη, αλλά δε νομίζω ότι είναι αυτή αντιπροσώπευση της Κυβέρνησης σε μια τέτοια συζήτηση. Και αυτό δείχνει μια νοστορπία η οποία θέλει και από την πλευρά της Κυβέρνησης, αλλά και της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης να συντηρήσει ένα δικομματικό θέατρο σκιών στο έδαφος μιας πολιτικής, η οποία είναι κοινή και για τα δυο κόμματα. Και ταυτόχρονα να δείξει μια νοστορπία περιφρόνησης της Αριστεράς. Γι' αυτό εμείς λέμε και θα το πω ευθέως ότι η ήττα αυτού του δικομματικού σκηνοικού είναι όρος και προϋπόθεση για να μπορέσει να αλλάξει βηματισμό αυτή η χώρα και να δουν μια καλύτερη μοίρα και ένα καλύτερο αύριο οι εργαζόμενοι και να έχουν και ένα καλύτερο μέλλον.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οφείλουμε να πούμε τα πράγματα με το όνομά τους εξ αρχής. Και να τα πούμε μακριά από τους εξωραϊσμούς της κυβερνητικής προπαγάνδας αλλά και την επίπλαστη αντιπολίτευση της Νέας Δημοκρατίας, η οποία βρίσκεται στο ίδιο μήκος κύματος με την κυβερνητική πολιτική.

Έχουμε ενώπιόν μας έναν γκριζό Προϋπολογισμό που συνεχίζει να είναι πλάσματικός και αναξιώπιστος. Έναν Προϋπολογισμό που τροφοδοτεί ένα μοντέλο ανάπτυξης με αδύνατη ενδογενή δυναμική, χωρίς βάθος και χωρίς προοπτική και κυρίως έναν Προϋπολογισμό κοινωνικής αναληψίας, όμηρο των νεοφιλελεύθερων δοξασίων που έχουν μετατραπεί σε απαρασάλευτο δόγμα για την Κυβέρνηση του κ. Σημίτη.

Κύριοι της Κυβέρνησης, εδώ και χρόνια καταγγέλλαμε με αδιάσειστα στοιχεία ότι οι προϋπολογισμοί που καταθέτατε είναι προϊόν πλάσματικών καταστάσεων και λογιστικών μαγειρεμάτων. Εσείς όχι μόνο κωφεύατε, αλλά και μας κατηγορούσατε ότι προσπαθούμε τάχα να αμαυρώσουμε τα ανύπαρκτα δημοσιονομικά σας κατορθώματα, ώσπου ήρθε έστω και καθυστερημένα η αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η EUROSTAT, να φέρει τα πάνω κάτω.

Ως αποτέλεσμα των παρεμβάσεων της EUROSTAT, εξαναγκαστήκατε να αλλάξετε τα δημοσιονομικά δεδομένα της χώρας. Υποχρεωθήκατε να παραδεχθείτε ότι δεν υπήρχε πλεόνασμα της Γενικής Κυβέρνησης, αλλά πλεόνασμα προπαγάνδας και εμπαιγμού του ελληνικού λαού. Υποχρεωθήκατε να παραδεχθείτε ότι το δημόσιο χρέος όχι μόνο δεν μειώνεται όλα τα προηγούμενα χρόνια, αλλά αντιθέτως αυξανόταν και αυξανόταν όχι μόνο απόλυτα, αλλά και ως ποσοστό του ΑΕΠ για να φτάσει σήμερα το χρέος της κεντρικής κυβέρνησης να βρίσκεται στο δυσθεώρητο 118% του Ακαθαρστού Εθνικού Προϊόντος.

Για να το πω πιο απλά, από το 1996 μέχρι το 2003 αυξήσατε σε απόλυτους αριθμούς το χρέος της Κεντρικής Κυβέρνησης κατά 61%. Δηλαδή ενώ το 1996 κάθε παιδί που γεννιόταν σ' αυτήν τη χώρα, χρωστούσε, χωρίς να οφείλει σε κανέναν τίποτα, 3,5 εκατομμύρια περίπου δραχμές, το 2003 θα φτάσει να χρωστάει περίπου 6 εκατομμύρια δραχμές.

Αυτά τα λέω όχι μόνο για να ισχυριστώ ότι παραπλανούσατε και εμπαιζάτε, κύριοι της Κυβέρνησης, τον ελληνικό λαό, αλλά και για κάτι ακόμα. Στο όνομα δήθεν της αποκατάστασης της δημοσιονομικής σταθερότητας, όλα αυτά τα χρόνια δικαιολογούσατε τις μονόπλευρες θυσίες του ελληνικού λαού. Δυστυχώς αυτές οι θυσίες αποδείχθηκαν χωρίς ουσιαστικό αντίκρισμα. Δεν μείωσαν τα δημόσια χρέη και δεν έφεραν πλεονάσματα.

Αντίθετα αυτές οι θυσίες αύξησαν τα κέρδη των μεγάλων επιχειρηματικών ομίλων και εξαφανίστηκαν στον «απορροφητήρα» των πελατειακών σχέσεων και της διαπλοκής. Αυτές οι θυσίες αύξησαν τον πλούτο των ολίγων, μεγαλώνοντας τις δυσκολίες των πολλών. Και το χειρότερο; Τώρα στο όνομα της μείωσης του αυξημένου χρέους, η Κυβέρνηση προωθεί στις Βρυξέλλες ένα νέο σκληρότερο πρόγραμμα σταθεροποίησης μέχρι το 2006. Αυτό το πρόγραμμα, που διαμορφώθηκε ερήμην της Βουλής, όχι μόνο αφήνει μετέωρο τον Προϋπολογισμό που συζητάμε, αλλά και προβλέπει σκληρότερη λιτότητα για τους εργαζόμενους μέχρι το 2006.

Δυστυχώς, η λιτότητα έχει γίνει το σήμα κατατεθέν των κυβερνήσεων της νέας εποχής. Λιτότητα στους πολλούς για να μπούμε στο ευρώ. Λιτότητα εκ νέου για να κρατηθούμε μέσα στο ευρώ και τώρα νέα ακόμη χειρότερη λιτότητα μέχρι το 2006 για να περιοριστεί το υπερβολικό χρέος το οποίο απέκρυβε η Κυβέρνηση.

Επιτέλους, κύριοι της Κυβέρνησης, πότε οι θυσίες του ελληνικού λαού θα έχουν ημερομηνία λήξης; Δεν θα έχουν ποτέ; Είναι βαρέλι δίχως πάτο; Από το 1990 μέχρι σήμερα, σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία, το κατώτερο μεροκάματο έχει χάσει σε αξία πάνω από το 7%.

Οι αγρότες της χώρας συνεχώς μειώνονται, ενώ το εισόδημά τους πέφτει χρόνο με το χρόνο. Υπάρχει όριο σε αυτόν τον κατήφορο; Τελικά, υπάρχει κατώφλι; Αλλά ακόμα και σήμερα, κύριοι της Κυβέρνησης, παρά την παρέμβαση της EUROSTAT, συνεχίζετε τις λογιστικές παραχαράξεις με τον Προϋπολογισμό. Δεν έχω χρόνο να αναφερθώ σε όλα τα λογιστικά τεχνάσματα που συνεχίζετε να διαπράττετε.

Οφείλω, όμως, να πω δυο λόγια για τις μηχανεύσεις περί των εξοπλιστικών προγραμμάτων. Γιατί εδώ έχουμε μια παγκόσμια πρωτοτυπία. Ενώ έχουμε δαπάνες –και μάλιστα μεγάλες– για υπέρογκα εξοπλιστικά προγράμματα, αυτές οι δαπάνες εξαφανίζονται, ως δια μαγείας, από τον Κρατικό Προϋπολογισμό σας. Δεν καταγράφονται καθόλου.

Το ίδιο περίπου γίνεται και με τις εγγυήσεις που δίνει το δημόσιο για δάνεια στις επιχειρήσεις του ευρύτερου δημόσιου τομέα. Αυτές οι εγγυήσεις αφορούν δάνεια που είναι δανεικά και αγύριστα και καταπίπτουν μετά από λίγο χρονικό διάστημα. Επομένως αυτές οι εγγυήσεις στις περισσότερες των περιπτώσεων είναι στην ουσία κρατικές επιχορηγήσεις που έπρεπε να προστεθούν στις δαπάνες και στο δημόσιο χρέος. Το ανεξόφλητο υπόλοιπο αυτών των εγγυήσεων βρίσκεται σήμερα στο 6% του Ακαθαρίστου Εθνικού Προϊόντος.

Μπορούν, λοιπόν, να φανταστούμε πού θα έφθανε το δημόσιο χρέος, αν προσθέταμε σε αυτό και τις έξι μονάδες του Α.Ε.Π. από το ανεξόφλητο αυτό υπόλοιπο των δημόσιων εγγυήσεων; Θα έφθανε σε ιλιγγιώδη ύψη. Το δυστύχημα είναι ότι αυτή η καλπάζουσα αύξηση του δημόσιου χρέους δεν έχει αναπτυξιακό και κοινωνικό αντίκρυσμα. Αντίθετα το χρέος ανεβαίνει με άλματα τα διαρθρωτικά και αναπτυξιακά προβλήματα της χώρας και με παράλληλη αύξηση των κοινωνικών ελλειμμάτων. Αυτά τα ύψη του δημοσίου χρέους θα ήταν ακόμη πιο απλησίαστα, αν δεν υπήρχαν οι εισπράξεις του δημοσίου από τις ιδιωτικοποιήσεις.

Κύριοι της Κυβέρνησης, στην ουσία για ταμειακούς λόγους –και όχι μόνο, βεβαίως, γι' αυτούς– πουλάτε όπως-όπως, όσο-όσο και άρον-άρον δημόσιες επιχειρήσεις, ακόμη και επιχειρήσεις στρατηγικού χαρακτήρα, στα μεγάλα ιδιωτικά συμφέροντα. Γι' αυτό προβλέπετε έσοδα περίπου 1 τρισεκατομμύριο στο νέο Προϋπολογισμό του 2003 από τις ιδιωτικοποιήσεις. Γι' αυτό πουλήσατε άρον-άρον στους Γερμανούς τα Ναυπηγεία Σκαρामαγκά, το μεγαλύτερο ναυπηγείο της Ανατολικής Μεσογείου, έναντι του εξευτελιστικού ποσού των 2 δισεκατομμυρίων δραχμών. Γι' αυτό μετατρέψατε με νόμο το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο από δημόσια υπηρεσία σε εμπορική, προς ιδιωτικοποίηση, τράπεζα σε βάρος χιλιάδων μικροκαταθετών της περιφέρειας. Το κάνατε, πέραν των άλλων, για να διαγράψετε με νόμο τις απαιτήσεις δεκάδων δισεκατομμυρίων του Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου από καταπτώσεις εγγυήσεων του δημοσίου. Το κάνατε για να πάρετε –πάλι με νόμο– όλα τα κέρδη του Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου του 2001, ύψους 100 δισεκατομμυρίων δραχμών. Και κυρίως το κάνατε για να αποσπάσετε με διάταξη όλες τις συμμετοχές του στις άλλες τράπεζες, που ξεπερνούν τα 300 δισεκατομμύρια δραχμές.

Έτσι, δυστυχώς, επιχειρείτε να κλείσετε –μαπαίως– τις μαύρες τρύπες του Προϋπολογισμού και της πολιτικής σας. Γι' αυτό προχωράτε άρον-άρον στη δεύτερη μετοχοποίηση της Δ.Ε.Η. με τιμή, γι' αυτόν τον ενεργειακό κολοσσό της χώρας μας, πολύ μικρότερη από σειρά επιχειρήσεων του ιδιωτικού τομέα, που είναι νάνοι μπροστά στη Δ.Ε.Η.. Γι' αυτό, επίσης, σκοπεύετε να πουλήσετε ακόμη και τα «ΕΛΛΗΝΙΚΑ

ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ» στους εγχώριους ανταγωνιστές τους παραβλέποντας τον κρίσιμο ρόλο τους στην ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού της χώρας μας. Γι' αυτό πουλήσατε μισοτιμής το όνομα της επιθετικής καζινοποίησης της χώρας και το «φιλέτο» του καζίνο της Πάρνηθας, προσφέροντας πανωπιοί στους αγοραστές ακόμα και τον εθνικό δρυμό της Πάρνηθας, ακόμα και μια δεύτερη άδεια εντός του Λεκανοπεδίου. Γι' αυτό φθάσατε στο σημείο να βγάξετε στο σφυρί, μέσω των Ελληνικών Τουριστικών Ακινήτων, όλη την περιουσία του Ε.Ο.Τ. προσφέροντας ακόμη και αιγιαλούς και παραλίες. Ακόμα και τις ακτές του Σαρωνικού πουλήσατε –στην ουσία– σε ιδιώτες. Ακόμα και τα ορεινά καταφύγια επιτρέψατε να μετατραπούν σε τουριστικές επιχειρήσεις μισθωμένες σε ιδιωτικά συμφέροντα.

Και δυστυχώς, κύριοι της Κυβέρνησης, προτίθεσθε να συνεχίσετε –με την ουσιαστική συναίνεση της Νέας Δημοκρατίας– αυτόν τον απαράδεκτο δρόμο, τον οποίο μας τον διαφημίζετε τάχα ως δρόμο των διαρθρωτικών αλλαγών. Όμως, αυτές οι μέθοδοι έχουν «κοντά ποδάρια». Γιατί τι θα πουλήσετε, κύριε Χριστοδουλάκη, αύριο, για να συγκρατήσετε την αύξηση του δημοσίου χρέους, όταν θα έχετε εκποιήσει τα πάντα σε αυτόν τον τόπο στους ιδιώτες;

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κάθε χρόνο με τον πλέον μονότονο τρόπο η Κυβέρνηση επαναλαμβάνει ότι με τα μέτρα που παίρνει ανακουφίζει φορολογικά τα μικρομεσαία εισοδήματα. Φέτος, μάλιστα, η Κυβέρνηση ισχυρίζεται ότι προχώρησε σε μια γενναία φορολογική μεταρρύθμιση.

Απαντάμε ευθέως και κατηγορηματικά: Τίποτε πιο αναληθές από αυτούς τους ισχυρισμούς. Κάθε χρόνο δεν υπάρχει φοροελάφρυνση, αλλά φοροεπιβάρυνση των μικρομεσαίων και ιδιαίτερα των μεσαίων εισοδημάτων. Αυτό που αποκαλείτε εσείς φέτος ως φορολογική μεταρρύθμιση δεν είναι τίποτε άλλο από νέα φορολογικά μπαλώματα. Έχουμε νέα μπαλώματα στο φορολογικό σύστημα, που αντί να γίνεται όλο και πιο δίκαιο και απλούστερο, γίνεται όλο και πιο γραφειοκρατικό, πιο αναποτελεσματικό, πιο άδικο και πιο δαιδαλώδες με συνέπεια να ταλαιπωρούνται αφόρητα οι ανυποψίαστοι πολίτες, ενώ το κόστος το πληρώνει όλη η οικονομία.

Μιλάτε, κύριοι της Κυβέρνησης, για φοροελαφρύνσεις και όμως φέτος εκτιμάτε εσείς ότι θα εισπράξετε περίπου 1 τρισεκατομμύριο δραχμές περισσότερους άμεσους και έμμεσους φόρους. Το ίδιο και για το 2003. Προβλέπετε να εισπράξετε περίπου 700 δισεκατομμύρια φόρους περισσότερους από φέτος. Μέσα σε δύο χρόνια δηλαδή οι Έλληνες πολίτες θα πληρώσουν πάνω από 1,5 τρισεκατομμύριο δραχμές περισσότερους φόρους και μάλιστα σε περίοδο γενικής οικονομικής δυσπραγίας. Αυτό εσείς το λέτε φοροελάφρυνση; Και ποιοι θα πληρώσουν αυτούς τους πρόσθετους φόρους του 1,5 δισεκατομμύριου δραχμών το 2002 και το 2003; Δυστυχώς δεν τους πληρώνουν αναλογικά όλοι. Κατά κύριο λόγο θα τους σηκώσουν τα μόνιμα υποζύγια των φορολογικών εσόδων, θα τους επωμισθούν κυρίως οι μισθωτοί και οι συνταξιούχοι, γενικότερα τα μικρομεσαία εισοδήματα.

Επειδή θέλω να γίνω απολύτως σαφής, θα μιλήσω με συγκεκριμένα παραδείγματα που καταρρίπτουν τους κυβερνητικούς μύθους.

Ας δούμε κατά πόσον οι μισθωτοί θα έχουν φοροελάφρυνση στα εισοδήματα του 2002 σε σχέση με τα αντίστοιχα εισοδήματα του 2001. Ας πάρουμε ένα εισόδημα μισθωτού ύψους 5 εκατομμυρίων το 2001, που αντιστοιχεί σ' ένα μισθό 350.000 δραχμών το μήνα. Αυτός, λοιπόν, ο μισθωτός, αν κάνουμε τους υπολογισμούς, πλήρωσε φόρο το 2001 412.000 δραχμές. Ας υποθέσουμε τώρα ότι το εισόδημα αυτού του μισθωτού αυξήθηκε ονομαστικά το 2002 κατά 3,5%, όσο περίπου και ο επίσημος τιμάρθμος. Δηλαδή υποθέτουμε ότι ο μισθός του πραγματικά έμεινε ο ίδιος. Και όμως για το ίδιο πραγματικό εισόδημα το 2001, αυτός ο μισθωτός θα πληρώσει για το 2002 447.000 δραχμές φόρους, αυξημένους κατά 8,5%. Αυτό, κύριοι της Κυβέρνησης, το βαφτίζετε φορολογική ελάφρυνση; Αυτό θυμίζει τη γνωστή ιστορία με τους καλόγερους που βάφτιζαν το κρέας, ψάρι.

Ενώ αυτά ισχύουν με τα φετινά εισοδήματα των μισθωτών,

ισχυρίζεστε, κύριοι της Κυβέρνησης ότι θα προκύψουν φοροελαφρύνσεις για τα εισοδήματα των μισθωτών του 2003, των οποίων η εκκαθάριση του φόρου θα γίνει το 2004. Και αυτό το ισχυρίζεστε διότι αυξάνετε το αφορολόγητο όριο από 8.400 ευρώ σε 10.000 ευρώ το χρόνο. Πράγματι απ' αυτό το μέτρο θα προκύψει μείωση του φόρου για τους μισθωτούς με μισθό μεταξύ 200.000 και 240.000 δραχμών το μήνα. Γι' αυτούς τους μισθωτούς και μόνο που βρίσκονται κάτω από τα όρια της φτώχειας πράγματι θα υπάρξει μία μικρή μείωση του φόρου. Για όσους όμως μισθωτούς, άνδρες και γυναίκες, θα έχουν το 2003 μηνιαίες αποδοχές πάνω από 250.000 δραχμές το μήνα θα αρχίσει να πέφτει σταδιακά βαρύνει ο πέλεκυς της εφορίας. Και αυτό για δύο κυρίως λόγους: Πρώτον, διότι δεν υπήρξε δίκαιη αναδιάρθρωση ούτε των φορολογικών κλιμακίων ούτε των φορολογικών συντελεστών, αλλά έχουμε και χειρότερη τους με τον Προϋπολογισμό σας. Δεύτερον, διότι με το νέο φορολογικό νόμο περιορίστηκαν δραστικά μέχρι καταργήσεως οι φορολογικές εκπτώσεις για οικογενειακές δαπάνες που αφορούν νοσήλια, μίσθωση κατοικίας, τόκους στεγαστικών δανείων, δίδακτρα φροντιστηρίων και καταναλωτικά έξοδα. Γι' αυτούς ακριβώς τους δύο λόγους τελικώς η φοροεπιβάρυνση στα εισοδήματα των μισθωτών του 2003 που βρίσκονται πάνω από τις 250.000 δραχμές το μήνα θα είναι ισχυρότατη. Το παράδειγμα ενός μισθωτού που το 2002 έπαιρνε 350.000 δραχμές το μήνα είναι χαρακτηριστικό. Ας υποθέσουμε ότι αυτός ο μισθωτός αυξάνει το 2003 ονομαστικά το εισόδημά του κατά 3,5%, όσο περίπου ο επίσημος τιμάρημος, που ως γνωστόν είναι κάτω από τον πραγματικό τιμάρημο. Δηλαδή υποθέτουμε ότι ο μισθός του έμεινε ο ίδιος. Ας υποθέσουμε επίσης ότι αυτός ο μισθωτός έχει περίπου τις ίδιες φυσιολογικές δαπάνες το 2003 για μίσθωμα, φροντιστήρια και καταναλωτικά έξοδα.

Τότε, σύμφωνα με τους υπολογισμούς μας, προκύπτει αύξηση του φόρου περίπου 20%. Οι αριθμοί αυτοί, κύριοι της Κυβέρνησης, δεν διαψεύδονται. Είναι αδιάψευστοι, διότι προκύπτουν από τα επίσημα στοιχεία. Ιδού, λοιπόν, οι περίφημες φοροελαφρύνσεις σας! Και ενώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, φοροελαφρύνσεις για τα μικρομεσαία εισοδήματα δεν υπάρχουν, αλλά τελικώς φοροεπιβαρύνσεις, υπάρχουν γενναίες και πλουσιοπάροχες φοροελαφρύνσεις για τα μεγάλα εισοδήματα και τα κέρδη των επιχειρήσεων.

Θα πω μόνον ένα συγκεκριμένο παράδειγμα. Μειώσατε, κύριοι της Κυβέρνησης, από 45% σε 40% το συντελεστή φορολογίας των μεγάλων εισοδημάτων, των εισοδημάτων πάνω από 17 εκατομμύρια δραχμές ετησίως. Και ρωτάμε: Γιατί κανάτε αυτόν τον πλουσιοπάροχο μποναμά δεκάδων δισεκατομμυρίων στα μεγάλα εισοδήματα, την ώρα που επιβαρύνετε τα μικρομεσαία και κυρίως τα μεσαία εισοδήματα; Αυτοί είναι οι αναξιοπαθόντες της ελληνικής κοινωνίας, όσοι δηλώνουν εισοδήματα πάνω από 17 εκατομμύρια ετησίως;

Και μιας και κάνετε πολύ λόγο, κύριοι της Κυβέρνησης, για την πάταξη της φοροδιαφυγής, ξέρετε πόσοι πολίτες δηλώνουν εισοδήματα πάνω από 17 εκατομμύρια ετησίως; Το γνωρίζετε πολύ καλά. Μόλις δεκαεννιά χιλιάδες πολίτες από τα τεσσεράμισι εκατομμύρια των δηλώσεων καταθέτουν εισόδημα πάνω από 17 εκατομμύρια το χρόνο! Όχι τη μέρα ούτε το μήνα, αλλά τον χρόνο! Ιδού, λοιπόν, πού βρίσκεται η μεγάλη «μαύρη τρύπα» της φοροδιαφυγής. Βρίσκεται πρώτα από όλα και κυρίως στα μεγάλα εισοδήματα. Και εσείς, αντί να στρέψετε προς τα εκεί την προσοχή σας για την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής, έρχεστε να τους μοιράσετε, μονόπλευρα, φορολογικά δώρα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το άλλο μεγάλο θέμα του Προϋπολογισμού είναι οι δαπάνες του. Η Κυβέρνηση για άλλη μία φορά ισχυρίζεται πως ο Προϋπολογισμός του 2003 ενισχύει τους κοινωνικούς τομείς. Δυστυχώς, παραπλανά και παραπληροφορεί.

Ας πάρουμε τις δαπάνες του Κρατικού Προϋπολογισμού, Τακτικού και Επενδύσεων, για την παιδεία. Αυτές οι δαπάνες φθάνουν στο 3,45% του προβλεπόμενου για το 2003 Ακαθάριστου Εθνικού Προϊόντος και είναι μικρότερες από τα αντίστοιχα ποσοστά και του 2001 και του 2002.

Ακόμη πιο μελαγχολική είναι η εικόνα με τις δαπάνες του Κρατικού Προϋπολογισμού, Τακτικού και Επενδύσεων, για την υγεία και την πρόνοια. Οι δαπάνες αυτές προβλέπεται να φθάσουν το 2003 στο 2,72% του Ακαθάριστου Εθνικού Προϊόντος, κάτω από τα αντίστοιχα ποσοστά και του 2001 και του 2002.

Τα ερωτήματα που προκύπτουν από αυτήν την κατάσταση είναι πελώρια. Πώς είναι δυνατόν να καλυφθούν με αυτά τα περιορισμένα ποσοστά και τα φθίνοντα ποσοστά οι υπάρχουσες και διευρυνόμενες ανάγκες στην παιδεία και την υγεία;

Αυτός είναι ένας από τους βασικούς λόγους, κύριοι της Κυβέρνησης, που αποδυναμώνεται χρόνο με το χρόνο το δημόσιο σχολείο και το δημόσιο νοσοκομείο, με αποτέλεσμα να εμπορευματοποιούνται όλο και περισσότερο αυτά τα κοινωνικά αγαθά και να παραδίδονται, έμμεσα ή άμεσα, στα ιδιωτικά χέρια. Και αυτή η πολιτική διευρυνόμενης ιδιωτικοποίησης της παιδείας και της υγείας, την οποία ενθαρρύνουν στο όνομα των αγορών και οι δύο συνεταίροι του συναινετικού δικομματισμού, είναι η πιο επαχθής ιδιωτικοποίηση που συντελείται σ' αυτήν τη χώρα.

Την ίδια ώρα που περιορίζονται οι δαπάνες για την υγεία και την παιδεία, που υστερούν, παρά την περίφημη ασφαλιστική μεταρρύθμιση, και δεν καλύπτουν τις ανάγκες των ταμείων οι κρατικές επιχορηγήσεις, την ίδια ώρα –επαναλαμβάνω– οι αμυντικές δαπάνες, οι οποίες έχουν σπάσει όλα τα ρεκόρ τα τελευταία χρόνια, φθάνουν το 2002 τουλάχιστον στο 5,6% του Ακαθάριστου Εθνικού Προϊόντος.

Τι αντιπροσωπεύουν αυτές οι δαπάνες; Είναι σχεδόν διπλάσιες και υπερδιπλάσιες από όσα ξοδεύει το κράτος είτε για την παιδεία, είτε για την υγεία. Είναι επίσης υπερδιπλάσιες, ως ποσοστό του Ακαθάριστου Εθνικού Προϊόντος, από το μέσο όρο των δαπανών των υπολοίπων χωρών-μελών του ΝΑΤΟ. Ασφαλώς, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η χώρα μας οφείλει να στηρίξει την άμυνα και την ασφάλειά της στην ταραγμένη περιοχή που ζούμε. Οι δυσθεώρητες όμως δαπάνες του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας δεν έχουν συνήθως σχέση με τα πραγματικά αμυντικά προβλήματα της χώρας.

Αντιθέτως υπηρετούν κυρίως τους ατλαντικούς και υπερατλαντικούς σχεδιασμούς. Υπηρετούν τους εκβιασμούς εταίρων και συμμάχων για εξοπλιστικά πακέτα. Και το κυριότερο οι δυσθεώρητες αυτές δαπάνες για εξοπλιστικά προγράμματα αποφασίζονται με πλήρη αδιαφάνεια χωρίς προηγούμενη απόφαση της Βουλής, χωρίς διαγωνισμό και χωρίς καμία ενημέρωση για τη σκοπιμότητά τους.

Τα χειρότερα όμως, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα έλεγα ότι συμβαίνουν με το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων που συνιστά το καθοριστικό εργαλείο του κράτους για την ανάπτυξη της χώρας. Φέτος προκειμένου να κλείσει ο Προϋπολογισμός το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων το περικόψατε, κύριοι της Κυβέρνησης, κατά 1 δισεκατομμύριο ευρώ περίπου 340 δισεκατομμύρια δραχμές. Το 2003 το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων προβλέπεται να γνωρίσει μια σχετική, θα έλεγα, αύξηση σε σχέση με πέρυσι κατά 12,9%, η οποία ως ελπίσουμε ότι δεν θα περικοπεί και του χρόνου για να κλείσει ο Προϋπολογισμός σας.

Το πιο σοβαρό ζήτημα όμως είναι πώς διατίθενται οι προβλεπόμενες πιστώσεις του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων. Διατίθενται για πραγματικούς αναπτυξιακούς στόχους που μπορούν να βελτιώσουν την οικονομική προοπτική αυτής της χώρας; Η απάντηση είναι κατηγορηματικά αρνητική. Οι πόροι του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων πέραν των άλλων, δυστυχώς, κατευθύνονται κατά κύριο λόγο σε δαπάνες για τη διεξαγωγή των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004. Οι δαπάνες για ολυμπιακά έργα στο πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων για το 2002 και το 2003 είναι αυξημένες σε σχέση με το 2001 στο εκπληκτικό ποσοστό του 1200%. Πράγματι έχουμε 1200% πάνω στις δαπάνες για ολυμπιακά έργα σε σχέση με πρόπερσι. Η κατάσταση αυτή, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχει αποτέλεσμα όλες σχεδόν οι άλλες παραγωγικές δαπάνες του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων να είναι τρομακτικά υποβαθμισμένες σε σχέση με τις ανάγκες. Και αν σκεφτούμε ότι τα περισσότερα από τα ολυμπιακά έργα είναι έργα μιας χρήσης

χωρίς πολλαπλασιαστικό αναπτυξιακό αποτέλεσμα προοπτικής, γίνεται σαφές ότι οι Ολυμπιακοί Αγώνες με το υπέρογκο κόστος τους υποθηκεύουν το αναπτυξιακό μέλλον της χώρας, ιδιαίτερα το μέλλον της περιφέρειας.

Δεν θέλω εδώ να υπογραμμίσω πόσο δικαιώνεται η θέση του Συνασπισμού που ήταν το μόνο κόμμα που ευθύς εξαρχής αντιτάχθηκε στην ανάληψη των Ολυμπιακών Αγώνων. Το δυστύχημα είναι ότι η επιβεβαίωση αυτή έρχεται με τον πλέον τραγικό και δραματικό για τη χώρα τρόπο. Διότι η Κυβέρνηση με την τακτική που διαχειρίζεται την προετοιμασία των Ολυμπιακών Αγώνων κινδυνεύει να τινάξει σε απίθανα ύψη αρκετών τρισεκατομμυρίων δραχμών το τελικό κόστος του 2004. Ήδη πληροφορούμαστε ότι για να καλύψει το κόστος η Κυβέρνηση καταφεύγει μέσω των «Ολυμπιακών Ακινήτων Α.Ε.» σε δανεισμό ύψους 1,5 δισεκατομμυρίων ευρώ, δανεισμός που με τον τρόπο που γίνεται μέσω των «Ολυμπιακών Ακινήτων Α.Ε.» δεν θα τον εμφανίσετε ούτε στις δαπάνες ούτε στο δημόσιο χρέος. Το 2004 από ασήκωτο βάρος κινδυνεύει με την τακτική σας να γίνει κυριολεκτικά θηλιά στο λαμό της χώρας μας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, την τελευταία δεκαετία ιδιαίτερα τη δεκαετία του 1990 και ενόψει της ένταξης της χώρας στην ΟΝΕ εξελίχθηκε μια πρωτοφανής λεηλασία στα εισοδήματα από μισθούς και συντάξεις. Λυπούμαι να πω ότι ο κατώτατος και ο μέσος μισθός βρίσκεται σήμερα με πραγματικούς όρους στα επίπεδα του 1998. Και ιδιαίτερα θέλω να τονίσω ότι οι συντάξεις βρίσκονται υπό κατάρρευση. Η Κυβέρνηση πριν τις εκλογές είχε υποσχεθεί κατώτατη σύνταξη στις 150.000 δραχμές. Ενέπαιξε για άλλη μια φορά τους συνταξιούχους. Είναι τραγικό να πω ότι η κατώτατη σύνταξη του ΙΚΑ είναι ακόμα 120.000 δραχμές, ενώ η μέση σύνταξη που δίνει το ΙΚΑ δεν υπερβαίνει τις 140.000 δραχμές, την ίδια ώρα που υπάρχουν συνταξιούχοι με 80.000 και 90.000 δραχμές το μήνα. Να τα ακούτε αυτά κύριε Χριστοδουλάκη!

Και, δυστυχώς, αυτή η κατάσταση δε φαίνεται να βελτιώνεται με τον Προϋπολογισμό του 2003. Η εισοδηματική πολιτική λιτότητας με πενιχρές αυξήσεις της τάξης του 2,5% που αποφάσισε για το 2003 η Κυβέρνηση θα σηματοδοτήσουν μια νέα αφαίμαξη των εισοδημάτων των μισθωτών. Οι πραγματικές απώλειες για τους μισθούς από αυτήν την εισοδηματική πολιτική δεν θα προέλθουν μόνο από τον πληθωρισμό που η Κυβέρνηση υπερασπίσθηκε προβλέπει να κυμανθεί εντός του 2002 στα 3,5% όπως και το 2003. Υπερασπίσθηκε βέβαια εκτιμήσεις.

Οι απώλειες των μισθωτών αλλά και των συνταξιούχων θα είναι πολύ μεγαλύτερες για τέσσερις κυρίως λόγους.

Πρώτος λόγος: Γιατί η νέα απώλεια θα προκύψει για τα εισοδήματα των μισθωτών από την άμεση φορολογία που θα είναι επαχθέστερη το 2003.

Δεύτερος λόγος: Σημαντικές απώλειες υπάρχουν για τους μισθούς και τις συντάξεις από το κύμα ανατιμήσεων τα πιο βασικά είδη λαϊκής κατανάλωσης που ξεπερνάνε κατά πολύ τον επίσημο τιμάρθρο. Δυστυχώς εξαιτίας των ανεξέλεγκτων αγορών και της κυβερνητικής αδράνειας η Ελλάδα σήμερα είναι μια από τις ακριβότερες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης τη στιγμή που οι μισθοί στη χώρα μας φθάνουν να είναι υποδιπλάσιοι ορισμένων χωρών-μελών της Ένωσης.

Τρίτος λόγος: Νέα επιβάρυνση για τις οικογένειες των μισθωτών θα προκύψει από την, όλο και μεγαλύτερη, εμπορευματοποίηση κοινωνικών αγαθών, όπως η παιδεία, η ασφάλιση, η υγειονομική περίθαλψη.

Τέταρτος λόγος: Μεγάλη αφαίμαξη, τέλος, θα προκύψει στα εισοδήματα από τις μικροαποταμιεύσεις τους στις τράπεζες. Και αυτό διότι τα επιτόκια καταθέσεων έχουν κυριολεκτικά καταρρεύσει. Προβλέπεται για φέτος ότι θα καρπωθούν οι τράπεζες 400 δισεκατομμύρια δραχμές από ληστρικά επιτόκια, πολύ κάτω του πληθωρισμού που έχουν επιβάλει ιδιαίτερα στους μικροαποταμιευτές. Και αυτό την ώρα που τα επιτόκια χορηγήσεων ιδιαίτερα των καταναλωτικών δανείων και καρτών βρίσκονται στα ύψη με τη σχετική ψαλίδα συνεχώς να αυξάνεται αντί να μειώνεται.

Τι θα γίνει με αυτήν την κατάσταση, κύριοι της Κυβέρνησης, που πνίγει την ελληνική οικονομία και λεηλατεί τους πολίτες; Τι

θα γίνει ακόμα με ληστεία των πανωτοκίων που αποτελεί ελληνική πατέντα μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση; Καμία άλλη χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν έχει το θεσμό των πανωτοκίων. Τι θα γίνει με τους αδιαφανείς όρους των δανείων που χορηγούν οι τράπεζες; Γιατί οι τράπεζες δεν εφαρμόζουν ούτε καν τις δικαστικές αποφάσεις; Τι θα γίνει με τους δεκάδες χιλιάδες ανθρώπους που τους έχει άδικα καταστρέψει ο περίφημος «Τειρεσίας» των τραπεζών; Γιατί δεν προχωράτε τουλάχιστον να εγγυηθείτε ένα κατώτερο όριο πάνω από τον πληθωρισμό στα επιτόκια των καταθέσεων; Τι είναι επιτέλους οι τράπεζες; Κράτος εν κράτει σε αυτήν τη χώρα;

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τα υπογραμμίζω αυτά και για ένα πρόσθετο λόγο. Διότι σε αυτήν τη χώρα εν μέσω αυξανόμενου πλούτου των υψηλών στρωμάτων της κοινωνίας μας διογκώνονται οι κοινωνικές ανισότητες. Σύμφωνα με επίσημα στοιχεία της EUROSTAT το 10% των πλουσιότερων Ελλήνων διαθέτει εισοδήματα όσα το μισό του ελληνικού πληθυσμού. Την ίδια ώρα επίσης πάνω από το 20% του ελληνικού πληθυσμού ζει κάτω από τα όρια της φτώχειας. Μια από τις κύριες πηγές αυτών των κοινωνικών ανισοτήτων και της νέας φτώχειας είναι η ανεργία. Η Κυβέρνηση επιφέρει διότι το 2001 οι άνεργοι μειώθηκαν και έφθασαν τα τετρακόσια σαράντα χιλιάδες άτομα ή το 10,2% του εργατικού δυναμικού.

Δεν θα αναφερθώ στο κατά πόσο τα κυβερνητικά αυτά στοιχεία είναι αληθή, διότι δεν είναι. Και πολλοί γελάνε με τον τρόπο της συλλογής τους ειρωνικά στη EUROSTAT. Θα υπογραμμίσω όμως η μικρή αυτή μείωση της ανεργίας οφείλεται σ' ένα θλιβερό φαινόμενο, τη μεγάλη μείωση του εργατικού δυναμικού της χώρας. Αν το εργατικό δυναμικό της πατρίδας μας βρισκόταν στα επίπεδα του 1999 τότε η ανεργία θα έφθανε όχι στο 10,2%, αλλά στο 11,8%, το μεγαλύτερο ποσοστό της Μεταπολίτευσης και το μεγαλύτερο ποσοστό μέσα σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση, πάνω ακόμα και από ισπανικό.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το πρόβλημα της μεγάλης ανεργίας και του φθίνοντος δυναμικού των εργαζομένων είναι το μεγαλύτερο κοινωνικό, αλλά και οικονομικό πρόβλημα της χώρας μας. Η απασχόληση στην Ελλάδα βρίσκεται στο 55% έναντι 65%, που είναι ο μέσος όρος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Αν από αυτό αφαιρέσουμε την ανεργία που είναι πάνω από 10%, τότε τα πράγματα γίνονται ακόμα πιο τραγικά. Αυτό σημαίνει ότι στη χώρα μας δουλεύουν μόνο σαράντα πέντε άνθρωποι για να ζήσουν εκατό, όταν αυτός ο αριθμός στις άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι γύρω στους εξήντα πέντε ανθρώπους. Αν συνεχίσουμε κατά αυτόν τον τρόπο, το μέλλον μας θα γίνεται όλο και πιο δυσόιωνο.

Τι κάνει όμως η Κυβέρνηση για να αντιμετωπίσει αυτήν την πανύψηλη ανεργία και να αυξήσει το επίπεδο απασχόλησης μέσα στον ελληνικό λαό; Απέρριψε τις ολοκληρωμένες προτάσεις του Συνασπισμού για το τριανταπεντάωρο, για τους μακροχρόνια άνεργους κλπ.

Τι προτείνει; Το φάρμακο για την ανεργία που εφαρμόζει η Κυβέρνηση είναι τα κοινοτικά προγράμματα, που έτσι όπως τα κάνει η Κυβέρνηση, αντί να προσφέρουν εκπαίδευση και προοπτική απασχόλησης, δίνουν επιδόματα ανεργίας και προσωρινή φθηνή εργατική δύναμη στους εργοδότες. Είναι η επέκταση των ευέλικτων και ελαστικών εργασιακών σχέσεων, οι εργαζόμενοι του ωρομισθίου και της μερικής απασχόλησης που συνεχώς αυξάνουν. Είναι η σταδιακή απελευθέρωση των απολύσεων. Είναι η εργασία χωρίς ωράριο, χωρίς κατοχύρωση, χωρίς προοπτική.

Πρόσφατα μάλιστα η Κυβέρνηση προχώρησε και στη νομιμοποίηση της επικοινωνίας των εργαζομένων, αυτήν τη σύγχρονη μορφή δουλεμπορίου. Έτσι όμως δεν αντιμετωπίζεται η ανεργία. Έτσι το μόνο που διαμορφώνεται είναι ένας νέος τύπος εργαζόμενου που θα έχει μισά δικαιώματα, μισό μισθό, μισή σύνταξη και τελικά μισή ζωή.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το πρόβλημα της μεγάλης ανεργίας στη χώρα μας είναι άμεσα συνδεδεμένο με την κατάσταση του αγροτικού κόσμου και την τύχη των επαγγελματιο-βιοτεχνών και των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στη χώρα μας.

Αυτό συμβαίνει για τους εξής δύο λόγους. Πρώτον, διότι η

μεγάλη ανεργία τροφοδοτείται στη χώρα μας κυρίως από τη συνεχή μείωση του αγροτικού πληθυσμού. Δεύτερον, διότι στο μεγαλύτερο βαθμό θέσεις νέας απασχόλησης δημιουργούν κυρίως οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Η Κυβέρνηση όμως αντί, όπως έχουμε επανειλημμένα προτείνει, να εφαρμόσει ένα συνολικό και τολμηρό πρόγραμμα για τη στήριξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, στήριξε κυριολεκτικά το κλείσιμο του φετινού της Προϋπολογισμού σε μια άνευ προηγουμένου φορολογική επιδρομή σε βάρος των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

Από τη συνάφεια της τριετίας και την περαίωση της εξαετίας, η Κυβέρνηση συγκέντρωσε φέτος πάνω από 120 δισεκατομμύρια δραχμές και φιλοδοξεί να πάρει ακόμα περισσότερα από τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις το 2003.

Τα πολύ χειρότερα όμως συμβαίνουν με την αγροτική παραγωγή και τον αγρότη. Είναι εκτός τόπου και χρόνου οι τυμπανοκρουσίες της Κυβέρνησης για την αύξηση των δαπανών που προβλέπει ο Προϋπολογισμός για το 2003. Διότι αυτές οι δαπάνες, παρά τη μικρή αύξησή τους και ο λαθεμένος προσανατολισμός τους, δεν μπορούν να συμβάλουν για να αρχίσουν να αντιστρέφεται η αληθινή τραγωδία της ελληνικής υπαίθρου. Γιατί τα τελευταία χρόνια έχουμε όλο και μικρότερες εγγυημένες τιμές για τα βασικά αγροτικά μας προϊόντα, το βαμβάκι, το λάδι, το σιτάρι, τα τεύτλα, τη σταφίδα, τον καπνό κλπ. Γιατί ακόμα, παρά τη συνεχή μείωση του αγροτικού πληθυσμού, είχαμε συνεχή πτώση του κατά κεφαλή αγροτικού εισοδήματος, που ξεπερνά τα τελευταία χρόνια το 10%.

Η Κυβέρνηση με την παθητική στάση που ακολουθεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση, την απουσία αγροτικού προγραμματισμού, αλλά και την άφωνη αποδοχή της ενδιάμεσης αναθεώρησης της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής καταδικάζει τη μικρομεσαία αγροτιά στο μαρμασμό και την εξαφάνιση, χωρίς να προσφέρει καμία εναλλακτική λύση.

Αυτή η πολιτική, κύριε Υπουργέ, συνιστά εθνικό έγκλημα. Και αυτό διότι το αγροτικό πρόβλημα για μια χώρα σαν την Ελλάδα είναι το κατεξοχήν περιφερειακό πρόβλημα. Είναι πρόβλημα ζωής ή θανάτου για την ελληνική περιφέρεια και την ελληνική επαρχία.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχουμε κουραστεί σε αυτόν τον τόπο να ακούμε από την Κυβέρνηση να μας προβάλλει με περισσή σεμνότητα το μύθο της ισχυρής οικονομίας. Η ισχύς όμως μιας οικονομίας, κύριε Χριστοδουλάκη, δεν κρίνεται από τα υπερκέρδη των μεγάλων επιχειρήσεων, διότι τότε απλούστατα η χώρα μας θα διεκδικούσε τα παγκόσμια πρωτεία.

Η Κυβέρνηση ισχυρίζεται ότι η Ελλάδα παρά τη διεθνή καπιταλιστική ύφεση θα εξασφαλίσει διπλάσιους ρυθμούς ανάπτυξης το 2003 από το μέσο κοινοτικό όρο. Ξεχνά, όμως, να μας πει ότι την ώρα που προβλέπει στον Προϋπολογισμό αύξηση του Ακαθαρίστου Εθνικού Προϊόντος για το 2003 κατά 3,8%, την ίδια χρονιά οι καθαρές κοινοτικές εισροές στη χώρα μας θα φθάσουν στο ίδιο ποσοστό του 3,8% του Ακαθαρίστου Εθνικού Προϊόντος. Ξεχνά να μας πει ότι οι ρυθμοί αυτής της ανάπτυξης στηρίζονται επίσης στα έργα μιας χρήσης των Ολυμπιακών Αγώνων, όπως στηρίζονται στον όλο και αυξανόμενο δανεισμό των πολιτών και των νοικοκυριών.

Τι δείχνουν αυτά; Δείχνουν ότι η ενδογενής αναπτυξιακή δυναμική της χώρας μας είναι πολύ χαμηλή έως ασήμαντη. Και αυτό αποτυπώνεται χαρακτηριστικά στα όλο και διευρυνόμενα ελλείμματα του εμπορικού μας ισοζυγίου και του ισοζυγίου πληρωμών. Είναι θλιβερό ότι φέτος στο πρώτο δεκάμηνο με στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος που δημοσιεύθηκαν σήμερα, οι εξαγωγές στη χώρα μας παρουσιάζουν απόλυτη πτώση κατά 11%. Όχι σχετική, μιλάμε για απόλυτη πτώση κατά 11%. Και το ερώτημα είναι: Τι μέλλον θα έχει η χώρα πέραν του 2004 και ιδιαίτερα από το 2006, ενόψει και των προκλήσεων της διεύρυνσης, όταν θα τελειώσει το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης και δεν θα έχουμε άλλο;

Το 1980 όταν η χώρα μας βρισκόταν στο κατώφλι της τότε ΕΟΚ, το κατά κεφαλήν εθνικό μας εισόδημα βρισκόταν στο 71% του μέσου κοινοτικού όρου. Σήμερα μετά από είκοσι δύο χρόνια έχει πέσει στο 69%. Έτσι θα συνεχίσετε προς την πραγματι-

κή σύγκλιση, την οποία μας προγραμματίζετε;

Δυστυχώς οι νεοφιλελεύθερες αναδιρθρώσεις της δεκαετίας του 1990 δεν μπόρεσαν να απαντήσουν στα κοινωνικά και αναπτυξιακά προβλήματα της χώρας.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το προειδοποιητικό κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊνονας):** Κύριε Λαφαζάνη, σ' ένα λεπτό σας προειδοποιώ ότι θα τελειώσετε.

**ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΛΑΦΑΖΑΝΗΣ:** Αντιθέτως, τα επιδείνωσαν. Και όμως η Κυβέρνηση αντί να βγάλει συμπεράσματα, επιχειρεί να απαντήσει στα προβλήματα με ακόμη σκληρότερο μονεταρισμό και ακόμη αγριότερο νεοφιλευθερισμό. Ο Συνασπισμός έχει διακηρύξει επανειλημμένα την αντίθεσή του σε όλη αυτήν τη συνταγογραφία στο πλαίσιο της οποίας κινείται η πολιτική της Κυβέρνησης, αλλά και της Αξιοματικής Αντιπολίτευσης.

Αυτό που χρειάζεται, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η χώρα μας είναι η ριζική αλλαγή πολιτικής. Αυτό που χρειαζόμαστε είναι η ενίσχυση των εισοδημάτων από μισθούς και όχι η περαιτέρω αποδυνάμωσή τους. Η δραστική μείωση των κοινωνικών ανισοτήτων και όχι η διεύρυνσή τους. Η αναβάθμιση του κοινωνικού κράτους και πρώτα από όλα του δημόσιου εκπαιδευτικού και υγειονομικού συστήματος της χώρας. Η στήριξη των συνταξιοδοτικών και ασφαλιστικών δικαιωμάτων των εργαζομένων αντί της συνεχούς υποβάθμισής τους. Αυτό που χρειαζόμαστε είναι μια ριζική φορολογική μεταρρύθμιση που θα αποκαταστήσει τη δικαιοσύνη. Όπως χρειαζόμαστε και τον αυστηρό έλεγχο των δημοσίων δαπανών, ώστε να κατευθύνονται σε στόχους με ουσιαστικό, κοινωνικό και αναπτυξιακό αντίκρυσμα.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Μισό λεπτό, κύριε Πρόεδρε.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊνονας):** Όχι, κύριε Λαφαζάνη, παρακαλώ να κλείσετε με μία φράση. Αυτό εφαρμόσθηκε σε όλους.

**ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΛΑΦΑΖΑΝΗΣ:** Αυτό που χρειαζόμαστε επίσης είναι η εξυγίανση και η χειραφέτηση των δημοσίων επιχειρήσεων από τον κυβερνητικό κομματικό εναγκαλισμό και την ιδιωτικοποίησή τους. Για όλους αυτούς τους λόγους, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο Συνασπισμός θα καταψηφίσει στο σύνολό του τον Προϋπολογισμό.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊνονας):** Καλώς, ευχαριστώ.

**ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΛΑΦΑΖΑΝΗΣ:** Είναι όλοι αυτοί οι λόγοι που μας κάνουν να τονίζουμε ότι το οικονομικό πρόβλημα της χώρας είναι κοινωνικό πρόβλημα. Είναι πρώτα από όλα πολιτικό πρόβλημα και για να λυθεί πρέπει να ηττηθεί ο δικομματισμός.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊνονας):** Τελειώσατε, κύριε Λαφαζάνη, ευχαριστώ.

**ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΛΑΦΑΖΑΝΗΣ:** Να ηττηθούν οι ασκούμενες και εμφανιζόμενες πολιτικές. Να ενισχυθεί ο Συνασπισμός της Αριστεράς και της Προόδου για τα κοινωνικά κινήματα και τους κοινωνικούς αγώνες. Ευχαριστώ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊνονας):** Η ειδική εισηγήτρια του ΠΑΣΟΚ κ. Σχοινάρη έχει το λόγο.

**ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΣΧΟΙΝΑΡΑΚΗ- ΗΛΙΑΚΗ:** Κύριε Πρόεδρε, κύριοι Υπουργοί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όντως κορυφαία κοινοβουλευτική διαδικασία η σημερινή με τη συζήτηση του Προϋπολογισμού, γι' αυτό ακριβώς θα πρέπει εισηγητές και απλοί ομιλητές, να τοποθετηθούμε αναλογιζόμενοι την ευθύνη και το χρέος που έχουμε απέναντι στον ελληνικό λαό και όχι βεβαίως τις κομματικές υποχρεώσεις για τηλεοπτικές παραστάσεις και σόου.

Συζητούμε τον Προϋπολογισμό του οικονομικού έτους 2003, έναν προϋπολογισμό που έρχεται σε βασικά ζητήματα μετά την εισαγωγή του νέου νομίσματος, αλλά και τη συναίσθηση των προσπαθειών της χώρας μας να μειώσει την απόσταση που τη χωρίζει σε κοινωνικό και οικονομικό επίπεδο από το μέσο όρο των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ταυτόχρονα, θωρακίζει την οικονομία μας, προκειμένου να αντιμετωπίσει με επιτυχία τις προκλήσεις από τον ανταγωνισμό,

όπως έχει διαμορφωθεί στο νέο παγκόσμιο περιβάλλον.

Παρά τους κλυδωνισμούς και την έντονη αβεβαιότητα της ευρωπαϊκής και διεθνούς οικονομίας, η οικονομία μας διατηρεί την αναπτυξιακή κατεύθυνση που έχει και αναπτύσσεται ισχυρότερα και γρηγορότερα σε σχέση με κάθε άλλη οικονομία της ευρωζώνης.

Αν δούμε αναλυτικά τον Προϋπολογισμό, διαπιστώνουμε ότι ανταποκρίνεται σε πολύ κρίσιμα ζητήματα της οικονομικής και κοινωνικής ζωής. Το πρώτο κορυφαίο ζήτημα έχει να κάνει με τη χρηματοδότηση του ασφαλιστικού συστήματος, η οποία ανέρχεται σε επίπεδα αισθητά υψηλότερα, διασφαλίζοντας έτσι την οικονομική βιωσιμότητα του ΙΚΑ, θεμελιώνοντας ταυτόχρονα το πλαίσιο στο οποίο θα κινηθούν ανάλογες ρυθμίσεις για τα άλλα ασφαλιστικά ταμεία.

Δεύτερον, χαρακτηρίζεται από μία πολύ πιο εξειδικευμένη στόχευση των πόρων που βοηθούν τους αγρότες και την ανάπτυξη της υπαίθρου, αφού η συνεχής βελτίωση των εισοδημάτων των αγροτών, η πολυλειτουργική ανάπτυξη της υπαίθρου και ο εκσυγχρονισμός της ελληνικής γεωργίας είναι καθαροί στόχοι του.

Επιπλέον, μέσα από μεγαλύτερη και καλύτερη εξειδίκευση των χρηματοδοτήσεων, ενισχύει τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, αλλά ταυτόχρονα προωθεί το μεγάλο στόχο της περιφερειακής σύγκλισης, στον οποίο η χώρα μας στηρίζει πολλά για την επίτευξη μεγαλύτερης συνοχής σε ολόκληρη την επικράτεια. Κατοχυρώνεται δε αυτό, μέσα από ένα ισχυρότατο πρόγραμμα επενδυτικής πολιτικής και μπορούμε να πούμε ότι δεν υπάρχει προηγούμενο στη νεότερη ιστορία.

Όλα αυτά πραγματοποιούνται μέσα από δράσεις που χρηματοδοτούνται από εθνικούς και κοινοτικούς πόρους, των οποίων το ύψος για το 2003 είναι αυξημένο κατά 16% σε σχέση με το 2002. Το 2001 οι ρυθμοί ήταν υψηλοί, ενώ φαίνεται να διατηρείται η αυξητική τάση και το 2002, όπου ο ρυθμός ανάπτυξης φτάνει το 3,8%, αλλά στο ίδιο πλαίσιο κινείται και το 2003, δηλαδή κατά πολύ υψηλότερο από το ρυθμό ανάπτυξης των χωρών της ευρωζώνης, που είναι στο 1,8% και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που είναι στο 2%.

Η οικονομία μας θα αναπτυσσόταν με ακόμη πιο γρήγορους ρυθμούς αν η διεθνής συγκυρία ήταν πιο ευνοϊκή, οπότε θα είχαμε ακόμη καλύτερη πορεία σε τομείς όπως ο τουρισμός και οι εξαγωγές.

Στην αγορά εργασίας, το ποσοστό της ανεργίας περιορίστηκε από 12,4% το 1999 και σε 9,6% το δεύτερο τρίμηνο του 2002. Την τελευταία οκταετία ο μέσος μισθός βελτιώθηκε κατά 14% σε σχέση με το μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης κι έτσι από 68% του μέσου όρου της Ευρωπαϊκής Ένωσης το 1993, έφτασε σήμερα στο 82%. Μπορούμε, δηλαδή, να πούμε ότι ο προϋπολογισμός του 2002 πέτυχε τους στόχους που είχε θέσει.

Σήμερα τα οικονομικά του κράτους έχουν «νοικοκυρευτεί». Έχει μπει τάξη. Δεν υπάρχουν τα τεράστια ελλείμματα του παρελθόντος. Το δημόσιο χρέος ως ποσοστό στο Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν μειώνεται χρόνο με το χρόνο.

Όπως είναι γνωστό, η Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία προχώρησε πρόσφατα σε κάποιες τροποποιήσεις του λογιστικού χειρισμού ορισμένων μεγεθών, με αποτέλεσμα να αναθεωρηθεί το ύψος του δημοσίου ελλείμματος και του δημοσίου χρέους ορισμένων κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Παρά τις αναθεωρήσεις αυτές, η πορεία της δημοσιονομικής εξυγίανσης στην Ελλάδα εξακολουθεί να έχει θετική αποτελεσματικότητα και δείχνει ότι βρισκόμαστε εντός των ορίων που θέτει το Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης. Τα στοιχεία αυτά δείχνουν ότι η Ελλάδα παρουσιάζει πολύ μικρότερα ελλείμματα από το μέσο όρο της ευρωζώνης. Η Ελλάδα, μαζί με το Βέλγιο και την Ισπανία, είναι η χώρα με τα μικρότερα ελλείμματα, ενώ πλεονάσματα στο ισοζύγιο της γενικής κυβέρνησης παρουσιάζουν μόνο οι τρεις σκανδιναβικές χώρες και το Λουξεμβούργο. Μάλιστα, σε κάποιες χώρες όπως η Γερμανία, η Γαλλία και η Πορτογαλία, τα ελλείμματα βρίσκονται γύρω στο 3%, που αποτελεί και το ανώτερο όριο που έχει θέσει το Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης.

Όσον αφορά το δημόσιο χρέος, βλέπουμε ότι αυτό θα μειω-

θεί για πρώτη φορά κατά 5% περίπου και αυτή είναι μία πολύ μεγάλη μείωση μέσα σ' ένα χρόνο. Η γρήγορη ανάπτυξη της οικονομίας και το «νοικοκύρεμα» που έχει γίνει στα οικονομικά του κράτους αναμένεται πως θα οδηγήσουν σε παρόμοια μείωση του χρόνου και τα επόμενα χρόνια. Έτσι θα απελευθερωθούν πόροι για την περαιτέρω ανάπτυξη της οικονομίας μας.

Τα έσοδα του Τακτικού Προϋπολογισμού του 2003 προβλέπεται να φτάσουν τα 41.050.000 ευρώ, παρουσιάζοντας μία αύξηση κατά 5,3% σε σχέση με τα έσοδα του 2002. Αυτό στηρίζεται στην προβλεπόμενη αύξηση του Ακαθάριστου Εθνικού Προϊόντος, στη διαρκώς βελτιούμενη λειτουργία του φορολογικού συστήματος, αλλά και στους μηχανισμούς στήριξης της υλοποίησης του Προϋπολογισμού.

Τα έσοδα από την άμεση φορολογία προβλέπεται να διαμορφωθούν στα 15.510 εκατομμύρια ευρώ, αυξάνονται δηλαδή κατά 4,9% περίπου σε σχέση με το 2002. Από την έμμεση φορολογία προβλέπεται να εισπραχθούν 22.035 εκατομμύρια ευρώ, μια αύξηση δηλαδή κατά 5,8% σε σχέση με το 2002.

Αγαπητοί συνάδελφοι, αγαπητές συναδέλφισσες, γνωρίζουμε ότι η πιο άδικη, η πιο σκληρή φορολογική επιβάρυνση είναι αυτή που προέρχεται από την έμμεση φορολογία. Αν ανατρέξουμε τώρα στο 1992 και στην πολιτική της Νέας Δημοκρατίας, θα δούμε ότι η ποσοστιαία σύνθεση των εσόδων ήταν 29% από τους άμεσους φόρους και 71% από τους έμμεσους φόρους. Αντίθετα για το 2002 προβλέπεται τα έσοδα σχετικά με τους φόρους να είναι 42% από τους άμεσους φόρους, έναντι 58% από τους έμμεσους φόρους. Δηλαδή ουσιαστικά έχουμε μείωση των εσόδων από την έμμεση φορολογία. Το τονίζω αυτό, για να δούμε ποιον ασκούν κοινωνική φορολογική πολιτική και ποιι πολιτική υπέρ των ολίγων και της διαχείρισης απλά μιας κατάστασης.

Παράλληλα, εκτός από τις υπάρχουσες βελτιώσεις του φορολογικού συστήματος, έχουμε τις αλλαγές που προέρχονται από τη νέα φορολογική μεταρρύθμιση, που στοχεύει στην απλούστευση του φορολογικού θεσμικού πλαισίου, στην απόδοση κοινωνικής δικαιοσύνης, με τη δικαιότερη κατανομή του φορολογικού βάρους στην ενίσχυση του θεσμού της οικογένειας και ιδιαίτερα της πολύτεκνης, στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των ελληνικών προϊόντων, στη μείωση της ανεργίας, στην αύξηση των θέσεων εργασίας, στον περιορισμό του κόστους διαχείρισης του φορολογικού συστήματος και τέλος στον περιορισμό της φοροδιαφυγής και της διεύρυνσης της κοινωνικής βάσης με κοινωνικά δίκαιο τρόπο.

Έτσι, λοιπόν, αναμένεται να υποβληθούν περίπου 5,5 εκατομμύρια φορολογικές δηλώσεις κι από αυτές τα 4,1 εκατομμύρια πρόκειται να κριθούν ως απολύτως αφορολόγητες. Δηλαδή μόνο το 1,4 εκατομμύρια θα πληρώσει φόρο. Εμείς περίπου τετραπλασιάσαμε ή πενταπλασιάσαμε τα αφορολόγητο όριο, με αποτέλεσμα να επωφεληθούν οι μισθωτοί, οι συνταξιούχοι, οι αγρότες και οι μικρομεσαίοι.

Ο Προϋπολογισμός του 2003 με την υποστήριξη της φορολογικής μεταρρύθμισης επιφυλάσσει ιδιαίτερα σημαντικά οφέλη για την ελληνική οικογένεια, στηρίζει και ενισχύει την οικογένεια. Και αυτό αποτελεί βασική επιδίωξη της Κυβέρνησης και γίνεται ως αναγνώριση της ευθύνης και της κοινωνικής προφοράς της.

Στη φορολογική μεταρρύθμιση περιλαμβάνεται και η ενίσχυση της προσπάθειας για την επίλυση του δημογραφικού προβλήματος της χώρας, με την ενίσχυση των οικογενειών, αφού αυξάνει το αφορολόγητο όριο για τις οικογένειες με τρία παιδιά και πάνω και έναν εργαζόμενο στα 20.000 ευρώ, ενώ για τις ίδιες οικογένειες με δύο εργαζόμενους στα 30.000 ευρώ. Στην Ελλάδα σήμερα υπάρχουν διακόσιες εβδομήντα χιλιάδες οικογένειες που έχουν από τρία παιδιά και πάνω. Από αυτές θα πληρώσουν ελάχιστο φόρο μόνο οι είκοσι χιλιάδες. Οι υπόλοιπες διακόσιες πενήντα χιλιάδες οικογένειες δεν φορολογούνται καθόλου, λόγω της αύξησης του αφορολόγητου ορίου. Επιπλέον απαλλάσσεται η οικογένεια από το φόρο ιδιοκατοίκησης.

Σε ό,τι αφορά τώρα τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, το νέο φορολογικό σύστημα αποτελεί το κλειδί για την ανταγωνιστικότητα της ελληνικής μικρομεσαίας επιχείρησης, καθώς θεσπίζει

ειδικά αναπτυξιακά κίνητρα, που μειώνουν το κόστος, ελαφρύνσεις που ανταποκρίνονται στις ανάγκες με στόχο τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας. Ελαφρύνονται δραστικά οι επιβαρύνσεις για τη μεταβίβαση επιχειρήσεων από τους γονείς στα παιδιά, ώστε να υπάρχει συνέχεια στην επιχειρηματική παράδοση, χωρίς την εξοντωτική φορολογία του παρελθόντος και να μην οδηγούνται οικογενειακές επιχειρήσεις στο κλείσιμο, πράγμα που είχε δυσμενείς επιπτώσεις στην ανεργία.

Για παράδειγμα, μια μικρομεσαία επιχείρηση αξίας 50.000 ευρώ, που επιθυμεί η οικογένεια να τη μεταβιβάσει στα παιδιά, τώρα θα πλήρωνε 1.500 ευρώ, ενώ το 2003 θα πληρώσει μόνο 600 ευρώ. Υπάρχει δηλαδή ένα όφελος περίπου 900 ευρώ.

Αν τώρα ο γονέας θέλει να μεταβιβάσει στο παιδί μια επιχείρηση αξίας 50.000 ευρώ και ταυτόχρονα διαμέρισμα αξίας 50.000 ευρώ, τώρα με τις σημερινές διατάξεις θα πλήρωνε 8.700 ευρώ, ενώ από το 2003 θα πληρώνει μόνο 2.100 ευρώ, δηλαδή ένα όφελος 6.600 ευρώ.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει η Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΑΝΝΑ ΜΠΕΝΑΚΗ-ΨΑΡΟΥΔΑ** )

Αυτά αποτελούν θετικές κοινωνικές συνέπειες της φορολογικής μεταρρύθμισης. Θα μπορούσαμε να πούμε δηλαδή, χωρίς να θεωρηθεί υπερβολή, ότι μέσα από τη φορολογική μεταρρύθμιση ωφελούνται οι μικρές επιχειρήσεις και οι μεγάλες οικογένειες.

Τα μέσα που θα στηρίξουν τον προϋπολογισμό για την επίτευξη των παραπάνω στόχων αποτελούν η ενίσχυση των μηχανισμών για τον περιορισμό της φοροδιαφυγής, η απλούστευση και η αναβάθμιση του φορολογικού συστήματος, η εφαρμογή σύγχρονων τεχνικών διαχείρισης του δημόσιου χρέους, η διαρκής βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών της δημόσιας διοίκησης.

Και επειδή ακούστηκαν πάρα πολλά από τους συναδέλφους, ιδιαίτερα από τον συνάδελφο εισηγητή της Νέας Δημοκρατίας, θα πρέπει να ανασύρουμε στη μνήμη μας και να δούμε ποια ήταν η φορολογική πολιτική που η Νέα Δημοκρατία εφάρμοζε την τελευταία χρονική περίοδο που είχε την ευθύνη διακυβέρνησης της χώρας, δηλαδή το 1990-1993. Δεκαέξι φορολογικά νομοσχέδια με αντιφατικό περιεχόμενο. Αυτό έδειχνε ότι δεν υπήρχε σταθερός προσανατολισμός ούτε ξεκάθαρη πολιτική. Την ίδια αντιφατική πολιτική ακολούθησε η Αξιωματική Αντιπολίτευση και στη συζήτηση για το φορολογικό τη Δευτέρα. Άλλα στήριζε ο εισηγητής της Νέας Δημοκρατίας και άλλα οι Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας για το ίδιο νομοσχέδιο. Ποιο ήταν το αποτέλεσμα εκείνης της πολιτικής για τους Έλληνες πολίτες; Φορολογική επιβάρυνση μισθωτών και συνταξιούχων. Το αφορολόγητο όριο ήταν τότε 700 έως 900 χιλιάδες δραχμές. Επιβάρυνση φορολογική των μικρομεσαίων επιχειρήσεων με καθιέρωση για πρώτη φορά από το ν. 2065/92 της φορολόγησης 35% των προσωπικών μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Και σήμερα έρχεται εδώ η Νέα Δημοκρατία, ως υπέρμαχος των μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Την 1.1.93 είχαμε την απελευθέρωση των ενδοκοινοτικών συναλλαγών με την κατάργηση των φορολογικών συνόρων. Τι έγινε τότε; Όργιο φοροδιαφυγής, η χώρα μας ήταν ένα ξέφραγο αμπέλι. Δεν υπήρχε πρόβλεψη θεσμικών μέτρων για μηχανισμούς στήριξης των υπηρεσιών του Υπουργείου, προκειμένου να αντιμετωπιστεί η φοροδιαφυγή του ΦΠΑ, αφού είχαμε ελεύθερες συναλλαγές μεταξύ των κρατών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το ύψος της φοροδιαφυγής ήταν τότε 1,5 τρισεκατομμύριο σε ετήσια βάση στο ΦΠΑ. Κατανοείτε, λοιπόν, την οικονομική αιμορραγία.

Δεν μπορείτε, λοιπόν, να μιλάτε για Προϋπολογισμό με χαρακτηριστή κινούμενης άμμου. Γιατί αν κάτι διακρίνει τους Έλληνες, πέρα από τα υπόλοιπα σημαντικά, είναι η μνήμη τους, αλλά και η κρίση τους. Θυμούνται, λοιπόν, και κρίνουν γιατί έχουν μπροστά τους απτά, δυνατότα αποτελέσματα, αλλά και ζωντανές μνήμες. Ή μήπως έχουμε ξεχάσει ότι μιλάμε για τον Προϋπολογισμό της Ελλάδας με συγκεκριμένα έσοδα, με συγκεκριμένες παραμέτρους και δυνατότητες και βεβαίως ανάγκες που διαφέρουν από άλλες χώρες. Ταυτόχρονα μιλάμε τελικά ορισμένοι ξεχνώντας το σημείο εκκίνησης της χώρας μας σε ό,τι αφορά τη κατάσταση της οικονομίας, την αναπτυξιακή της πορεία και

την εικόνα της το 1994.

Αν κάνουμε αυτή την αναδρομή με διάθεση ειλικρίνειας και όχι καθαρά από αντιπολιτευτική διάθεση και λειτουργία, θα δούμε ότι ως τώρα, από το 1994 ως σήμερα έχουμε πετύχει άθλους σε ό,τι αφορά την οικονομία και όχι μόνο. Και σε μόνιμη βάση αυτό που παρακολουθούμε όλοι και ο ελληνικός λαός βεβαίως είναι να παρουσιάζεται από την πλευρά της Αντιπολίτευσης μια γκρίζα εικόνα και λειτουργία που δε νομίζω ότι συνάδει με την ελληνική πραγματικότητα και την πορεία της οικονομίας μας συνολικά.

Μιλούσατε ή δεν μιλούσατε, κύριοι συνάδελφοι, για κακή πορεία της οικονομίας της χώρας και ότι δεν θα πετυχαίναμε την είσοδό μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση; Διαψευστήκατε όμως από το αποτέλεσμα. Πώς απαντήσατε τότε, όταν πετύχαμε την είσοδο στην Ευρωπαϊκή Ένωση; Ότι το πετύχαμε με αυτόματο πιλότο. Τώρα παρουσιάζεται ξανά μια γκρίζα εικόνα σε ό,τι αφορά την πραγματική σύγκλιση. Μα, σας διαψεύδει η πραγματικότητα. Και το γνωρίζουν πολύ καλά οι Έλληνες, όπως γνωρίζουν πολύ καλά και το έχουν νιώσει στο πετσί τους –και έχουν με νιώσει όλοι μας– και τη δική σας οικονομική πολιτική και όχι μόνο, αλλά και την πολιτική εκείνη την περιβόητη, του μηδέν συν μηδέν ίσον 14%.

Παραπληροφορείτε τον ελληνικό λαό, προσβάλλετε τη λογική του Έλληνα πολίτη, προσπαθείτε να αμαυρώσετε την εικόνα της χώρας και της οικονομίας με στοιχεία που δεν είναι ούτε έγκυρα ούτε πραγματικά.

Και γνωρίζουν πολύ καλά οι Έλληνες πολίτες ότι ο Πρωθυπουργός της χώρας και η Κυβέρνηση δουλεύουν με όραμα και πρόγραμμα προσανατολισμένοι σταθερά στο στόχο που δεν είναι άλλος από την ισχυρή Ελλάδα και τον Έλληνα πολίτη, τον πολίτη που σήμερα νιώθει δικαιωμένος και περήφανος για τις επιτυχίες της χώρας μας στα μεγάλα εθνικά θέματα με πρόσφατη την ιστορική απόφαση της Κοπεγχάγης για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Και δεν σταματάμε εδώ. Δεν επαναπαυόμαστε σε αυτά. Συνεχίζουμε δυνατά για τα επόμενα. Γνωρίζει καλά ο Έλληνας πολίτης ότι αξιοποιούνται οι κόποι και οι θυσίες του, αφού με τις επιτυχίες του Πρωθυπουργού και της Κυβέρνησης έχουμε καταφέρει να αποτελέσει η χώρα μας παράδειγμα για τις χώρες της περιφέρειας. Και οι χώρες αυτές επιδιώκουν να συμμετάσχουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση και θεωρούν στήριγμα και σημείο για την πρόσβασή τους τη χώρα μας. Αυτό δείχνει τη μεγάλη απόσταση που έχουμε διανύσει. Αυτό δείχνει ότι έχουμε πετύχει πολλά. Έχουμε μία νέα θέση στη διεθνή σκηνή και την Ευρωπαϊκή Ένωση με κύρος και δυνατότητα επιρροής στις εξελίξεις.

Γι' αυτό είναι αναγκαίο να σταθούμε στο ύψος των περιστάσεων, να διδαχθούμε από το παρελθόν, να δουλέψουμε στο παρόν και με ευγενή –επιτρέψτε μου να το τονίσω αυτό– και πολιτισμένο –θα συμπλήρωνα– τρόπο να ορθώσουμε ανάστημα με ό,τι αυτό εμπεριέχει για το μέλλον του έθνους. Μόνο με αυτόν τον τρόπο θα ωφεληθούν οι Έλληνες πολίτες και θα προστατευθεί το κύρος των θεσμών στη δύσκολη εποχή που ζούμε. Μόνο έτσι θα πετύχουμε τους καθαρούς στόχους του ελληνικού λαού και της Κυβέρνησης που είναι η ανάπτυξη με κοινωνική συνοχή, το νέο κοινωνικό κράτος, η ισχυρή οικονομία, η ενδυνάμωση της διεθνούς θέσης της χώρας. Και χρειάζεται γι' αυτό συνέπεια, εργασία, πρόγραμμα. Μπορούν να γίνουν περισσότερα. Το θέλουμε. Το διεκδικούμε. Εμείς στο ΠΑΣΟΚ δουλεύουμε γι' αυτούς τους στόχους. Αυτή είναι και η εντολή του ελληνικού λαού στις προσδοκίες του οποίου επιβάλλεται να ανταποκριθούμε με σεβασμό.

Με αυτή την έννοια επιβάλλεται να στηρίξουμε τον Προϋπολογισμό του 2003 γιατί και φέτος αξιοποιεί με τον καλύτερο τρόπο τους κόπους και τις θυσίες του ελληνικού λαού. Το οφείλουμε εξάλλου στην ελληνική κοινωνία.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα):** Το λόγο έχει ο συνάδελφος κ. Χρήστος Ζώης.

**ΧΡΗΣΤΟΣ ΖΩΗΣ:** Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, πριν αναφερθώ στα έσοδα νομίζω ότι είναι απαραίτητο να γίνει μία αναφο-

ρά σε σχέση με το όσα προηγήθηκαν στην Αίθουσα μετά την εισήγηση του κ. Παναγιωτόπουλου.

Ήταν, δυστυχώς, λυπηρή η εικόνα ενός Υπουργού, θορυβημένου σίγουρα απ' όσα αποκαλύφθηκαν στη Βουλή και βεβαίως και στον ελληνικό λαό, να ψεύδεται, να ψεύδεται ασυστόλως, να ψεύδεται εν αγνώσει του ότι ψεύδεται. Διαβάζω λέξη – λέξη από τη συνέντευξη του Προέδρου της Επιτροπής κ. Πρόντι. «Αναφέρουμε την πρόθεσή μας να επιβλέψουμε τις οικονομίες των κρατών-μελών και ιδιαίτερα όσων περνούν δυσκολίες στον προϋπολογισμό». Υπό επιτήρηση, λοιπόν, κύριε Χριστοδουλάκη, η οικονομία της χώρας μέσω συγκεκριμένου σχεδίου.

Οι δηλώσεις του κ. Πρόντι ερμηνεύτηκαν από τα έγκυρα ευρωπαϊκά πρακτορεία ειδήσεων όπως το «EURONEWS NET» ως εξής: «Αυτό το σχέδιο θα κάνει τη ζωή δυσκολότερη για χώρες όπως η Ιταλία και η Ελλάδα». Θα γίνει, λοιπόν –να το μάθουν οι Έλληνες πολίτες- η ζωή τους δυσκολότερη εξαιτίας των δικών σας λαθών.

Θα καταθέσω στα Πρακτικά της Βουλής το πρωτότυπο στην αγγλική.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Χρήστος Ζώης καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Μετά από αυτό, ένα μόνο μπορούμε να πούμε για τον κύριο Υπουργό: Λυπούμαστε!

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, διαπιστώθηκε ήδη ότι δεν ήταν ειλικρινής η Κυβέρνηση, δυστυχώς, στην κατάρτιση των δύο προηγούμενων και υποτίθεται πλεονασματικών, προϋπολογισμών.

Δεν δικαιούστε, λοιπόν, να ζητάτε από τους Έλληνες που μας παρακολουθούν να σας δείξουν εμπιστοσύνη. Δεν δικαιούστε να τους ζητάτε άλλες θυσίες γιατί δεν μπορείτε να εγγυηθείτε ότι οι θυσίες τους θα πιάσουν τόπο. Ακόμη μία φορά η Νέα Δημοκρατία, δυστυχώς, δικαιώνεται. Ελλειμματικός ο προϋπολογισμός του 2001, ελλειμματικός αυτός του 2002, ελλειμματικός μετά την παρέμβαση της EUROSTAT και ο Προϋπολογισμός του 2003.

Σταματήστε, λοιπόν, να κρύβεστε πίσω από τις ρηχές δικαιολογίες σας. Δεν σας φταίει ούτε η EUROSTAT ούτε ο Ελεγκτικό Συνέδριο που σπεύσατε να το βγάλετε περίπου άχρηστο. Γνωρίζετε πολύ καλά τις συστάσεις του πρώην Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος, του κ. Παπαδήμα από πέρσι για το μεγάλο δημόσιο χρέος. Να πάτε στη σελίδα 208 της έκθεσής του και θα ανακαλύψετε από τότε τα ελλείμματα του προϋπολογισμού της ελληνικής Κυβέρνησης.

Ποια είναι, όμως, τα ψέματα του φετινού Προϋπολογισμού; Έναν προϋπολογισμό για τον οποίον ο κύριος Πρωθυπουργός έσπευσε να τον συνδέσει με τρεις στόχους: Ότι θα είναι προϋπολογισμός πραγματικής σύγκλισης, κοινωνικής δικαιοσύνης και σταθερότητας. Ποια σταθερότητα όταν σήμερα είναι γνωστό ότι ο πληθωρισμός υπερβαίνει το 2% που θεωρείται το αποδεκτό επίπεδο σταθερότητας τιμών κι όταν η χρήση δεν είναι πλεονασματική και οι δαπάνες αυξάνονται; Ποια κοινωνική δικαιοσύνη όταν δεν γίνεται δεκτός ο θεσμός του ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος που τον ζήτησαν οι Βουλευτές του ΠΑΣΟΚ και η ανεργία αυξάνεται;

Θέλω εδώ να υπενθυμίσω ότι από πέρσι μέχρι φέτος, αν ανατρέξει κανείς στα αριθμητικά δεδομένα, θα διαπιστώσει ότι αυξήθηκαν οι εργαζόμενοι στο δημόσιο περίπου κατά είκοσι τέσσερις χιλιάδες πεντακόσια άτομα, τακτικοί και έκτακτοι υπάλληλοι. Και την ίδια ώρα έρχεται το Εθνικό Παρατηρητήριο Απασχόλησης του ΟΑΕΔ για να σας αφήσει εκτεθειμένους, για να αποδειχθεί ότι η Κυβέρνηση μόνο με προσλήψεις στο δημόσιο προσπαθεί να καταπολεμήσει την ανεργία.

Ισχυρίζεστε ότι μειώθηκε η ανεργία κατά εβδομήντα χιλιάδες πεντακόσια τριάντα έξι άτομα. Να είμαστε ακριβείς. Η αλήθεια όμως είναι ότι απ' αυτούς οι εξήντα επτά χιλιάδες τριακόσιους σαράντα εννέα είναι απλώς μείωση του εργατικού δυναμικού και συνεπώς μόνο τρεις χιλιάδες δώδεκα άτομα φαίνεται ότι βρήκαν δουλειά στην πραγματικότητα από το 2000 ως το 2002.

Θέλω να ανοίξω μια παρένθεση και να σημειώσω ότι η περι-

φέρειά μου, η Θεσσαλία, είναι η τρίτη περιφέρεια της χώρας σε ανεργία. Ποια πραγματική σύγκλιση, αν δεν επιλέξετε το δυσάρεστο σενάριο της σύγκλισης σε ογδόντα χρόνια, το πιο αισιόδοξο σενάριο, αυτό του διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος μιλάει για σύγκλιση σε είκοσι χρόνια. Ποια σύγκλιση όμως μπορεί να επιτευχθεί με τέτοιους απελπιστικούς ρυθμούς απορρόφησης του Γ Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης;

Εάν αυτό δεν είναι αλήθεια, γιατί όλοι τα έβαλαν με τον κ. Πάχτα; Γνωρίζετε ότι η Θεσσαλία, που σας έστειλε ένα ισχυρό μήνυμα μετά τις τελευταίες δημοτικές και νομαρχιακές εκλογές, είναι η τελευταία περιφέρεια σε απορρόφηση με ποσοστό 9% στο σύνολο της κοινοτικής συνδρομής; Δεν μπορεί να αποσιωπηθεί πλέον ότι επί κυβερνήσεων Σημίτη έχουν αυξηθεί 83,4% οι φόροι στο σύνολο της φορολογίας και η φορολογική επιβάρυνση υπερβαίνει έστω και οριακά το 1/4 του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος.

Εμπεδώνεται, λοιπόν, στη συνείδηση του φορολογούμενου πολίτη η άποψη ότι το κράτος έχει βάλει στόχο να εισπράττει κατά τρόπο απλούστερο βεβαίως, αλλά όχι πιο δίκαιο. Η φορολογική συνείδηση των πολιτών τείνει πλέον να εξανεμιστεί ακριβώς εξαιτίας αυτής της πεποίθησης ότι το κράτος τούς τα παίρνει κατά τρόπο άδικο. Είναι τέτοια δε η μανία φοροεπισπράξης, ώστε προεπισπράξατε διπλάσια ποσά απ' όσα ορίζει η Ευρωπαϊκή Ένωση, σύμφωνα με το ΕΒΕΑ, περίπου 616 εκατομμύρια ευρώ, χρήματα που στερήσατε από μια αγορά χειμαζόμενη από τον προϋπολογισμό του 2002.

Προκύπτει αβίαστα μία διαπίστωση: Χωρίς καμία υπερβολή τον ξελάσπωσαν η συνάφεια και η περαίωση. Κι επειδή φαίνεται ότι η Κυβέρνηση βρήκε τον τρόπο με τον οποίον νομίζει ότι μπορεί να καλύπτει συνέχεια τα ελλείμματά της, προβλέπεται και για το 2003 ότι θα πάρουν σειρά οι εκκρεμείς και ανέλεγκτες υποθέσεις προηγούμενων οικονομικών ετών.

Συνεπώς δικαίως σας κατηγορούν οι παραγωγικές τάξεις ότι αποφεύγετε να προωθήσετε διαρθρωτικές αλλαγές, τη δημοσιονομική εξυγίανση και ότι επιβαρύνετε την επιχειρηματική δράση. Οι πολίτες πρέπει να μάθουν τι θα σήμαιναν τέτοιες αλλαγές για την οικονομική τους θέση. Κατά το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο εάν προχωρούσαν αυτές οι αλλαγές, θα είχαμε όφελος στο εισόδημα ύψους 1 τρισεκατομμυρίου 450 δισεκατομμυρίων δραχμών.

Θα είχαμε μία πρόσθετη ανάπτυξη 3,3% και θα πλησιάζαμε την Ιρλανδία. Δεν σας αρέσει. Γιατί –βλέπετε- σας αρέσουν τα μικρά βηματάκια. Όμως, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, με μικρά βηματάκια δεν επιτυγχάνεται γρήγορα η πραγματική σύγκλιση.

Αναφέρθηκα στα ψέματα περί πλεονασματικών προϋπολογισμών. Για το 2003 αναφέρεται έλλειμμα Τακτικού Προϋπολογισμού της τάξης των 485 εκατομμυρίων ευρώ. Αναρωτιέμαι, έχοντας πάντοτε υπ' όψιν ότι εδώ έχουμε να κάνουμε με μία Κυβέρνηση που τα προηγούμενα χρόνια προσπαθούσε να μας πείσει ότι οι προϋπολογισμοί είναι πλεονασματικοί και αποδεικνύονταν πάντοτε ελλειμματικοί: Εάν φέτος παραδέχεστε έλλειμμα 485 εκατομμύρια ευρώ, τι αλήθεια μπορεί να μας περιμένει;

Πρέπει να επισημανθεί η στέρηση στα καθαρά έσοδα του Τακτικού Προϋπολογισμού για το 2002 και να προστεθεί ότι από πολλούς αναλυτές και παρατηρητές θεωρείται εις ό,τι αφορά αυτά τα έσοδα υπερβολικά αισιόδοξος και φιλόδοξος και ο Προϋπολογισμός του 2003. Επιτρέψτε μου να σας αναφέρω χαρακτηριστικά δύο παραδείγματα που δικαιολογούν κατά την άποψή μου το χαρακτηρισμό των εσόδων ως «κινούμενη άμμος».

Πρώτον, έχουν προϋπολογιστεί έσοδα του δημοσίου από το ΞΥΣΤΟ, ενώ δεν έχει –από όσο τουλάχιστον εγώ γνωρίζω- ολοκληρωθεί ο διαγωνισμός για τον ανάδοχο και βέβαια δεν υπεγράφη ακόμη καμία σύμβαση. Θέλω να θυμίσω ότι η EUROSTAT σε ανάλογη περίπτωση παρενέβη και δεν αποκλείεται να το κάνει και σε αυτήν την περίπτωση καθώς το κονδύλι εσόδων που προβλέπεται δεν είναι καθόλου χαμηλό, είναι 300 εκατομμύρια ευρώ.

Δεύτερον, υποτίθεται ότι με τη λεγόμενη φορολογική μεταρρύθμιση τα 2/3 των συνταξιούχων και των μισθωτών βρίσκονται κάτω του αφορολογήτου ορίου. Την ίδια ώρα όμως υπάρχει

πρόβλεψη για 80 εκατομμύρια ευρώ πρόσθετα το 2003 από παρακράτηση φόρου, μισθών και συντάξεων.

Για να αντιληφθεί, λοιπόν, κανείς πώς αντιμετωπίζει αυτή η Κυβέρνηση τα έσοδα, ακούστε τι έγινε με τον προϋπολογισμό του 2002 για να βγάλετε χρήσιμα συμπεράσματα και για τον Προϋπολογισμό του 2003: Η εκτίμηση για τα καθαρά έσοδα του 2002 είναι ότι θα πέσουν έξω σε ποσοστό 1,2% σε σχέση με τον Προϋπολογισμό. Αυτή η μικρή σχετικά πράγματι απόκλιση όμως έγινε εφικτή, γιατί χάρη στους φόρους προηγούμενων οικονομικών ετών, συνάφεια και περαίωση -τα είπαμε-, απέδωσαν συνολικά 694 εκατομμύρια ευρώ περισσότερα από τα προϋπολογισθέντα. Εάν δεν είχατε εξαπολύσει αυτήν τη φοροεπιδρομή, η αύξηση των εσόδων θα ήταν μόλις 2% αντί για προϋπολογισθέντα 5,1%.

Αυτή η στέρηση εσόδων, όμως, πέραν του ότι δείχνει ότι δεν προχωρούν οι διαρθρωτικές αλλαγές, φανερώνει και κάτι άλλο, ότι τα πράγματα έχουν φθάσει στα όριά τους. Και πέραν από την αδυναμία σοβαρού σχεδιασμού των εσόδων εκ μέρους της Κυβερνήσεως, πρέπει επιτέλους να ακούσετε και εκείνους που σας μιλάνε για μία κόπωση στην προσπάθεια για δημοσιονομική προσαρμογή. Γιατί είναι αστείο πράγματι να γίνεται συζήτηση για δημοσιονομική προσαρμογή αφού, όταν αυτή βασίζεται μόνο στα έσοδα, όπως συμβαίνει στην Ελλάδα, δεν είναι διατηρήσιμη. Γιατί για να γίνει αυτό, θα έπρεπε να στηρίζεται στη μείωση των πρωτογενών δαπανών. Ποιος όμως θα μειώσει τις δαπάνες;

Πρέπει να επαναλαμβάνουμε συνεχώς και να το ακούνε οι Έλληνες πολίτες ότι είστε σπάταλοι. Πρέπει να μάθουν οι Έλληνες ότι για παράδειγμα οι ενεργειακές δαπάνες μόνο στις κεντρικές υπηρεσίες του δημοσίου, που είναι ένα μικρό μέρος του δημοσίου τομέα, σύμφωνα με την GREENPEACE -όχι σύμφωνα με τη Νέα Δημοκρατία ούτε σύμφωνα με τη EUROSTAT- το 2002 θα ξεπεράσουν τα 65 εκατομμύρια ευρώ.

Επειδή θίξαμε τη συνάφεια, οφείλουμε να τονίσουμε ότι το μέτρο αυτό δεν προβλεπόταν καν στον προϋπολογισμό του 2002. Μπορεί να «ξελάσπωσε» βέβαια τον προϋπολογισμό, όμως επιβάρυνε αφόρητα τους επαγγελματίες και την επιχειρηματική δράση και αντιμετωπίστηκε από τον φορολογούμενο πολίτη, στον οποίο κατά τα άλλα θέλουμε να εμπνεύσουμε τη φορολογική συνείδηση, ως ένα ρεσάλτο, ως ένα πλιάτσικο εκ μέρους του κράτους. Επιτρέψτε μου να πω κάτι βαρύ: Φοβάμαι ότι μόνο οι απατεώνες θα μπορούσαν να χαίρονται με αυτό το μέτρο.

Θέλω να θυμίσω ότι ο κ. Δρυς, ως Υπουργός Οικονομικών στο παρελθόν, διαβεβαίωνε τους φορολογουμένους ότι με τα αντικειμενικά κριτήρια φορολόγησης εξαντλείται η φορολογική υποχρέωσή τους. Σήμερα είμαστε σε θέση να γνωρίζουμε ότι και αυτό ήταν ένα ψέμα μαζί με όλα τα άλλα. Σήμερα όλοι γνωρίζουν ότι με τις νεότερες διατάξεις του 2002 θίγονται οι διατάξεις περί αντικειμενικών κριτηρίων, ενώ αυτό δεν ήταν επιτρεπτό.

Όσοι μας ακούν το ξέρουν και το αντιλαμβάνονται. Αναρωτιέμαι: Ποιος πολίτης που έχει υποστεί αυτήν τη μεταχείριση μπορεί να σας εμπιστευθεί; Ποιος μπορεί να σχεδιάσει τα οικονομικά του και να νιώθει ασφαλής μαζί σας;

Στην εισηγητική έκθεση του Προϋπολογισμού, η Κυβέρνηση κάνει μια απελπισμένη προσπάθεια -πάντα σε θεωρητικό επίπεδο- να εξηγήσει ότι παραμένει σοσιαλιστική, επικαλούμενη τι; Τη βελτίωση της σχέσης αναλογίας αμέσων και εμμέσων φόρων, πάντοτε σε σύγκριση με το «κακό» 1993. Άδικος κόπος, γιατί ξεχνάτε όπως πάντα να πείτε όλη την αλήθεια, ότι αυξήθηκαν οι άμεσοι φόροι και δεν μειώσατε τους εμμέσους. Από το 1993 αυξήθηκε η φορολογική επιβάρυνση από το 1/5 του ΑΕΠ στο 1/4. Κάθε Έλληνας που μας ακούει σήμερα, γνωρίζει ότι πληρώνει πολύ περισσότερα σε σχέση με παλαιότερα. Γνωρίζουν πολύ καλά την καθημερινότητα.

Επιπλέον από την ανάγνωση του Προϋπολογισμού του 2003 προκύπτει ότι έστω και οριακά, πάντως ανοίγει η ψαλίδα αμέσων-εμμέσων φόρων εις βάρος των πρώτων.

Σε ό,τι αφορά τους άμεσους φόρους του 2002, έχουμε μια αύξηση ακόμη και επί των προϋπολογισθέντων, δηλαδή μια

κανονική φοροεπιδρομή. Και για να μη νομίζει κανείς ότι πέρασαν τα δύσκολα, πρέπει να ομολογήσετε ότι για το 2003 επιβάλλετε περαιτέρω αύξηση. Οι Έλληνες θα πληρώσουν 4,9% περισσότερο σε σχέση με τις εκτιμήσεις του 2002. Όλα αυτά συμβαίνουν την ώρα που διαπιστώνουμε τα όρια της φοροδοτικής ικανότητας των πολιτών. Συμπεραίνουμε, λοιπόν, εύκολα ότι θα καλυφθεί και θα υπερκαλυφθεί το κόστος των οποιονδήποτε φοροελαφρύνσεων έχουν εξαγγελθεί με μια πιο σκληρή και πιο εκβιαστική φοροεπιδρομή, με μια πιο σκληρή πολιτική έναντι της επιχειρηματικής δράσης. Σε σχέση με τις εκτιμήσεις για το 2002, προβλέπονται επιπλέον επιβαρύνσεις για το 2003 από άμεσους φόρους της τάξεως των 590 εκατομμυρίων ευρώ.

Είναι σαφές πλέον ότι αυτή η Κυβέρνηση έχει ένα σύνθημα: Για να αντιμετωπίσετε τα προβλήματα της οικονομίας, βάζετε φόρους, φόρους, φόρους. Και επειδή ισχυρίζονται στελέχη της ότι υπήρξε αυτά τα χρόνια αύξηση του εισοδήματος, χρειάζεται να δοθεί και εδώ τεκμηριωμένη απάντηση. Της απαντούμε λοιπόν: Από το 1993 ως το 2002 το μέσο ελληνικό νοικοκυριό κατέβαλε 67% περισσότερους φόρους σε σχέση με την ονομαστική αύξηση του εισοδήματος. Την περίοδο δε που ο πληθωρισμός αυξήθηκε μία φορά, οι άμεσοι φόροι αυξήθηκαν 2,68 φορές πάνω από τον πληθωρισμό.

Σχετικά με το φόρο εισοδήματος των φυσικών προσώπων: Διαπιστώνουμε ότι θα υπάρξει μία αύξηση των φόρων στην κατηγορία αυτή της τάξης του 5,2%. Βεβαίως ήδη έχουν ακουστεί διθύραμβοι με αφορμή τη συζήτηση του φορολογικού νομοσχεδίου, ότι τα 2/3 των μισθωτών και των συνταξιούχων θα βρίσκονται κάτω από το όριο φορολόγησης, με στόχο, όμως, να καλύψετε μία πραγματικότητα, μία άλλη όψη του νομίσματος. Με τα ίδια νούμερα παραδέχεσθε και ομολογήτε εμμέσως τη φτώχεια των Ελλήνων. Αυτό το αφορολόγητο εισόδημα το κατατρώει η ακρίβεια και ο δανεισμός. Έξι στους δέκα Έλληνες ζουν με δανεικά.

Ακόμη κι έτσι, όμως, ας δούμε τι γίνεται με τις λεγόμενες φορολογικές ελαφρύνσεις. Πρέπει να υπενθυμίσω ότι ο κ. Χριστοδουλάκης σε μία ανακοίνωσή του στις 3 Σεπτεμβρίου 2002 έκανε λόγο για ένα όφελος από αυτές τις φορολογικές ελαφρύνσεις της τάξης του 1,4 δισεκατομμύρια ευρώ. Αυτή η εξαγγελία αποδείχθηκε εκ των υστέρων μία «φούσκα». Και αυτό γιατί το Γενικό Λογιστήριο υπελόγησε, εξαιτίας των φορολογικών ελαφρύνσεων, μία απώλεια εσόδων της τάξεως των 864 εκατομμυρίων ευρώ και παράλληλα μία εξοικονόμηση 370 εκατομμυρίων ευρώ. Συνεπώς, το όφελος των φορολογουμένων από αυτές τις περιβόητες φορολογικές ελαφρύνσεις περιορίζεται με το ζόρι στα 494 εκατομμύρια ευρώ, από τα οποία μάλιστα περίπου τα 290 εκατομμύρια τα ξαναπαίρνει η Κυβέρνηση πίσω μέσω δαπανών για νοσοκομειακή και άλλου είδους περίθαλψη.

Είναι προφανές και με αυτό το παράδειγμα, ότι όταν μετρά κανείς μαζί σας πρέπει να είναι καχύποπτος και να παραμερίζει το τυρί που του σερβίρετε και να ψάχνει να βρει πού βρίσκεται η φάκα.

Έρχομαι στα έσοδα από το φόρο εισοδήματος νομικών προσώπων. Υπάρχουν κάποια δεδομένα που οδηγούν σε διαπιστώσεις και σε ερωτήματα. Διαπιστώνουμε ότι έχετε μια υστέρηση 6% σε σχέση με τα προϋπολογισθέντα για το 2002. Παρ' όλα αυτά η Κυβέρνηση απτόητη αυξάνει τις απαιτήσεις της σε αυτήν την κατηγορία εσόδων. Προϋπολογίζει αύξηση σ' αυτά τα έσοδα κατά 4,8% για το 2003. Από πού θα καλυφθούν αυτές οι απαιτήσεις, όταν ήδη έχετε δείγμα γραφής από πέροι; Αυτοί που γνωρίζουν την αγορά ισχυρίζονται ότι αυτός ο στόχος είναι ανέφικτος γιατί η αγορά είναι «στραγγισμένη». Από την άλλη έχουμε στοιχεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης που αποδεικνύουν ότι αυτός ο φόρος έχει αγγίξει σε απόδοση το 90% του μέσου κοινοτικού όρου. Αν, δε, συνυπολογίσετε ότι στις επιστροφές φόρων προς τις επιχειρήσεις που υπολογίζεται ότι θα φθάσουν τα 2.150.000.000 ευρώ, οι αρμόδιες υπηρεσίες σας προσθέτουν επιπλέον 400.000.000 ευρώ, τότε μπορεί να αντιληφθεί κανείς ότι ο σχεδιασμός και αυτής της κατηγορίας εσόδων αφήνει ερωτηματικά. Έτσι από το πάθημά της το 2002 φαίνεται ότι δεν αντλήσατε εμπειρίες και μαθήματα για το 2003.

Σε ό,τι αφορά τους άλλους φόρους προηγούμενων οικονομικών ετών. Παρατηρούμε ότι σε σχέση με το 2001 η αύξηση στο 2002 εκτιμάται ότι θα είναι 62,5%. Διαπιστώνουμε, λοιπόν, μια τεράστια φοροεκστρατεία που στόχο είχε να καλύψει όλα τα προβλήματα πολιτικής της Κυβέρνησης στην οικονομία. Η κατάσταση δε, θα επιδεινωθεί. Πρέπει να μάθουν οι πολίτες ότι για το 2003 θα υπάρξει και άλλη αύξηση 8,1% σε σχέση με τις υψηλές πραγματοποιήσεις του 2002. Αναρωτιέμαι πότε θα τελειώσει αυτή η επιδρομή; Πρέπει να μάθουν όλοι μικρομεσαίοι, έμποροι, επιχειρηματίες, επαγγελματίες, ότι η ασφυξία θα συνεχιστεί και ότι η επιχειρηματικότητα θα αντιμετωπίσει περαιτέρω δυσκολίες σ' ένα άγρια ανταγωνιστικό περιβάλλον που επιβαρύνεται δυστυχώς από τον εκβιασμό που ασκείται από την Κυβέρνηση.

Γνωρίζετε, κύριοι Βουλευτές, πόσοι έχουν καταφύγει σε δανεισμό για να πληρώσουν τη συνάφεια και την περαίωσή τους; Σας καλώ να επισκεφθείτε τους εμπορικούς συλλόγους και τα επιμελητήρια των περιφερειών σας και να ρωτήσετε. Θα εκπλαγείτε απ' αυτά που θα ακούσετε. Γι' αυτό θεωρώ αστεία οποιαδήποτε συζήτηση γίνεται για φοροελάφρυνση της επιχειρηματικής δράσης. Τελικώς έχουμε μόνο επιβάρυνση και αυτό το καταλαβαίνουν καλά οι πολίτες.

Πιστεύω ότι πρέπει να εξηγήσουμε στους Έλληνες που μας παρακολουθούν, ότι η Κυβέρνηση μετά την έναρξη της Ελλάδας στη ζώνη του ευρώ δεν έχει πολλά εργαλεία άσκησης οικονομικής πολιτικής. Στην πραγματικότητα της έχει απομείνει μόνο το εργαλείο της δημοσιονομικής πολιτικής. Όμως, από ποθενά δεν προκύπτει κάποιο αισιόδοξο μήνυμα ότι θα καταφέρει να βγάλει την Ελλάδα από την τελευταία θέση μεταξύ των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, γιατί της λείπει η σωστά οργανωμένη Δημόσια Διοίκηση, τα φορολογικά κίνητρα και οι υποδομές. Μπορεί ο κ. Χριστοδουλάκης ο πρώτος διδάξας τη δημιουργική λογιστική να επωμίζεται σήμερα την ευθύνη και το κόστος των αποκαλύψεων της EUROSTAT και του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Αλλά δεν είναι ο μόνος υπεύθυνος. Υπεύθυνη είναι η Κυβέρνηση στο σύνολό της και αυτό θα εκτιμηθεί πολύ σύντομα από τον ελληνικό λαό.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα):** Ο κ. Γκατζής έχει το λόγο.

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ:** Κύριοι Βουλευτές, τα χαρακτηριστικά του προϋπολογισμού τα ανέλυσε με μεγάλη σαφήνεια ο γενικός εισηγητής μας ο κ. Τζέκης. Ανέδειξε τον ταξικό τους χαρακτήρα και το γεγονός ότι αυτός ο Προϋπολογισμός χρησιμοποιείται σαν εισπρακτικό και αναδιανεμητικό εργαλείο υπέρ της πλουτοκρατίας. Παρά τις λουστρασιόν περιτυλίξεις που κάνει η Κυβέρνηση στον Προϋπολογισμό προκειμένου να τον εμφανίσει ως φιλολαϊκό και με κοινωνικό προσανατολισμό, το περιεχόμενό του παραμένει στα ίδια πλαίσια της αντιλαϊκής και βαθιά ταξικής πολιτικής που εφαρμόζει όλα αυτά τα χρόνια και με τους προηγούμενους προϋπολογισμούς. Είναι ένας Προϋπολογισμός προσαρμοσμένος στις απαιτήσεις των σταθεροποιητικών προγραμμάτων. Προωθεί με επιτάχυνση την ενσωμάτωση της ελληνικής οικονομίας στις ευρωενωσιακές δομές. Παραμένει ως βασικό αναδιανεμητικό εργαλείο παραπέρα ενίσχυσης του μονοπωλιακού κεφαλαίου και της πλουτοκρατίας. Στοχεύει στην ολοκλήρωση των ιδιωτικοποιήσεων, των αναδιαρθρώσεων στρατηγικών τομέων της οικονομίας και στην ισοπέδωση όποιων εργατικών κατακτήσεων έχουν απομείνει σε όλα τα επίπεδα της οικονομικής και κοινωνικής ζωής των εργαζομένων.

Το αποτέλεσμα της πολιτικής αυτής είναι συντριπτικό για τα φτωχά και μικρομεσαία στρώματα της πόλης και της υπαίθρου. Η φτώχεια απλώνεται με μορφή επιδημίας, η ανεργία βρίσκειται σε υψηλά ποσοστά. Η υγεία εμπορευματοποιείται και από δικαίωμα γίνεται προνόμιο των λίγων. Η κοινωνική ασφάλιση στραγγαλίζεται και η πρόνοια στις ευαίσθητες κοινωνικές ομάδες ελαχιστοποιείται. Η μόρφωση και ο πολιτισμός αποκτούν ολοένα και πιο έντονα ταξικά χαρακτηριστικά. Το περιβάλλον και η ποιότητα ζωής υποβαθμίζονται. Η Τοπική Αυτοδιοίκηση μετατρέπεται ολοένα σ' ένα φορομηχανισμό και εργαλείο εφαρμογής της αντιλαϊκής πολιτικής της Κυβέρνησης. Οι δημό-

σιες επιχειρήσεις στρατηγικής σημασίας για την εθνική οικονομία ιδιωτικοποιούνται με καταστροφικές συνέπειες για το λαό και τη χώρα. Αν στα παραπάνω κατά τομέα προσθέσουμε και το άδικο ταξικό φορολογικό σύστημα όπου αυξάνονται οι φόροι μονόπλευρα σε βάρος των μόνιμων υποζυγίων των μισθωτών, των συνταξιούχων και των μικρομεσαίων στρωμάτων, αλλά και τις συνέπειες της χρόνιας λιτότητας στο λαϊκό εισόδημα και την ένταση της ακρίβειας, τότε έχετε μπροστά το πάζλ της δήθεν φιλολαϊκής και κοινωνικής κατεύθυνσης του Προϋπολογισμού του 2003.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οι ελάχιστες ρυθμίσεις που η κυβερνητική προπαγάνδα εμφανίζει ως φιλολαϊκές, εντάσσεται στην προσπάθεια αποτελεσματικής διαχείρισης μπροστά στη διεθνή ύφεση και επιδείνωση της ανταγωνιστικής θέσης των ελληνικών εμπορευμάτων για την επιβράδυνση της ανάπτυξης του ελληνικού καπιταλισμού, σε σχέση με τις προηγούμενες κυβερνητικές προβλέψεις. Με τη νεοφιλελεύθερη πολιτική της η ανεργία και η φτώχεια έχουν αποκτήσει χαρακτηριστικά κοινωνικής συμφοράς. Η μείωση της ανεργίας με τη γενίκευση της μερικής απασχόλησης που επιδιώκει η Κυβέρνηση, το μόνο που θα καταφέρει είναι να πολλαπλασιάσει τη φτώχεια ενώ ο στόχος της σύγκλισης των οικονομιών, σύμφωνα με τα στοιχεία του Ινστιτούτου της ΓΣΕΕ, όλο και απομακρύνεται, με το πάγωμα των μισθών από τη μία και από την άλλη με την πολιτική της ακρίβειας και της πλήρους εμπορευματοποίησης των κοινωνικών υπηρεσιών υγείας, παιδείας, πρόνοιας κλπ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επειδή αντιλαϊκή πολιτική χωρίς αυταρχισμό δεν μπορεί να επιβιώσει, η Κυβέρνηση προσαρμοσμένη στην πολιτική της παγκοσμιοποίησης και της εξάρτησης από τις ΗΠΑ και την Ευρωπαϊκή Ένωση εντείνει τον αυταρχισμό και τον περιορισμό των δημοκρατικών δικαιωμάτων και ελευθεριών των εργαζομένων με τρομονόμους, τρομοδικές σε ατομικό και μαζικό επίπεδο.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, είναι γνωστό ότι η εικόνα της κοινωνικής πολιτικής μιας κυβέρνησης κρίνεται κατά κύριο λόγο από την πολιτική που ακολουθεί στους κοινωνικούς τομείς και ιδιαίτερα σε αυτούς της υγείας και της πρόνοιας. Η Κυβέρνηση κατά κόρο και ο Πρωθυπουργός κατ' επανάληψη έχει τονίσει αλλά και οι αρμόδιοι Υπουργοί, ότι ο προϋπολογισμός είναι κοινωνικός, ότι έχει κοινωνική ευαισθησία και ότι το κράτος γίνεται κοινωνικό και παρεμβαίνει για να εξισορροπήσει τις αδικίες. Μπαίνουν, όμως, ορισμένα ερωτήματα: Ποιες είναι οι παρεμβάσεις τις οποίες έχει κάνει μέχρι σήμερα η Κυβέρνηση για να αντιμετωπίσει αυτά τα μεγάλα οξυμμένα κοινωνικά προβλήματα; Τι έχει κάνει με την ανεργία; Η ανεργία που έχει φτάσει σε πολύ υψηλά επίπεδα. Το συνταγματικό δικαίωμα που ανέφερε ο κ. Μαντέλης που λέει ότι φροντίζει η Κυβέρνηση να αποκαταστήσει το δικαίωμα της εργασίας του ελληνικού, τι μέτρα έχει πάρει μέχρι σήμερα; Έχουμε αύξηση της ανεργίας και η όποια μείωση, κύριε Μαντέλη, που είπατε ότι μειώθηκε στο 9,5% δεν οφείλεται στο ότι έγιναν προσλήψεις αλλά στο ότι μειώθηκε η απασχόληση και έτσι μειώθηκε το ποσοστό της ανεργίας.

Από την άλλη μεριά, κύριοι συνάδελφοι, τι έχει κάνει η Κυβέρνηση για όλους αυτούς τους ανέργους, οι οποίοι είναι σήμερα γύρω στις πεντακόσιες χιλιάδες και μιλάμε για πεντακόσιες χιλιάδες χωρίς να υπολογίζουμε όλους αυτούς οι οποίοι δεν είναι εγγεγραμμένοι και της πόλης και της υπαίθρου. Τις νέες φουρνιές των νέων που βγαίνουν στην απασχόληση και δεν βρίσκουν εργασία, επιστήμονες και μη. Τι έχει κάνει για το μεγάλο αυτό πρόβλημα, για τη νεολαία που είναι το μέλλον της χώρας; Τίποτε, η ανεργία και τα αδιέξοδα. Αυτή είναι η κοινωνική σας παρέμβαση και το κοινωνικό κράτος; Νομίζετε ότι έχετε επιλύσει το πρόβλημα της ανεργίας με την επιδότηση, τις 7.30 δεκάρες που έχετε δώσει αύξηση σήμερα στο επίδομα της ανεργίας, ενώ επίδομα φτώχειας που δεν λένε να ικανοποιήσετε το πάγιο αίτημα των εργαζομένων να φτάσει στο 80% και της κατώτερης εθνικής συλλογικής σύμβασης;

Πρόκειται τελικά για κοινωνική παρέμβαση του κράτους, όταν το 22% του ελληνικού λαού βρίσκεται κάτω από τα όρια της φτώχειας και όταν αυτό το ποσοστό πολλαπλασιάζεται

καθημερινά; Πρόκειται τελικά για κοινωνική πολιτική, όταν δεν επιχορηγείτε την υγεία και λέτε ότι καλύπτετε όλες τις δαπάνες, ενώ το 77% των δαπανών καλύπτεται από τα κοινωνικά ασφαλιστικά ταμεία, τα οποία εσείς λέτε ότι και αυτά είναι δικά σας; Μα, δεν ντρεπόμαστε λιγάκι; Για ποιο κοινωνικό κράτος μιλάμε;

Έχετε τουλάχιστον το θάρρος να πείτε -όπως είπε προχθές ο Υφυπουργός Εργασίας- ότι αυτά τα πλαίσια έχουμε και μέσα σ' αυτά τα πλαίσια κινούμαστε. Αυτά τα περιθώρια έχουμε και μέσα σ' αυτά τα περιθώρια γίνεται η κοινωνική μας πολιτική. Όχι, δεν είναι αυτά τα περιθώρια που έχετε! Αυτά είναι τα περιθώρια που σας αφήνει σήμερα το μεγάλο κεφάλαιο, για να μπορέσετε να κάνετε κοινωνική πολιτική. Επομένως, θα πρέπει να δείτε ότι η αντιλαϊκή σας πολιτική, η νεοφιλελεύθερη πολιτική δεν είναι δυνατόν να δώσει έστω κάτι επιπλέον για τα κοινωνικά, τα λαϊκά προβλήματα.

Πέρα από αυτά, αγαπητοί φίλοι, θα ήθελα να σταθώ και σε ορισμένα άλλα θέματα και ιδιαίτερα στο θέμα της υγείας. Δεν θα πω πολλά πράγματα, γιατί τα έχει πει και ο γενικός μας εισηγητής, αλλά θα μιλήσει και άλλος σύντροφος-συνάδελφος, ιδιαίτερα όσον αφορά αυτό το θέμα.

Ποια είναι σήμερα η συμμετοχή; Το 2,7%. Και όχι μόνο αυτό. Μέσα σ' αυτό, όπως σας είπα, περιλαμβάνονται και τα λεφτά όλων των ασφαλιστικών ταμείων. Πέρα, όμως, από εκεί θα πρέπει να δείτε και ορισμένες αλλαγές που γίνονται σήμερα στον Προϋπολογισμό. Αυτή η αύξηση των 105 εκατομμυρίων ευρώ είναι εικονική, γιατί μέσα σ' αυτόν τον Προϋπολογισμό του Υπουργείου Υγείας είναι ενταγμένη και η χρηματοδότηση που πρέπει να κάνει στον Οργανισμό Περιθαλψής των Δημοσίων Υπαλλήλων που ανέρχεται στα 733 εκατομμύρια ευρώ, που σημαίνει 600 εκατομμύρια λιγότερα φέτος για την υγεία. Και από αυτά τα λεφτά το 96% πηγαίνει για ανελαστικές δαπάνες, δηλαδή μισθούς των εργαζομένων στην υγεία.

Να πάρουμε το Πρόγραμμα των Δημοσίων Επενδύσεων για την υγεία; Και αυτό είναι μειωμένο σε σχέση με τον περσινό ονομαστικό προϋπολογισμό που ποτέ δεν πραγματοποιείται και γίνεται κατά έτος. Αν δείτε τις χρονιές, θα διαπιστώσετε ότι πραγματοποιούνται κατά 40 και 50% λιγότερο οι προϋπολογισμοί που αναγράφονται στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων. Τι σημαίνει αυτό; Σημαίνει ότι δεν θα γίνει καμία παρέμβαση στα νοσοκομεία είτε για τον εκσυγχρονισμό τους είτε για νέες πτέρυγες και πολύ φοβόμαστε ότι και το δικό μας νοσοκομείο θα πάει τελικά περίπατο, παρ' ότι έχει ενταχθεί στα ολυμπιακά έργα, τα οποία σήμερα δεν ανταποκρίνονται σ' αυτά που έχουν εξαγγείλει, όπως είναι τα έργα για τον περιφερειακό και άλλα, στα οποία θα αναφερθώ.

**ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΤΖΑΝΗΣ:** Γιατί το λέτε αυτό; Το έργο του νοσοκομείου εκτελείται κανονικά.

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ:** Αγαπητοί φίλοι, κύριοι συνάδελφοι, ο Προϋπολογισμός των Δημοσίων Επενδύσεων, όπως σας είπα και προηγουμένως, είναι ουσιαστικά εικονικός. Τι κάνει; Παρουσιάζει ότι ο περσινός προϋπολογισμός Δημοσίων Επενδύσεων στον τομέα της υγείας είναι μειωμένος κατά 100 δισεκατομμύρια ευρώ, για να παρουσιάσει φέτος αύξηση κατά 12,9%, ενώ πρόκειται για πραγματική μείωση κατά 12,9%.

Κύριοι Βουλευτές, θα ήθελα να σταθώ λίγο παραπάνω στα θέματα που έχουν σχέση και με την κοινωνική πολιτική. Αν παρακολουθήσετε την εισηγητική έκθεση του Προϋπολογισμού, αναφέρει ότι η συμμετοχή του κράτους στις δαπάνες της κοινωνικής προστασίας ανέρχονται στο 80%. Πού τα βρήκατε αυτά τα λεφτά; Για τι μιλάμε εδώ; Για μήλα και για πατάτες; Τα κάνουμε όλα ένα;

Οι πραγματικές σας δαπάνες ανέρχονται ακριβώς στο 23,1% και δεν είναι όσες λέτε. Αν πάμε στα θέματα των νοσοκομείων, θα διαπιστώσετε ότι μόνο το 3,3% των νοσοκομείων χρηματοδοτείται. Όλα τα άλλα χρηματοδοτούνται από τα ασφαλιστικά ταμεία, τα οποία τα έχετε χρεοκοπήσει, και οι υπόλοιπες δαπάνες προέρχονται από αυτά που εισπράττουν από τα απογευματινά ιατρεία.

Φυσικά, θα καταθέσω και τους σχετικούς πίνακες.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Νικόλαος Γκατζής καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρί-

σκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Ερχόμαστε στα ασφαλιστικά ταμεία, μια και μιλάμε γι' αυτά.

Αγαπητοί φίλοι, τι γίνεται με τον κύριο φορέα, το Ι.Κ.Α.; Τα είπε και ο γενικός εισηγητής μας. Λέτε ότι θα δώσετε 465 εκατομμύρια, δηλαδή το 1% του ΑΕΠ. Όμως, κοιτάξτε τι χρωστάτε στο Ι.Κ.Α.. Δεν μιλάω για τα 30 τρισεκατομμύρια, τα οποία όλες οι κυβερνήσεις μέχρι σήμερα έχετε φάει από τα ασφαλιστικά ταμεία και τα οποία δώσατε στους μεγαλοέχοντες και μεγαλοκατέχοντες, στους απατεώνες. Μιλάω για τα πραγματικά χρέη που έχει σήμερα το Ι.Κ.Α.. Από το νόμο του 1970 για τη συμμετοχή στους ασφαλισμένους χρωστάει 530 δισεκατομμύρια σήμερα η Κυβέρνηση. Να πούμε και για την τριμερή συμμετοχή από το 1991 μέχρι σήμερα; Άλλα 300 δισεκατομμύρια. Σύνολο 830 δισεκατομμύρια. Να πούμε και για τα δύο τελευταία χρόνια που δεν πλήρωσε, όπως τα προηγούμενα, με ομόλογα τις οφειλές της -και μάλιστα με ομόλογα 3,5%, κύριε συνάδελφε- όταν το Ι.Κ.Α. πηγαίνει και παίρνει με 15% και 16%. Τα δύο τελευταία χρόνια άλλα 400 δισεκατομμύρια ευρώ, όπως ήταν και στα προηγούμενα. Ξέρετε πόσα μαζεύονται, κύριοι συνάδελφοι; Ένα τρισεκατομμύριο διακόσια πενήντα δισεκατομμύρια δραχμές. Τι έχετε δώσει; Τετρακόσια εξήντα πέντε. Και αισθάνεστε ικανοποιημένοι, ενώ ο προϋπολογισμός του Ι.Κ.Α. κατά 30 δισεκατομμύρια και χρωστάει άλλα 100 δισεκατομμύρια, τα οποία πρέπει να πληρωθούν άμεσα.

Το ίδιο γίνεται και στα άλλα ασφαλιστικά ταμεία και στο Τ.Ε.Β.Ε., στο οποίο χρωστάτε 150 δισεκατομμύρια και δεν τα δίνετε. Είναι χρεωμένο και σέρνονται οι επαγγελματιστές και έμποροι στα δικαστήρια κάθε μήνα, ιδιαίτερα με την αύξηση που έγινε, κατά 32%, στις εισφορές. Σέρνονται, γιατί δεν έχουν να πληρώσουν λόγω της αντιλαϊκής σας πολιτικής, που έχει συνέπειες και στα μικρομεσαία στρώματα.

Κύριοι Βουλευτές, το ίδιο συμβαίνει και με τα υπόλοιπα ταμεία -και με το Τ.Σ.Α. και με το Ταμείο των Ναυτικών- και γενικότερα έχει επιπτώσεις και στις συντάξεις, που είναι συντάξεις πείνας. Τι έχει κάνει το κοινωνικό σας κράτος γι' αυτές τις συντάξεις, όταν το 65%-70% του πληθυσμού παίρνει συντάξεις κάτω από 120.000; Μα, δεν ντρεπόμαστε να λέμε ότι έχουμε κάμε κοινωνικές παρεμβάσεις; Πώς θα πείτε αυτά που είπατε σήμερα εδώ έξω στον κόσμο; Πραγματικά πιστεύω ότι θα σας πάρουν με τις πέτρες. Ποιος θα πιστέψει αυτά που λέτε; Ποιος θα πιστέψει την ωραιοποίηση της εικόνας που παρουσιάσατε;

Κύριοι Βουλευτές, τα ασφαλιστικά ταμεία σήμερα, με την πολιτική της Κυβέρνησης -όχι, βέβαια, μόνο τη δική σας αλλά και της Νέας Δημοκρατίας- με τους αντιλαϊκούς και αντικοινωνικούς νόμους που ψήφισε, οδηγούνται ουσιαστικά στη χρεοκοπία. Σήμερα διαβάζουμε στις εφημερίδες ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση μιλάει για νέα μέτρα. Αυτά που πήρατε δεν είναι αρκετά. Οι Έλληνες ζουν πολλά χρόνια. Πρέπει να επιβληθούν ακόμα περισσότερα μέτρα. Οι εργαζόμενοι να δουλεύουν μέχρι τα εβδομήντα τους χρόνια και οι συντάξεις να μειωθούν, αν θέλουμε να εξασφαλίσουμε παραπέρα επάρκεια. Χρηματοδότηση των συντάξεων. Αυτή είναι η κοινωνική σας πολιτική.

Θα μου πείτε: «Μπορούμε να κάνουμε διαφορετικά;» Όχι, δεν μπορείτε να κάνετε. Είστε δέσμιος αυτής της πολιτικής, διότι υπακούετε τυφλά στις κατευθύνσεις που έρχονται από τις Βρυξέλλες. Είστε δέσμιος, γιατί υπηρετείτε σήμερα τα συμφέροντα του μεγάλου κεφαλαίου και έχετε καθαρά «ταξική πολιτική». Επομένως, για να λυθούν τα προβλήματα αυτά, για να έχουν οι εργαζόμενοι δωρεάν και καθολική περίθαλψη, για να έχουν δωρεάν παιδεία, θα πρέπει να παλέψουν για την ανατροπή αυτής της πολιτικής. Εμείς θα είμαστε πάντοτε δίπλα τους.

Ερχόμαστε τώρα στο θεσμό της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Και σήμερα, αν διαβάσετε τις εφημερίδες, θα δείτε τις νέες εξαγγελίες που κάνει ο Υπουργός Εξωτερικών για την Τοπική Αυτοδιοίκηση. «Πρέπει» λέει «να είναι θεσμοθετημένος πια ένας δημόσιος οργανισμός, ο οποίος θα ταυτίζεται πλήρως με την κυβερνητική πολιτική και θα γίνει -θέλοντας ή μη- ένα εκτελεστικό όργανο για την υλοποίηση της κυβερνητικής πολιτικής».

**ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΤΖΑΝΗΣ:** Ποιος το είπε αυτό;

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ:** Διαβάστε σήμερα στις εφημερίδες τη

συνέντευξη που έδωσε ο κ. Σκανδαλίδης.

Για πείτε μου, όμως, πού βρίσκεται σήμερα η Τοπική Αυτοδιοίκηση. Θέλετε να πάρουμε θεσμικά θέματα; Μεταφέρονται πόροι χωρίς αρμοδιότητες, παραβιάζεται ακόμα και αυτή η συνταγματική διάταξη, που λέει ότι κάθε πόρος προς την Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να μεταφέρεται με τους αντίστοιχους πόρους.

Να δούμε ποια είναι σήμερα η χρηματοδότηση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Ο Προϋπολογισμός λέει 2,72%. Αν, όμως, λάβουμε υπόψη τα 250 δισεκατομμύρια που έχει υποχρεωθεί να πληρώσει για το «ΕΠΤΑ» όλο αυτό το διάστημα, αν λάβουμε υπόψη τα 100 εκατομμύρια, τα οποία δίνει για τους Ολυμπιακούς Αγώνες κατ' έτος, αν λάβουμε υπόψη τα 10 δισεκατομμύρια με τα οποία συμμετέχει -μετά τις αποφάσεις της ΚΕΔΚΕ, που στην πλειοψηφία τους ήταν από ΠΑΣΟΚ και Νέα Δημοκρατία- ποσό το οποίο πηγαίνει για τη «σύγκλιση» -παρακαλώ- τότε θα δούμε ότι το ποσοστό αυτό δεν φθάνει ούτε στο 2,4%.

Δαπάνες δηλαδή οι οποίες είναι πολύ χαμηλές, ανεπαρκείς για τις σημερινές ανάγκες. Πέρα, όμως, από εκεί, κύριοι Βουλευτές, Νέα Δημοκρατία και ΠΑΣΟΚ τι ψηφίσατε με την Αναθεώρηση του Συντάγματος για την Τοπική Αυτοδιοίκηση; Ουσιαστικά αφαιρείται η υποχρέωση του κράτους να χρηματοδοτεί την Τοπική Αυτοδιοίκηση στους κεντρικούς αυτοτελείς πόρους από έσοδα του Προϋπολογισμού. Και τι βάλατε; Συνταγματοποιήσατε τη φορολογία στην Τοπική Αυτοδιοίκηση για να αντικαταστήσει τους πόρους. Αυτή είναι η απόφαση που πήρατε με την Αναθεώρηση του Συντάγματος και μιλούσατε στις εκλογές ότι πάμε για μια ανάπτυξη της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, για έναν εκσυγχρονισμό, που θα παρεμβείνει στο δημότι, που θα παρέχει υπηρεσίες στο δημότι. Δεν είπατε, όμως, ότι θεσμοθετήσατε και μέσα από το Σύνταγμα την άμεση φορολογία, για να μπορέσει η Τοπική Αυτοδιοίκηση να αντεπεξέλθει και στις λειτουργικές της δαπάνες, που σήμερα ουσιαστικά ήταν υποχρέωση του κράτους.

Να πάμε στη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση: 0,59%, δηλαδή 59 τοις χιλίοις είναι η χρηματοδότηση, ποσοστό ανεπαρκέστατο ακόμα και για τη λειτουργία της, όταν περικυκλώνονται και αυτές οι χρηματοδοτήσεις για τις κοινωνικές δαπάνες που είχε. Και αν διαβάσετε και στον κοινωνικό σας προϋπολογισμό, θα δείτε ότι είναι μηδέν η χρηματοδότηση στην Τοπική Αυτοδιοίκηση για τις κοινωνικές δαπάνες.

Να πάμε, αγαπητοί συνάδελφοι, και σε άλλα μέτρα που δεν έχει πάρει η Κυβέρνηση. Η απλή αναλογική είναι χρόνιο, πάγιο αίτημα του αγωνιζόμενου κινήματος της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και μένει στις καλένδες γιατί σας βολεύει έτσι να αναδεικνύονται στην Τοπική Αυτοδιοίκηση δημοτικές αρχές που θα είναι ένας από τα δύο κόμματα.

Πέρα από αυτό να δούμε και ορισμένες άλλες διατάξεις παρέμβασης της Κυβέρνησης. Οι πράξεις των δημοτικών συμβουλίων δεν ελέγχονται πια από την τριμερή επιτροπή του άρθρου 18, περνούν κατευθείαν στον περιφερειάρχη και δεν ισχύει η ένσταση αναθεώρησης της απόφασης του περιφερειάρχη. Μια σειρά μέτρα τα οποία αν τα αναλύσει κανένας, θα δει, κύριοι Βουλευτές, ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση και χωρίς τη θεσμοθέτηση τώρα που πάει να κάνει η Κυβέρνηση με την επιβολή φόρων κλπ. ή να την κάνει κατ' ευθείαν εργαλείο εκτελεστικό, έχει μετατραπεί σε ένα φορομπηχτικό εισπρακτικό μηχανισμό, για να μπορεί να εισπράττει τελικά τα της λειτουργίας της έξοδα και ορισμένες άλλες παροχές που μπορεί να κάνει. Αυτό έχει καταστήσει η Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Θα τελειώσω, κυρία Πρόεδρε. Εμείς λέμε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση πρέπει να γίνει ένας πόλος συσπείρωσης δράσης και διεκδίκησης όλων των λαϊκών, κοινωνικών προβλημάτων και παρέμβαση στην αναπτυξιακή προοπτική της περιοχής που εκπροσωπεί.

Δεν έχω το χρόνο να σας πω τι έγινε στην περιοχή μου με τα ολυμπιακά έργα. Όλα τα ολυμπιακά έργα είναι αμφισβητήσιμα. Περιφερειακώς ψάχνετε τώρα να γίνει το κομμάτι που φθάνει προς το Στάδιο το οποίο δεν θα γίνει, αφού δόθηκε εντολή να βρει άλλη διέξοδο διέλευσης προς το Στάδιο. Να μην πούμε ότι τα 3 τρισεκατομμύρια θα είναι εθνικός σας στόχος, κύριοι συνά-

δελφοί της Νέας Δημοκρατίας και του ΠΑΣΟΚ, θα είναι εθνική συμφορά μετά το 2004 όταν θα φορτωθούν οι Έλληνες πολίτες να πληρώσουν αυτές τις μεγάλες δαπάνες και σπατάλες που γίνονται, χωρίς το ότι χρησιμοποιούνται και για την άλλη προπαγάνδα και εκταμίευση ψήφων κλπ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα):** Κύριε Γκατζή, έχει τελειώσει ο χρόνος σας.

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ:** Όπως δώσατε μισό λεπτό σε όλους τους άλλους, θα δώσετε και σε εμένα.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα):** Μισό λεπτό όμως.

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ:** Μισό λεπτό.

Τελειώνω με τα Σώματα Ασφαλείας και τις Ένοπλες Δυνάμεις. Όλες αυτές οι δαπάνες των τρισεκατομμυρίων, κύριοι Βουλευτές, για την Εθνική Άμυνα; Κάποτε είχαμε μια αγορά του αιώνα. Τώρα κάθε χρόνο έχουμε και μια αγορά του αιώνα. Η ελληνική Κυβέρνηση πρέπει να δώσει 8 τρισεκατομμύρια από το 2000 έως το 2005, το ελληνικό κράτος, ο ελληνικός λαός δηλαδή και 2 δισεκατομμύρια ευρώ πρέπει να δώσει άμεσα για να εξοφλήσει τις πρόσφατα υποχρεώσεις που ανέλαβε όχι για τα σύνορά μας, αλλά για να εκπληρώνουμε κατευθύνσεις και στρατηγικές που έχει το ΝΑΤΟ...

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα):** Κύριε Γκατζή, σας ευχαριστούμε.

Παρακαλώ τον κ. Τσερτίκιδη να έρθει στο Βήμα.

**ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΤΣΕΡΤΙΚΙΔΗΣ:** Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το έτος 2002 σηματοδοτεί για τη χώρα μας την Ευρώπη, αλλά και για ολόκληρο τον κόσμο, μια νέα εποχή. Ξεκινήσαμε το χρόνο με την Ευρώπη των «15» και τερματίζουμε με μια Ευρώπη των «25». Και θα συμφωνήσω με τον εισηγητή της Νέας Δημοκρατίας ότι όλα τα κόμματα συνέβαλαν στο να μπει η Κύπρος στην Ευρωπαϊκή Ένωση, αλλά δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι αυτή η ιστορική στιγμή έγινε με την Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ και με Πρωθυπουργό τον Κώστα Σημίτη. Έτσι, το όραμα που ξεπετάχθηκε από τις στάχτες, τις καταστροφές και τις οδύνες του Β' Παγκοσμίου Πολέμου αγκαλιάζει σήμερα όλους σχεδόν τους πρώην εχθρούς και αντιπάλους. Οι δεσμοί που κτίστηκαν τα τελευταία πενήντα χρόνια, δεσμοί πολιτικοί, πολιτιστικοί, κοινωνικοί και οικονομικοί, αποτελούν εγγύηση όχι μόνο για την ευμερία των λαών της Ευρώπης, αλλά ακόμη πιο σημαντικό, αποτελούν εγγύηση για την ειρηνική συμβίωση των λαών μας και των επόμενων γενεών.

Την ίδια χρονιά πετύχαμε και μια μεγάλη κατάκτηση, αφού την 1-1-2002 κυκλοφόρησε σε φυσική μορφή το ενιαίο ευρωπαϊκό νόμισμα. Το ευρώ είναι το σύμβολο της Ενωμένης Ευρώπης και της κοινής μοίρας των λαών της. Έχει πια ο Έλληνας πολίτης στη διάθεσή του ένα από τα ισχυρότερα νομίσματα του κόσμου, ένα νόμισμα με παγκόσμια εμβέλεια και αποδοχή.

Η ελληνική οικονομία, απαλλαγμένη από τη νομισματική και συναλλαγματική αστάθεια, αποκομίζει τεράστια οφέλη από την εισαγωγή του νέου νομίσματος. Κάθε κατάκτηση, όμως, συνεπάγεται και νέες υποχρεώσεις, για να αξιοποιηθεί. Για να αξιοποιήσουμε την κατάκτηση της ΟΝΕ και τις διευρυμένες αγορές, θα πρέπει να κατακτήσουμε την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας μας και σε αυτόν το θεμελιώδη στόχο υποτάξαμε και κάποιες τάσεις και πολλές κακές συνήθειες του παρελθόντος: τις υποτιμήσεις όποτε «μας κάπνιζε», τα τεράστια ελλείμματα, για να μην αναφερθώ και σε άλλες συνήθειες που, αν τις συνεχίζαμε στο καθεστώς της ΟΝΕ, θα μας οδηγούσαν σε μαρασμό.

Η κατάκτηση της ονομαστικής σύγκλισης, του ενιαίου νομίσματος φάνταζε πριν από μερικά χρόνια ως άπιαστο όνειρο. Σήμερα, όμως, είναι μια απτή πραγματικότητα, μια μεγάλη κατάκτηση όλων των Ελλήνων και ένα μεγάλο κεφάλαιο για το μέλλον της ελληνικής οικονομίας. Τώρα πια το όραμά μας είναι η πραγματική σύγκλιση, η εξίσωση του βιοτικού επιπέδου του Έλληνα με το βιοτικό επίπεδο του μέσου Ευρωπαίου.

Ήδη η ελληνική οικονομία βρίσκεται σε τροχιά πραγματικής σύγκλισης. Για επτά συνεχή έτη ο ετήσιος ρυθμός ανάπτυξης υπερβαίνει κατά πολύ τον αντίστοιχο μέσο όρο ανάπτυξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ειδικά φέτος ο ρυθμός ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας εκτιμάται ότι θα είναι τετραπλάσιος του

αντίστοιχου κοινοτικού μέσου όρου.

Η θετική πορεία της ελληνικής οικονομίας είναι στενά συνυφασμένη με την εξυγίανση των οικονομικών του κράτους και με την επιτυχή προώθηση σημαντικών διαρθρωτικών αλλαγών. Η εξυγίανση των οικονομικών του κράτους ξεκίνησε με επιτυχία το πρώτο ήμισυ της δεκαετίας του 1990, όταν το δημοσιονομικό έλλειμμα ξεπερνούσε το 14% του ΑΕΠ και το δημόσιο χρέος συνέθλιβε τις προοπτικές και το μέλλον της ελληνικής οικονομίας. Για δεύτερο συνεχή χρόνο η ελληνική οικονομία συνέχισε την ομαλή πορεία της μέσα στην Ευρωζώνη, παρά το εξαιρετικά δυσμενές εξωτερικό οικονομικό περιβάλλον, μετά τα γεγονότα της 11ης Σεπτεμβρίου του 2001.

Βασικά χαρακτηριστικά της πορείας αυτής ήταν η οικονομική σταθερότητα, η πραγματική σύγκλιση και η ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής. Η εκτέλεση του προϋπολογισμού του 2002 κρίνεται απόλυτα επιτυχής, αφού τα βασικά του μεγέθη αναμένεται να διαμορφωθούν σύμφωνα με τις αρχικές του προβλέψεις.

Η επιτυχής εκτέλεση του προϋπολογισμού είχε ως φυσικό επακόλουθο την επίτευξη όλων των κοινωνικών και αναπτυξιακών στόχων, που είχαν τεθεί κατά την κατάρτισή του.

Οι στόχοι αυτοί ήταν: Η στήριξη του πραγματικού εισοδήματος των συνταξιούχων, των εργαζομένων και των νοικοκυριών με χαμηλά εισοδήματα. Η ενίσχυση τομέων υψηλής κοινωνικής προτεραιότητας, όπως η υγεία, η παιδεία, η απασχόληση, ο πολιτισμός, η ασφάλεια και η άμυνα. Η τόνωση της επενδυτικής δραστηριότητας, δημόσιας και ιδιωτικής. Η απρόσκοπτη υλοποίηση του προγράμματος προετοιμασίας των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004.

Οι δαπάνες του προϋπολογισμού του 2002 θα υπερβούν τις αρχικές προβλέψεις, σε σχέση με τις δαπάνες του 2001.

Η αύξηση θα είναι της τάξης του 4,7% σημειώνοντας υπέρβαση της τάξης των 840 εκατομμυρίων ευρώ που οφείλεται στην αύξηση των αποδοχών του προσωπικού, στην κάλυψη των αυξημένων υγειονομικών αναγκών των υπαλλήλων του δημοσίου, στη διάθεση επιπλέον κονδυλίων προς τον ΟΓΑ, στην κάλυψη των ζημιών της αγροτικής παραγωγής λόγω της κακοκαιρίας του Ιανουαρίου, στη χορήγηση επιδόματος στους μακροχρόνια ανέργους, στην ενίσχυση νοικοκυριών με χαμηλά εισοδήματα σε ορεινές και μειονεκτικές περιοχές, στην ολυμπιακή προετοιμασία, στις δαπάνες για τη συμμετοχή των ενόπλων δυνάμεων στις ειρηνευτικές αποστολές και στις δαπάνες των τόκων. Αυτές είναι οι ανάγκες και τα γεγονότα που προκάλεσαν υπέρβαση των δαπανών. Και σας ερωτώ, κύριοι συνάδελφοι. Ποιες από αυτές τις δαπάνες και κατά πόσο θα έπρεπε να περικόψουμε; Πιστεύω ότι όλοι συμφωνείτε ότι καλώς έγιναν αυτές οι δαπάνες.

Οι δαπάνες για τη γεωργία θα αυξηθούν κατά 23,9% σε σχέση με το 2001, για την ενέργεια 32,9%, για τον εκσυγχρονισμό του ΟΣΕ 60%, για την αλιεία και τα δάση 35,7%, για την εκπαίδευση 21,3% και για την υγεία και πρόνοια 10%.

Σταθερή επιδίωξή μας είναι η μείωση της απόστασης που χωρίζει τη χώρα μας από την υπόλοιπη Ευρώπη σε κοινωνικό και οικονομικό επίπεδο. Είναι δηλαδή επιδίωξή μας η πραγματική σύγκλιση.

Τα μεγάλα οικονομικά προβλήματα αντιμετωπίστηκαν με τον καλύτερο τρόπο και πλέον ασχολούμαστε με το νέο προϋπολογισμό σε συνθήκες σταθερότητας, ανάπτυξης και ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας μας. Με τις πιστώσεις του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων εξασφαλίστηκε η ομαλή χρηματοδότηση των έργων που συνδέονται με την αποπληρωμή του Β' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης και των έργων που είναι ενταγμένα στο Γ Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης.

Ο Προϋπολογισμός του 2003 καταρτίζεται σε μια περίοδο που χαρακτηρίζεται από ένα εξαιρετικά αβέβαιο δυσμενές διεθνές περιβάλλον. Η χώρα μας μετά την πρόοδο των τελευταίων χρόνων μπορεί σήμερα να αντιμετωπίσει αποτελεσματικότερα τη διεθνή κρίση και να περιορίσει στο ελάχιστο τις αρνητικές επιπτώσεις. Η συμμετοχή στο σκληρό πυρήνα της Ευρωζώνης περιορίζει καθοριστικά τη νομισματική και συναλλαγματική αστάθεια, ενώ η εξυγίανση των δημοσίων οικονομικών και η

αποφασιστική προώθηση των διαρθρωτικών αλλαγών έχει αυξήσει τις αντοχές της ελληνικής οικονομίας σε εξωγενείς αρνητικούς παράγοντες.

Η δημοσιονομική πολιτική του 2003 σε μακροοικονομικό επίπεδο είναι πλήρως εναρμονισμένη με τις γενικές κατευθύνσεις οικονομικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τα μεγέθη της γενικής κυβέρνησης του προϋπολογισμού του 2003 είναι πλήρως εναρμονισμένα και με τη στατιστική μεθοδολογία που συμφωνήθηκε με τη EUROSTAT. Βασικοί μακροοικονομικοί στόχοι του νέου Προϋπολογισμού είναι ο περιορισμός του ελλείμματος της γενικής κυβέρνησης στο 0,9% από το 1,1% του 2002. Ο περιορισμός του δημοσίου χρέους στο 100,2% από 105,3% το 2002. Η αύξηση των δημοσίων επενδύσεων κατά 13,9%. Η επίτευξη των στόχων αυτών θα εξασφαλίσει την οικονομική σταθερότητα, θα αυξήσει την απασχόληση, θα προωθήσει τη δημοσιονομική εξυγίανση και θα εξασφαλίσει τους πόρους για χρηματοδότηση της ασφαλιστικής και φορολογικής μεταρρύθμισης.

Παρά τη συνεχιζόμενη προσπάθεια εκμνηστεισμού των ελλειμμάτων και γενικότερα της δημοσιονομικής πειθαρχίας επιτυγχάνουμε σημαντική αύξηση των δαπανών σε κρίσιμους τομείς κοινωνικής πολιτικής.

Σε μικροοικονομικό επίπεδο βασικές επιδιώξεις του νέου προϋπολογισμού είναι: Η ενίσχυση της υπαίθρου, η στήριξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, η ενίσχυση των κοινωνικών δαπανών με έμφαση στις δαπάνες για την παιδεία, την υγεία και την πρόνοια. Σε όλα αυτά θα αναφερθώ αναλυτικά πιο κάτω.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Β Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΓΟΥΡΙΔΗΣ.)

Συνεχίζεται η πτωτική πορεία των δαπανών του Τακτικού Προϋπολογισμού και παράλληλα προωθείται η σημαντική αναδιάρθρωσή τους.

Συγκεκριμένα: Οι συνολικές δαπάνες του Τακτικού Προϋπολογισμού προβλέπεται να διαμορφωθούν το 2003 στο 26,2% του ΑΕΠ από 26,7% που ήταν το 2002 και 27,3% που ήταν το 2001. Ειδικότερα, οι πρωτογενείς δαπάνες προβλέπεται να αυξηθούν κατά 6% έναντι αύξησης του ονομαστικού ΑΕΠ κατά 7%. Η αύξηση αυτή συνδυάζεται με σημαντική μείωση των καταναλωτικών δαπανών κατά 7,8% και των δαπανών για επιχορηγήσεις κατά 2,3%. Οι δαπάνες για αποδοχές προσωπικού αυξάνονται κατά 5,6%, δηλαδή πολύ πιο πάνω από τον προβλεπόμενο ρυθμό του πληθωρισμού.

Με ρυθμό σημαντικά μεγαλύτερο από το ρυθμό αύξησης των τιμών αυξάνεται και η δαπάνη για τις συντάξεις. Σημαντικά αυξημένοι είναι και οι πόροι που διατίθενται για τη χρηματοδότηση της ασφαλιστικής μεταρρύθμισης. Η επιχορήγηση των ασφαλιστικών ταμείων προβλέπεται να αυξηθούν κατά 21,1%. Η αύξηση αυτή αντανάκλασε αυξημένες επιχορηγήσεις στο ΙΚΑ κατά 82,3%, στο ΝΑΤ κατά 9,7%, στον ΟΓΑ κατά 5,6%. Σημαντικά αυξημένες πιστώσεις προβλέπονται επίσης για την καταβολή του ΕΚΑΣ που είναι 17,5% σε σχέση με την περσινή χρονιά. Η δαπάνη για τόκους του δημοσίου χρέους προβλέπεται να σημειώσουν περαιτέρω μείωση και να διαμορφωθούν στο 6,3% του ΑΕΠ από 7,4%. Η διαρκής πτωτική πορεία των δαπανών εξυπηρέτησης του δημοσίου χρέους στη διάρκεια των τελευταίων χρόνων επέτρεψε τη σημαντική αύξηση δαπανών κοινωνικής προστασίας.

Όπως ανέφερα, οι δαπάνες του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων προβλέπεται να αυξηθούν το 2003 κατά 13,9%. Πρόκειται για το μεγαλύτερο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων στην οικονομική ιστορία της χώρας. Η υλοποίηση του προγράμματος αυτού θα συμβάλει ουσιαστικά στον εκσυγχρονισμό και επέκταση των υποδομών της χώρας με θετικές επιπτώσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση. Ιδιαίτερα αυξημένοι πόροι του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων κατευθύνονται στη γεωργία, αύξηση 35%, στον οικισμό και το περιβάλλον 44,2% και στα περιφερειακά έργα αύξηση 59,1%.

Η ανάλυση των δαπανών κατά κατηγορίες του Τακτικού Προϋπολογισμού του 2003 έχουν ως εξής: Οι δαπάνες για αποδοχές του προσωπικού αυξάνονται κατά 5,6%. Εκτός των χρεολυσίων είναι η μεγαλύτερη σε μέγεθος δαπάνη. Το ποσοστό συμ-

μετοχής στο σύνολο των δαπανών του Τακτικού Προϋπολογισμού του 2003 είναι 38,4%. Οι δαπάνες αυτές παρουσιάζουν αύξηση κατά 1,6% και κυρίως οφείλονται στην εισοδηματική πολιτική του 2003, στη φυσιολογική εξέλιξη του προσωπικού, στα νέα επιδόματα και τις οικογενειακές παροχές που χορηγήθηκαν το έτος 2002. Οι δαπάνες για συντάξεις θα είναι κατά 4,5% αυξημένες σε σχέση με τις εκτιμήσεις του 2002. Οι πιστώσεις για την ασφάλιση και περίθαλψη θα είναι κατά πολύ αυξημένες σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Η αύξηση αυτή θα είναι της τάξης του 19,1% από 7% που ήταν την προηγούμενη χρονιά και αντιστοιχεί στο 18,5% του συνόλου των πρωτογενών δαπανών του Τακτικού Προϋπολογισμού από 16,5% που ήταν το προηγούμενο έτος. Οι λειτουργικές δαπάνες είναι μειωμένες κατά 1,2% έναντι των εκτιμηθέντων του 2002 παρά τις νέες δαπάνες που έχουν προβλεφθεί λόγω των νέων υποχρεώσεων όπως είναι η Προεδρία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι έκτακτες δαπάνες για αποζημιώσεις και οι επιδοτήσεις στη γεωργία. Η μείωση των λειτουργικών δαπανών οφείλεται κυρίως στον περιορισμό των καταναλωτικών δαπανών κατά 7,8%.

Οι δαπάνες κατά Υπουργείο έχουν ως εξής: Για το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων η αύξηση των δαπανών ανέρχεται στο 18,9%. Η αύξηση αυτή είναι η μεγαλύτερη ποσοστιαία για δεύτερη συνεχόμενη χρονιά που εγγράφεται στον Προϋπολογισμό. Έτσι αποδεικνύεται το μεγάλο ενδιαφέρον της Κυβέρνησης για θέματα που έχουν σχέση με την κοινωνική πολιτική. Η μεταβολή αυτή οφείλεται στην αύξηση των επιχορηγήσεων στα ασφαλιστικά ταμεία, που είναι 21,1%.

Συγκεκριμένα προβλέπεται αύξηση επιχορήγησης του ΙΚΑ κατά 82,3%, για να χρηματοδοτηθεί η ασφαλιστική μεταρρύθμιση. Προβλέπεται ενίσχυση του ΤΕΒΕ και χρηματοδότηση των ασφαλιστικών ταμείων στα πλαίσια χρηματοδότησης και αναμόρφωσης του ασφαλιστικού μας συστήματος.

Το ασφαλιστικό σύστημα είναι σημαντικός παράγοντας, που επηρεάζει την ανάπτυξη της οικονομίας και το επίπεδο της κοινωνικής συνοχής. Το βιώσιμο και σταθερό ασφαλιστικό σύστημα είναι κοινωνική απαίτηση, υποχρέωση και ευθύνη της πολιτείας.

Σήμερα μετά τον εξαντλητικό διάλογο που αναπτύχθηκε και τη συμφωνία που επιτεύχθηκε μεταξύ της Κυβέρνησης, τις συνδικαλιστικές οργανώσεις και τους εργοδοτικούς φορείς, έχουμε στη χώρα μας ένα ασφαλιστικό σύστημα βιώσιμο και σταθερό.

Η χρηματοδότηση του κράτους ως συμμετοχή ανέρχεται στο 1% περίπου του ΑΕΠ, που είναι κατά πολύ αυξημένη σε σχέση με τη μέχρι τώρα χρηματοδότηση. Το ύψος της κρατικής συμμετοχής θα είναι πολύ μεγαλύτερο του ελλείμματος, που παρουσιάζει το ΙΚΑ, με αποτέλεσμα τη δημιουργία πλεονασμάτων, που θα εξασφαλίσουν τη σταθερότητα του συστήματος.

Επίσης στις δαπάνες του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων προβλέπεται αύξηση των συντάξεων του ΟΓΑ κατά 14,67 ευρώ μηνιαίως, αύξηση του ΕΚΑΣ κατά 14,67 ευρώ μηνιαίως.

Επίσης, προβλέπεται αύξηση στις δαπάνες για τις συντάξεις των ναυτικών μέσω της επιχορήγησης του ΝΑΤ. Προβλέπεται αύξηση του επιδόματος, που χορηγείται από τον ΟΑΕΔ, από τη 1.1.2003 κατά 5%.

Τέλος, προβλέπεται συμμετοχή του Προϋπολογισμού στο λογαριασμό Αγροτικής Εστίας κατά 50%, που πρόσφατα προωθήσαμε στη Βουλή, για να αναβαθμίσουμε την ποιότητα ζωής των συνταξιούχων και εν ενεργεία αγροτών.

Οι δαπάνες του Υπουργείου Παιδείας θα είναι αυξημένες έναντι του προηγούμενου έτους κατά 6%. Οι αυξήσεις των δαπανών του Υπουργείου έχουν στόχο να βελτιώσουν το εκπαιδευτικό σύστημα σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης. Οι πιστώσεις που θα διατεθούν προβλέπεται να καλύψουν δαπάνες κυρίως μισθοδοσίας του προσωπικού, που προσελήφθη στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση για τη διεύρυνση του ολοήμερου σχολείου και στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση.

Τα τελευταία δύο χρόνια, αγαπητοί κύριοι συνάδελφοι, προσελήφθησαν περίπου τριάντα πέντε χιλιάδες εκπαιδευτικοί.

Οι πιστώσεις του Υπουργείου Παιδείας επίσης θα καλύψουν

τη δημιουργία πεντακοσίων και πλέον σχολικών βιβλιοθηκών, τον εκσυγχρονισμό και τη βελτίωση του προγράμματος σπουδών, την ίδρυση των κέντρων περιβαλλοντικής εκπαίδευσης και τη δημιουργία πρόσθετων τεχνικών επαγγελματικών εκπαιδευτηρίων.

Οι δαπάνες του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας το 2003 αυξάνονται σε σχέση με το 2002 κατά 6,7%. Οι πόροι θα διατεθούν για την ολοκλήρωση και στελέχωση των ΠΕΣΥ, για την πρόσληψη των κενών θέσεων σε ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό στα νοσοκομεία, κέντρα υγείας και ΕΚΑΒ, για τα προγράμματα ψυχιατρικής μεταρρύθμισης για την επέκταση των προγραμμάτων κατά των ναρκωτικών και τέλος, για την ενίσχυση του προγράμματος βοήθειας στο σπίτι.

Σήμερα υλοποιούνται πεντακόσια προγράμματα βοήθειας στο σπίτι και από του χρόνου έχει εγκριθεί να υλοποιηθούν άλλα πεντακόσια προγράμματα, τα οποία υλοποιεί η Τοπική Αυτοδιοίκηση, οι δήμοι, αλλά πληρώνει βεβαίως ο Κρατικός Προϋπολογισμός.

Το ύψος των κονδυλίων που θα διατεθούν το 2003 για επιδοτήσεις στη γεωργία προβλέπεται να είναι 6.391 εκατομμύρια ευρώ. Προβλέπεται δηλαδή αύξηση έναντι του 2002 κατά 12,6%. Από αυτά τα 3.568 εκατομμύρια ευρώ θα προέλθουν από εθνικούς πόρους και θα χρηματοδοτήσουν προγράμματα, που είναι συμβατά με το κοινωνικό καθεστώς, όπως για κάλυψη διαφορών τόκων από ρυθμίσεις δανείων, για συμμετοχή σε προγράμματα που χρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, για χρηματοδότηση της πρόωρης συνταξιοδότησης, για χρηματοδότηση και ενίσχυση των αγροτών των μειονεκτικών και απομονωμένων ορεινών περιοχών και την προώθηση της βιολογικής γεωργίας και κτηνοτροφίας.

Τα δύο χιλιάδες οκτακόσια εξήντα τρία εκατομμύρια ευρώ που θα διατεθούν για την ελληνική γεωργία προέρχονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση και συγκεκριμένα από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων και παρουσιάζουν αύξηση 17,4%. Οι πόροι αυτοί θα διασφαλίσουν το εισόδημα των αγροτών και θα προωθήσουν την αγροτική ανάπτυξη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την πεποίθηση ότι με τον Προϋπολογισμό του 2003 διασφαλίζεται η συνέχιση της πραγματικής πορείας σύγκλισης, που ακολουθεί η ελληνική οικονομία και ενισχύεται η ανθεκτικότητά της στις διεθνείς κρίσεις. Διασφαλίζεται η οικονομική σταθερότητα και το πραγματικό εισόδημα των εργαζομένων και των συνταξιούχων.

Διασφαλίζεται η χρηματοδότηση της ασφαλιστικής μεταρρύθμισης. Διασφαλίζεται η χρηματοδότηση των κοινωνικών ευαίσθητων τομέων. Διασφαλίζεται η απρόσκοπτη χρηματοδότηση των ολυμπιακών έργων.

Αγαπητοί συνάδελφοι, μειώσαμε δαπάνες και περιορίσαμε άλλες. Αυξήσαμε πολύ άνω του μέσου όρου τις δαπάνες που θα εξασφαλίσουν την οικονομική μας πρόοδο και ανταποκρίνονται στις ανάγκες των λιγότερο προνομιούχων.

Ένας Προϋπολογισμός που συγκεντρώνει όλα τα παραπάνω χαρακτηριστικά αξίζει την υποστήριξη όλων, γι' αυτό και σας καλώ να τον υπερψηφίσετε. Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής):** Η ειδική αγορά-τρία της Νέας Δημοκρατίας κ. Κаланτζάκου έχει το λόγο.

**ΣΟΦΙΑ ΚΑΛΑΝΤΖΑΚΟΥ:** Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι οι πολλές για τον φετινό προϋπολογισμό ακούν από την κυβέρνηση τα εξής: Ότι στηρίζει την περιφερειακή ανάπτυξη και ότι παρέχει μια ιδιαίτερως αυξημένη κοινωνική πολιτική. Η αλήθεια, όμως, είναι αρκετά διαφορετική. Έστω και αν δεχθούμε ότι η Κυβέρνηση καλωσόρισε τις στατιστικές παρεμβάσεις της EUROSTAT και δεν της επιβλήθηκαν, διαπιστώνουμε πως η οικονομία κινείται στα όριά της. Τα όριά της καθορίζονται από το Σύμφωνο Σταθερότητας. Δεν είναι προϊόν ιδεολογικών απόψεων. Η αλήθεια είναι πως έχουμε υψηλό πληθωρισμό, πολύ υψηλότερο του μέσου όρου της Ευρωζώνης, πράγμα που ανησυχεί ακόμη και το οικονομικό επιτελείο. Έχουμε επίσης ένα χρέος της γενικής κυβέρνησης που βρίσκεται στο 105,3% του ΑΕΠ και ακόμη και με τις πιο αισιόδοξες προβλέψεις θα παρα-

μείνει πάνω από το 100% του ΑΕΠ και το 2003, που σημαίνει στην ουσία, κυρίως και κύριοι συνάδελφοι, ότι είναι απαραίτητο να περιορίσουμε την αιμορραγία της ελληνικής οικονομίας. Μονάχα έτσι θα υπάρξει πραγματική ανάπτυξη, πραγματική σύγκλιση, πραγματική κοινωνική πολιτική. Ανάπτυξη και κοινωνική πολιτική δεν γίνεται με χρέη. Δεν γίνεται με ελλείμματα, δεν γίνεται χωρίς σχέδιο. Δεν γίνεται χωρίς τομές. Δεν γίνεται χωρίς την απόλυτη γνώση του που βρισκόμαστε οικονομικά. Η Κυβέρνηση με την αναβλητικότητα, την ατομία, αλλά κυρίως με την έλλειψη μακροχρόνιου σχεδιασμού που τη χαρακτηρίζει, απλώς μεταθέτει τις λύσεις των θεμάτων στο απώτερο μέλλον, πράγμα που πιστεύω ακράδαντα ότι θα έχει μεγάλο κόστος για τους Έλληνες πολίτες. Η Κυβέρνηση βλέπει μονάχα το σήμερα, γι' αυτό και με τεράστια ευκολία διατυπώνει κυλιόμενες θέσεις και απόψεις.

Μέχρι χθες κατά την Κυβέρνηση δεν υπήρχαν ενδοπεριφερειακές ανισότητες, αλλά ούτε και προβλήματα στην υλοποίηση και στην απορρόφηση του τρίτου Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης. Όταν τολμήσαμε στην επιτροπή να ισχυριστούμε το αντίθετο, κατηγορηθήκαμε από τον Υπουργό Οικονομικών πως σηκώναμε τη ρομφαία κατά της ελληνικής οικονομίας. Σήμερα ο κύριος Υπουργός δηλώνει στον Τύπο πως η ύπαρξη ενδοπεριφερειακών ανισοτήτων είναι ένα από τα μεγάλα προβλήματα που πρέπει να αντιμετωπίσουμε.

Αυτή και μόνο η αλλαγή πλεύσης αποδεικνύει ξεκάθαρα πως δεν υπάρχει στρατηγικό σχέδιο. Η έλλειψη σχεδιασμού είναι ακόμη πιο εντυπωσιακή, διότι ο κύριος Υπουργός υπογραμμίζει την επιτακτική ανάγκη μακροπρόθεσμου σχεδιασμού όλων των οικονομικών της Ευρωζώνης, για να επιτευχθεί συντονισμός μεταξύ τους.

Ο κ. Χριστοδουλάκης υποστηρίζει την αναθέρμανση των αποφάσεων της Λισαβόνας που θέλουν στην Ευρώπη να κυριαρχήσει η οικονομία της γνώσης και η αύξηση της απασχόλησης. Και ερωτώ: Πώς θα γίνουν όλα αυτά τα όνειρα πραγματικότητα, όταν στην Ελλάδα δεν γίνονται τομές; Αρκεί η βιτρίνα για να επιτευχθούν αυτοί οι συγκεκριμένοι στόχοι που πραγματικά θα έδιναν πολυπόθητες ευκαιρίες στους Έλληνες πολίτες; Δεν χρειάζονται συγκεκριμένα μέτρα; Για να έχουμε αύξηση της απασχόλησης, για να πετύχουμε την οικονομία της γνώσης δεν χρειάζεται να υπάρχει πραγματικός ανταγωνισμός;

Σήμερα αντικειμενικά και χωρίς καμία κομματική αγκύλωση υπάρχει κάποιος μέσα στην Αίθουσα που πιστεύει πως στην ελληνική αγορά επικρατεί ανταγωνισμός; Τα μονοπώλια και τα ολιγοπώλια είναι ο ανταγωνισμός; Τι είδους ανταγωνισμό έχουμε σήμερα στην αγορά ενέργειας; Η απελευθέρωση έμεινε στα χαρτιά. Πόσο προχώρησε ο ανταγωνισμός στη σταθερή τηλεφωνία; Ο ΟΤΕ παραμένει κολοσσός, ελέγχοντας τη συντριπτική πλειοψηφία της αγοράς.

Τι είδους ανταγωνισμό έχουμε στις εσωτερικές αερομεταφορές, όταν η ελλειμματική και προβληματική Ολυμπιακή δεν επιτρέπει να αναπτυχθεί τίποτε υγιές δίπλα της; Ας μην αυταπατόμαστε. Σήμερα, ολόκληροι τομείς της οικονομίας λειτουργούν μονοπωλιακά, προσφέροντας υπηρεσίες χαμηλής ποιότητας με υψηλό κόστος.

Η Κυβέρνηση επιπλέον, αντί να απελευθερώνει την αγορά, παρεμβαίνει συνεχώς στην οικονομία, προσπαθώντας να πετύχει συμφωνίες κυρίων για τη συγκράτηση του πληθωρισμού. Παράλληλα, όμως, αυξάνει τα τιμολόγια των ΔΕΚΟ. Έχει ποτέ τελικά πετύχει αυτή η στρατηγική; Θέλω να πιστεύω πως εξακολουθούμε να έχουμε αρκετή επαφή με την πραγματικότητα, ώστε να γνωρίζουμε την πορεία των τιμών σε βασικά είδη. Η αλήθεια είναι πως με τον καινούριο χρόνο περιμένουμε νέο κύμα ανατιμήσεων.

Η αύξηση, όμως, της απασχόλησης και η περαιτέρω ανάπτυξη της οικονομίας προϋποθέτουν και άλλα διαρθρωτικά μέτρα. Με το προχθεσινό νομοσχέδιο της φορολογικής μεταρρύθμισης, όπως αποκαλείται, αποδείχθηκε και πάλι πως η Κυβέρνηση λειτουργεί αποσπασματικά. Τα μέτρα δεν έχουν συγκεκριμένη στόχευση, δεν απευθύνονται σε όλους και δεν πιστεύω ότι πραγματικά θα πετύχουν τη φορολογική ελάφρυνση, την απλοποίηση και την «ανάσα» που χρειάζεται η οικονομία για να ανα-

πτυχθεί.

Ενδεικτικά θα πω το εξής: Η Κυβέρνηση, θέλοντας να ενισχύσει τη μεγάλη ελληνική οικογένεια, πήρε κάποια μέτρα. Στην ομιλία του ο κύριος Υπουργός εξήρε την πολιτική του στο θέμα αυτό, λέγοντας ότι η υπογεννητικότητα θα αντιμετωπιστεί δυναμικά με τις αυξήσεις του αφορολόγητου ορίου.

Δεν έχουμε καμία αντίρρηση ότι η ελληνική οικογένεια μικραίνει για οικονομικούς λόγους. Όμως, εδώ φαίνεται η κοντόφθαλμη ανάλυση του προβλήματος από την πλευρά της Κυβέρνησης. Η οικογένεια μικραίνει για πολλούς λόγους και αν θέλετε να αντιμετωπίσετε αυτό το πρόβλημα, πρέπει να προωθήσετε πακέτα μέτρων που να ακολουθούν μία ενιαία λογική.

Η οικογένεια μικραίνει γιατί δεν υπάρχουν παιδικοί σταθμοί, γιατί το κόστος της παραπαιδείας είναι υψηλό, γιατί δεν προωθήθηκε η μερική απασχόληση, για να μπορούν οι γυναίκες να έχουν ευκαιρίες για επαγγελματική σταδιοδρομία. Η οικογένεια μικραίνει γιατί δεν υπάρχουν θέσεις εργασίας και οι νέοι παντρεύονται σε πολύ μεγαλύτερες ηλικίες. Αν θέλετε η μικρή ελληνική οικογένεια να γίνει μεγάλη, τότε δεν αρκούν αποσπασματικά μέτρα για να το πετύχετε.

Η Κυβέρνηση μιλά επίσης για την προώθηση της κοινωνίας της γνώσης και της πληροφορίας. Πώς γίνεται, λοιπόν, η ηλεκτρονική διακυβέρνηση στην Ελλάδα να φτάνει μόλις στο 30%; Αν πιστεύετε στην προώθηση των νέων τεχνολογιών, γιατί κόψατε στο όνομα της φορολογικής απλοποίησης την έκπτωση φόρου για την αγορά ηλεκτρονικού εξοπλισμού;

Είναι ή δεν είναι γεγονός ότι προσπαθείτε ανεπιτυχώς μέχρι στιγμής να απορροφήσετε τα κονδύλια της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την προώθηση αυτών των νέων τεχνολογιών; Έχετε αντιληφθεί πόσο σημαντικό είναι να επενδύσετε και στην ανάπτυξη των υπηρεσιών νέας τεχνολογίας και στη δια βίου κατάρτιση της χρήσης των υπολογιστών; Πώς θα γίνουμε κοινωνία της πληροφορίας στην Ελλάδα;

Η Κυβέρνηση επίσης διακηρύσσει ότι έχει σα στόχο την περιφερειακή ανάπτυξη. Προφανώς, με αυτά που λέει, απευθύνεται στους κατοίκους του Λεκανοπεδίου, γιατί οι κάτοικοι της περιφέρειας έχουν άλλη άποψη.

Η συγκεκριμένη Κυβέρνηση έχει προ πολλού αποδείξει πως δε δίνει έμφαση στην περιφερειακή πολιτική. Αρκεί κανείς να δει τον πίνακα σύγκλισης των δεκατριών περιφερειών της Ελλάδας με το μέσο όρο των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για να διαπιστώσει πόσο αργά προχωράει η σύγκλιση, πόσο φτωχές είναι πολλές περιφέρειες της Ελλάδας. Το γεγονός είναι ότι τρεις από τις φτωχότερες περιφέρειες της Ευρώπης είναι ελληνικές. Είναι, λοιπόν, δυνατόν να ισχυρίζεται η Κυβέρνηση ότι έχει συγκεκριμένο σχέδιο ανάπτυξης στην περιφέρεια με τέτοιου είδους αποτελέσματα;

Θα ήθελα τώρα να μιλήσω λίγο πιο συγκεκριμένα για τις ΔΕΚΟ, για την περιφερειακή ανάπτυξη, για την απασχόληση και για το ασφαλιστικό. Πρώτον, η λειτουργία των ΔΕΚΟ στρεβλώνει τη λειτουργία του ανταγωνισμού στις αγορές προϊόντων και υπηρεσιών. Η κρατική δραστηριοποίηση εξακολουθεί να είναι πρωτοφανής.

Δεύτερον η Κυβέρνηση προσπαθεί να χρησιμοποιήσει τις ΔΕΚΟ ως μέσο περιορισμού του δημοσιονομικού ελλείμματος, παρουσιάζοντας εξωραϊσμένα οικονομικά στοιχεία. Μ' αυτό εννοούμε ότι συνήθως γίνονται υπερεκτιμήσεις για τα οικονομικά τους αποτελέσματα και ότι δε γίνεται καμία προσπάθεια λειτουργίας τους με ιδιωτικοοικονομικά κριτήρια.

Τρίτον μέσα στη χρονιά που έρχεται προβλέπεται έξαρση του δανεισμού από την πλευρά των ΔΕΚΟ, κάτι που έρχεται σε ευθεία αντίφαση με το στόχο που η Κυβέρνηση θέτει, δηλαδή, τη μείωση του δημοσίου χρέους και των κρατικών δαπανών.

Τέταρτον δε νομίζω ότι έχει κανείς αντίρρηση ότι οι αποκρατικοποιήσεις προχωρούν με πάρα πολύ αργούς ρυθμούς.

Πέμπτον οι ΔΕΚΟ τελούν υπό κρατικό εναγκαλισμό, οι διοικήσεις εξακολουθούν να διορίζονται από το κράτος και τα επενδυτικά προγράμματα κατευθύνονται από τα Υπουργεία.

Έκτον η απελευθέρωση των αγορών είναι μόνο στα χαρτιά γι' αυτό και η Κυβέρνηση θα καταθέσει νέο νομοσχέδιο. Οι κρατικοί κολοσσοί που μετοχοποιούνται σχεδιάζουν τώρα να επε-

κτείνουν τις επενδύσεις τους ο ένας στο χώρο του άλλου, χωρίς όμως να έχει πραγματικά προχωρήσει η απελευθέρωση των αγορών. Και έχω τώρα στο μυαλό μου τη ΔΕΗ που θέλει να μπει στο χώρο των τηλεπικοινωνιών. Αυτό προς το παρόν στρεβλώνει ακόμη περισσότερο τον ανταγωνισμό.

Έβδομον τα ελλείμματα των ΔΕΚΟ αυξάνονται. Ήδη δεκαεννιά από τις τριάντα οκτώ δημόσιες επιχειρήσεις και οργανισμούς προβλέπεται να εμφανίσουν το 2003 ακόμη μεγαλύτερες ζημιές.

Δεν έχει προχωρήσει ουσιαστικά η απελευθέρωση αγοράς ενέργειας. Η ΔΕΚΑ για παράδειγμα λειτουργεί ακόμη ως εργαλείο της κρατικής πολιτικής. Εάν το κράτος θέλει να κάνει κοινωνική πολιτική πρέπει να καταβάλει τα χρήματα απευθείας από τον προϋπολογισμό και όχι να χρησιμοποιεί επιχείρηση στην οποία έχουν επενδυθεί ιδιωτικά κεφάλαια για την εφαρμογή της πολιτικής της. Η ΔΕΗ παραμένει καθετοποιημένη επιχείρηση χωρίς διαφανείς ισολογισμούς διότι ακόμη δεν έχει εφαρμοστεί η βασική οδηγία 96/92 για το λογιστικό διαχωρισμό. Εξαιτίας της εικονικής απελευθέρωσης δεν επιτρέπεται στη ΔΕΗ να κάνει νέες επενδύσεις σε νέους σταθμούς εντός της Ελλάδας με την πολύ μεγάλη πιθανότητα να έχουμε σοβαρή ενεργειακή έλλειψη.

Στην Ολυμπιακή Αεροπορία τα λόγια εκεί περισσεύουν. Οι παλινωδίες και η απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να επιβάλει πρόστιμο 194 εκατομμύρια ευρώ απαξιώνουν τον αερομεταφορέα, συντηρούν τα ελλείμματα και δεν επιτρέπουν να αναπτυχθεί μία υγιής κατάσταση στις αερομεταφορές.

Ο ΟΣΕ και η ΕΡΓΟ-ΟΣΕ αποτελούν ανοικτή πληγή για το δημόσιο. Ο ΟΣΕ λειτουργεί μία πενταετία χωρίς οργανόγραμμα. Το συμβόλαιο διαχείρισης καταγγέλθηκε. Στην ανάπτυξη του δεν έχουν εφαρμοστεί κριτήρια κόστους-οφέλους. Τα ελλείμματα που παρουσιάζονται στον προϋπολογισμό είναι υποεκτιμημένα τουλάχιστον κατά 10%. Οι επενδύσεις είναι υπερεκτιμημένες. Σύμφωνα με τον Προϋπολογισμό του 2003 το 33% του συνόλου των επενδύσεων των ΔΕΚΟ θα γίνουν από τον ΟΣΕ με 1000 εκατομμύρια ευρώ. Η πρόβλεψη αυτή δύσκολα θα επιτευχθεί.

Οι αστικές συγκοινωνίες παρουσιάζουν μαύρη εικόνα. Τίποτε δεν έχει αλλάξει. Παρά τις εξαγγελίες περί εκσυγχρονισμού και επενδύσεων, το μεγαλύτερο μέρος των δανειακών αναγκών των συγκοινωνιακών φορέων προέρχεται από τα λειτουργικά ελλείμματα αυτών των φορέων. Και όσοι τα χρησιμοποιούν κυρίως στην Αθήνα, ξέρουν πόσο πάσχουν από πλευράς εξυπηρέτησης των επιβατών.

Ο ΟΤΕ δεν υποχρεούται να υποβάλει οικονομικά στοιχεία στον Προϋπολογισμό. Ο ΟΤΕ έχασε τη μεγάλη ευκαιρία μετά τη μετοχοποίησή του να κάνει επιτυχημένα ανοίγματα. Οι επενδύσεις που επέλεξαν γι' αυτόν, τον οδήγησαν σε μεγάλες ζημιές. Ο ΟΤΕ εξαπλώθηκε για λόγους άσχετους προς το συμφέρον της επιχείρησης σε άγνωστες και δύσκολες αγορές. Προς το παρόν δεν έχει ζητηθεί ούτε και αποδοθεί ευθύνη προς τους επενδυτές, προς το κράτος, προς τους φορολογούμενους. Αποτέλεσμα αυτού του κακού προγράμματος ανάπτυξης του ΟΤΕ είναι όχι μόνο να διατηρηθούν υψηλά τα τιμολόγια για τους καταναλωτές αλλά να χαθούν και πολύτιμα έσοδα από τη φορολογία των κερδών.

Τώρα στον τομέα της απασχόλησης. Δηλωμένος στόχος της Κυβέρνησης είναι η επιστροφή στις προτεραιότητες της λισαβόνας για την απασχόληση και την οικονομία της γνώσης. Όμως, η Κυβέρνηση δεν έχει παρουσιάσει για την επίτευξη αυτού του στόχου συνεκτική στρατηγική. Η ανεργία παραμένει υψηλή και διαρθρωτική.

Πρέπει να διερευνηθούν οι αλλαγές στην αγορά που αφορούν κυρίως στην οργάνωση της εργασίας στο χώρο των επιχειρήσεων, οι αλλαγές στις ζητούμενες ειδικότητες, οι αλλαγές στην κατάρτιση και στην εκπαίδευση, οι αλλαγές που αφορούν το πρότυπο της απασχόλησης.

Η αντιμετώπιση της ανεργίας δεν μπορεί να είναι μόνο επιδοματική. Η Κυβέρνηση ανακυκλώνει την ανεργία, διότι δεν έχει καταφέρει μέσω του ΟΑΕΔ να δημιουργήσει θέσεις εργασίας που δεν θα επιδοτούνται με τον έναν ή τον άλλον τρόπο από

κρατικά προγράμματα.

Η Ελλάδα σήμερα έχει το δεύτερο μεγαλύτερο ποσοστό ανεργίας και το υψηλότερο ποσοστό στους ανέργους μακράς διάρκειας. Η Ελλάδα έχει το μικρότερο ποσοστό στη μερική απασχόληση. Αυτά είναι πολύ σοβαρά θέματα.

Περιφερειακή ανάπτυξη. Η περιφερειακή ανάπτυξη αποτελεί βασικό μοχλό ανάπτυξης για ολόκληρη την οικονομία. Η περιφερειακή ανάπτυξη είναι θέμα εθνικής προτεραιότητας. Παρά ταύτα μειώθηκε ο προϋπολογισμός για το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων σε σχέση με τις εκτιμήσεις που είχαν γίνει το 2002. Διευρύνονται οι περιφερειακές ανισότητες. Η περιφέρεια Πελοποννήσου για παράδειγμα την οποία εκπροσωπώ είναι η μόνη περιφέρεια της Ελλάδας που αντί να συγκλίνει, αποκλίνει από τον κοινοτικό μέσο όρο. Από το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων, το κόστος των ολυμπιακών έργων θα ανέλθει στα 1.300 εκατομμύρια ευρώ εκ των οποίων τα 27 εκατομμύρια ευρώ μόνο θα διατεθούν στην περιφέρεια για προπονητήρια, πολιτιστικές δράσεις και άλλοι τέτοιου είδους δραστηριότητες.

Τα μεγάλα έργα που θα συνεχιστούν και στο Γ Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης, απορροφούν τη μερίδα του λέοντος από τα έργα υποδομής. Έτσι στενεύουν τα περιθώρια για ουσιαστική και ισόρροπη περιφερειακή ανάπτυξη μέσω άλλων έργων που είτε έχουν αναβληθεί για το απώτερο αβέβαιο μέλλον ή περιμένουν την υλοποίηση του προγράμματος αυτοχρηματοδότησης που αντιμετωπίζει τεράστιες δυσκολίες.

Τα κριτήρια με τα οποία καταμετρήθηκαν οι πόροι παραμένουν αδιαφανή. Δεν υπάρχει σχέδιο δράσης δεσμευτικού χαρακτήρα για το πως θα αναπτυχθούν ισόρροπα οι δεκατρείς περιφέρειες. Κάποιες περιφέρειες ευνοούνται από τα περιφερειακά προγράμματα και από τα μεγάλα ποσά από το εθνικό σκέλος και από τα τομεακά προγράμματα. Ενώ άλλες περιφέρειες έχουν αφεθεί στην τύχη τους, με αποτέλεσμα να χάνουν και τα πιθανά κεφάλαια από επενδύσεις ιδιωτικών εταιρειών.

Τέλος με βάση τα στοιχεία που έχουμε από το Υπουργείο φαίνεται ότι παραμένει πολύ χαμηλή η απορροφητικότητα για τα περιφερειακά προγράμματα και δεν ξεπερνά το 5%.

Στο ασφαλιστικό. Ο Προϋπολογισμός του 2003 επιβεβαιώνει ότι το πρόβλημα των ελλείμματος των μεγάλων ασφαλιστικών ταμείων δεν μπορεί να λυθεί με την κρατική χρηματοδότηση, όπως υποστήριξε τον περασμένο Απρίλιο η Κυβέρνηση. Παρά την προβλεπόμενη μεγάλη αύξηση της κρατικής επιχορήγησης προς το ΙΚΑ, η εισηγητική έκθεση αποκαλύπτει ότι το μεγαλύτερο ασφαλιστικό ίδρυμα της χώρας θα παρουσιάσει την επόμενη χρονιά ένα οικονομικό άνοιγμα της τάξης του 370 εκατομμύρια ευρώ. Ο Προϋπολογισμός επομένως δεν μπορεί να καλύψει πλήρως τα ανοίγματα του ΙΚΑ. Και αν αυτό δεν συμβαίνει με το ΙΚΑ, τι θα συμβεί με το ΝΑΤ, το ΟΓΑ και τις υποχρεώσεις προς το ΤΕΒΕ; Η διαπίστωση ότι το συνταξιοδοτικό σύστημα δεν είναι βιώσιμο υπό τις παρούσες συνθήκες, είναι κάτι που προκύπτει και από τα συμπεράσματα της έκθεσης αξιολόγησης των εθνικών στρατηγικών, για επαρκείς και βιώσιμες συντάξεις που έγινε από τη Γενική Διεύθυνση Απασχόλησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της οποίας προϊστάται η κ. Διαμαντοπούλου, σημαίνει στέλεχος του ΠΑΣΟΚ. Η έκθεση αυτή εγκρίθηκε ήδη από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και θα αποτελέσει πόλο, βασικό θέμα συζήτησης στην εαρινή σύνοδο του Μαρτίου.

Με άλλα λόγια, δεν έγινε ασφαλιστική μεταρρύθμιση την άνοιξη του 2002.

Κλείνοντας θα ήθελα να καταστήσω κάτι σαφές, όχι για σας κύριοι της Κυβέρνησης αλλά για τους Έλληνες πολίτες. Εσείς έχετε πάψει προ πολλού να παίρνετε τα μηνύματα της κοινωνίας. Εμείς στη Νέα Δημοκρατία διαφωνούμε με την ατολμία σας. Σπαταλάτε μια μοναδική ευκαιρία. Δεν σας αρέσει κανενός είδους κριτική. Απλά θέλετε να είμαστε χειροκροτητές των αποφάσεών σας. Εάν δεν χειροκροτούμε, τότε γινόμαστε εχθροί της ελληνικής οικονομίας. Κρύβεστε πίσω από τις υπάρχουσες ανεπαρκείς κοινωνικές παροχές που δίνετε, για να πείτε ότι ενδιαφέρεστε για την ελληνική κοινωνία. Ξεχνάτε, όμως, να πείτε στους πολίτες μια βασική αλήθεια. Κάθε ευρώ που ρίχνεται μέσα στην μαύρη τρύπα των ΔΕΚΟ στερεί τους πολίτες από την παροχή καλύτερων κοινωνικών υπηρεσιών με τις οποίες

πληρώνουν αδρά οι Έλληνες φορολογούμενοι. Κάθε ευρώ που σπαταλάτε γιατί δεν τολμάτε να ολοκληρώσετε τις αποκρατικοποιήσεις, να απαλλάξετε επιτέλους τον προϋπολογισμό από τα τεράστια και ανώφελα ελλείμματα των κρατικών μονοπωλίων, στερεί την κοινωνία από τη δημιουργία παιδικών σταθμών, τη βελτίωση των επαρχιακών οδικών δικτύων, την καλύτερη ιατρική περίθαλψη, τη δημιουργία νέων σύγχρονων σχολείων, τον εκσυγχρονισμό των Πανεπιστημίων, των επενδύσεων στην κοινωνία της γνώσης και της πληροφορίας και πολλές άλλες δράσεις που είναι απαραίτητες για την ποιότητα ζωής.

Τέλος πιστεύω πως στην Ελλάδα χρειαζόμαστε μία κυβέρνηση που να σχεδιάζει για το μέλλον και όχι να παραμένει στάσιμη στον αιώνα που ήδη πέρασε. Οι εξελίξεις τρέχουν και οι απαιτήσεις της κοινωνίας δεν είναι οι ίδιες που ήταν ούτε το 1950 ούτε το 1990 ούτε και το 2000. Έχετε μείνει πίσω από τις εξελίξεις και αυτό στερεί τους Έλληνες πολίτες από τη δημιουργία νέων προοπτικών για ένα καλύτερο αύριο.

Ο Προϋπολογισμός που μας καταθέτετε δεν ανταποκρίνεται στις ανάγκες του σήμερα ούτε στοχεύει στην επίλυση χρόνιων προβλημάτων γι' αυτό και τον καταψήφίζουμε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής):** Ο ειδικός αγορητής του ΠΑΣΟΚ κ. Ηλίας Βλαχόπουλος έχει το λόγο για είκοσι λεπτά.

**ΗΛΙΑΣ ΒΛΑΧΟΠΟΥΛΟΣ:** Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να εισηγούμαι στην Εθνική Αντιπροσωπεία το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων του Κρατικού Προϋπολογισμού του έτους 2003 υπογραμμίζοντας, ότι είναι ο δεύτερος προϋπολογισμός που θα εξελιχθεί με νόμιμο το ενιαίο νόμισμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το ευρώ, με ό,τι θετικό συνεπάγεται για τα αποτελέσματα η συμπίεση αυτή.

Θα μου επιτρέψετε, όμως, πριν προχωρήσω στην αναφορά μου στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, ένα σχόλιο για την κριτική που ασκήθηκε από τους ομιλητές εκπροσώπους της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης και κυρίως από τον γενικό εισηγητή, τον κ. Παναγιωτόπουλο ο οποίος είναι και παρών εδώ.

Από τον κ. Παναγιωτόπουλο ασκήθηκε μία κριτική την οποία ακούγαμε για δέκα χρόνια συνεχώς. Για δέκα χρόνια, από το 1994 μέχρι σήμερα, ακούμε για προϋπολογισμούς ελλειμματικούς, ψευδείς, αναποτελεσματικούς, αναπτυξιακούς. Και το ερώτημα που γεννάται στον ελληνικό λαό –και νομίζω ότι οφείλει ο αξιότιμος συνάδελφος να απαντήσει στον ελληνικό λαό– είναι το εξής: Πώς είναι δυνατόν με αυτούς τους προϋπολογισμούς, κύριε συνάδελφε, να έχουμε μειώσει το χρέος από 120% του ΑΕΠ που ήταν το 1993 σε 100,2% το 2003, να έχουμε εισέλθει στην ΟΝΕ, στον πυρήνα δηλαδή των χωρών της Ευρωζώνης, να προετοιμάζουμε τους Ολυμπιακούς Αγώνες, να έχει γίνει η Ελλάδα ένα εργοτάξιο, να φιλοξενούμε ένα εκατομμύριο οικονομικούς μετανάστες. Να απαντήσετε, λοιπόν, στον ελληνικό λαό πώς με τέτοιους προϋπολογισμούς η χώρα μας προχωρεί οικονομικά σε αυτά τα επιτεύγματα.

Και επανέρχομαι: Οι επενδύσεις, δημόσιες και ιδιωτικές και από ποιοτικής και από ποσοτικής πλευράς και προσέγγισης, καθρεφτίζουν την κατάσταση της οικονομίας, την εξέλιξη, τη δυναμική της και την προοπτική της. Είναι, θα μπορούσαμε να πούμε, οι επενδύσεις ένα σημαντικό οργανικό κομμάτι με τη διάσταση και του χώρου και του χρόνου μέσα στην αέναη κίνηση της αναπτυξιακής και οικονομικής διαδικασίας γενικότερα ή, για να χρησιμοποιήσω και όρους φυσικής, είναι εκείνο το κομμάτι που επιβραδύνει ή επιταχύνει κάθε φορά το σφόνδυλο της οικονομικής και αναπτυξιακής μηχανής που παράγει το οικονομικό αποτέλεσμα και κατ' επέκταση και το κοινωνικό.

Με την έννοια αυτή είναι θετικό ότι οι επενδύσεις στην Ελλάδα, δημόσιες και ιδιωτικές, αυξάνονται τα τελευταία χρόνια με ρυθμούς μεγαλύτερους του 10%, ρυθμός που είναι υπερδιπλάσιος των αντίστοιχων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Και αυτό είναι σίγουρα το αποτέλεσμα μιας οικονομικά υγιούς σχέσης αλληλοτροφοδότησης και αλληλεπίδρασης ανάμεσα στις επενδύσεις και στη γενικότερη οικονομική διαδικασία με όλους τους δείκτες που τη χαρακτηρίζουν και την προσδιορίζουν.

Μία τέτοια υγιής οικονομικά σχέση διαμορφώθηκε τα τελευταία

τάια δέκα χρόνια στη χώρα μας που λειτουργεί ως προωθητική δύναμη με στόχο πάντα το τρίπτυχο «ανάπτυξη, ανταγωνιστικότητα, κοινωνική συνοχή».

Σ' αυτήν την περίοδο, από το 1994 έως σήμερα, καταγράφηκε μία εντατική και συνεπής προσπάθεια των κυβερνήσεων του ΠΑΣΟΚ με τη συνειδητή στήριξη και συμβολή του ελληνικού λαού, μία προσπάθεια με σχέδιο και πρόγραμμα που είχε ως αποτέλεσμα τη δημοσιονομική, οικονομική και κοινωνική εξέλιξη της χώρας.

Το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων, στο οποίο κατ' εξοχήν αποτυπώνεται η αναπτυξιακή διάσταση του προϋπολογισμού, τετραπλασιάστηκε τα τελευταία εννέα χρόνια και διπλασιάστηκε ως ποσοστό του ΑΕΠ, δηλαδή από 2.369.000.000 ευρώ το έτος 1994 ανέρχεται σε 8.900.000.000 ευρώ το 2003.

Και εδώ πρέπει να σημειώσουμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι στο ποσό αυτό μετέχουν κατά τα δύο τρίτα οι εθνικοί πόροι του Έλληνα φορολογούμενου και κατά το ένα τρίτο οι κοινοτικοί πόροι. Πρέπει να γνωρίζει, δηλαδή, ο ελληνικός λαός ότι αυτά τα χρήματα δεν έρχονται όλα από την Ευρώπη, τα δύο τρίτα είναι από τον ιδρώτα του ελληνικού λαού. Είναι από τους πλεονασματικούς προϋπολογισμούς που έχουμε και οι οποίοι βεβαίως μπορούν να χρηματοδοτούν επενδύσεις. Είναι προϋπολογισμοί με δημοσιονομικές δυνατότητες για χρηματοδότηση επενδύσεων.

Στο σημείο αυτό, θα δώσω ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα, ένα δημοσιονομικό στοιχείο για να γίνει κατανοητό πώς εξασφαλίζονται αυτοί οι πόροι στον προϋπολογισμό και για να συνειδητοποιηθούν οι αλλαγές δεδομένων που έγιναν τα τελευταία εννέα χρόνια στο χώρο της οικονομίας. Το 1994 από τα φορολογικά έσοδα που εισέπραττε ο προϋπολογισμός, το 64% πήγαινε για πληρωμές τόκων και τοκοχρεωλυσιών του δημοσίου χρέους και μόνο το 36% ήταν διαθέσιμο για τη λειτουργία του κράτους, για κοινωνική πολιτική και για επενδύσεις. Σήμερα, μόνο το 25% πηγαίνει για υποχρεώσεις μας στο χρέος και το 75% μένει για τη λειτουργία του κράτους, για κοινωνική πολιτική και φυσικά για χρηματοδότηση των επενδύσεων.

Και όλα αυτά, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συμβαίνουν, ενώ ταυτόχρονα εξελίσσεται με επιτυχία η εθνική προσπάθεια για την προετοιμασία των Ολυμπιακών Αγώνων, που είναι γνωστή σε όλους αυτή η προσπάθεια. Συγκεκριμένα ο προϋπολογισμός των ολυμπιακών έργων, όπως αυτά συμπεριλαμβάνονται στο φάκελο διεκδίκησης, έφτανε το 1,5 τρισεκατομμύρια δρχ. περίπου, από τα οποία τα 600 δισεκατομμύρια δρχ. είναι προϋπολογισμός καθαρά αθλητικών εγκαταστάσεων. Το σύνολο της χρηματοδότησης όλων αυτών των έργων, προέρχεται και πάλι από εθνικούς πόρους. Ούτε μια δραχμή δηλαδή από κοινοτικούς πόρους. Αυτό σημαίνει, ότι περιορίζονται οι οικονομικοί πόροι που θα μπορούσαν να χρηματοδοτήσουν δράσεις και έργα άλλων φορέων Υπουργείων, περιφερειών κ.ο.κ.

Ήδη το 2002 και 2003 είναι χρονιές αιχμής για την εξέλιξη και ολοκλήρωση των ολυμπιακών έργων και το 2004 έτος αποπληρωμής. Και οι πιστώσεις που διατίθενται όλα αυτά τα χρόνια είναι ιδιαίτερα αυξημένες και για μεν το 2002 θα ανέλθουν σε 1.250 εκατομμύρια ευρώ και για το 2003 προβλέπονται 1.300 εκατομμύρια ευρώ.

Το γεγονός αυτό δημιουργεί εύλογα ερωτήματα και προβληματισμούς για ενδεχόμενο έλλειμμα στην αναπτυξιακή πορεία ιδίως της ελληνικής περιφέρειας εκτός λεκανοπεδίου Αττικής. Προς παρεμπόδιση και ακύρωση μιας τέτοιας εξέλιξης αλλά και αντίστοιχων επιπτώσεων και εντυπώσεων, η Κυβέρνηση προχώρησε σε δύο σημαντικές επιλογές. Πρώτη σημαντική επιλογή, είναι για το χώρο των αθλητικών εγκαταστάσεων το πρόγραμμα «ΕΛΛΑΔΑ 2004», για το οποίο διατίθεται ποσό περίπου 450 δισεκατομμυρίων δραχμών για την κατασκευή αθλητικών εγκαταστάσεων σε ολόκληρη τη χώρα, εκτός από τις ολυμπιακές πόλεις. Μ' αυτό η Κυβέρνηση σηματοδοτεί και την εθνική διάσταση των Ολυμπιακών Αγώνων.

Η δεύτερη επιλογή είναι ό,τι σχεδίασε το Γ Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης η Κυβέρνηση, σε συνεργασία με τους φορείς, με κύριο γνώμονα την ανάπτυξη της ελληνικής περιφέρειας και την προώθηση της συνοχής της χώρας. Έχουμε δηλαδή αυξημένα

περιφερειακά επιχειρησιακά προγράμματα σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος, με αύξηση 59,1% και επίσης το 80% των συνολικών πόρων του Γ Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης στην ελληνική περιφέρεια.

Στο σημείο αυτό, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θεωρώ σκόπιμο να αναφερθώ στο Γ Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης με στόχο την άμβλυνση κάποιων εντυπώσεων που δημιουργούνται στην κοινή γνώμη ότι δεν είμαστε έτοιμοι, ότι θα χάσουμε πόρους, ότι δεν απορροφώνται οι πόροι με ικανοποιητικούς ρυθμούς. Βεβαίως υπάρχουν και κάποιες αλήθειες σ' αυτό. Αλλά να δούμε τι έγινε μέχρι σήμερα. Μέχρι σήμερα διεσφαλίσθη η επιτυχής ολοκλήρωση του Β Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης και η πλήρης απορρόφηση όλων των πόρων. Για την αποτελεσματικότητα, τη διαφάνεια και την ποιότητα της νέας διαρθρωτικής παρέμβασης θεσμοθετήθηκε ένα νέο πλαίσιο διαχείρισης. Μέχρι σήμερα, έχει ενεργοποιηθεί το 75% των συνολικών μέτρων και του συνολικού προϋπολογισμού του Γ Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης. Επίσης, μέχρι σήμερα έχουν υποβληθεί εννέα χιλιάδες προτάσεις έργων προϋπολογισμού δαπάνης 17 δισεκατομμυρίων ευρώ δηλαδή το 50% του συνολικού προϋπολογισμού του Κοινοτικού Πλαισίου. Έχουν συμβολαιοποιηθεί από τους φορείς υλοποίησης, νομαρχίες, δήμοι, οργανισμοί, Υπουργεία, έργα και δράσεις, Προϋπολογισμού πλέον των 8 δισεκατομμυρίων ευρώ ήτοι το 25% του προϋπολογισμού, δηλαδή το ένα τέταρτο του προγράμματος βρίσκεται σε φάση υλοποίησης.

Στο τέλος του 2003 θα έχει ολοκληρωθεί η ένταξη όλων των έργων και δράσεων. Στο τέλος του 2004 θα έχουν συμβολαιοποιηθεί έργα και δράσεις που θα καλύπτουν ολόκληρο τον προϋπολογισμό του Κοινοτικού Πλαισίου. Θα αρχίσει δηλαδή, στο τέλος του 2004 η κατασκευή και του τελευταίου έργου του προγράμματος. Αυτό σημαίνει ότι θα έχουμε άλλα τέσσερα χρόνια μπροστά μέχρι το 2008.

Το παραπάνω χρονοδιάγραμμα δείχνει ότι ήδη υπάρχει εκείνη η ετοιμότητα που μπορεί να δώσει τη δυνατότητα να δεσμεύσουμε το σύνολο των πόρων του Γ Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης. Χρειάζεται εγρήγορση όμως και όχι εφησυχασμός. Είναι απαραίτητο επίσης να ξεπεραστούν αδυναμίες, αρρυθμίες, γραφειοκρατικές αγκυλώσεις για επιτάχυνση της εξέλιξης του προγράμματος και της απορροφητικότητας των πόρων ιδίως σε κρίσιμους τομείς όπως της υγείας, της πληροφορικής και της ανταγωνιστικότητας.

Συμπερασματικά, οι διαδικασίες προετοιμασίας και ετοιμότητας για την ομαλή εξέλιξη του Γ Κοινοτικού Πλαισίου που εξασφαλίζουν κοινοτικούς πόρους, δεύτερον, η πορεία της οικονομίας και οι ρυθμοί ανάπτυξης, που για φέτος είναι 3,8% του ΑΕΠ για τα επόμενα χρόνια και εξασφαλίζουν τους αναγκαίους εθνικούς πόρους, τρίτον, η θεσμική στήριξη για παρακολούθηση, εξέλιξη, διαφάνεια της διαχείρισης του προγράμματος και τέταρτον, το κατασκευαστικό δυναμικό, οι κατασκευαστικές εταιρείες της χώρας και η μέχρι τώρα επίδοση και απόδοσή τους σε έργα υψηλών απαιτήσεων μπορούν να εγγυηθούν την ποσοτική και ποιοτική ολοκλήρωση του Γ Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης και την αξιοποίηση όλων των πόρων εντός των χρονικών ορίων που ορίζει το πρόγραμμα.

Είναι μοναδική ευκαιρία για τη χώρα μας καθώς της δίνεται η δυνατότητα να επιτύχει το στόχο της ανάπτυξης, της ανταγωνιστικότητας, της εσωτερικής συνοχής της χώρας μας. Ποια όμως είναι η κατανομή των δημοσίων επενδύσεων; Το μεγαλύτερο μερίδιο του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων κατανέμεται σε σιδηροδρομικά και λοιπά συγκοινωνιακά δίκτυα, σε περιφερειακά και νομαρχιακά έργα, σε έργα για τους Ολυμπιακούς Αγώνες, όπως έχουμε προείπει, στην εκπαίδευση και στην κατάρτιση. Σημαντικές όμως είναι και οι αυξήσεις που επιφυλάσσονται για τη γεωργία, τη βιοτεχνία, τη βιομηχανία, την έρευνα, την τεχνολογία, όπως προαναφέρθηκαν από προλαλήσαντες συναδέλφους.

Για την ανάπτυξη της περιφέρειας έχουμε μια αύξηση για το 2003 σε σχέση με το 2002 59,1%. Όπως προαναφέρθηκε, το 80% των πόρων του Γ Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης κατανέμεται σε έργα και δράσεις στο χώρο της ελληνικής περιφέρειας.

Είναι ορατή «διά γυμνού οφθαλμού» και στον κάτοικο της περιφέρειας αλλά και στον επισκέπτη η αλλαγή που συντελείται σε τεχνικές υποδομές οδοποιίας, μεταφορών, γεωργίας, υγείας, ποιότητας ζωής, περιβάλλοντος, παιδείας κλπ.

Σημαντικά έργα που κατασκευάζονται και ήδη πολλά ολοκληρώνονται, όπως η Εγνατία Οδός και οι κάθετοι άξονες προς Σκόπια, Αλβανία, Βουλγαρία –εμείς στην Κοζάνη που «περπατάμε τα εβδομήντα χιλιόμετρα της Εγνατίας εδώ και δύο χρόνια ήδη κατανοούμε τη μεγάλη σημασία αυτού του έργου-, η γέφυρα Ρίο-Αντίρριο -οι Αιτωλοακαρνανές που κάθε μέρα βλέπουν τα βάθρα αυτής της γέφυρας να υψώνονται όλο και πιο ψηλά από τη θάλασσα κατανοούν τη σημασία αυτού του έργου-, ο εκσυγχρονισμός του σιδηροδρομικού δικτύου, λιμάνια και αεροδρόμια κυρίως στα νησιά μας και σε ακριτικές περιοχές - όπως τελευταία το αεροδρόμιο Καστοριάς που θα δώσει τη δυνατότητα εμπορικής και τουριστικής ανάπτυξης στην περιοχή-, όλα αυτά διευκολύνουν τις μετακινήσεις και τις μεταφορές, δημιουργώντας ένα ιδιαίτερα ευνοϊκό περιβάλλον για παραγωγικές επενδύσεις, για τουριστικές δραστηριότητες και για το ξαναζωογόνημα της υπαίθρου.

Επίσης, περιφερειακά και νομαρχιακά νοσοκομεία, νέα ΤΕΙ ή σχολές, τμήματα και νέα πανεπιστήμια, όπως το Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας που ξεκινάει η οργάνωσή του, πλήθος έργων πολιτιστικών και αθλητικών υποδομών διαμορφώνουν τις προϋποθέσεις μόρφωσης, ψυχαγωγίας, άθλησης και υγιεινομικής περιθαλψής των κατοίκων της ελληνικής περιφέρειας. Αποτέλεσμα όλων αυτών των παρεμβάσεων είναι τα τελευταία χρόνια να παρατηρείται μία σαφής τάση μείωσης των περιφερειακών ανισοτήτων, ενώ και αυτές και αυτές οι περιφερειακές ανισότητες ανάμεσα στις περιφέρειες είναι μικρές.

Για την απασχόληση, με την ολοκλήρωση του Γ Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης δημιουργούνται ή διατηρούνται εκατόν εξήντα χιλιάδες θέσεις εργασίας. Στο 70% των ανέργων θα έχει προσφερθεί μία ευκαιρία για κατάρτιση ή απασχόληση. Το 15% τουλάχιστον των ανέργων θα ωφεληθούν ενεργητικά από μέτρα για την απασχόληση. Θα καταρτιστούν είκοσι χιλιάδες εργαζόμενοι στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις και εκατόν είκοσι χιλιάδες αυτοαπασχολούμενοι.

Στην εκπαίδευση τα τελευταία χρόνια οι δαπάνες ως απόλυτο μέγεθος και ως ποσοστό του ΑΕΠ παρουσιάζουν αυξητική τάση με αποτέλεσμα ήδη τη βελτίωση των υποδομών και του εξοπλισμού. Παραδείγματος χάρι, στη δυτική Μακεδονία δεν υπάρχει κανένα σχολείο με απογευματινή βάρδια, όπως και σε άλλες περιοχές.

Ενισχυτική διδασκαλία και τέσσερις χιλιάδες διακόσια ολόκληρα δημοτικά σχολεία και νηπιαγωγεία με σημαντικά αποτελέσματα και διευκολύνσεις για τις εργαζόμενες μητέρες, για τη μόρφωση των παιδιών σε άλλα μαθήματα, μουσικής, ξένων σχολών, ζωγραφικής κλπ.

Αύξηση των μεταπτυχιακών και του αριθμού εισακτέων με αποτέλεσμα τη μείωση της φοιτητικής μετανάστευσης.

Στις μεταφορές συνεχίζουν να χρηματοδοτούνται τα μεγάλα έργα που προανέφερα καθώς και η κατασκευή εμπορευματικών κέντρων σε ολόκληρη την περιφέρεια, η κατασκευή νέων σταθμών ΚΤΕΛ και η επιδότηση ανανέωσης του στόλου, των λεωφορείων των ΚΤΕΛ για πρώτη φορά. Δηλαδή για πρώτη φορά επιδοτείται η αγορά νέων λεωφορείων για να διευκολύνουμε και να βελτιώσουμε την ποιότητα ζωής των κατοίκων της ελληνικής περιφέρειας, διότι αυτοί μετακινούνται με αυτά. Άλλα έργα είναι το τραμ και η Αττική Οδός. Με τα ανωτέρω οδικά έργα που σημαίνει κατασκευή χιλίων χιλιομέτρων αυτοκινητοδρόμων επιτυγχάνεται μείωση χρονοαπόστασης Πάτρας-Αθήνας-Θεσσαλονίκης κατά δύο με δύομιση ώρες, μείωση χρονοαπόστασης Ηγουμενίτσας-Αλεξανδρούπολης κατά τέσσερις-πέντε ώρες, και βελτίωση της ασφάλειας υπεραστικών οδών κατά τουλάχιστον 64%.

Άλλος τομέας είναι ο εκσυγχρονισμός του κρατικού μηχανισμού: Με το πρόγραμμα «ΑΡΙΑΔΝΗ» που αφορά τη δημιουργία χιλίων Κέντρων Εξυπηρέτησης Πολιτών εκ των οποίων τα περισσότερα ήδη λειτουργούν. Με το έργο «ΣΥΖΕΥΞΗ» που διασφαλίζει την ηλεκτρονική διασύνδεση της Δημόσιας Διοίκησης.

σης.

Στον τομέα της ανταγωνιστικότητας και της ενθάρρυνσης της επιχειρηματικότητας, ιδιαίτερη βαρύτητα και ενδιαφέρον υπάρχει για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και την ενθάρρυνση της επιχειρηματικότητας. Υπάρχει προώθηση επίσης σχετικών προγραμμάτων για τη νεανική και γυναικεία επιχειρηματικότητα όπως και ιδιαίτερη στήριξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και του τουριστικού τομέα.

Ήδη όπως γνωρίζετε μέχρι 17 Ιανουαρίου εξελίσσονται αυτά τα προγράμματα και πρέπει οι ενδιαφερόμενοι να υποβάλουν αιτήσεις.

Στη βελτίωση της ποιότητας ζωής: Στο χώρο της υγείας οι δαπάνες για τη χρηματοδότηση κτιριακών υποδομών και εξοπλισμών νοσοκομείων, καθώς και υποδομών και δράσεων στο χώρο της πρόνοιας, αυξήθηκαν κατά 70% μέσα σε έξι χρόνια. Επίσης επενδύσεις περιβαλλοντικής υποδομής πραγματοποιήθηκαν και συνεχίζουν με αυξημένες χρηματοδοτήσεις.

Στην κοινωνία της πληροφορίας υπάρχουν καθυστερήσεις αλλά υπάρχουν σχέδια και προγράμματα. Ήδη υλοποιούνται έργα και δράσεις για τον εξοπλισμό και δικτύωση τεσσάρων χιλιάδων διακοσίων σχολείων, για τον εξοπλισμό και δικτύωση όλων των ΤΕΙ και ΑΕΙ, για υποδομές τηλε-εκπαίδευσης με στόχο να υπάρχουν πενήντα χρήστες internet ανά εκατό κατοίκους από πέντε ανά εκατό που ήταν στην αρχή του προγράμματος, να υπάρχει το 100% των σχολείων συνδεδεμένα με το internet, να υπάρχουν εβδομήντα pc ανά εκατό δημοσίου υπαλλήλους από δεκαπέντε που ήταν στην αρχή του προγράμματος.

Έρχομαι στην ανάπτυξη της υπαίθρου. Η γεωργία, η κτηνοτροφία, η αλιεία, τα δάση απασχολούν το ένα πέμπτο του ενεργού πληθυσμού, συμβάλλουν κατά 8% στο σχηματισμό του ΑΕΠ και με 30% στο συνολικό εξαγωγικό εμπόριο.

Η ταυτότητα των προβλημάτων που είναι ο ιδιαίτερος χαρακτήρας των γεωργικών δραστηριοτήτων, οι διαρθρωτικές και φυσικές ανισότητες μεταξύ διαφόρων γεωργικών περιοχών οδήγησαν την Κυβέρνηση στη χάραξη και εφαρμογή ενός Σχεδίου Αγροτικής Πολιτικής για την ανάπτυξη και τον εκσυγχρονισμό της γεωργίας και τη γενικότερη οικονομία της υπαίθρου. Οι στόχοι αυτού του σχεδίου είναι η βελτίωση των εισοδημάτων των αγροτών και η πολυλειτουργική ανάπτυξη της υπαίθρου. Και αυτό για το 2003 με 1040 εκατομμύρια ευρώ αυξημένα κατά 16% έναντι του 2002. Θα υπάρξει χρηματοδότηση επιμέρους δράσεων από εθνικούς πόρους όπως και συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα που αποβλέπουν στη διατήρηση και ενίσχυση ενός βιώσιμου κοινωνικά ιστού στις αγροτικές περιοχές.

Οι παρεμβάσεις του Γ Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης στον αγροτικό τομέα έχουν σχεδιαστεί με βάσεις τις εξελίξεις της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής. Ειδικότερα στον τομέα της γεωργίας, χρηματοδοτούνται δράσεις για εξειδίκευση και εκπαίδευση των αγροτών, χρηματοδοτούνται ολοκληρωμένες παρεμβάσεις σε ορεινές και μειονεκτικές περιοχές με δράσεις προώθησης της ορεινής γεωργίας και συμπληρωματικών δραστηριοτήτων τουρισμού και μικρομεσαίων επιχειρήσεων για ενίσχυση του αγροτικού εισοδήματος, δηλαδή πολυαπασχόληση. Παρέχονται κίνητρα στους νέους αγρότες για τη διευκόλυνση της εγκατάστασής τους και τη διορθωτική προσαρμογή των εκμεταλλεύσεών τους. Χρηματοδοτούνται από εθνικούς πόρους κυρίως, εγγειοβελτιωτικά έργα. Μόνο στη δυτική Μακεδονία γίνονται τέσσερα φράγματα και δυο αρδευτικά έργα. Επίσης πραγματοποιείται το έργο της Κάρλας και δημοπρατείται ο Αχελώος. Γίνονται έργα στον τομέα των δασών και στον τομέα της αλιείας.

Κυρίες και κύριο συνάδελφοι, κλείνοντας την αναφορά μου στο πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων που αναφέρεται στον αγροτικό χώρο θα έλεγα ότι είναι μοναδική ευκαιρία να αναστρέψουμε την πορεία ερήμωσης της υπαίθρου η οποία συντελείται καθημερινά και με τη ηλιακή αποχώρηση των κατοίκων. Πρέπει να δώσουμε μια κίνηση προς τα μπρος στηρίζοντας νέους ανθρώπους επαγγελματικά, οικονομικά, κοινωνικά, πολιτιστικά. Αυτό σημαίνει ότι δεν έχουμε ούτε τα περιθώρια ούτε την πολυτέλεια, για άλλες καθυστερήσεις. Η υλοποίηση αυτού του γιγαντιαίου και σύνθετου προγράμματος της στήριξης του

αγροτικού κόσμου και της υπαίθρου απαιτεί τη στελέχωση των περιφερειακών υπηρεσιών κυρίως με γεωτεχνικό προσωπικό που θα διαχειριστεί για έξι χρόνια το πρόγραμμα. Οι αγρότες μας και οι άνθρωποι της ελληνικής υπαίθρου περιμένουν πολλά από την υλοποίηση του Γ Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης. Δεν πρέπει να τους απογοητεύσουμε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η διατυπούμενη κριτική επί του προϋπολογισμού από την πλευρά της Αντιπολίτευσης και ιδιαίτερα της Αξιωματικής, ξεπερνάει τα όρια μιας καλόπιστης και εποικοδομητικής κριτικής, από την οποία λείπουν και οι θέσεις και οι προτάσεις της, οι οποίες και χρήσιμες και ωφέλιμες αν θα μπορούσαν να υπάρξουν.

Με τον τρόπο αυτό, η Αξιωματική Αντιπολίτευση μηδενίζοντας τις δυνατότητες και τις επιτυχίες της χώρας μας, το μόνο που επιτυγχάνει είναι να εκπέμπει ιδιαίτερα προς τη νέα γενιά, ένα αρνητικό μήνυμα απαισιοδοξίας και αδυναμίας της χώρας και του λαού μας να προχωρήσει προς τα εμπρός.

Το Γ Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης ξεδιπλώνει δυναμικά απ' άκρου σ' άκρου ολόκληρη τη χώρα διαμορφώνοντας την πορεία της χώρας μας και την προοπτική της. Μια πορεία και μια προοπτική που ήδη απαντά και θα απαντά κάθε μέρα πιο πειστικά στην εικονική πραγματικότητα που επικαλείται η Αξιωματική Αντιπολίτευση. Μια πορεία και μια προοπτική που δε μένει στο χώρο του οράματος και της φαντασίας, αλλά προχωρά στην πράξη και στο χειροπιαστό αποτέλεσμα, γιατί δεν πρόκειται για έργα που μόνο οραματίζεται κανείς, αλλά για έργα που κατασκευάζονται ή που ολοκληρώθηκαν. Δεν πρόκειται μόνο για παρεμβάσεις που σχεδιάζονται, αλλά για δράσεις που ήδη αποδίδουν τα θετικά τους αποτελέσματα.

Δε γίνεται συζήτηση για το αν η χώρα μας θα μπορέσει να πραγματοποιήσει τους Ολυμπιακούς Αγώνες, αλλά για πώς θα μπορέσουμε να πραγματοποιήσουμε τους καλύτερους Ολυμπιακούς Αγώνες που έγιναν ποτέ. Η Ελλάδα είναι ένα εργοτάξιο στο οποίο καθρεφτίζεται η συνολική προσπάθεια, η σταθερή θέληση, αλλά και οι δυνατότητες της Κυβέρνησης και των πολιτικών και κοινωνικών δυνάμεων της χώρας και ολόκληρου του ελληνικού λαού για δημιουργία και πρόοδο. Αυτό πρέπει να κάνουμε για να καλύψουμε τη διαφορά που μας χωρίζει από τις άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για να κερδίσουμε τη μάχη της ανταγωνιστικότητας και της παραγωγικότητας, της απασχόλησης και της μείωσης της ανεργίας, της αναδιανομής του εισοδήματος, για να αναπτύξουμε την ελληνική περιφέρεια και για να ξαναζωντανέψουμε τις αγροτικές περιοχές και την ύπαιθρο, για να συνεχίσουμε τον εκσυγχρονισμό της Δημόσιας Διοίκησης για την εξυπηρέτηση του πολίτη και για να πραγματοποιήσουμε την Ελλάδα της συνοχής και της κοινωνικής αλληλεγγύης.

Η προσπάθεια αυτή, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, χρειάζεται τη συμμετοχή όλων μας. Τα δικά της θετικά αποτελέσματα θα είναι για όλους εμάς και ιδιαίτερα για τις γενιές που έρχονται. Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης):** Το λόγο έχει ο κ. Αλέξανδρος Κοντός, ειδικός εισηγητής της Νέας Δημοκρατίας.

**ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΟΝΤΟΣ:** Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τα τελευταία χρόνια η Κυβέρνηση Σημίτη και σύσσωμο το οικονομικό της επιτελείο καθημερινώς βομβάρδιζαν την ελληνική γνώμη με την προβολή των δεικτών της οικονομίας, δεικτών που μιλούσαν για υψηλούς ρυθμούς αύξησης του ΑΕΠ, για αποκλιμάκωση του πληθωρισμού και για μείωση των ελλειμμάτων. Όμως τα στοιχεία του Προϋπολογισμού του 2003 έρχονται έστω και μετά την αποκάλυψη των τρικς από τη EUROSTAT για να καταρρίψουν τους μύθους. Δείχνουν ξεκάθαρα ότι η ελληνική οικονομία συνεχίζει να υποφέρει από χρόνια σύνδρομο και από διαρθρωτικές αδυναμίες. Επιβεβαιώθηκε αυτό που τα τελευταία χρόνια ζει στο πετσί του ο Έλληνας πολίτης. Δηλαδή τη μείωση των εισοδημάτων του, την ανεργία, τη συνεχή μείωση του κράτους-πρόνοιας και την αίσθηση της αβεβαιότητας για το μέλλον του.

Δυστυχώς, τον Έλληνα πολίτη δεν τον αγγίζουν οι προσαρμογές των αριθμών που γίνονται με τη βοήθεια της δημιουργι-

κής λογιστικής σε διδάκτορα της οποίας έχει ανακηρυχθεί ο κ. Χριστοδουλάκης. Και αυτό καθημερινά βλέπει την αποτελεσματικότητα της ελληνικής οικονομίας στο πορτοφόλι του που αδειάζει. Τα πραγματικά στοιχεία λένε άλλα. Λένε ότι η ελληνική οικονομία παραμένει η φτωχότερη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το κατά κεφαλήν εισόδημα των Ελλήνων προσδιορίζεται στο 67% του μέσου όρου των δεκαπέντε. Όσοι προσδοκούσαν οι οικονομίες μιας ζωής ή το εφάπαξ θα συνέδραμαν στις χαμηλές συντάξεις τους βλέπουν σήμερα να απαξιώνονται οι καταθέσεις τους στις τράπεζες.

Αυτό γιατί το επιτόκιο που παίρνουν δεν αντισταθμίζει τις απώλειες που είχε το κεφάλαιό τους, δεδομένου ότι η Κυβέρνηση δεν κατόρθωσε να τιθασεύσει τον πληθωρισμό ο ρυθμός του οποίου τρέχει με μια και πλέον μονάδα πάνω από το επίπεδο του επιτοκίου καταθέσεων. Δυσόμοια εκατομμύρια Έλληνες ζουν κάτω από το όριο της φτώχειας και πολλοί από αυτούς επενδύοντας στο όνειρο μιας καλύτερης ζωής μπήκαν στη Σοφοκλέους και βγήκαν απ αυτή έχοντας υποθηκεύσει ακόμη και το μέλλον των παιδιών τους.

Η ανεργία εκτινάχθηκε στα ύψη αφού η αγροτική πολιτική της Κυβέρνησης που διώχνει τους νέους από την ύπαιθρο αλλά και η έλλειψη μιας πραγματικής αναπτυξιακής πολιτικής όχι μόνο δεν δημιουργεί νέες θέσεις εργασίας αλλά απεναντίας οδηγεί μεγάλο αριθμό επιχειρήσεων σε διακοπή της λειτουργίας τους και σε μείωση των θέσεων εργασίας. Όλα αυτά έχουν σαν συνέπεια η χώρα μας να κατατάσσεται σήμερα στις πρώτες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης με την υψηλότερη ανεργία. Χιλιάδες αγρότες με τις καταστροφές και τα ληστρικά πανωτόκια είναι καταχρεωμένοι στην ΑΤΕ. Τα νοικοκυριά και οι επιχειρήσεις χρωστούν στις τράπεζες περίπου έξι φορές περισσότερα από ό,τι πριν έξι χρόνια.

Τα δάνεια από πιστωτικές κάρτες αυξήθηκαν κατά 51% τον τελευταίο χρόνο. Οι επιταγές και οι συναλλαγματικές κυκλοφορούν ακάλυπτες σε ολόένα και μεγαλύτερη έκταση. Αποτέλεσμα όλων αυτών αλλά και της κακής λειτουργίας του κράτους είναι το γεγονός ότι οι ελληνικές οικογένειες αναγκάζονται να δαπανούν τρεις φορές περισσότερα από ό,τι οι υπόλοιποι Ευρωπαίοι για παιδεία και υγεία.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα της ύφεσης της ελληνικής οικονομίας αποτελεί το γεγονός ότι σύμφωνα με στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος που δημοσιεύθηκαν χθες οι εξαγωγές παρουσιάζουν πτώση 11,3% σε σχέση με το 2001. Το δε έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών στο δεκάμηνο του 2002 αυξήθηκε κατά 10,5%. Αυτό σημαίνει συνεχή υποχώρηση της ανταγωνιστικότητας των ελληνικών προϊόντων, εκτοπισμός τους από τις ξένες αγορές αλλά και υποκατάστασή τους από εισαγόμενα προϊόντα στην αγορά.

Με τον Προϋπολογισμό του 2003 η Κυβέρνηση πέφτει σε προφανείς αντιφάσεις αφού από τη μια ο αρμόδιος Υπουργός επισείει τον κίνδυνο του χρέους κηρύσσοντας παράλληλα σταυροφορία για τη μείωσή του. Από την άλλη με βάση τον Προϋπολογισμό του 2003 δημιουργούνται όλες οι προϋποθέσεις για την αύξησή του αφού ανοίγεται παράθυρο σε χιλιάδες προσλήψεις στο δημόσιο αλλά και αφού πολλές δαπάνες αυξάνονται αδικαιολόγητα.

Οι πιστώσεις για νέες προσλήψεις το 2003 θα φτάσουν τα 25 εκατομμύρια ευρώ. Άλλωστε μόνο το 2002 έγιναν είκοσι έξι χιλιάδες νέες προσλήψεις τακτικών και έκτακτων δημοσίων υπαλλήλων οδηγώντας σε περαιτέρω διόγκωση του ελληνικού δημοσίου.

Όσον αφορά το δημόσιο χρέος της χώρας αυτό αντί να μειώνεται αυξάνεται ολοένα και περισσότερο, τόσο σε απόλυτα ποσά όσο και σαν ποσοστό του ΑΕΠ. Για φέτος εκφράζεται η πρόβλεψη ότι θα κλείσει στο 105,3%. Αυτό σημαίνει ότι όλη η παραγωγή της χώρας σε προϊόντα και υπηρεσίες ενός έτους αν διατεθεί για την κάλυψη του δημόσιου χρέους δεν θα είναι αρκετή, αλλά θα υπάρξει και υπόλοιπο.

Ζοφερή είναι η κατάσταση και στο χώρο των ΔΕΚΟ που προβλέπεται για το 2003 να αυξήσουν τον δανεισμό τους κατά 182% ενώ η αντίστοιχη αύξηση στους δημόσιους οργανισμούς θα είναι 40,63% και όλα αυτά παρά το γεγονός ότι ανακοινώθη-

καν πρόσφατα από το Υπουργείο τα νέα σχέδια εξυγίανσης των ΔΕΚΟ που αποτελούν φυσικούς χώρους για την υποθάληψη της αδιαφάνειας και της σπατάλης του δημοσίου χρήματος.

Δεύτερον ο Προϋπολογισμός του 2003 από τη μια θέτει ως στόχο τη μείωση του χρέους στο 100,2%. Όμως για να πραγματοποιηθεί αυτό προβλέπεται αύξηση του ΑΕΠ κατά 3,8%, πτώση της ανεργίας στο 9,1%, μείωση του πληθωρισμού στο 2,7% αλλά και έσοδα από αποκρατικοποιήσεις 3 δισεκατομμύρια ευρώ και εφόσον εισπραχθούν θα πάνε στην αποπληρωμή των χρεών. Από την άλλη πώς μπορούν να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις μιας ουσιαστικής ανάπτυξης για να πετύχουν οι στόχοι αυτοί και μάλιστα μέσα σε ένα αβέβαιο διεθνές οικονομικό περιβάλλον όταν για κάθε 100 ευρώ που θα ξοδεύονται μόνο τα 12 θα πάνε σε ανάπτυξη. Από τα υπόλοιπα 88 τα 74 πηγαίνουν στην εξυπηρέτηση του χρέους και στην καταβολή συντάξεων και μισθών και εισφορών για ασφάλιση και τα 14 ευρώ που απομένουν καλύπτουν τις λειτουργικές δαπάνες του κράτους.

Είναι χαρακτηριστικό ότι από το σύνολο των 69,8 δισεκατομμυρίων ευρώ του νέου Προϋπολογισμού, τα 51,6 δισεκατομμύρια κατευθύνονται σε αναχρηματοδότηση του χρέους, πληρωμή μισθών και κάλυψη ασφαλιστικών ταμείων. Άρα, τι απομένει για ανάπτυξη; Πρόκειται για τρεις μεγάλες περιοχές ανελαστικών δαπανών που παρά την πολυδιαφημιζόμενη δημοσιονομική εξυγίανση, κυριαρχούν στους λογαριασμούς του κράτους, αποστερούν πολύτιμους πόρους από την ανάπτυξη και καταδεικνύουν ότι η οικονομική πολιτική θα συνεχίσει να κυριαρχείται για χρόνια ακόμη από τα βάρη του παρελθόντος τα οποία την καθλώνουν σ' αυτόν τον άχαρο διαχειριστικό ρόλο, μη επιτρέποντας τις μεγάλες κινήσεις που έχουν ανάγκη η οικονομία, η χώρα και οι πολίτες της.

Τρίτον, πώς μπορεί να συνδυαστεί η ανάπτυξη και η σταθερότητα με την κοινωνική δικαιοσύνη, όταν περικοπώνται στον εν λόγω Προϋπολογισμό επενδυτικές δαπάνες κατά 1 δισεκατομμύριο ευρώ ή όταν οι προβλεπόμενες αυξήσεις στους μισθούς ίσα που αγγίζουν το 2,5%, με πληθωρισμό που ξεπερνά το 3,5%.

Επίσης, είναι χαρακτηριστικό ότι οι έμποροι και οι μικρομεσαίοι, οι οποίοι το 2001 και 2002 είδαν τα εισοδήματά τους να συρρικνώνονται δραματικά, λόγω της κρίσης του χρηματιστηρίου, της μείωσης των αγροτικών εισοδημάτων και της εξοντωτικής φορολόγησής τους, θα κληθούν και πάλι να σηκώσουν μεγάλο μέρος της φορολογίας, όπως και το 2002 με τη συνάφεια να το κλείσιμο των ανέλεγκτων χρήσεων, αφού τα φορολογικά έσοδα προηγούμενων ετών προβλέπεται το 2003 να είναι αυξημένα.

Όσον αφορά δε την πολυδιαφημιζόμενη από την Κυβέρνηση περιφερειακή ανάπτυξη, πώς θα μπορέσει να υλοποιηθεί αυτή, όταν σήμερα, σχεδόν τρία χρόνια μετά την έναρξη του Γ Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης, η συλλογική απορρόφηση μόλις και μετά βίας φτάνει στο 10,7%. Όπως καταλαβαίνετε, με αυτούς τους ρυθμούς είναι πολύ δύσκολο να απορροφηθούν πλήρως τα κονδύλια του Γ Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης, αφού πλέον ο χρόνος πιέζει ασφυκτικά.

Για παράδειγμα, η απορρόφηση του ΠΕΠ Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης μόλις και μετά βίας φτάνει το 6,3%. Είναι δε χαρακτηριστικό ότι τρία χρόνια μετά την έναρξη του Γ Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης, δεν έχουν ολοκληρωθεί ούτε καν οι μελέτες των έργων.

Σχετικά δε με την αυτοδιοίκηση, πρέπει να τονιστεί ότι σήμερα και οι δύο βαθμοί φυτοζωούν και υπολειτουργούν. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι δεν στηρίχθηκαν κυρίως οικονομικά, με το να μην τους αποδίδονται ακόμη και νομοθετημένοι πόροι του ν. 1828 που για τον α και μόνο βαθμό υπολογίζονται στα 1,3 τρισεκατομμύρια δραχμές.

Οι περισσότεροι μεγάλοι δήμοι είναι υπερχρεωμένοι και οι λεγόμενοι «καποδιστριακοί» αδυνατούν να ανταπεξέλθουν στις τρέχουσες υποχρεώσεις τους. Η προίκα του «ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑ» αποδείχθηκε κοροϊδία, αφού ακόμα και τώρα δεν αποδίδεται στους δήμους το υπόλοιπο 50%. Δόθηκαν αρμοδιότητες στον α βαθμό χωρίς παράλληλη μεταβίβαση ανάλογων πόρων. Η

Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση συμπίεστηκε μεταξύ του α βαθμού και της διορισμένης περιφέρειας, με αποτέλεσμα να μειώνονται συνεχώς οι αρμοδιότητές της. Όλα αποφασίζονται από τον περιφερειάρχη και μάλιστα χωρίς κανένα δημοκρατικό προγραμματισμό.

Όσον αφορά δε τον αναπτυξιακό νόμο, πρέπει να πούμε ότι τελικά δεν μπόρεσε –παρά τη διάθεση εκατομμυρίων ευρώ από το υστέρημα των Ελλήνων φορολογούμενων- να πετύχει την επιδιωκόμενη ανάπτυξη. Απόδειξη αυτού αποτελεί η Θράκη, η οποία παραμένει μια από τις πιο φτωχές περιοχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης, παρά το γεγονός ότι η οικονομική και βιομηχανική ανάπτυξη της απετέλεσε τον υπ' αριθμόν ένα στόχο του αναπτυξιακού νόμου.

Κατά συνέπεια, απαιτείται η άμεση αλλαγή του, με στόχο τον έλεγχο του φορέα της επένδυσης, την ενίσχυση των αρμοδιοτήτων της γνωμοδοτικής επιτροπής και τη μείωση των αντίστοιχων του περιφερειάρχη, την αξιολόγηση της συμμετοχής της κάθε επένδυσης στη γενικότερη οικονομική ανάπτυξη και την παρακολούθηση της υλοποίησης της επένδυσης, αλλά και τη μετέπειτα λειτουργία της υπαχθείσας στο νόμο οικονομικής μονάδας.

Βέβαια, είναι απαραίτητο να μπορούν να ενταχθούν στον αναπτυξιακό νόμο βιομηχανίες που δραστηριοποιούνται για περισσότερο από πέντε χρόνια, δεδομένου ότι με την ταχύτητα που τρέχουν οι τεχνολογικές εξελίξεις για να διατηρήσουν αυτές την ανταγωνιστικότητα των προϊόντων τους, πρέπει να προχωρήσουν σε επενδύσεις εκσυγχρονισμού.

Η Κυβέρνηση επιχειρεί να σβήσει τις πυρκαγιές που άναψε η πολιτική της των προηγούμενων ετών και παρ' ότι οι μικρομεσαίοι και οι αγρότες της έστειλαν εκλογικό μήνυμα - καταπάλτη στις πρόσφατες εκλογές για την αυτοδιοίκηση, η ίδια συνεχίζει να αδιαφορεί για τη λήψη ουσιαστικών μέτρων στήριξης των εκατομμυρίων Ελλήνων αγροτών.

Τα μέτρα που συμπεριέλαβε η Κυβέρνηση στον Προϋπολογισμό για την ενίσχυση του αγροτικού τομέα, δεν είναι θησαυρός, αλλά άνθρακας.

Σύμφωνα με τον Προϋπολογισμό οι οικονομικές ενισχύσεις στη γεωργία αυξάνονται κατά 12,6%. Αυτό, όμως, είναι καθαρά παραπλανητικό για δυο λόγους:

Πρώτον, διότι συγκρίνονται δύο στοιχεία ανόμοια μεταξύ τους, αφού το 12,6% προκύπτει από τη σύγκριση του προϋπολογιζόμενου ποσού του 2003 με το ποσό της εκτίμησης της πραγματοποιήσεως του 2002 και όχι με τον προϋπολογισθέν του 2002, όπως θα έπρεπε. Αν συγκρίνουμε, λοιπόν, όμοια στοιχεία θα δούμε ότι η φαινομενική αύξηση ανέρχεται στο 9,9%.

Δεύτερον, από το γεγονός ότι το 60% περίπου της αύξησης αυτής προβλέπεται ότι θα προέλθει από το Γεωργικό Ταμείο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τον τομέα των εγγυήσεων, το δε υπόλοιπο από αύξηση της ενίσχυσης του Ο.Γ.Α..

Στην ουσία, λοιπόν, η Κυβέρνηση παραπλανά τους αγρότες και με το νέο Προϋπολογισμό, αφού οι ενισχύσεις από εθνικούς πόρους για διαρθρωτικές παρεμβάσεις όχι μόνο δεν αυξάνονται αλλά μειώνονται. Το μόνο που προκύπτει, λοιπόν, είναι πως τα όποια οφέλη θα προέλθουν μόνο από κονδύλια της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Όμως, και αυτό είναι αναληθές, αφού με βάση όλα τα μέχρι στιγμής δεδομένα μέσα στο 2003 δεν πρόκειται να υπάρξει καμία ουσιαστική μεταβολή στις κοινές οργανώσεις της αγοράς βασικών αγροτικών μας προϊόντων, ούτε να ισχύσει καμία αναθεώρηση της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής. Αρα, συνάγεται το συμπέρασμα ότι δεν θα υπάρξει και αύξηση των κοινωνικών ενισχύσεων και επιδοτήσεων, όπως επαγγέλλεται ο Προϋπολογισμός του 2003.

Εάν, λοιπόν, και του χρόνου έχουμε την ίδια απορρόφηση κοινωνικών ενισχύσεων και επιδοτήσεων με τη φετινή χρονιά, κάτι που είναι πολύ πιθανό, τότε οι συνολικές ενισχύσεις στη γεωργία το 2003 όχι μόνο δεν θα αυξηθούν αλλά θα μειωθούν σε σταθερές αποπληθωρισμένες τιμές.

Εκεί, όμως, που αποδεικνύεται ότι για άλλη μια φορά η Κυβέρνηση γυρίζει την πλάτη στους αγρότες είναι με το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων του Υπουργείου Γεωργίας, όπου έρχεται να αποδείξει πως αφενός μεν δεν δείχνει καμία

πρόθεση στήριξης του αγροτικού τομέα και αφετέρου ότι ακόμη και τα περιορισμένα κονδύλια που δεσμεύει δεν έχει την ικανότητα να τα απορροφήσει.

Συγκεκριμένα, οι προϋπολογισθείσες πιστώσεις του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων του Υπουργείου Γεωργίας για το 2003 είναι μειωμένες κατά 23,8% σε σχέση με το 2002. Το ποσό μάλιστα που αναγράφεται στο σχετικό πίνακα είναι το χαμηλότερο της τελευταίας δεκαετίας. Προκαλεί δε ιδιαίτερη εντύπωση η περιορισμένη απορρόφηση των πιστώσεων του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων του Υπουργείου Γεωργίας. Η εν λόγω απορρόφηση το 2001 έφθασε στο σύνολό της μόλις το 49%. Και στα πλαίσια αυτά η απορρόφηση για τα προγράμματα γεωργίας περιορίστηκε μόλις στο 42,8%. Κάτι ανάλογο προβλέπεται και για το 2002, δεδομένου ότι η εκτίμηση της πραγματοποιήσεως, που κατά κανόνα είναι αυξημένη έναντι της τελικής πραγματοποίησης φθάνει στο σύνολο μόλις στο 60%. Αυτό, όμως, δεν είναι ενδεικτικό της αδυναμίας του Υπουργείου Γεωργίας να προγραμματίσει και να προωθήσει έργα, που είναι απαραίτητα για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής γεωργίας και δεν είναι ενδεικτικό της διάλυσης των υπηρεσιών του;

Επίσης, είναι σημαντικό το γεγονός ότι ενώ η ελληνική γεωργία αντιμετωπίζει σωρεία προβλημάτων η συμμετοχή του τακτικού προϋπολογισμού του Υπουργείου Γεωργίας στο συνολικό Τακτικό Προϋπολογισμό του Κράτους παραμένει, σε σχέση με το 2002, σχεδόν στάσιμη, ενώ υπολείπεται σημαντικά των ετών 1998 και 1999.

Όσο δε για τη συμμετοχή του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων του Υπουργείου Γεωργίας στο συνολικό πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων σε σχέση με το 1999, πρέπει να σημειωθεί ότι μειώνεται περίπου στο μισό. Η έλλειψη ενδιαφέροντος της Κυβέρνησης για τους αγρότες φαίνεται, όμως, καθαρά και από τη δαπάνη που υπάρχει στο σχετικό κονδύλι του Προϋπολογισμού για τον ΕΛΓΑ. Προκαλεί έκπληξη το γεγονός ότι, αφού είναι γνωστό ότι το 2002 υπέστη σημαντικές ζημιές η αγροτική παραγωγή -τις μεγαλύτερες των τελευταίων δέκα ετών- από τα δυσμενή καιρικά φαινόμενα, μεγάλο μέρος των οποίων πρέπει να καλύψει ο ΕΛΓΑ το 2003, ο Προϋπολογισμός προβλέπει επιχορήγηση του Οργανισμού για το 2003 μόνο με 10 εκατομμύρια ευρώ, ποσό που είναι κατά πολύ μικρότερο των πραγματικών αναγκών. Ή, λοιπόν, ο ΕΛΓΑ θα καταφύγει σε νέο δανεισμό ή ένα μέρος των δαπανών του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων του Υπουργείου Γεωργίας δεν θα διατεθεί για την ανάπτυξη της ελληνικής υπαίθρου αλλά για την κάλυψη των ζημιών.

Και όλα αυτά γιατί; Παρά την πρόταση της Νέας Δημοκρατίας η Κυβέρνηση αρνήθηκε να περιληφθεί στο νομοσχέδιο για την ασφαλιστική κάλυψη της αγροτικής δραστηριότητας συγκεκριμένη πρόβλεψη για ουσιαστική κρατική επιχορήγηση του ΕΛΓΑ.

Όσον αφορά την πρόσφατη απόφαση της Κοπεγχάγης για τη διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τις δέκα νέες χώρες, πρέπει να επισημανθεί ότι πολιτικά η διεύρυνση αυτή αποτελεί ένα σημαντικό σταθμό στην ιστορία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Πρέπει να τονισθεί ότι η ένταξη της Κύπρου αποτελεί υλοποίηση ενός μείζονος εθνικού στόχου που όλοι είχαν τη συμβολή τους στην επίτευξή του. Όμως, από πλευράς αγροτικής οικονομίας οι αποφάσεις της Συνόδου Κορυφής επιβεβαίωσαν δυστυχώς το χειρότερο, ότι δηλαδή οι Ευρωπαίοι αγρότες και φυσικά οι Έλληνες θα επιβαρυνθούν ένα σημαντικό μέρος των χρηματοδοτήσεων προς τις νέες χώρες εξαιτίας της άρνησης των μεγάλων πλούσιων χωρών-μελών να προχωρήσουν σε ουσιαστική αύξηση των κοινωνικών δαπανών.

Είναι σαφές ότι οι Έλληνες παραγωγοί θα δεχθούν ένα ισχυρό πλήγμα από τις δυσμενείς αυτές αποφάσεις. Και αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι ο Πρωθυπουργός, παρότι του το είχαμε έγκαιρα επισημάνει, δεν διαπραγματεύτηκε δυναμικά και δεν έδωσε τη μάχη για τη στήριξη της ελληνικής γεωργίας. Είναι δε βέβαιο ότι η θεσμοθέτηση της λιτότητας στο γεωργικό τομέα δημιουργεί αρνητικότερες προοπτικές για το μέλλον, αφού μέσα στα επόμενα χρόνια, μέχρι το 2006, πρόκειται να γίνει η

αναθεώρηση των αγορών σημαντικών αγροτικών μας προϊόντων, όπως το ελαιόλαδο, το βαμβάκι, τα οπωροκηπευτικά και ο καπνός, τις επιδοτήσεις των οποίων ο κ. Σημίτης δεν φρόντισε να διασφαλίσει.

Μπορούμε, λοιπόν, μετά απ' αυτά να λέμε ότι με βάση τον Προϋπολογισμό του 2003, αλλά και τη γενικότερη αγροτική πολιτική, ο αγροτικός τομέας συμπεριλαμβάνεται στη σφαίρα των ενδιαφερόντων της σημερινής Κυβέρνησης; Πάντως είναι βέβαιο ότι ο προϋπολογισμός μιας χώρας με τόσο μεγάλο δημόσιο χρέος, με υπέρογκες ανελαστικές και αντανάπτυξιακές δαπάνες, δεν μπορεί να εγγυηθεί καμία κοινωνική σύγκλιση.

Ο εν λόγω Προϋπολογισμός θέτει σημαντικά ζητήματα, αλλά και δημιουργεί ουσιαστικά και αναπάντητα ερωτήματα:

Πώς θα δημιουργηθεί πολιτική απασχόλησης που θα είναι αποτελεσματική;

Πώς θα εξασφαλισθούν οι πόροι για να μετασχηματιστεί ποιοτικά η ελληνική γεωργία;

Πώς θα εξασφαλισθεί το κράτος πρόνοιας που θα εξαλείφει όσο μπορεί τις υπάρχουσες ανισότητες;

Πώς θα διαφυλαχθεί το βιοτικό επίπεδο που εξασφαλίζεται με τόσους κόπους από τις συνεχώς αυξανόμενες ανάγκες για οικογενειακές δαπάνες για την υγεία και την παιδεία;

Για όλα αυτά δεν δίνετε καμία λύση. Όμως, αυτά είναι τα ζητήματα που ταλανίζουν την ελληνική οικογένεια, που ταλανίζουν την ελληνική οικονομία. Ο Έλληνας μισθωτός, διαβάζοντας ή μαθαίνοντας κάθε χρόνο το τι περιλαμβάνει ο προϋπολογισμός, ελπίζει πως τον επόμενο χρόνο με το νέο προϋπολογισμό δεν θα είναι αυτός που θα σηκώσει στις πλάτες του το κύριο βάρος. Όμως, κάθε χρόνο διαψεύδεται και απελπίζεται. Ο εργαζόμενος ακούει για αυξήσεις στις δαπάνες, για υγεία και περίθαλψη, αυξήσεις για παιδεία, αλλά παράλληλα αναλογίζεται ότι πληρώνει όλο και περισσότερα για φροντιστήρια και βιβλία των παιδιών του, πληρώνει για να βρει τον καλό γιατρό ή να μην περιμένει στα δημόσια νοσοκομεία να κάνει μία εξέταση ή μια εγχείριση. Είναι βέβαιο ότι οι αριθμοί μόνοι τους δεν επαρκούν για να δημιουργήσουν μια ευχάριστη και ευοίωνη καθημερινότητα για τον αγρότη, για τον επαγγελματία, το μισθωτό, το μικρομεσαίο επιχειρηματία. Χρειάζεται τολμή και πράξεις και δυστυχώς αυτός ο Προϋπολογισμός και αυτοί που τον συνέταξαν για άλλη μια φορά αποδεικνύεται ότι και άτολμοι είναι, αλλά και υπολείπονται των προσδοκιών του ελληνικού λαού.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής):** Ο κ. Χρήστος Σμυρλής-Λιακατάς εκ μέρους του ΠΑΣΟΚ ως ειδικός εισηγητής έχει το λόγο.

**ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΜΥΡΛΗΣ-ΛΙΑΚΑΤΑΣ:** Αγαπητοί συνάδελφοι, ο Προϋπολογισμός του 2003 κατατίθεται σε μία περίοδο, η οποία χαρακτηρίζεται διεθνώς από χαμηλούς ρυθμούς ανάπτυξης και γενικευμένη αβεβαιότητα. Τα γεγονότα της 11ης Σεπτεμβρίου επέτειναν την ύφεση στην παγκόσμια οικονομία, ενώ το ενδεχόμενο πολέμου στο Ιράκ εξακολουθεί να επηρεάζει αρνητικά τις αγορές και τις οικονομίες των ανεπτυγμένων χωρών, όπως στη Γερμανία όπου οι ρυθμοί ανάπτυξης είναι πολύ χαμηλοί.

Απόρροια της κατάστασης αυτής είναι ότι από πολλές πλευρές ακούγονται φωνές για πιο ελαστική ερμηνεία ακόμη και του Συμφώνου για τη Σταθερότητα και Ανάπτυξη.

Τα δημοσιονομικά προβλήματα έχουν αγγίξει αρκετές χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ορισμένες από τις οποίες εμφανίζουν στους προϋπολογισμούς τους ελλείμματα που υπερβαίνουν τα ανώτατα οριζόμενα από τη Συμφωνία του Μάαστριχ.

Με τον Προϋπολογισμό του 2003, τον οποίο έχω την τιμή να εισηγούμαι, εξασφαλίζουμε, κατά την άποψή μου, τη συνέχιση της αναπτυξιακής πορείας, σταθερά προσηλωμένοι στους στόχους μας για σταθερότητα στην οικονομία, για την αύξηση της ευημερίας, για τη μείωση των ανισοτήτων, για μία ισχυρή Ελλάδα.

Η ελληνική οικονομία εξακολουθεί να βρίσκεται σε μια πορεία πραγματικής σύγκλισης από το 1996 και μέχρι σήμερα, αφού εξακολουθεί να αναπτύσσεται με ετήσιους ρυθμούς που υπερβαίνουν σημαντικά το μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το

2001 ήταν, μετά την Ιρλανδία, η δεύτερη ταχύτερα αναπτυσσόμενη χώρα, ενώ το 2002 παρουσίασε τον υψηλότερο ρυθμό ανάπτυξης, 3,8%. Σύμφωνα δε και με τις τελευταίες εκτιμήσεις του ΟΑΣΑ ο ρυθμός ανάπτυξης θα συνεχιστεί και το 2003 στα ίδια επίπεδα.

Αξίζει να σημειώσω ότι ο δείκτης για την παραγωγικότητα της εργασίας έχει φθάσει στο 85% του μέσου όρου των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ξεκινώντας από το 73% στις αρχές του 1993. Εξάλλου, σύμφωνα με το αναθεωρημένο Πρόγραμμα Σταθερότητας 2002-2006, ο ρυθμός ανάπτυξης θα εξακολουθήσει να κινείται σε πολύ υψηλότερα επίπεδα σε σχέση με το μέσο όρο των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι ρυθμοί έχουν ιδιαίτερη σημασία αφού θα βρίσκονται κοντά στο 4%, παρά το γεγονός ότι θα έχουν ολοκληρωθεί τα ολυμπιακά έργα.

Το δημοσιονομικό αποτέλεσμα, από έλλειμμα 0,4% το 2004 θα μετατραπεί σε πλεόνασμα 0,1% το 2005 και 0,6% το 2006. Το πλεόνασμα θα προκύψει από την ελάφρυνση που θα δεχθεί το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων μετά την ολοκλήρωση των ολυμπιακών έργων και υπολογίζεται ότι στο διάστημα 2001-2004 το ετήσιο κόστος για τα ολυμπιακά έργα -και αξίζει να το σημειώσουμε αυτό- φθάνει το 1% του ΑΕΠ.

Το δημόσιο χρέος σαν ποσοστό του ΑΕΠ το 2003 αναμένεται να μειωθεί στο 100,2%, με περαιτέρω μείωση τα επόμενα έτη 96,1% περίπου το 2004, 92% το 2005 και 88% το 2006.

Οι ακαθάριστες επενδύσεις παγίου κεφαλαίου στο δημόσιο τομέα, σαν ποσοστό του Ακαθάριστου Εθνικού Προϊόντος, το 2003 θα φθάσουν το 4%, πολύ υψηλότερο από το 2,3% του μέσου όρου των δεκαπέντε χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αγαπητοί συνάδελφοι της Αντιπολίτευσης.

Σε απόλυτο μέγεθος, το 2003 το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων για προγράμματα που χρηματοδοτούνται μόνο από εθνικούς πόρους εκτιμάται ότι θα ανέλθει σε 2.263 εκατομμύρια ευρώ και αφορούν τις επενδυτικές δραστηριότητες των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, τις επιχορηγήσεις για ιδιωτικές επενδύσεις, τις αποκαταστάσεις από σεισμούς και άλλες καταστροφές, τα προγράμματα κατάρτισης του ΟΑΕΔ και τα έργα υποδομών των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004. Μέσω δε του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων χρηματοδοτούνται τα μεγάλα έργα: ΠΑΘΕ, Μετρό Αθηνών, Εγνατία Οδός, μεγάλα λιμενικά έργα, αεροδρόμια, οδικό δίκτυο.

Για το 2003 προβλέπεται να διατεθούν για τους πιο πάνω σκοπούς 1.766 εκατομμύρια ευρώ, ήτοι 19,8% του συνολικού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων. Στα πιο πάνω έργα πρέπει να προσθέσουμε πιστώσεις 170 εκατομμυρίων ευρώ, αύξηση 22,3% σε σχέση με το 2002 για εγγειοβελτιωτικά και αντιπλημμυρικά έργα της περιφέρειας, φράγματα και διευθετήσεις χειμάρρων.

Τα κονδύλια του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων που θα καταυθύνονται για την έρευνα, την τεχνολογία και επιχορηγήσεις σε ενδιαμέσους φορείς είναι αυξημένα κατά 14,9%. Σημαντικές είναι οι αυξήσεις που διατίθενται για τους τομείς: υγείας 8,7%, για τον πολιτισμό 9,6%, ενώ δαπάνες από το πρόγραμμα για την παιδεία αντιπροσωπεύουν το 8% του όλου προγράμματος, σημαντικά αυξημένες έναντι του 2002, 2,3% επί πλέον.

Το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων αποτελεί τη βασική πηγή χρηματοδότησης των έργων που εκτελούνται για τη διοργάνωση των Ολυμπιακών Αγώνων και αναμένεται να ανέλθουν στα 1.300 εκατομμύρια ευρώ το 2003. Οι σημαντικές δε μακροοικονομικές επιδόσεις της ελληνικής οικονομίας, οφείλονται αγαπητοί συνάδελφοι, στις επιδράσεις τόσο του Β Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης, που δεν πρέπει να το ξεχνάμε, όσο και του Γ Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης, που βρίσκεται σε εξέλιξη, τη δημοσιονομική σταθερότητα, τις διαρθρωτικές αλλαγές που συντελούνται στην οικονομία μας, τις υποδομές, τις δομές της οικονομίας που αλλάζουμε και την κάνουν πιο αποδοτική.

Στο σημείο αυτό θα μου επιτρέψετε να παρατηρήσω, τόσο σε σχέση με το πρόγραμμα χρηματοδότησης όσο και την υλοποίηση των ολυμπιακών έργων, ότι εκτελούνται κανονικά, μέσα στα προβλεπόμενα χρονικά όρια. Οι αγώνες θα γίνουν και θα είναι οι καλύτεροι που έχουν γίνει, τόσο από άποψη άψογης

οργάνωσης και λειτουργίας, όσο και οικονομικής επιτυχίας. Σύμφωνα δε με πρόσφατη μελέτη του ΙΟΒΕ τονίζεται ότι θα ωφεληθούν σημαντικά από τους Ολυμπιακούς Αγώνες οι τομείς των κατασκευών, τηλεπικοινωνιών, μεταφορών, αλλά και οι υπηρεσίες.

Στην ίδια μελέτη προβλέπεται ότι θα δημιουργηθούν περίπου εκατόν πενήντα χιλιάδες νέες θέσεις εργασίας, ενώ τα έσοδα του δημοσίου θα αυξηθούν κατά 1,3 δισεκατομμύρια δολάρια από τη διοργάνωσή τους. Σύμφωνα δε και με ανάλογη μελέτη του ΚΕΠΕ, η συνολική οικονομική δραστηριότητα, όπως εκφράζεται με το ΑΕΠ, ενισχύεται καθ' όλη την περίοδο μέχρι το 2010. Η ανεργία από το 1999 και μετά ακολουθεί, αγαπητοί συνάδελφοι της Αντιπολίτευσης, όσο και αν δεν θέλετε να το παραδεχθείτε, μια πτωτική πορεία, από το 12% το 1999 σε 10,5% το 2001.

Από τη λειτουργία δε του Γ Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης αναμένεται να δημιουργηθούν ή να διατηρηθούν εκατόν εξήντα χιλιάδες θέσεις εργασίας. Με την εμπειρία που αποκτήσαμε από το Β Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης σήμερα βρισκόμαστε σε θέση, ένα χρόνο από την έναρξη του πρώτου έργου, σε επιχειρησιακό πρόγραμμα του Γ Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης να διαπιστώσουμε ότι το 75% του συνολικού προϋπολογισμού του Γ Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης έχει ενεργοποιηθεί με τη δημοσιοποίηση των σχετικών προσκλήσεων προς τους τελικούς δικαιούχους, ενώ στα επιχειρησιακά προγράμματα του Γ Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης έχουν ενταχθεί πάνω από επτάμισι χιλιάδες έργα δράσης προϋπολογισμού δημόσιας δαπάνης 14,4 δισεκατομμυρίων ευρώ, ποσό που αντιστοιχεί στο 45% του συνολικού προϋπολογισμού του Γ Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης. Δηλαδή πάνω από τα 2/5 του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης έχουν ήδη έγκριση χρηματοδότησης και υλοποίησης.

Επιπρόσθετα, έχουν αναληφθεί οι νομικές δεσμεύσεις για έργα και δράσεις προϋπολογισμού 7,9 δισεκατομμυρίων ευρώ, ποσό που αντιστοιχεί στο 25% του συνολικού προϋπολογισμού του Γ Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης.

Η θετική αυτή πορεία υλοποίησης του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης επιτρέπει να ισχυριζόμαστε, αγαπητοί συνάδελφοι, ότι θα πετύχουμε τους στόχους μας για περιφερειακή ανάπτυξη, αύξηση της απασχόλησης, βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας και των επιχειρήσεων και εν τέλει καλύτερευση της ποιότητας ζωής του πολίτη.

Ποιοι είναι όμως οι παράγοντες που διασφαλίζουν τη συνέχιση της αναπτυξιακής πορείας της ελληνικής οικονομίας; Η γρήγορη ανάπτυξη είναι αναγκαία και ικανή προϋπόθεση για κοινωνικούς προϋπολογισμούς και μείωση του δημόσιου χρέους. Αυτό ας μην το ξεχνάμε. Παράγοντες που μπορούν να συμβάλουν είναι:

Το επενδυτικό πρόγραμμα που τώρα υλοποιείται και που θα αυξήσει την παραγωγική ικανότητα της χώρας. Η τέλεση των Ολυμπιακών Αγώνων, οι οποίοι θα δώσουν θετικά αποτελέσματα με μακροχρόνιες επιπτώσεις. Η συμβολή των ξένων επενδύσεων και των εξαγωγών στην ανάπτυξη. Η εξωστρέφεια της ελληνικής οικονομίας δημιουργεί θετικές επιπτώσεις. Η θέση μας στα Βαλκάνια που αναμένεται μελλοντικά να ευνοήσει την ελληνική οικονομία. Η πιθανή διευθέτηση των διαφορών μας με την Τουρκία, ας μην το ξεχνάμε, μπορεί να έχει ευεργετικές επιπτώσεις στην οικονομία των δύο χωρών, αφού αγαπητοί συνάδελφοι, το μέρισμα ειρήνης θα είναι η μείωση των εξοπλισμών. Τέλος, από τη μείωση του χρέους θα απελευθερωθούν σημαντικοί πόροι.

Η Κυβέρνησή μας δίνει ιδιαίτερη έμφαση στην περιφερειακή ανάπτυξη και είναι χαρακτηριστικό ότι το 80% του συνολικού αναπτυξιακού προγράμματος από το Γ Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης θα διατεθεί για την ανάπτυξη της ελληνικής περιφέρειας. Σύμφωνα δε με τα στοιχεία της EUROSTAT, που τη θυμάται η Αντιπολίτευση όταν θέλει, πριν δέκα χρόνια η Ελλάδα βρισκόταν στο 60% του μέσου όρου του βιοτικού επιπέδου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σήμερα βρίσκεται στο 71% με διαπιστωμένη την έντονη ανοδική τάση. Το 2006 εκτιμούμε ότι το ποσοστό αυτό θα αγγίξει το 80% και στο τέλος της δεκαετίας το 90%. Όμως εδώ θα πρέπει να επισημάνω –και ας το παραδεχθούμε–

ότι υπάρχουν κραυγαλέες διαφορές από περιφέρεια σε περιφέρεια, με τις περιφέρειες Ηπείρου, Δυτικής Ελλάδας, που είναι η δική μου περιφέρεια, και Πελοποννήσου να βρίσκονται κοντά στο 51% έως 55% του αντίστοιχου μέσου όρου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Είναι προφανές ότι οι περιφέρειες αυτές θα πρέπει να τύχουν καλύτερης υποστήριξης, κύριε Υπουργέ –είναι ο κ. Πάχτας εδώ και οφείλω να του το θυμίσω– με την αύξηση δράσεων και πόρων, για να επιταχυνθεί η αυξητική τάση.

Το 2003 τα χρηματοδοτούμενα έργα των περιφερειών από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων αυξάνονται από 482 εκατομμύρια ευρώ σε 743 εκατομμύρια ευρώ. Έχουμε δηλαδή μια αύξηση 54,1%.

Πέρα από τα έργα που εντάσσονται στα περιφερειακά προγράμματα θα πρέπει να προσθέσουμε τα έργα που εκτελούνται σε νομαρχιακό επίπεδο. Το συνολικό ύψος των έργων της κατηγορίας αυτής προβλέπεται να ανέλθει το 2003 στα 900 εκατομμύρια ευρώ. Η χρηματοδότηση των περιφερειακών και νομαρχιακών προγραμμάτων και έργων για το 2003 προβλέπεται να ανέλθει στα 1.643 εκατομμύρια ευρώ. Αντιστοιχούν αυτά, αγαπητοί συνάδελφοι, σε 18,4% του συνολικού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων.

Τόσο τα στοιχεία που παρέθεσα πιο πάνω όσο και από τον τρόπο με τον οποίο έχει σχεδιαστεί το Γ Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης διαφαίνεται σαφέστατα η προτεραιότητα που δίνει η Κυβέρνησή μας στην ισόρροπη περιφερειακή ανάπτυξη όσο και αν αμφισβητούν οι ομιλητές και οι συνάδελφοι της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης.

Χαρακτηριστικά στοιχεία της ισόρροπης περιφερειακής ανάπτυξης είναι:

1) Τα έργα μεγάλης κλίμακας με διαπεριφερειακό ή εθνικό χαρακτήρα. Ποια είναι αυτά; Είναι η ζεύξη Ρίου-Αντιρρίου –εμείς την καμαρώνουμε κάθε μέρα που περνάμε απ' αυτό το κομμάτι– η Εγνατία Οδός, ο δυτικός άξονας, η Ιόνια Οδός, οι κάθετοι οδικοί άξονες που συνδέουν την Εγνατία Οδό με την εθνική οδό Αθήνας – Θεσσαλονίκης και τόσα άλλα.

2) Οι σημαντικοί πόροι για έργα και παρεμβάσεις περιφερειακής εμβέλειας, 3) η ενίσχυση των μειονεκτικών, ορεινών και νησιωτικών περιοχών, 4) τα προγράμματα ολοκληρωμένης ανάπτυξης της υπαίθρου, 5) τα προγράμματα που στοχεύουν στη στήριξη της επιχειρηματικότητας και 6) η δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης.

Αγαπητοί συνάδελφοι, σύμφωνα με τα στοιχεία της EUROSTAT στη χώρα μας τα τελευταία χρόνια καταγράφεται σαφέστατα μια τάση μείωσης των περιφερειακών ανισοτήτων. Διαπιστώνεται ότι οι ανισότητες ανάμεσα σε διάφορες περιφέρειες της Ελλάδας, δηλαδή μεταξύ Αττικής και Ηπείρου είναι συγκριτικά χαμηλότερες από αντίστοιχες στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Παραδείγματος χάρι, βόρεια με νότια Ιταλία, ανατολική με δυτική Γερμανία.

Μια ακόμα σημαντική εξέλιξη είναι ότι έχει ανατραπεί η εικόνα όπου τα δύο μεγάλα οικονομικά κέντρα Αθήνα και Θεσσαλονίκη συγκέντρωναν τις κύριες αναπτυξιακές δυνάμεις. Σήμερα έχουμε Πάτρα, Ηράκλειο, Λάρισα, Γιάννινα, Καβάλα, Βόλο, Σέρρες και τόσες άλλες πόλεις που είναι πλέον αστικά κέντρα.

**ΑΓΓΕΛΟΣ ΤΖΕΚΗΣ:** Ναι, αλλά η ύπαιθρος τι κάνει;

**ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΜΥΡΛΗΣ-ΛΙΑΚΑΤΑΣ:** Ποιοι είναι όμως οι παράγοντες που επηρεάζουν σήμερα την περιφερειακή ανάπτυξη και πώς μπορεί να επιτευχθεί μια βιώσιμη ανάπτυξη σε επίπεδο περιφέρειας;

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ:** Τα ολυμπιακά στο Βόλο βούλιαξαν.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής):** Μη διακόπτετε, κύριε συνάδελφε.

**ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΜΥΡΛΗΣ-ΛΙΑΚΑΤΑΣ:** Μη βιάζεσθε, αγαπητέ συνάδελφε της Αριστεράς.

Η περιφερειακή ανάπτυξη έχει άμεση σχέση και συνάρτηση με τη γεωγραφία, τους φυσικούς πόρους, το ανθρώπινο δυναμικό, τις υποδομές, την τεχνολογία και την αγορά. Η παράθεση των συντελεστών δεν είναι καθόλου τυχαία. Ιστορικά ο ένας συντελεστής διαδέχεται τον άλλο. Η γεωγραφία ήταν καθοριστικής σημασίας αναπτυξιακός συντελεστής τον 15ο αιώνα. Η

εποχή των ανακαλύψεων ανέδειξε τους φυσικούς πόρους και το ανθρώπινο δυναμικό. Στην εποχή μας οι υποδομές, η τεχνολογία και οι αγορές είναι συνθήκες αναγκαίες για τη νέα οικονομία. Η περιφερειακή ανάπτυξη την εποχή μας δεν πηγαίνει εκεί που θέλουμε ούτε καν εκεί που πρέπει. Στοιχεία της παγκόσμιας τράπεζας και άλλων οικονομικών οργανισμών το αποδεικνύουν καθημερινά. Η αναδιανομή του πλούτου και η ανάπτυξη γίνεται όλο και πιο άνιση. Η ανάπτυξη παρουσιάζει τάσεις συγκεντρωτικές, όπως και η συσσώρευση κεφαλαίου και τεχνολογίας. Διότι κατά τη γνώμη μου η περιφερειακή ανάπτυξη δεν είναι μόνο θέμα πολιτικής βούλησης και θέλησης είναι πρωτίστως θέμα ορθολογικών επιλογών, οι οποίες πρέπει να ανταποκρίνονται στις πραγματικές οικονομικές ανάγκες όπως αυτές θα αναδεικνύονται από την αγορά προϊόντων και υπηρεσιών.

Ο Γκαλμπραίθ έλεγε ότι η ανάπτυξη ακολουθεί τη λογική της βιολογικής εξέλιξης, δεν ενηλικιώνεται χωρίς να περάσει πρώτα τα δύσκολα χρόνια της εφηβείας. Με άλλα λόγια, πολύ πριν αποκτήσουμε βιώσιμη περιφερειακή ανάπτυξη –είμαι της περιφέρειας Βουλευτής, δεν είμαι της Αθήνας–...

**ΑΓΓΕΛΟΣ ΤΖΕΚΗΣ:** Το ΠΑΣΟΚ αυτήν την περίοδο την πέρασε.

**ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΜΥΡΛΗΣ-ΛΙΑΚΑΤΑΣ:** ...πρέπει να δημιουργήσουμε προϋποθέσεις γι' αυτή. Αυτό ακριβώς κάναμε, αγαπητοί συνάδελφοι. Το 80% του Γ Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης -και ως το αμφισβητείτε- θα επενδυθεί εκτός Αθηνών. Στην εποχή της ΟΝΕ των ενοποιημένων αγορών και της παγκοσμιοποίησης η βιώσιμη περιφερειακή ανάπτυξη έχει προοπτική μόνο σαν συμπληρωματική ανάπτυξη σ' ένα πλαίσιο εθνικό και ηπειρωτικό. Η βιώσιμη ανάπτυξη σημαίνει κερδοφόρα ανάπτυξη. Το απόλυτο κριτήριο για τη δημιουργία βιώσιμης περιφερειακής ανάπτυξης στον τόπο μας πρέπει να είναι η προβολή συγκριτικών αναπτυξιακών πλεονεκτημάτων που διαφοροποιούν τα ελληνικά προϊόντα απ' αυτά που παράγουν άλλες οικονομίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Συμπέρασμα. Η περιφερειακή ανάπτυξη και αυτό διαφαίνεται στον Προϋπολογισμό που έχει κατατεθεί είναι κάτι που δεν απονέμεται ή χαρίζεται. Η περιφερειακή ανάπτυξη είναι κάτι που κερδίζεται στις ντόπιες και διεθνείς αγορές. Το καίριο ερώτημα για την περιφερειακή ανάπτυξη είναι: Τι μπορούμε να παράγουμε; Τι είδους προϊόντα; Θα είναι ανταγωνιστικά; Θα είναι καλής ποιότητας; Θα έχουν προστιθέμενη, όχι μόνο για την ελληνική αγορά, αγαπητοί συνάδελφοι, αλλά για την ευρωπαϊκή και την παγκόσμια αγορά.

Θέλω εδώ να κάνω δύο παρατηρήσεις, κυρίως προς την πλευρά της Αξιοματικής Αντιπολίτευσης.

Πρώτον, τα στοιχεία που επικαλείσθε για να δείξετε την ανισότητα μεταξύ κέντρου και περιφέρειας και τη δήθεν εγκατάλειψη της υπαίθρου, είναι το λιγότερο παραπλανητικά και θα έλεγα μερικές φορές και κακόβουλα.

**ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ:** Τότε λάθος έκανε στις δημοτικές εκλογές ο κόσμος.

**ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΜΥΡΛΗΣ-ΛΙΑΚΑΤΑΣ:** Η διαφορά ανάπτυξης των εισοδημάτων μεταξύ περιφέρειας και κέντρου είναι πολύ μικρότερη απ' ό,τι οι γενικοί δείκτες το δηλώνουν, γιατί οι αριθμοί πρέπει να αναλυθούν πριν χρησιμοποιηθούν σαν το αποτύπωμα μιας πραγματικότητας. Ο μέσος όρος ανάπτυξης και εισοδημάτων είναι πολύ πιο ισορροπημένος και η απόσταση πολύ πιο μικρή απ' ό,τι αρχικά φαίνεται, διότι οι δείκτες εσωκλείουν αξίες και υπεραίτιες εταιρείες που εδρεύουν στην Αθήνα, αλλά δουλεύουν στην περιφέρεια. Αυτό το αγνοούμε ή δεν θέλουμε να το παραδεχθούμε, αγαπητοί συνάδελφοι της Αξιοματικής Αντιπολίτευσης.

Δεύτερον, η μεγάλη συνεισφορά του κράτους και της Κυβέρνησής μας στη σύγχρονη περιφερειακή ανάπτυξη είναι η βελτίωση των υποδομών. Μπορείτε να αρνηθείτε ότι το Ρίο-Αντίρριο, οι νέοι οδικοί άξονες αποτελούν τους νέους πυλώνες της περιφερειακής ανάπτυξης; Μπορείτε να αρνηθείτε ότι ταυτόχρονα η βελτίωση των δανειοληπτικών συνθηκών για όλους τους μικρούς και μεσαίους επιχειρηματίες και τους αγρότες και η σταθερότητα στο καθεστώς επιδοτήσεων αποτελεί έναν άλλο πυλώνα της νέας περιφερειακής ανάπτυξης;

Αντιλαμβάνομαι ότι για τη Νέα Δημοκρατία, την Αντιπολίτευση γενικότερα και αυτά και άλλα ακόμη θετικότερα στοιχεία να καταγράφε ο Προϋπολογισμός δεν θα είχαν καμία ουσιαστική αξία.

**ΣΥΓΓΡΑΔΩΝ ΣΥΓΡΟΥ:** Τι ξέρετε για το Ρίο Αντίρριο;

**ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΜΥΡΛΗΣ-ΛΙΑΚΑΤΑΣ:** Για το Ρίο-Αντίρριο που είπατε, αγαπητέ συνάδελφε, θα σας απαντήσω ότι η Νέα Δημοκρατία το καταψήφισε το '97 που ήμασταν στη Βουλή. Το θυμάστε πολύ καλά.

**ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ:** Ποιος σχεδίασε τη ζεύξη Ρίου-Αντιρρίου;

**ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΜΥΡΛΗΣ-ΛΙΑΚΑΤΑΣ:** Οι συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας της Αιτωλοακαρνανίας κρύβονταν πίσω από τις κολώνες, γιατί δεν ήθελαν να καταψηφίσουν αυτό το σχέδιο που ήλθε προς ψήφιση στη Βουλή των Ελλήνων.

**ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ:** Θυμάστε τι έλεγε ο Μπότσαρης για το αεροδρόμιο και πού ανήκε τότε ο Μπότσαρης;

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης):** Παρακαλώ. Φαίνεται ότι ζωντανεύει η Αίθουσα μετά τη 01.00 η ώρα.

**ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΜΥΡΛΗΣ-ΛΙΑΚΑΤΑΣ:** Οι δαπάνες του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων για το Υπουργείο Γεωργίας προϋπολογίζονται κατά 12,6% αυξημένες από το 2002. Εξίσου εντυπωσιακή είναι η ποσοστιαία αύξηση των δαπανών ανά τομέα δραστηριότητας για τη γεωργία ανάμεσα στο 2002 και το 2003 κατά 35%.

Οι αριθμοί αυτοί, αγαπητοί συνάδελφοι, δείχνουν ανάγλυφα τη σημασία που δίνει η Κυβέρνησή μας για τους τομείς γεωργίας και κτηνοτροφίας. Και πώς αλλιώς να το κάναμε, όταν αυτοί οι αγρότες μας συνεισφέρουν 8% στο ΑΕΠ, 30% στο εξαγωγικό εμπόριο, 20% στην απασχόληση του ενεργού πληθυσμού.

Προέρχομαι από αγροτική οικογένεια, αγαπητοί συνάδελφοι. Ο πατέρας μου ήταν καπνοκαλλιεργητής και μέχρι το 1982 έβαζε καπνά στην Αιτωλοακαρνανία και δεν μπορούτε εσείς να πείτε, αν εγώ σέβομαι ή αν εγώ καταλαβαίνω την αγωνία την οποία και σεις, κύριοι συνάδελφοι, της Αξιοματικής Αντιπολίτευσης έχετε και το Κ.Κ.Ε. έχει και ο Συνασπισμός έχει, αλλά και εμείς έχουμε. Εμείς πρώτοι θα κρίνουμε την Κυβέρνησή μας, αν αυτά που ισχυρίζεται ή ισχυρίζομαι μέσα στον Προϋπολογισμό δεν είναι η πραγματικότητα.

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ:** Για τη Θεσσαλία 1,2% είναι από το Γ Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης.

**ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΜΥΡΛΗΣ-ΛΙΑΚΑΤΑΣ:** Στους στόχους της αγροτικής πολιτικής της Κυβέρνησης επιδιώκεται η βελτίωση των εισοδημάτων των αγροτών, η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των προϊόντων της ελληνικής γεωργίας, η βιώσιμη και ολοκληρωμένη ανάπτυξη της υπαίθρου, η διατήρηση της κοινωνικής μας συνοχής.

Όλοι αυτοί οι στόχοι περικλείονται μέσα σε ειδικά επιχειρησιακά προγράμματα που φτάνουν τα 1.549.000.000 ευρώ. Εξάλλου, γι' αυτήν τη βελτίωση των εισοδημάτων των αγροτών και για την πολυλειτουργική ανάπτυξη της υπαίθρου, τόσο από εθνικούς, όσο και από κοινοτικούς πόρους, θα δώσουμε 1.040.000.000. ευρώ επιπλέον, δηλαδή 16% αύξηση.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Παρακαλώ, ένα λεπτό για τις καθυστερήσεις, κύριε Πρόεδρε.

Στα πλαίσια, λοιπόν, της υλοποίησης των στόχων της αγροτικής ανάπτυξης και της αναδιάρθρωσης της ελληνικής γεωργίας, υλοποιούνται στα πλαίσια του Γ Κοινοτικού Πλαισίου πολλά επιχειρησιακά προγράμματα 6,6 δισεκατομμυρίων ευρώ και αυτά πάνε στην περιφέρεια της ελληνικής επαρχίας.

Στόχος μας είναι η ολοκληρωμένη και αειφόρος αγροτική ανάπτυξη. Είναι αλήθεια ότι δεν ισχυρίζομαι ότι τα λύσαμε όλα. Θεωρώ ότι βρισκόμαστε στη σωστή κατεύθυνση. Χρειάζεται όμως να μιλήσουμε με τον αγρότη τη γλώσσα της αλήθειας και της ειλικρίνειας. Χρειάζεται να εξειδικεύσουμε τις πολιτικές μας. Χρειάζεται να είμαστε πιο απλοί και πιο κατανοητοί, να σκύψουμε περισσότερο στο πρόβλημα του καπνοπαραγωγού, του βαμβάκοπαραγωγού, του νέου αγρότη, που θέλουμε να επενδύσουμε πάνω του. Για να πετύχουμε, χρειάζεται αυτήν την

περιβόητη γραφειοκρατία, όσο μπορούμε περισσότερο, να την εξαφανίσουμε.

Χρειάζεται ολοκληρωμένη δικτύωση διαχείρισης, παραγωγής, πιστοποίησης και εμπορίας των προϊόντων μας. Χρειάζεται και επιβάλλεται βελτίωση του περιεχομένου των αποτελεσμάτων και διά βίου κατάρτιση. Επιτέλους, κύριε Υπουργέ, αυτό το πρόγραμμα «ΔΗΜΗΤΡΑ» στο Νομό Αιτωλοακαρνανίας πότε θα έλθει; Έχει νομοθετηθεί εδώ και τρία-τέσσερα χρόνια. Πότε θα έλθει το πρόγραμμα «ΔΗΜΗΤΡΑ» στο Νομό Αιτωλοακαρνανίας; Εθνικοί και τοπικοί φορείς πρέπει να είναι σε θέση να αμβλύνουν τις συνθήκες και τα αποτελέσματα με τοπικές προσεγγίσεις ανάπτυξης.

Τέλος, ο στόχος της πραγματικής σύγκλισης προς τις άλλες ευρωπαϊκές οικονομίες, αγαπητοί συνάδελφοι, είναι ορατός και υλοποιήσιμος. Το βιοτικό επίπεδο των Ελλήνων σταδιακά συγκλίνει προς το υψηλότερο μέσο επίπεδο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Μέσα από ένα ευρύ πρόγραμμα δράσεων και προγραμμάτων που ανέλυσα πριν, στοχεύουμε στη βιώσιμη περιφερειακή ανάπτυξη.

Η βελτίωση των εισοδημάτων των αγροτών μας, η βιώσιμη και ολοκληρωμένη ανάπτυξη της υπαίθρου και η διατήρηση της κοινωνικής συνοχής για όλο τον αγροτικό πληθυσμό είναι τα ζητούμενα. Εγώ δεν είπα ότι τα ...

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής):** Σας παρακάλεσα να μη χτυπάτε το βήμα.

**ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΜΥΡΛΗΣ-ΛΙΑΚΑΤΑΣ:** Οι στόχοι της αγροτικής πολιτικής μας, όμως, υλοποιούνται μέσα από τον Προϋπολογισμό του 2003. Με μία σειρά δράσεων και προγραμμάτων υλοποιείται η πολιτική για ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της βιωσιμότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, που και κρίσιμης και καθοριστικής σημασίας είναι για την ελληνική οικονομία.

Είμαι πεπεισμένος και βέβαιος ότι μ' αυτόν το Προϋπολογισμό του 2003 διασφαλίζεται η σταθερότητα, η ανάπτυξη, η ευημερία του ελληνικού λαού, η ισόρροπη και πολύπλευρη ανάπτυξη για μια ισχυρή Ελλάδα.

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ**

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής):** Κύριοι συνάδελφοι, παρήλθε ο διατεθείς χρόνος για την πρώτη ημέρα συζητήσεως του Προϋπολογισμού του 2003.

Έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα τα εξής:

1. Η Διарκής Επιτροπή Παραγωγής και Εμπορίου καταθέτει την έκθεσή της στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Ανάπτυξης «Τουριστική εκπαίδευση και κατάρτιση, ρυθμίσεις για τον τουρισμό και άλλες διατάξεις».

2. Η Διарκής Επιτροπή Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης, καταθέτει την έκθεσή της στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης «Συνήγορος του Πολίτη».

Επίσης οι Βουλευτές κύριοι Μάριος Σαλμάς και Νικόλαος Κορτσάρης ζητούν άδεια ολιγοήμερης απουσίας στο εξωτερικό. Η Βουλή εγκρίνει;

**ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:** Μάλιστα, μάλιστα.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής):** Η Βουλή ενέκρινε τις ζητηθείσες άδειες.

Κύριοι συνάδελφοι, έχουν διανεμηθεί τα Πρακτικά της Τρίτης 19 Νοεμβρίου 2002 και της Τετάρτης 4 Δεκεμβρίου 2002 και ερωτάται το Σώμα αν τα επικυρώνει.

**ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:** Μάλιστα, μάλιστα.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής):** Συνεπώς τα Πρακτικά της Τρίτης 19 Νοεμβρίου 2002 και της Τετάρτης 4 Δεκεμβρίου 2002 επικυρώθηκαν.

Κύριοι συνάδελφοι, στο σημείο αυτό δέχστε να λύσουμε τη συνεδρίαση;

**ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:** Μάλιστα, μάλιστα.

Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 00.57, λύεται η συνεδρίαση για σήμερα ημέρα Πέμπτη 19 Δεκεμβρίου 2002 και ώρα 18.00 με αντικείμενο εργασιών του Σώματος νομοθετική εργασία, συνέχιση της συζήτησης επί του σχεδίου νόμου: «Κύρωση του Κρατικού Προϋπολογισμού και των προϋπολογισμών ορισμένων ειδικών ταμείων και υπηρεσιών οικονομικού έτους 2003», σύμφωνα με την ημερήσια διάταξη που έχει διανεμηθεί.

**ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ**

